روزنامه اقتصادی صبح ایران

روز نیروی هوایی گرامی باد

جهان صنعت

ISSN 2252-0767

www.jahanesanat.ir

یکشنبه ۱۹ بهمن ۱۳۹۹ ■ ۲۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲ ■ ۷ فوریه ۲۰۲۱

سال هفدهم ■ شماره ۴۶۶۴ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت ۲۰۰۰ تومان

روحانی
در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا:

این هفته واکسیناسیون در کشور آغاز می‌شود

۲

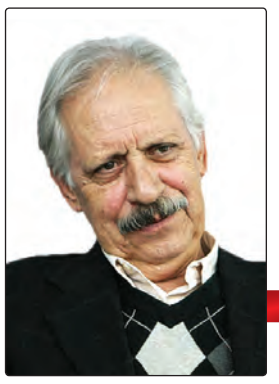

علی بیگدلی
در گفت‌وگو با «جهان صنعت»:

بایدن منتظر کاهش التهابات منطقه است

۲

پیش‌بینی بلومبرگ از تصمیم دولت بایدن برای تحریم‌های ایران

گشایش بدون نفت

۳

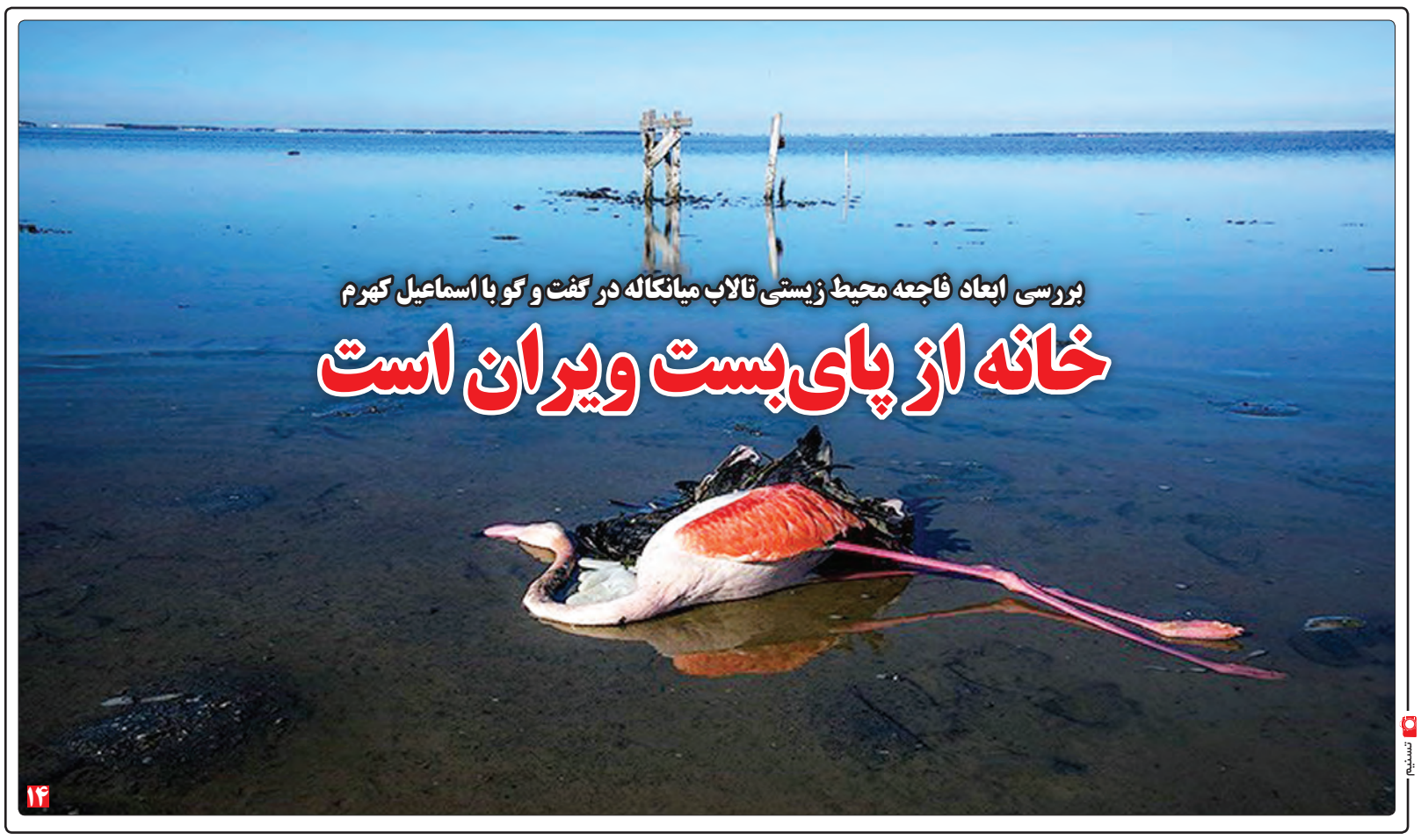

بررسی ابعاد فاجعه محیط زیستی تالاب میانکاله در گفت و گو با اسماعیل کهرم

خانه از پای بست ویران است

۱۴

سرمقاله

کاش عباس آخوندی‌ها بیشتر بودند

محمدصادق جنان‌صفت

انگیزه و هدف عباس آخوندی برای اینکه پس از خداحافظی با کابینه دوازدهم هنوز در صحنه سیاست و به ویژه در دنیای سخن گفتن و نوشتن و بودن فعال در نشست‌ها و همایش‌ها در سطوح گوناگون حضور دارد، برای شهروندان شاید به اندازه حرف‌هایی که می‌زند اهمیت ندارد.

ادامه در همین صفحه

نقد روز

ابزار تجارت به جای قدرت سخت

«جهان صنعت»- تجربه بودجه‌نویسی سازمان برنامه و بودجه با خیال و آرزوی حسن روحانی ثابت کرد که ایران بدون درآمدهای صادرات نفت‌خام که اسحاق جهانگیری آن را در دوره تحریم ۱۰۰ میلیارد دلار ذکر کرده است نشان می‌دهد در کوتاه‌مدت اگر تحریم‌های ایران برداشته نشود بودجه و اقتصاد و سیاست ممکن است به صخره بخورند. تلاش اعضای کمیسیون بودجه در بررسی چندهفته‌ای نشان داد راه‌های کسب درآمد از محل‌های تازه جز اینکه به دردسرهای بیشتر و مخدوش کردن مالکیت خصوصی منجر شوند به جایی نمی‌رسند.

ادامه در همین صفحه

یادداشت

توپ برجام در زمین کیست

فریدون مجلسی*

شاهدیم که هر یک از طرفین برجام یعنی ایران و طرف غربی مدام توپ را در زمین دیگری می‌اندازند و خواستار آن هستند که قدم اول را طرف مقابل پیش بگذارد! سیاستی که دقیقا به اندازه عمل قهر کردن، کودکانه است. این رویه برای نشان دادن غرور در پیش گرفته شده و غرور هم جای خود را دارد اما در اینجا باید به این نکته مهم توجه داشت که در ادامه این رویه ملت آمریکا بیشتر در رنج و عذاب خواهد بود یا ملت ایران؟ به طور قطع دولت و حکومت هر کدام از کشورها که ملت آن در سختی است، وظیفه دارد برای رفع مشکلات ملت، پا پیش گذارد.

گذشته از این رویه منتظر اقدام طرف مقابل بودن، شاهد سکوت بایدن و تاخیر وی در بازگشت به برجام هستیم. به اعتقاد من، علت این امر را نیز باید در ایران جست‌وجو کرد زیرا او وقتی انتخاب شد و حتی قبل از آن، حل‌وفصل مساله هسته‌ای را در اولویت قرار داده بود و انتظار می‌رفت به برجام برگردد. به هر حال او می‌گفت من خروج ترامپ از برجام را قبول ندارم و اکنون سوال اینجاست که چرا بعد از رییس جمهور شدن به برجام برنگشته و در برابر این مساله سکوت کرده است؟!

به گمان من دلیلش آن است که در داخل ایران هم برخی به بازگشت او به برجام تمایل ندارند. اگر وجود داشت که با اقداماتی، برجام را به صورت فلج درنمی‌آوردند. لابد ترجیح‌هایی دارند که بر مبنای آن مایل هستند وضعیت بحرانی باقی بماند. به هر حال دلیل رویکرد فعلی، واکنش به این رویکرد ایران است زیرا پیش از آنکه بایدن بتواند کار خود را شروع کند و در آخرین روزهای ریاست‌جمهوری ترامپ، در ایران دو اقدام بازدارنده نسبت به امکان همکاری آینده با بایدن انجام شد؛ نخست اقدام به اعلام پرسر و صدای غنی‌سازی ۲۰ درصدی بود که آمریکا این مساله را برای اسراییل که مورد حمایت آنان است، تهدید قلمداد می‌کند. دوم نیز اینکه مقامات ایرانی با تاکید عدم تمایل خود را اعلام کردند و گفتند توپ در زمین آمریکاست. توپ اما در واقع در زمینی است که مشکل دارد و باید مشکلات خود و ملت خود را حل کند. به اضافه اینکه در ادامه این مسیر، قانونی در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و به آمریکا دو ماه فرصت داده شد تا تحریم‌ها را لغو کند. ضمن اینکه دولت را مکلف کردند در پایان این فرصت، کلیه محدودیت‌های برجامی را نادیده بگیرد و حتی آن پایش‌های سازمان بین‌المللی انرژی اتمی را هم قطع کند. احتمالا باید ناظران این سازمان را هم بیرون کند. چنین تهدیدی پیش از شروع به کار بایدن یعنی او را در برابر تهدید انجام شده قرار دادند. طبیعی است که هر قدرت بزرگ یا کوچکی در شرایط مشابه واکنش خواهد داشت. بدیهی است که با دستان تسلیم‌شده نمی‌آید و به خاطر اقدام عجولانه مجلس ایران، تسلیم نمی‌شود بلکه کاملا برعکس عمل می‌کند. به این ترتیب یکی از دلایل روشن تاخیر بایدن در تصمیم‌گیری درباره برجام این است که می‌خواهد فرصت دوماهه تمام شود. او مایل است ببیند ایران بعد از اتمام این مهلت تهدید خود را چطور عملیاتی می‌کند. این نکته را نیز در نظر داشته باشید که اگر ایران تهدیدات خود را عملیاتی کند، دیگر اصلا برجام مطرح نیست که آمریکا بخواهد مقدمات بازگشت به آن را فراهم کند. مسلم است که آمریکا زیر بار شروط ایران نخواهد رفت همان‌طور که زیر بار پنج گام قبلی ایران نیز نرفت. ایران با وجود آن تجربه دست به اقدام اخیر زد و بر همین اساس من نتیجه می‌گیرم که در داخل ایران تمایل و اراده‌ای برای رفع این مشکل وجود ندارد. سرنوشت این مساله نیز در شرایط کنونی فقط یک چیز است و آن، اینکه با خروج ایران از برجام و منتفی شدن قطعنامه شورای امنیت درباره معلق شدن آن شش قطعنامه تحریمی، تحریم‌ها برگشته و ایران به عنوان خطری برای صلح و امنیت بین‌المللی مشمول فصل ۷ منشور سازمان ملل متحد خواهد شد.

*دیپلمات پیشین

حقوق دولتی زغال‌سنگ ۲۰ برابر شد

بدقولی دولت

منیر حضوری- با اینکه معادن زغال‌سنگ کشور از جمله معادنی هستند که با سختی کار زیادی روبه‌رو هستند اما به باور فعالان این حوزه نه تنها مورد توجه قرار نگرفته‌اند بلکه هرازگاهی با مشکلاتی نیز روبه‌رو می‌شوند. آخرین مورد آن افزایش ۲۰ برابری حقوق دولتی این دسته از معادن است.

۹

۸ مصوبه جدید برای ایجاد تعادل در بازار

بورس در محاصره وعده‌ها

زینب مختاری- محمدعلی دهقان‌دهنوی رییس جدید سازمان بورس جمعه شب از هشت مصوبه جدید هیات‌مدیره سازمان بورس در راستای بازگشت آرامش به بازار سرمایه خبر داد. با این حال بازار سرمایه روز گذشته بی‌اعتنا به این مصوبات، همچنان کاهشی ماند و اغلب نمادهای کوچک و بزرگ در روند نزولی عقب‌نشینی کردند.

۵

اندیشکده کسب‌وکار شریف منتشر کرد

گوشه و کنارهای تاریک بودجه

لایحه بودجه ۱۴۰۰ در حالی تدوین شده که اقتصاد ایران حدود سه سال شرایط سخت رکودی و تورمی ناشی از بروز تحریم‌ها، بیماری کرونا و نیز مجموعه‌ای از سیاست‌های ناکارا و غلط اقتصادی را پشت‌سر می‌گذارد. اقتصاد ایران در حالی وارد سال ۱۴۰۰ می‌شود که علاوه بر معضل کسری بودجه ...

۶

دیدگاه

فعلا یک – هیچ

خاطره وطن‌خواه

چهارشنبه عصر قاضی عبدالقوی یوسف رییس دیوان بین‌المللی دادگستری اعلام کرد شکایت ایران از آمریکا بر مبنای پیمان مودت منعقد سال ۱۹۵۵ را به رسمیت شناخته است؛ خبری که برای ساعاتی خبر اول بیشتر رسانه‌های دنیا شد اما خیلی زود هم اثر آن از بین رفت.

حدود دو سال است که کمیته حقوقی وزارت امور خارجه پیگیر شکایت از ایالات متحده آمریکاست؛ شکایتی که بر مبنای آن، آمریکا متهم شده پیمان مودت بین دو کشور که ۶۶ سال پیش بین دولت آیزنهاور و دولت شاهنشاهی ایران منعقد شده بود را نقض کرده است.

زمانی که شکایت ایران در دیوان دادگستری بین‌المللی مطرح شد، دولت دونالد ترامپ بر سر کار بود. نتیجه این شد که آمریکایی‌ها در واکنش به این شکایت، علاوه بر اینکه صلاحیت دیوان دادگستری بین‌المللی را برای بررسی چنین شکایتی زیر سوال بردند، بلکه دولت ترامپ طی یادداشتی کتبی اعلام کرد از پیمان مودت خارج شده است.

با این حال دیوان دادگستری بین‌المللی یک سال بعد از این اتفاق، بعد از بررسی‌هایی که انجام داد، اخیرا اعلام کرده با نظر اکثریت قضات، درخواست ایالات متحده در مورد نداشتن صلاحیت رسیدگی به این شکایت وارد نبوده و درخواست ایران برای رسیدگی به شکایت از آمریکا قابل بررسی است.

دو شکایتی که ایران از آمریکا به دیوان دادگستری بین‌المللی برده، یکی بابت مصادره اموال بانک مرکزی به میزان یک میلیارد و ۷۵۰ میلیون دلار از سوی آمریکا و دیگری خروج از برجام و بازگشت تحریم‌هاست. اگرچه دیوان دادگستری بین‌المللی دو سال پیش در یک دستور موقت خطاب به دولت دونالد ترامپ خواستار بررسی شکایت ایران درباره تحریم مواد غذایی، دارو و خدمات و لوازم یدکی هواپیماها شده بود اما دولت وقت آمریکا اعلام کرد دارو در لیست تحریم‌های ایران قرار ندارد. حال آنکه عملا به دلیل مشکل نقل و انتقال پول ناشی از تحریم‌ها امکان خرید دارو نیز وجود نداشته است.

پذیرش شکایت ایران از سوی دیوان در حالی می‌تواند یک پیروزی حقوقی برای ایران محسوب شود که می‌تواند نتایج چندوجهی نیز به دنبال داشته باشد. اگر وکلای دولت آمریکا به طرح خروج از پیمان مودت که سال گذشته از سوی دونالد ترامپ اعلام شد، استناد کنند، مجددا این حق برای ایران محفوظ است که شکایت خود را از آمریکا همچنان پیگیری کند. چه آنکه براساس پیمان مودت، دو کشور تا یک سال بعد از اعلام خروج از این پیمان هم متعهد به انجام تعهدات‌شان هستند. این یعنی در ادامه این پروسه اگر دیوان دادگستری بین‌المللی حکم به محکومیت آمریکا جهت پرداخت خسارت به ایران بابت نقض پیمان مودت بدهد، آمریکا ملزم به پرداخت خسارت تعیین شده است. در مقابل ممکن است آمریکا با برگشت به برجام روند بررسی پرونده را تحت تاثیر قرار دهد. حالت دیگری را هم می‌توان متصور شد که تحریم‌ها همچنان باقی بماند و روند پرونده طولانی‌تر از پیش‌بینی سه تا پنج سال شود.

هر چند در نهایت تا رسیدن به نتیجه قطعی، راه طولانی در پیش است اما به نظر می‌رسد تغییر رییس‌جمهور در آمریکا هم بر روند مذاکرات بی‌تاثیر نباشد. هر چند این پرونده، یک فرآیند حقوقی است اما نباید از نظر دور داشت که تحولات آتی درباره احیای برجام، در رسیدن به نتیجه بی‌تاثیر نخواهد بود.

نگاه

رفع تحریم‌ها؛ پیش‌شرط مذاکره

مسعود گودرزی*

جنگ جهانی دوم نه‌تنها موقعیت ایالات متحده آمریکا را در نظام بین‌المللی تغییر داد بلکه شیوه پاسخگویی دولتمردان این کشور به حوادث و چالش‌های آینده را نیز تغییر داد. «انزواجویی» کنار گذاشته شد و «مداخله‌گرایی بین‌المللی» به عنوان راهبرد اصلی سیاست خارجی آمریکا اتخاذ شده و تاکنون با وجود استقرار دولت‌های مختلف در کاخ سفید، ثابت و بدون تغییر بوده است. پس از روی کار آمدن بایدن، عده‌ای بر این نظر بودند که به خاطر شکاف‌های اجتماعی- سیاسی داخلی جامعه آمریکا که عمدتا میراث دوران ترامپ است، بایدن عجله‌ای برای ورود به مسائل بین‌المللی ندارد و اولویت دولت ایشان ترمیم شکاف‌ها و گسل‌های سیاسی موجود در ساختار سیاسی-اجتماعی آمریکا خواهد بود و بر همین اساس کشاندن برجام روی میز مذاکره و قرار گرفتن آن در لیست اولویت‌های دولت بایدن زمانبر خواهد بود؛ موضوعی که آنتونی بلینکن وزیر خارجه آمریکا هم به آن اشاره و در اظهارنظری عجیب اعلام کرد که ابتدا ایران باید به تعهدات خود عمل کند! که واکنش وزیر امور خارجه کشورمان را نیز به دنبال داشت. با وجود اینکه دولت بایدن مدت کوتاهی است فعالیت رسمی خود را شروع کرده اما غلظت مباحث برجام در محورهای گفت‌وگوهای مقامات آمریکایی با سایر کشورهای خارجی نشان از این دارد که «فعال‌گرایی جهانی» همچنان به عنوان هدف سیاست خارجی آمریکا مطرح است و درگیری‌های داخلی جامعه آمریکا که در فرآیند انتخابات به نحو بی‌سابقه‌ای خودنمایی کرد و پس از اعلام نتایج و پیروزی بایدن، شعله‌های اختلاف و تنش باعث گر گرفتن آتش خشم طرفداران ترامپ و محاصره کنگره و درگیری معترضان با نیروهای امنیتی و کشته شدن تعدادی از مردم شد، نتوانست سیاست خارجی را در مرزهای داخلی گرفتار کند.

باید گفت شرایط (نه سیاست) در آمریکا تغییر کرده است و این شرایط بدون درک سیاست، تاثیر چندانی بر مدیریت سیاست خارجی ندارد. انتخاب کارگزاران سیاست خارجی متعادل در خصوص ایران یکی از نشانه‌های تغییر شرایط است. آنتونی بلینکن (وزیر خارجه)، جیک سالیوان (مشاور امنیت ملی)، ویلیام برنز (رییس سیا) و رابرت مالی (مسوول پرونده ایران در وزارت خارجه) همگی در دولت اوباما از اعضای اصلی تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای بودند. این افراد در روزهای اخیر مذاکراتی با طرف‌های اروپایی (فرانسه، انگلیس و آلمان) داشته‌اند که در تلاشند ضمن ترمیم آسیب‌های سیاست‌های دوره ترامپ نسبت به اروپا و تدوین چارچوب آینده همکاری‌ها، دیدگاه‌های این کشورها را در خصوص برجام نیز جویا شوند.

ادامه در صفحه ۱۶

ادامه سرمقاله

کاش عباس آخوندی‌ها بیشتر بودند

همچنین سابقه و کارنامه او در همه سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی به میزان سخنانی که در این دو سال زندگی بدون مسوولیت بالای دولتی گفته است، اهمیت کمتری دارد.

واقعیت این است که نوشته‌ها و سخنان منتشرشده عباس آخوندی وزیر سابق راه‌وشهرسازی دولت روحانی از جنس روشنگری و تحلیلی است و با توجه به میزان اطلاعاتی که در اختیار دارد برای شهروندان ایرانی به ویژه علاقه‌مندان اقتصاد سیاسی ایران مفید و روشن‌کننده برخی زاویه‌ها و گوشه‌های تاریک است. همین سخنان وی در دانشگاه شریف که روزنامه «جهان‌صنعت» آن را منتشر کرد، یک تحلیل ژرف و تکان‌دهنده از پشت پرده احتمالی ماندن ایران در تحریم و سودی است که نصیب ذی‌نفعان در سطح فراملی می‌شود یا اینکه چرا در یک دوره کوتاه وضعیت به‌گونه‌ای شد که ایرانی که با دوراندیشی هرگز تا دوره ریاست جمهوری احمدی‌نژاد تحت تحریم سازمان ملل قرار نگرفته بود، ناگهان با سرسختی و لجبازی دولت وقت تحت رژیم تحریم‌های سازمان ملل متحد رفت را باید جدی فرض کرد. نوشته‌ها و سخنان آخوندی درباره ضرورت پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی و نیز FATF و رفتن به سوی تجارت آزاد به جای هر اقدام دیگر از مهم‌ترین مسائلی است که یک مقام سابق دولت با صراحت بر زبان می‌آورد و از ناسزا شنیدن و از افشاگری و تهدید و تحدید هراس ندارد.

به نظر می‌رسد برخی از اعضای دولت‌های سازندگی، اصلاحات و نیز همین دولت فعلی که به هر دلیل از دولت رفته‌اند نیز می‌توانند و باید برای نجات اقتصاد کشور تحلیل و تفسیر و اطلاعات خود را به اطلاع افکار عمومی برسانند و تابوشکنی اتفاق افتاده از سوی آقای آخوندی را ادامه دهند. تردید نکنیم این سخنان و این‌گونه روشنگری‌ها اگر از حالت تک‌صدایی بیرون آید و به جنبش مدیران ارشد دولت‌ها تبدیل شود و روشنگری به ویژه درباره اقتصاد کلان رخ دهد آثار و پیامدهای خود را بر جا می‌گذارد و احتمال اینکه تندروها بتوانند راه را ببندند کمتر می‌کند. واقعیت اقتصاد ایران امروز تلخ و ناراحت‌کننده است و شهروندان ایرانی بنا به اعتراف منتقدان دولت که می‌گویند همه‌اش تقصیر این دولت است، این تلخی را با پوست و گوشت و استخوان می‌فهمند. یکی از تلخ‌ترین بخش‌های اقتصاد ایران بدون تردید رژیم تحریم‌هاست که راه صادرات نفت خام را بسته و درآمد دست‌کم ۵۰ میلیارد دلاری سالانه ایران را از دست دولت بیرون آورده و هیچ نهادی هم راهی برای این میزان درآمد ازدست‌رفته پیشنهاد نمی‌کند. عباس آخوندی با صراحت می‌گوید یک گروه فراملی از این تحریم سود نامشروع می‌برند و همان گروه اجازه نمی‌دهند تحریم‌ها برداشته شود. کاش به شمار کسانی چون آقای آخوندی اضافه می‌شد.

ادامه نقد روز

ابزار تجارت به جای قدرت سخت

حالا دولت وعده داده است لایحه را اصلاح می‌کند و می‌دانیم کاری از پیش نمی‌برد و ایران سال ۱۴۰۰ را با کسری بودجه شگفت‌انگیز شاید در اندازه ۳۵۰ هزار میلیارد تومان سپری کند.

این یک تراژدی و فاجعه است و باید راه‌هایی برای وقوع تراژدی کسری بودجه پیدا کرد و نیز می‌دانیم این اتفاق تنها با حذف تحریم نفت می‌افتد بنابراین راهی جز اینکه تحریم‌ها شکسته شود وجود ندارد. اما شکست تحریم کار ساده‌ای نیست و باید گفت متاسفانه ایران زور اقتصادی و نیز زور دیپلماسی کافی برای شکست انحصار ندارد و تنها به توانایی‌های نظامی خود متکی است تا با استفاده از این ابزار اروپا و آمریکا را وادار کند تحریم‌ها را بردارند. آیا ایران نیروی کافی در این راهبرد دارد و می‌تواند با استفاده از قدرت سخت رژیم تحریم‌ها را بردارد؟ این را باید البته تجربه کرد و شاید نیز چنین نیرویی باشد اما نگاهی به تجربه دیگر کشورها از جمله روسیه که از نظر داشتن انواع تجهیزات نظامی در دنیا سرآمد است و ناتوانی یا نخواستن استفاده از این ابزار به دلیل آینده مبهم آن، از اقدام به استفاده ابزارآلات نظامی امتناع کرده است و راه اقتصادی و تجارت را برگزیده است. آنهایی که هفته‌ها و ماه‌های پس از برجام را یادشان هست می‌دانند در یک دوره کوتاه‌مدت همانند سونامی، سرمایه‌گذاران و حتی سیاست‌ورزان درجه اول کشورهای اروپایی و شرق آسیا به ایران آمدند و می‌خواستند با ایران قراردادهای پرشمار ببندند. پژو، زیمنس، توتال، سامسونگ و سایر غول‌ها برای دیدن وضعیت به ایران آمدند اما ایران به شرکت‌های آمریکایی حتی اجازه ورود نداد. باراک اوباما و گروه همکارانش در کاخ سفید شاید در ذهن خود تصور می‌کردند پس از امضای قرارداد برجام شرکت‌های آمریکایی نیز راه‌شان برای ورود به بازار ایران باز شود اما این اتفاق به هر دلیل رخ نداد. کارشناسان می‌گویند شاید اگر راه تجارت با آمریکا بسته نمی‌شد احتمال برگشت تحریم‌ها کمتر می‌شد. حالا که بایدن تصمیم گرفته بدون برداشتن تحریم‌ها برخی فشارهای مالی را از دوش اقتصاد ایران بردارد می‌توان امیدوار شد شاید تجارت بین دو کشور راهی برای برداشتن تحریم‌ها از سوی این کشور به مرور زمان شود. تجربه جنگ‌های جهانی اول و دوم نشان می‌دهد دلیل اصلی جنگ‌ها محدودیت تجاری کشورها بود و پس از دومین جنگ جهانی و باز کردن روزنه‌های آزادی تجارت و گسترش آن به دور کردن سایه جنگ از اروپا کمک کرده است. شاید ایران و آمریکا به جای تهدید در به کارگیری قدرت سفت، از مسیر تجارت وارد شوند، زودتر به نقطه پایانی تحریم‌ها برسیم.

سازمان آگهی شهرستان‌ها از سراسر کشور نماینده فعال می‌پذیرد

WWW. Jahanesanat.ir

۸۸۵۳۴۷۷۱

خبر

جمعی از فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی ارتش با رهبر انقلاب دیدار می‌کنند

در سالگرد بیعت تاریخی همافران با حضرت امام‌خمینی(ره) و در روز نیروی هوایی، جمعی از فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران با رهبر انقلاب اسلامی و فرمانده کل قوا دیدار می‌کنند.

به گزارش ایسنا، در سالگرد بیعت تاریخی همافران با حضرت امام‌خمینی(ره) و در روز نیروی هوایی، جمعی از فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، صبح امروز با رهبر انقلاب اسلامی و فرمانده کل قوا دیدار می‌کنند. با توجه به شرایط بیماری کرونا و لزوم اجرای کامل دستورالعمل‌های بهداشتی، این دیدار با حضور تعداد معدودی از فرماندهان و اعضای نیروی هوایی در حسینیه امام‌خمینی(ره) برگزار می‌شود.

روحانی در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا:

این هفته واکسیناسیون در کشور آغاز می‌شود

رییس‌جمهور با بیان اینکه از این هفته واکسیناسیون در کشور آغاز می‌شود، گفت: قبل از ۲۲ بهمن و در همین هفته و طبق اولویت‌های وزارت بهداشت کار واکسیناسیون با کادر درمان و بعد افراد دارای بیماری زمینه‌ای و مسن آغاز می‌شود.

حسن روحانی در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا با بیان اینکه خوشحالیم وضعیت کشور طوری است که می‌توانیم جلوی ایجاد موج چهارم را بگیریم، اظهار کرد: مردم باید خیلی مراقب باشند. این ویروس قبلا سن و سال می‌شناخت و سراغ افراد بالای ۶۰ سال می‌رفت اما الان دیگر سن و سال هم نمی‌شناسد و سراغ هر کسی می‌رود.وی افزود: همان‌طور که دیدیم، در هفته‌های اخیر دو نفر از ورزشکاران ما آقایان میناوند و انصاریان را بر اثر ابتلا به این ویروس از دست دادیم.روحانی با یادآوری اینکه نزدیک به یک سال از شیوع ویروس کرونا در کشور می‌گذرد، گفت: آماری که هفته پیش در این جلسه اعلام شد نشان داد که رعایت پروتکل‌های بهداشتی کاهش پیدا کرده و به ۸۰ درصد رسیده و امروز نیز آمار رعایت پروتکل‌های بهداشتی به ۷۵ درصد رسیده است. اگر همین‌طور روند کاهشی ادامه پیدا کند، روند ابتلا و سپس مرگ و میر افزایش می‌یابد.

رییس‌جمهور با اشاره به آغاز روند واکسیناسیون در جهان اظهار کرد: اگر قرار بود روند رسیدن به واکسن سیر طبیعی را طی کند احتمالا باید یک یا دو سال دیگر هم صبر می‌کردیم اما به خاطر تلفات این ویروس، سازمان بهداشت مجوز اضطراری داد و الان شش تا هفت واکسن معروف در دنیا ساخته شده که مصرف می‌شوند اما هشت میلیارد نفر را در دنیا بخواهیم واکسن بزنیم مدت‌ها طول می‌کشد.روحانی با بیان اینکه از این هفته واکسیناسیون در کشور آغاز می‌شود، گفت: قبل از ۲۲ بهمن و در همین هفته و طبق اولویت‌های وزارت بهداشت کار واکسیناسیون با کادر درمان و بعد افراد دارای بیماری زمینه‌ای و مسن آغاز می‌شود. بخشی از محموله واکسن در ماه فوریه و بخشی دیگر در ماه مارس به دست ما خواهد رسید که امیدواریم تا اوایل فروردین این واکسیناسیون انجام شود.وی افزود: همچنین امیدواریم تا فصل بهار و تابستان واکسن‌های ایرانی هم آماده شوند و به دست عموم برسند.

بخشنامه «الزام دادسراها و دادگاه‌ها و ضابطان دادگستری به پذیرش مستقیم شکایات مردم» ابلاغ شد

بخشنامه «الزام دادسراها و دادگاه‌ها و ضابطان دادگستری به پذیرش مستقیم شکایات مردم» از سوی رییس قوه قضاییه ابلاغ شد.

به گزارش ایلنا، در اجرای قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی و به منظور افزایش دقت و سرعت در ارائه خدمات قضایی و کاهش اطاله دادرسی در تقدیم شکایات و اطلاع‌رسانی به اصحاب پرونده در مراحل تحقیقات مربوط، بخشنامه «الزام دادسراها و دادگاه‌ها و ضابطان دادگستری به پذیرش مستقیم شکایات مردم» از سوی رییس قوه قضاییه ابلاغ شد.فراهم کردن امکان ارسال شکایت به صورت خودکاربری از طریق سامانه خدمات الکترونیک قضایی، اطلاع‌رسانی به اصحاب پرونده حسب مورد در خصوص نحوه پیگیری شکایات، نظارت بر ثبت و ارسال سریع شکایات دریافتی توسط دفاتر خدمات الکترونیک و ایجاد دسترسی الکترونیکی به دادستان‌ها جهت نظارت بر نحوه ارجاع شکایات از جمله اقداماتی است که در سایه اجرای این دستورالعمل تحقق می‌یابد.

طحان نظیف:

از شورای نگهبان نخواهید به جای مردم تصمیم بگیرد

یک عضو شورای نگهبان در خصوص تایید صلاحیت کاندیداهای انتخابات ریاست‌جمهوری گفت: معیارها همان است که در قانون ذکر شده است لذا شورای نگهبان ملاحظه‌ای به‌جز اجرای قانون ندارد. از شورای نگهبان نخواهید که به جای مردم تصمیم بگیرد.

هادی طحان نظیف در آخرین نشست از دوره زمستانه مجازی صراط که توسط موسسه مهراب دزفول برگزار شده بود، حاضر شد و پس از بیان مطالبی در خصوص اصلاحیه قانون انتخابات ریاست جمهوری، به پرسش‌های شرکت‌کنندگان پاسخ داد.وی در این گفت‌وگوی زنده اینترنتی که با حضور جمعی از فعالان و نخبگان فرهنگی شهرستان دزفول انجام شد، لازمه حل مشکلات جمهوری اسلامی ایران را قانونی شفاف، روشن و ناظر به مسائل مشخص کشور عنوان کرد.این عضو حقوقدان شورای نگهبان در پاسخ به این پرسش که چرا شورای نگهبان علت ردصلاحیت کاندیداها را رسانه‌ای نمی‌کند، گفت: قانون چنین اجازه‌ای به شورای نگهبان نداده است که دلایل ردصلاحیت و عدم احراز صلاحیت افراد را بیان کند.

حاجی‌دلیگانی:

گزارش کمیسیون تلفیق از لایحه بودجه ۱۴۰۰ باید به رای گذاشته می‌شد

یک عضو هیات‌رییسه مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: اعتقادم بر این بوده و هست که گزارش کمیسیون تلفیق از بودجه سال آینده باید در صحن مجلس به رای گذاشته می‌شد.حسینعلی حاجی‌دلیگانی در گفت‌وگو با ایلنا گفت: بنده معتقد بودم که گزارش کمیسیون تلفیق باید به رای گذاشته می‌شد اما آن چیزی که در صحن گفته و به رای گذاشته شد، کلیات بودجه ارسالی از سوی دولت بود و نمایندگان هم به آن رای دادند که این تعبیر به نظر من تعبیر درستی نیست.این عضو هیات‌رییسه مجلس تاکید کرد: کلیات لایحه بودجه هنگامی که از طرف دولت به مجلس فرستاده می‌شود، ابتدا لایحه دولت است اما بعدا با اصلاحاتی که در کمیسیون تلفیق روی آن صورت می‌گیرد از حالت لایحه خارج می‌شود و به گزارش کمیسیون تبدیل می‌شود.حاجی‌دلیگانی درباره اصلاح لایحه کلیات بودجه سال ۱۴۰۰ توسط دولت گفت: شنیدم که آقای واعظی، رییس دفتر رییس‌جمهور اعلام کردند که لایحه اصلاحیه بودجه را ارائه خواهند داد. وی تصریح کرد: البته قصد دولت از اصلاح لایحه آن چیزی نیست که مجلس خواسته بلکه لایحه‌ای که خودش به مجلس فرستاده را قرار است مجددا اصلاح و دوباره به مجلس ارائه کند.

وی خاطرنشان کرد: البته به نظر می‌رسد به خاطر زمان کمی که وجود دارد علاوه بر اصلاحات، بودجه باید یک، دو و یا سه دوازدهم ارائه شود.

«جهان‌صنعت» از سفر مبهم قالیباف به روسیه گزارش می‌دهد

دیدار بی‌سرانجام

معصومه معظمی– انتخاب روسیه به عنوان اولین مقصد و سفر خارجی محمدباقر قالیباف در کسوت رییس مجلس در صورتی که طبق خبر اولیه قرار بود حامل پیامی از سوی رهبری کشورمان برای پوتین، رییس‌جمهوری روسیه باشد، سفر مهمی به حساب می‌آمد که معانی متعددی دارد ولی عصر روز گذشته خبر رسید که به‌دلیل نپذیرفتن پروتکل‌های بهداشتی از سوی رییس مجلس ایران، این دیدار لغو شده است. در حالی که پیش از این همشهری خبر داده بود سفر پیشین قالیباف که قرار بود آخر آذرماه برگزار شود، به دلیل نبودن برنامه دیدار با پوتین لغو شده‌است. حالا مجتبی توانگر نماینده تهران که خبر دیدار قالیباف با پوتین را داده بود، در سخنانی مدعی شده است «زمان این دیدار دقیق و تاییدشده نبوده است». بنابراین قالیباف به روسیه سفر می‌کند اما به دلیل نپذیرفتن پروتکل‌های بهداشتی روسیه، دیدار قالیباف با پوتین لغو و پیام رهبری توسط نماینده ویژه پوتین دریافت خواهد شد.

پیش از این گفته شده بود قالیباف در سفر خود به روسیه که از امروز به مدت سه روز و در آستانه جشن پیروزی انقلاب انجام می‌شود، حامل پیام مهم رهبری است؛ پیامی که می‌توانست از اهمیت ویژه‌ای برخوردار باشد چرا که تا پیش از این و به طور معمول پیام‌های ایران به روسیه از طریق محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه و علی‌اکبر ولایتی مشاور بین‌الملل رهبری انجام می‌شد. اما در این شرایط خاص برجامی و ماه‌های رو به اتمام دولت روحانی، قالیباف حامل پیام تهران به مسکو بود.ولی طبق آنچه مجتبی توانگر مدعی شده است، قالیباف پروتکل‌های بهداشتی تاییدشده را نپذیرفته و سفر لغو شده است. در حالی که همشهری گفته بود «قالیباف برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی دیدار با پوتین پذیرفته که در تهران و فرودگاه روسیه تست کرونا بدهد.»

اواخر هفته گذشته کاظم جلالی نماینده پیشین مجلس و سفیر فعلی ایران در مسکو درباره سفر قالیباف به روسیه طی توئیتی اعلام کرده بود: «جناب آقای دکتر محمدباقر قالیباف رییس محترم مجلس شورای اسلامی ایران در راس هیاتی بلندپایه بنا به دعوت جناب آقای ویچیسلاو والودین، رییس محترم دومای دولتی روسیه، از تاریخ ۱۹ تا ۲۱ بهمن ماه ۱۳۹۹ به مسکو سفر خواهند کرد.

این سفر که اولین سفر رسمی ایشان به عنوان رییس مجلس شورای اسلامی ایران از یک کشور خارجی است بیانگر اهمیتی است که رییس مجلس برای روابط با کشور همسایه و دوست، فدراسیون روسیه، قائل است. روابط ایران و فدراسیون روسیه همواره در حوزه‌های مختلف از جمله پارلمانی در حال توسعه بوده و به‌طور یقین دیدار رییس مجلس شورای اسلامی از مسکو به تعمیق هر چه بیشتر مناسبات فی‌مابین ایران و روسیه در دیگر زمینه‌ها نیز کمک خواهد کرد.»

محمدحسین فرهنگی سخنگوی هیات‌رییسه مجلس هم مثل جلالی این سفر را هم‌راستا با منافع مشترک ایران و روسیه دانسته و گفته است: «دعوت به این سفر از مدت‌ها پیش توسط رییس مجلس دومای روسیه انجام شده بود. در حال حاضر فرصتی پیش آمده و هماهنگی‌های لازم برای این سفر صورت گرفت، لذا اصل اینکه این سفر در چه راستایی صورت می‌گیرد، در راستای دیپلماسی پارلمانی است چرا که ما با روسیه مواضع مشترک بسیاری داریم و روسیه همواره در جریانات اخیر بین‌المللی از حامیان ما بوده و طبیعی است که هر چه مراودات بیشتر باشد، برای رفع مشکلات کشور نیز مفید خواهد بود.»

■ **دستاورد سفر اخیر ظریف به روسیه رسانه‌ای نشد**

اگرچه محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان روز ۷ بهمن سال جاری به روسیه سفر و با سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه دیدار کرد اما گزارشی از دیدار او منتشر نشد و این نشان می‌دهد اتفاقات مهمی در جریان است که زمان مناسب‌تری رسانه‌ای خواهد شد. البته مهدی آیتی فعال سیاسی اصلاح‌طلب به «جهان‌صنعت» گفت: بعد از سفرهای اخیر وزیر امور خارجه کشورمان به کشورهای منطقه، توقع می‌رفت که حسن روحانی به عنوان رییس‌جمهوری سفرهای پایانی دولت خود را آغاز کند و به مسکو برود ولی ظاهرا این سفر دلایل دیگری دارد!

■ **پیامی که قالیباف حامل آن بود**

طبق شنیده‌ها پوتین در پاندمی جهانی کووید۱۹ ملاحظات شدیدی نسبت به وضعیت سلامتی خود دارد. به همین دلیل قرار شده بود فردی که قصد دیدار با پوتین را دارد، ۱۵ روز در قرنطینه بماند یا در فرودگاه تهران و مسکو تست کرونا بدهد که طبق خبر همشهری قالیباف این موضوع را پذیرفته بود اما عصر روز گذشته خبر رسید که این دیدار به دلیل همین موضوعات بهداشتی لغو شده است؛ دیداری که برگزاری آن می‌توانست نشانگر اهمیت برجامی باشد که اروپا و آمریکا شرایط شکننده و خطرناکی برای آن ایجاد کرده‌اند.

مجتبی توانگر عضو کمیسیون اقتصادی مجلس ابتدا دلایل دیدار قالیباف با پوتین را «مواضع صریح نظام در خصوص برجام، تعاملات اقتصادی با روسیه، فروش نفت و...» ابراز کرده و پیام به رییس‌جمهور روسیه دانسته بود. هر چند درباره جزئیات این پیام که حالا قرار شده است نماینده ویژه پوتین آن را دریافت کند، خبری در دست نیست اما برخی کارشناسان سیاسی در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» گمانه‌زنی‌هایی در این باره داشته‌اند. آنها معتقدند پیام مذکور پیام حاکمیت و رهبری در زمینه برجام، موضوعات هسته‌ای و حتی آماده‌سازی دولت بعدی برای رایزنی و فراهم کردن زمینه همکاری بیشتر با روسیه است.

■ **مسوولیت روابط چین به لاریجانی و ارتباط با روسیه به قالیباف سپرده شد**

محمدجواد جمالی نوبندگانی نایب رییس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس دهم در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» در این باره گفت: «با توجه به اقداماتی که دولت ترامپ و آمریکا برای خروج از برجام داشتند، نشان دادند حاضر به پذیرفتن واقعیت‌های ایران نیستند و اقدامات اخیر فرانسوی‌ها به عنوان پلیس بد در موضوع برجام باعث شده نگاه به شرق از سوی جمهوری اسلامی ایران پررنگ‌تر شود تا از این موازنه استفاده بهینه‌ای ببرد.»

جمالی‌نوبندگانی تاکید کرد: «از آنجا که روس‌ها هم از طرف اروپایی‌ها تحت فشارند و جنگ دیپلماتیک آلمان، فرانسه، لهستان و سوئد صورت گرفته است، روس‌ها با ما در این وجه تحت فشار قرار گرفتن مشترک هستند.» این کارشناس سیاست خارجی در پاسخ به اینکه چرا برخلاف سایر موارد قالیباف این بار حامل پیام ایران به روسیه شده بود، گفت: «دولت روحانی در حال اتمام است و با توجه به اینکه آقای روحانی در دیدگاه روسیه و چین با این عنوان شناخته شده است که گرایشات غربی بیشتری دارد، حاکمیت جمهوری اسلامی تصمیم گرفته است روابط با چین را به آقای لاریجانی و ارتباط با روسیه را به آقای قالیباف بسپارد. این پیام اطمینان بخشی برای آنهاست چرا که آنها معتقدند وقتی تحریم‌ها به دولت ایران فشار می‌آورد به سمت شرق متمایل می‌شود و بایک لبخند غرب به سوی آنها گردش می‌کند.

بنابراین به نظرم ماموریت آقای قالیباف هم همان ماموریتی بود که از سوی رهبری به آقای لاریجانی در قبال چین داده شده است.»

نماینده سابق مجلس اضافه کرد: «دولت اراده‌ای برای روابط صمیمی و گرم‌تری با شرق ندارد و همچنین رو به اتمام است، بنابراین تصور می‌کنم کار را به کسانی سپرده‌اند که تا چند سال آینده مسوولیت دارند و دیدگاه‌شان نسبت به شرق مناسب‌تر از دولت روحانی است.»

جمالی‌نوبندگانی توضیح داد: «وقتی دولت درباره چین اشتیاقی از خود نشان نداد و استقبال سردی از رییس‌جمهوری چین داشت، رهبری خودشان وارد صحنه شدند و بحث روابط با چین را به آقای لاریجانی سپردند و درباره روسیه هم تصور می‌کنم این موضوع به آقای قالیباف سپرده شده است.»

■ **تدارکات دولت جدید یا همفکری برای ضرب‌الاجل خروج از برجام**

البته مهدی آیتی، نماینده ادوار مجلس درباره دلیل سفر قالیباف به روسیه نظری متفاوت از جمالی دارد. او در گفت‌وگو با «جهان صنعت» گفت: «در این مقطع زمانی انتظار نداشتیم رییس مجلس بخواهد سفرهای خارجی خود را از روسیه آغاز کند. ولی به نظر می‌رسد سفرهای اخیر وزیر خارجه کشورمان به حوزه قفقاز زمینه‌ای برای آماده‌سازی دولت بعدی روی کشورهای دوست و حامی ایران است.»

این کارشناس سیاسی ادامه داد: «کاملا روشن است که مشکلات برجامی ایران و آمریکا به این سادگی‌ها حل نمی‌شود و چشم‌انداز روشنی برای بازگشت به برجام در این ایام وجود ندارد. شرط و شروط جدید هم شکاف بزرگی برای نزدیک شدن به میز مذاکره ایجاد کرده است. بنابراین به نظر می‌رسد جمهوری اسلامی ایران خود را از حالا برای دولت بعدی و داشتن حمایت‌ها و همکاری‌های محکم‌تر در زمینه سیاسی و اقتصادی و حتی نظامی با کشورهای دوست مثل چین و روسیه فراهم می‌کند.»

او افزود: «ایران فعالیت دیپلماسی خود را در برخی کشورها مثل پاکستان بیشتر کرده و در موضوعاتی مثل قرارداد بندر چابهار تشدید کرده است. بنابراین به نظر می‌رسد ایران با این سفرها تحرکات سیاسی و دیپلماتیک خود را برای دولت بعدی آماده می‌کند.»

آیتی البته احتمال دیگری را درباره این نوع سفرها آن هم نه از سوی رییس‌جمهوری که دولتش رو به اتمام است، بلکه از سوی رییس مجلسی که تازه‌نفس است و البته تبلیغات انتخاباتی هم برای چهار سال ریاست‌جمهوری در برنامه‌های خود دارد، بیان کرد.

او تصریح کرد: «اگر احتمال اولیه درست باشد شاهد سفرهای خارجی بیشتری از سوی قالیباف به کشورهای دیگر هستیم و اگر درست نباشد، ممکن است این سفر به منظور ضرب‌الاجلی باشد که مجلس یازدهم به ریاست قالیباف برای خروج از برجام و پروتکل الحاقی و پس از آن NPT تعیین کرده است. اگر این احتمال درست باشد پس رفت و آمد دیپلماتیک ما در قالب فرماندهان نظامی، رییس‌جمهوری، وزرا و نمایندگان مختلف رهبری را به کشورهای آمریکای لاتین، آفریقا و کشورهای دوست آسیایی و اروپایی شاهد خواهیم بود.»

آیتی تاکید کرد: «خروج از برجام مساله حساسی است و خطرات زیادی از جمله تحریک اسراییل و نگرانی از حمله نظامی آنها به برخی پایگاه‌های ایران حتی بدون هماهنگی با آمریکا وجود دارد که منجر به مناقشات جدیدی در منطقه خواهد شد.»

البته طبق نظر کارشناسان مربوطه، سفر سه‌روزه قالیباف به روسیه قبل از لغو دیدار او با پوتین اتفاق مهمی بود که نمی‌توانست صرفا یک سفر عادی دیپلماتیک باشد و حاوی پیام‌های متفاوتی بود. ولی صرف نظر از پیامی که قالیباف حامل آن بود وحالا قرار است نماینده پوتین آن را دریافت کند، انتخاب روسیه به عنوان اولین سفر خارجی قالیباف به عنوان رییس مجلس آن هم در این شرایط خاص برجامی و دولت رو به اتمام روحانی، می‌تواند پیام‌های قابل توجهی داشته باشد.

گفت‌وگو

علی بیگدلی در گفت‌وگو با «جهان صنعت»:

بایدن منتظر کاهش التهابات منطقه است

آرزو فرشید – بایدن هم رییس‌جمهور شد و گره از کار برجام باز نشد. برای قضاوت در این باره البته هنوز خیلی زود است و نمی‌توان از ثمربخشی تفاوت‌های دولت بایدن و ترامپ ناامید شد. برخی از موضوعات اما سبب ایجاد تردیدهایی در خوش‌بینی اولیه کارشناسان داخلی درباره احیای برجام بعد از تغییر دولت در آمریکا شده است. مثلا اینکه جو بایدن با وجود وعده‌های انتخاباتی خود، در سخنرانی پیرامون سیاست خارجی که خیلی‌ها منتظرش بودند اصلا به روی خود نیاورد که ایران و برجامی هم هست! یا این وضعیت انداختن توپ در زمین یکدیگر. ایران اصرار دارد که آمریکا برای اثبات حسن نیت خود باید همزمان و حتی پیش از بازگشت به برجام تحریم‌ها را لغو کند. طرف آمریکایی نیز در مقابل نه‌تنها این موضوع را نمی‌پذیرد بلکه حرف از مذاکره بر سر مسائل غیربرجامی زده و توپ را در زمین ایران می‌اندازد. شاهد این مدعا اظهارات دیروز سخنگوی کاخ سفید است.

افزون بر این سیاست و رویکرد اروپا نیز چندان مشخص و قابل اتکا نیست. اتحادیه اروپا از کاهش فشارهای اقتصادی بر ایران در ازای پایبندی به تعهدات برجامی می‌گوید و به رایزنی با آمریکا می‌پردازد اما از سوی دیگر شاهدیم که فرانسه دم از ورود برخی کشورهای منطقه به مذاکرات می‌زند!

مجموع این مسائل در کنار هم ثابت می‌کند که وضعیت برجام و آنچه میان ایران و آمریکا یا غرب در جریان است، پیچیده‌تر از این حرف‌هاست. علی بیگدلی استاد دانشگاه و تحلیلگر مسائل بین‌الملل و اروپا اما تنها راه حل باز کردن این کلاف سردرگم را مذاکره می‌داند. او معتقد است که این راهکار باید عملیاتی شود و گریزی هم نیست. ضمن اینکه به رویکرد و سیاست طرف غربی خوش‌بین است. آنچه در ادامه می‌آید مشروح گفت‌وگوی وی با «جهان‌صنعت» است.

■ **بایدن در سخنرانی خود با محور سیاست خارجی اشاره‌ای به ایران نکرد. دلیل این موضوع به نظر شما چیست؟ نامشخص بودن سیاست آمریکا و طرف غربی در قبال برجام یا تعمد برای سوق دادن ایران به سوی مذاکره؟**

صحبت نکردن بایدن درباره ایران دلایل مختلفی دارد از جمله اینکه هنوز بایدن نتوانسته دیدگاه‌های خود را با اتحادیه اروپا یکسان کند. ضمن اینکه هنوز تیم او کامل نشده است. نکته دیگر اینکه هنوز نتوانسته موضوع ایران را با کنگره به یک نقطه توافق برساند. مساله دیگر آن است که او عمدا به خاورمیانه و ایران توجه نمی‌کند تا از التهابات کاسته شود.

■ **یعنی پرداختن به مساله ایران و خاورمیانه در شرایط فعلی نتیجه خوبی ندارد؟**

مساله خاورمیانه خیلی در هم پیچیده شده و هر کدام از کشورهای منطقه یک خواسته و یک آرزو دارند. بنابراین بایدن به دنبال این است که استراتژی جامعی را در حوزه خاورمیانه مطرح کند و با هماهنگی اتحادیه اروپا و شاید همکاری‌های دور و نزدیک روسیه و چین، همچنین با مذاکراتی که به صورت محرمانه با عربستان و اسراییل صورت می‌گیرد، به نتیجه برسد.بنابراین تاخیر در پرداختن به مساله ایران ناشی از در اولویت نبودن یا تعمدی بودن نیست چراکه این مذاکرات باید حتما صورت گیرد.

■ **فکر می‌کنید طرفین شروط هم را برای انجام این مذاکرات خواهند پذیرفت؟**

آمریکا راهی غیر از مذاکره ندارد. ایران نیز همین طور. اینکه بگوییم ما مذاکره نمی‌کنیم، یک حرف بی‌معنای سیاسی است. همه کشورهای دنیا برای حل اختلافات خود مذاکره می‌کنند. هر رویه‌ای غیر از این بر مبنای تفکرات خودساخته برخی است و راهی غیر از مذاکره وجود ندارد. منتها بایدن فعلا عمدا خودش را وارد مساله خاورمیانه به عنوان کانون حساس استراتژیکی نمی‌کند تا جمیع جهات را فراهم کند و یک استراتژی تام و تمامی را درباره این منطقه تدوین کند.

■ **به یکسان کردن دیدگاه‌ها با اروپا اشاره کردید. سیاست و رویکرد اروپا را در این مقطع زمانی نسبت به ایران چطور ارزیابی می‌کنید؟**

تنها اتحادیه اروپاست که منفذی برای ما ایجاد کرده تا از طریق آن با دنیا ارتباط داشته باشیم و نباید آن را از دست بدهیم. منتها تصمیم‌گیری‌های عجولانه ما به خصوص مصوبه اخیر مجلس قدری اتحادیه اروپا را از ما رنجانده است. از طرف دیگر چون بایدن به دنبال این است که روابط آمریکا را با اروپا ترمیم کند، می‌توان گفت که هر دو به دنبال یک سیاست واحد هستند.

■ **اما ماکرون از وارد کردن عربستان و اسراییل به مذاکرات گفته بود.**

اگر ماکرون می‌گوید که اسراییل و عربستان هم باید در این کار دخالت داشته باشند، به خاطر دلایل خاص او است. بالاخره در آستانه انتخابات فرانسه است. فرانسوی‌ها در خاورمیانه سرمایه‌گذاری کرده و اسلحه می‌فروشند. با این حال به نظر من خیلی کار عاقلانه‌ای نیست و نباید عربستان و اسراییل را وارد مذاکرات برجامی کرد. این دو مقوله جدا از هم است اما آنچه که مسلم است در مذاکرات آینده برخلاف آنچه که در دوران اوباما روی مسائل هسته‌ای متمرکز شده بودند، این بار برجامی با تعلق خاطر نسبت به مسائل دیگری از جمله حقوق‌بشر شکل خواهد گرفت.

■ **این همان موضوعی است که به نظر می‌رسد ایران زیربار آن نمی‌رود.**

به هرحال دموکرات‌ها روی مساله حقوق بشر حساسیت دارند. همان طور که کارتر در این باره حساس بود و یکی از موارد اختلاف او با شاه عدم رعایت حقوق بشر در ایران بود. بنابراین بایدن اکنون در حال هماهنگ کردن خود با اتحادیه اروپا است تا اروپایی‌ها نیز از این سیاست حمایت کنند و فشارهای داخلی در ایران کاهش یابد. این اصلی‌ترین نقطه سیاست خارجی بایدن خواهد بود چون جوهره حزب دموکرات مساله فشار به کشورها از کانال رعایت حقوق بشر است.

از سوی دیگر نباید نادیده بگیریم که این منطقه که ما الان به اسم خاورمیانه می‌شناسیم قابل دوام نیست. اینکه ایران بتواند در عراق و سوریه و لبنان و یمن مناطق نفوذ سیاسی و امنیتی داشته باشد خیلی قابل دوام نیست و باید اصلاحات عمیقی صورت بگیرد. بنابراین ایران نیز باید تغییرات اساسی در استراتژی‌های منطقه‌ای خود بدهد.

این را نیز در نظر بگیرید که تحمل این فشارهای سنگین اقتصادی برای مردم ایران قابل تحمل نیست. در مجموع مساله خاورمیانه آنقدر پیچیده است که بایدن حق داشته باشد در سخنرانی آن شب از آن صحبت نکند.

■ **آن سخنرانی در مجموع به نفع ایران بود؟**

بله، به نظر من به نفع ایران بود و هیچ نقطه آزاردهنده و خشونت‌آمیزی در سخنان بایدن نسبت به ایران وجود نداشت و این امتیاز مهمی است که به ایران داده شده است. دولتمردان ما نیز باید این را بپذیرند که جهان وارد مدار جدیدی از سیاست شده و ما باید از نقطه صفر خود خارج شویم.

■ **به تنگناهای اقتصادی و تحمل‌ناپذیر شدن آن برای مردم ایران اشاره کردید. در پیشنهاد اخیر اتحادیه اروپا پایبندی ایران به تعهدات برجامی در ازای کمک به رفع مشکلات اقتصادی قرار گرفته بود. به نظر شما اروپا می‌تواند کمکی به رفع تحریم‌ها کند؟**

اروپا نمی‌تواند بدون توافق آمریکا در اینجا سرمایه‌گذاری کند. آقای لودریان در روزهای اخیر گفته بود که ایران برای پذیرش سرمایه دو مشکل دارد و باید ساختارهای خود را تغییر دهد، ضمن اینکه شفافیت مالی و اقتصادی ایجاد کند. به عبارت دیگر اگر این دو مشکل حل نشود، اروپا نمی‌تواند کاری انجام دهد. ضمن اینکه اتحادیه اروپا حتما باید با توافقات آمریکا سرمایه‌گذاری در ایران را انجام دهد.

با این وجود آنچه که من به عنوان یک کارشناس می‌توانم بیان کنم این است که مذاکرات با ایران حتما آغاز می‌شود و اینکه چه کسی شروع می‌کند و چه کسی شروع نمی‌کند و... اهمیت کمتری دارد. مساله مهم این است که نه می‌توانیم آمریکا را در فضای بین‌المللی نادیده بگیریم و نه آمریکا می‌تواند ایران را در منطقه خلیج فارس و خاورمیانه نادیده بگیرد، هر دو باید یکدیگر را به نحوی بپذیرند. این سیاست‌گریزی و انتقام‌جویی باید به پایان برسد.

■ **نقش تعاملات ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در این باره چقدر است. وال‌استریت ژورنال در گزارشی مدعی شده که بازرسان آژانس در ایران شواهدی از فعالیت‌های اعلام نشده پیدا کرده‌اند. با توجه به چالش‌های اخیر ایران و آژانس فکر می‌کنید این مساله چه تبعاتی خواهد داشت؟**

فکر می‌کنم این موضوع خیلی مهم نیست و بیشتر جنبه آزاررسانی دارد. چنین اظهارنظرهایی برای اعمال فشار بیشتر به ایران است. دقت داشته باشید که هنوز خود آژانس در این باره اظهارنظر نکرده و صرفا وال‌استریت ژورنال این مطلب را بیان کرده است. لذا معتقدم که خیلی اهمیتی ندارد و فضا را به زیان ایران مسموم می‌کنند و ایران باید تلاش کند که از این فضای مسموم و انزوای سیاسی رها شود زیرا ادامه این وضعیت می‌تواند منجر به خیزش‌های اجتماعی شود. شرایط بسیار حساسی در ایران و منطقه وجود دارد. به همین خاطر باید قدری در دیدگاه‌ها و سیاست‌های خود تجدیدنظر کنیم. به خاطر همین شرایط حساس هم آمریکا در حال مشورت با شرکای خود است و نمی‌خواهد مثل ترامپ به تنهایی وارد عمل شود.

پیش بینی بلومبرگ از تصمیم دولت بایدن برای تحریم‌های ایران

گشایش بدون نفت

گروه اقتصادی– از رفتن ترامپ و آمدن بایدن زمـان زیادی نمی‌گذرد. با این حال جناح‌های سیاسی ایران به احتمال بازگشت دولت جدید آمریکا به برجام دل بسـته‌اند و به هموار شـدن مسـیرهای برون‌رفت از تحریم‌های اقتصادی امیدوارند. خوش‌بینی مقامات داخلی به باز شدن گره کور تحریم‌ها تا آنجا پیش رفته که برنامه‌ریزی برای آینده اقتصادی کشور را نیز منوط به آینده برجام کرده‌انـد و از فـروش بیـش از دو میلیون بشـکه‌ای نفـت در روز سـخن می‌گویند. برخلاف تصورات رایج مبنی بر ازسرگیری صادرات و فروش نفت همانند سابق، رییس جمهور جدید آمریکا اراده‌ای در برداشـتن محدودیت‌های فروش نفت از سـوی ایران از خود نشان نداده است.

به این ترتیب باید پرسید دولت بایدن چـه رویکردی در خصوص برجـام دارد و اثرپذیری اقتصاد ایران از نگاه تیم سیاست خارجی دولت جدید آمریکا چگونه خواهد بود؟

آن‌طور که از گپ و گفت‌وگوهای مقامات و سیاسـتگذاران داخلـی برمی‌آید، تمام جناح‌های سیاسـی حاکم بازگشت آمریکا به برجـام و لغو تحریم‌های اقتصادی علیه ایران را انتظار می‌کشـند. اگرچه در عمل عده‌ای از عنصر مقاومت در برابر تحریم‌ها یـاد می‌کنند، امـا عمده سیاسـتمداران خواستار کاهش فشارهای مالی و اقتصادی علیه ایران شده‌اند. با توجه به اعلام موضع ایران و برخی کشورها در خصوص تحریم‌ها به نظر می‌رسـد تصمیم‌گیری در خصوص احیای برجام و بازگشـت به معاهده برجام آغاز شده است.

اخیرا دو اظهارنظر یکی از سوی ایران و دیگری از سوی فرانسه در همین خصوص مطرح شده است. محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه ایـران از رییس‌جمهور جدید آمریکا خواسـته که بدون تغییر شرایطی که با مذاکرات دقیق به دست آمده آمریکا تحریم‌های وضع‌شده از سوی دولت پیشین واشنگتن علیه تهران را لغو کند.

برخلاف آنکه موضع‌گیری ایران در قبال برجام بسیار ساده‌انگارانه و خوش‌بینانه به نظر می‌رسد امانوئل ماکرون رییس‌جمهور فرانسـه اما بـه تازگی اعلام کـرده که هر مذاکـره جدیدی با ایـران پیرامون برجام بسـیار سـخت‌گیرانه خواهد بود و در این مذاکرات باید عربسـتان نیز دخیل باشد. گزینه پیشـنهادی جو بایدن برای وزارت خارجـه نیـز پیش از این اعـلام کرده که بازگشـت آمریـکا بـه برجام مشـروط به پایبنـدی ایران بـه تعهدات خود اسـت. فارغ از اظهاراتی کـه تاکنون در خصوص برجام شکل گرفته، جو بایدن در نخستین نطق کاهش فشـارها علیه ایران را تنها به برداشتن محدودیت‌های مالی ایران محدود کرده و اشـاره‌ای به برداشـتن تحریم‌های نفتی نکرده اسـت. به ایـن ترتیب به نظر می‌رسد دولت آمریکا در قبال ایران بسیار محتاطانه عمل می‌کند و بازگشت به برجام را برخـلاف ادعای مقامـات ایرانی چندان ساده نمی‌پندارد.

بلومبرگ به تازگی در گزارشی به بررسی وضعیت ایران در دوران ریاسـت‌جمهوری بایدن پرداخته و از نگاه دولت حاکم آمریکا بر ایران پرده برداشـته اسـت. آن‌طور که بلومبـرگ به نقل از منابـع آگاه آمریکایی می‌نویسد «دولت جو بایدن به عنوان گامی در راستای احیای توافق هسته‌ای برجام در حال سنجیدن راهی برای کاهش مشکلات مالـی ایران بـدون برداشـتن تحریم‌های اساسی اقتصادی از جمله تحریم‌های فروش نفت اسـت. برخی گزینه‌هایی که مقامات آمریکایی در مورد آن بحث می‌کنند شامل حمایـت از وام صندوق بین‌المللی پول به ایـران برای مهار شـیوع کرونـا و کاهش تحریم‌هایی که از ورود کمک‌های کرونایی به ایران جلوگیری کرده‌اند، می‌شود. بایدن همچنین می‌تواند یک دسـتور اجرایی را امضـا کند که تصمیم ترامـپ برای ترک توافـق برجام را معکـوس کند اما در حال حاضر صدور معافیت از تحریم‌های فروش نفت ایـران در بازارهـای بین‌المللی مورد بررسی جدی نیست.»

با توجـه به اظهارات بایدن در خصوص کاهـش فشـارهای مالی ایـران، صندوق بین‌المللی پول نیز به تازگی و با گذشـت حدود یک سال اعلام کرده که درخواست وام ایران را هنوز در دسـت بررسـی دارد. آنطور که مدیر بخش خاورمیانه و آسـیای میانـه صندوق بین‌المللی پـول می‌گوید، آنچـه ایران به آن نیاز دارد، آن اسـت که تنش‌ها یا مسـائل اجتماعی را به گونه‌ای مورد توجه قرار دهد که اطمینان یابد تدابیر حفاظت اجتماعی متناسب با محافظت از آسیب‌پذیرترین گروه‌ها اتخاذ می‌شود.

اما هنوز خیلی زود است که به سیاست دولت بایدن در منطقه به‌خصوص در مورد ایـران پی برد. به هر جهت، عدم اشـارات بایدن به ایران در نخستین نطق خود در کنار مباحثی که از سـوی مقامات دولت آمریکا مطرح می‌شود نشان می‌دهد که این کشور عجله‌ای برای بازگشـت بـه برجام ندارد و بنابراین ایـران راه درازی در پیش دارد تا بتواند مسیر احیای برجام و افزایش فروش نفت از مسیر لغو تحریم‌ها را هموار کند.

اما به نظر می‌رسـد مقامـات ایرانی نظر دیگری دارند و بر همین اسـاس دسـت به گمانه‌زنـی در خصوص برجام زده و مسـیر تحولات اقتصـادی را پیش‌بینـی کرده‌اند. مقامات داخلی در نخستین گام خود به پیشواز تغییر چهره سیاسی دولت آمریکا رفته و بودجه را بر اسـاس فروش ۲/۳ میلیون بشکه نفت در روز تقدیـم مجلس کردند که با انتقادات بسیاری از سوی چهره‌های اصولگرا همراه شد. افزایش تقریبا ۲/۵ برابری فروش نفت طبق پیش‌بینی مقامات داخلی نشان می‌دهد که ایران به احیای برجام امیدوار است.

فـارغ از گمانه‌زنـی مقامـات داخلـی تاثیرپذیـری بازارهای داخلی ایران از روی کار آمدن دولت جدید آمریکا از همان ابتدا جلـب توجه می‌کند. در هر صورت به نظر نمی‌رسد برجام سرنوشت مشخصی داشته باشد و باید دید رییس‌جمهور جدید آمریکا آیـا از رویکرد خود در قبال برجام سـخن خواهد گفت.

گزارش ۲

بیشترین فرار مالیاتی کجا اتفاق می‌افتد؟

مالیات مهم‌ترین منبع درآمدی دولت است که می‌تواند نقش مهمی هم در جبران کسری بودجه و کنترل آثار تورمی جبران آن و هم در راستای کاهش فاصله طبقاتی ایفا کند. در نتیجه، لازم است نهادهای نظارتی در مقابل اهمال دستگاه‌های اجرایی در برابر اجرای قوانین مالیاتی ایستادگی کنند.

به گزارش فارس، سیاست‌های دولت طی سال‌های اخیر، منجر به افزایش کسری بودجه و تعمیق چالش‌های اقتصادی کشور شده است به نحوی که امروزه با تورم و کسری بودجه شدید مواجه هسـتیم که یکی از مهم‌ترین آسیب‌های آن افزایش فاصله طبقاتی است.

مالیات مهم‌ترین گزینه تامیـن مالی پایدار برای تامین کسـری بودجه و مقابله بـا تورم در اقتصاد اسـت. یکی از مهم‌ترین معیارها برای ارزیابی و مقایسه کارایی ساختار مالیاتی در کشورهای مختلف، ارزش درآمد مالیاتی به اندازه اقتصاد (GDP) در همان کشور است. در حالی که این شاخص در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه بیش از ۲۴/۸ درصد اسـت، این شاخص در ایران تنها به میزان ۴/۷ درصد است. بنابراین کارایی سیستم مالیاتی در ایران یک‌پنجم استاندارد جهانی قراردارد.

■ تفاوت‌های سیستم مالیاتی در ایران با استانداردهای جهانی

بررسی‌ها نشان می‌دهد که ۹۳ درصد از درآمدهای مالیاتی در کشورهای توسعه‌یافته از طریق پنج روش اخذ مالیات به دست می‌آید، که عبارت‌اند از: ۱- مالیات بر اشخاص ۲- مالیات بر شـرکت‌ها ۳- مالیات بر دارایی ۴-مالیات بر ارزش‌افزوده ۵- مالیات بر کالاوخدمات خاص.

مقایسـه عملکرد مالیاتی در ایران با کشـورهای پیشرو نشان می‌دهد که بیشترین ضعف ساختار مالیاتی در ایران، ناشی از ضعف عملکرد در مالیات بر اشخاص است که حدود ۴۰ درصد از کل این اختلاف را شـامل می‌شـود. به عنوان مثال، بر اساس گزارش مرکز آمار ایران از «حساب‌های ملی سلامت»، از ۱۳۷ هزار میلیاردتومانی که در سال ۹۶ در حوزه سلامت هزینه گردیده، ۳۶ هزار میلیارد تومان از آن تبدیل به دسـتمزد پزشکان و دندانپزشکان شده است. در نتیجه، کمترین برآوردها حاکی از ۶/۶ هزار میلیارد تومان مالیات بر دستمزد در این حرفه است. این در حالی است که کل مالیات پرداختی پزشکان و دندانپزشکان بابت عملکردشان در این سال، تنها ۱۵۰ میلیارد تومان بوده است. در ادامه این گزارش، به توضیح مالیات بر اشخاص حقیقی و بررسی روش‌های فرار مالیاتی آنها می‌پردازیم.

■ مالیات بر اشخاص حقیقی چگونه اخذ می‌شود

اشخاص حقیقی در ایران از دو روش، درآمد کسب کرده و مشمول مالیات می‌شوند. آنها یا در استخدام قرار دارند یا خود صاحب شغل و حرفه هستند. افراد تحت استخدام، بخشی از درآمد خود را که بالاتر از آستانه‌های معافیتی قرار دارد، با نرخ‌های تعیین شده در قوانین بودجه سالیانه به عنوان «مالیات بر دستمزد» پرداخت می‌کنند.

افرادی که خود صاحب شغل و حرفه هستند، بر مبنای فروش سالیانه خود، چنانچه از درآمد بالایی برخوردار نباشند به صورت مقطوع، مبلغی مالیات پرداخت کرده و مفاصا حساب مالیاتی دریافت می‌کنند. چنانچه این مشاغل درآمدی بالاتر از سه میلیارد تومان در سال داشته یا آنکه جزو شش شغل پردرآمد باشند، ملزم به داشتن دفاتر مالی بوده و مالیات آنها از طریق حسابرسی دفاتر آنها، صورت می‌گیرد. نظیر آنچه در محاسبه مالیات شرکت‌ها صورت می‌گیرد.

معمولا مودیان ترجیح می‌دهند که مالیات آنها به صورت مقطوع محاسـبه شـود. از آنجا که محاسبه مالیات در این روش وابسـته به میزان درآمد افراد اسـت، برخی پزشکان سعی می‌کنند تا با اجبار بیمار به پرداخت حق ویزیت خود به صورت پول نقد یا کارت به کارت یا با استفاده از دستگاه‌های پوز بی‌هویت یا پوز سایر مشاغل، درآمد خود را کمتر از میزان واقعی اظهار کنند.

■ روش فـرار مالیاتـی در مالیـات بـر اشـخاص چگونه است

به عنوان مثال، پزشکی که در بیمارستان مشغول فعالیت است مشمول مالیات بر دستمزد می‌شود. همین پزشک زمانی که در خارج از بیمارستان و در مطب شخصی، طبابت می‌کند، مشمول مالیات بر مشاغل می‌شود. یکی از نقاط ضعف قانون در همین اسـت که یک فرد زمانی که از چند محل کسب درآمد می‌کند، چندین مرتبه از آستانه‌های معافیت مالیاتی استفاده می‌کند.

در همین مثال، بیمارستان‌ها برای آنکه مالیات کمتری بابت دستمزد پزشکان پرداخت کند، پرداختی خود را در قالب عناوینی نظیر کارانه، حق‌العمل جراحی و... انجام می‌دهند یا پرداختی آنها به پزشـکان از طریق حساب‌های شخصی که از دسـترس ماموران مالیاتی خارج اسـت صورت می‌گیرد. بنابراین با کمال تعجب مشاهده می‌شود که سرانه درآمدی قشر پردرآمدی نظیر پزشکان نزدیک به خط فقر شده است که بسی جای تامل دارد. این اتفاق در حالی رخ می‌دهد که در کنار پزشکان، پرستارانی حضور دارند که اگرچه حقوق آنها بسیار کمتر است، اما از آنجا که کارانه و سایر پرداختی‌های آنها به مراتب کمتر است نسبت مالیات پرداختی به حقوق دریافتی آنها بسیار بیشتر از پزشکان است. این در حالی است که عدالت مالیاتی حکم می‌کند افراد با درآمد بالاتر، مالیات بیشـتری پرداخت کنند.به صورت کلی و در حالی که نرخ مالیات برای مشاغل پردرآمد در کشور سوئد ۵۷ درصد، در کشـورهای دانمارک و ژاپن ۵۵ درصد، در کشور آمریکا ۵۱ درصد، در کشورهای چین، استرالیا، انگلستان، آلمان و اسپانیا ۴۵ درصد، در کشور ایتالیا ۴۳ درصد، در کشور کره‌جنوبی ۴۲ درصد و در کشـور ترکیه ۴۰ درصد است. این نرخ در ایران براساس قانون بودجه امسال، تنها ۲۵ درصد است و مشاغل پردرآمد از پرداخت همین میزان نیز فرار می‌کنند.

تنها سه درصد مالیات در ایران را یک دهک ثروتمند جامعه پرداخت می‌کنند. مالیاتی که از افراد پردرآمد اخذ نمی‌شود، تبدیل به کسری بودجه، تورم و افزایش فاصله طبقاتی می‌شود و عمده فشـار آن بر قشـر کم‌درآمد وارد می‌شود. در حالی اجرای قانون سامانه مودیان و پایانه‌های فروشگاهی می‌تواند نقش بسزایی در شناسایی درآمد اقشار پردرآمد و جلوگیری از فرار مالیاتی آنها داشته باشد اما دولت در اجرای این قانون اهمال کرده و انگیزه‌ای برای اخذ مالیات از اقشـار پردرآمد ندارد. درباره اجرای قوانینی مانند مالیات بر خانه‌های خالی و مالیات بر خانه‌ها و خودروهای لوکس هم وضعیت مشابهی حاکم است و دولت اراده‌ای برای اجرای آن ندارد.

با توجه به آنچه گفته شد و همچنین پیش‌بینی تورم بالای سال آینده به خاطر کسری چشمگیر بودجه ۱۴۰۰، ضرورت دارد نهادهای نظارتی همچون دیوان محاسـبات و سازمان بازرسی کل کشور به صورت موثری در مقابل سهل‌انگاری‌های عمدی یا بعضا سهوی دولت در اجرای قوانین مالیاتی نظیر مالیات خانه‌های خالی و سامانه مودیان و پایانه‌های فروشگاهی ایستادگی کند تا هر چه سریع‌تر شاهد اجرایی شدن این قوانین باشیم. در غیر این صورت، باید منتظر ابعاد اقتصادی، اجتماعی و امنیتی جهش تورمی سال آینده باشیم.

نمایه

صادرات نفتی ۶ ماهه امسال نصف شد

ضربه تحریم‌ها به نفت

گروه اقتصادی– تازه‌ترین آمارهای ارائه‌شده از سوی بانک مرکزی نشان می‌دهد صادرات در شش ماهه امسال مجموعا ۲۰ میلیارد دلار بوده که نسبت به سه ماهه ابتدای سال تقریبا دو برابر شده است. سهم صادرات نفتی از این مبلغ ۸/۵ میلیارد دلار و سهم صادرات غیرنفتی نیز ۱۱/۵ میلیارد دلار بوده است. صادرات نفتی ایران در شش ماهه امسال در مقایسه با فصل بهار ۱۲۱ درصد بیشتر شده که می‌تواند موید بهبود در بهبود در فروش نفت باشد. افزایش ۱۲۸ درصدی صادرات غیرنفتی نیز می‌تواند نشان‌دهنده روان شدن جریانات تجاری در دوران همه‌گیری کرونا باشد. میزان صادرات نفتی در شـش ماهه سال ۹۸ معادل ۱۶ میلیارد دلار بود. به این ترتیب صادرات نفتی ایران امسال در مقایسـه با شش ماهه سال گذشته تقریبا نصف شده است. صادرات غیرنفتی شش ماهه امسال نیز در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۲۲/۵ درصد کمتر شده است. با وجود بهبود مجموع صادرات نفتی و غیرنفتی ایران در شش ماهه امسال اما نقش تحریم‌ها و کرونا بر اقتصاد ایران همچنان ملموس است.

نماگرهای شش ماهه دوم امسال نشان می‌دهد مجموع صادرات نفتی و غیرنفتی با کاهش ۳۵ درصدی در مقایسه با شش ماهه سال ۹۸ مواجه شده است. در عین حال میزان صادرات نفتی و غیرنفتی ایران در سـه ماهه دوم امسـال با بهبود مواجه شـده است به طوری که میزان صادرات نفتی و غیرنفتی تقریبا بیش از دو برابر افزایش یافته است. با این وجود مقایسه آن با مدت مشابه سال گذشته نشان از کاهش محسوس صادرات در هر دو حوزه نفتی و غیرنفتی دارد. بدیهی است تداوم تحریم‌ها از یک سو و محدودیت‌های ناشی از کرونا که باعث کاهش تجارت خارجی با جهان شده از سوی دیگر در این کاهش نقش پررنگی داشـته‌اند. با این وجود آمارها نشان می‌دهند که صادرات غیرنفتی ایران در شش ماهه ۹۹ فاصله اندکی با صادرات غیرنفتی در شش ماهه ۹۸ دارد. به این ترتیب آثار کرونا بر تجارت خارجی کمرنگ شده است. اما نصف شـدن صادرات نفتی ایران گواهی بر این ادعاست که ایران هنوز در فروش نفت ناتوان است و هنوز نتوانسته بر چالش تحریم‌ها فائق آید.

مقایسه آمار فروش نفت در فاصله سال‌های ۹۵ تا ۹۹ نشان می‌دهد تا چه اندازه تحریم‌ها دست ایران در صادرات نفت را کوتاه کرده است. بر اساس نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی میزان صادرات نفت ایران در سال ۹۵ حدود ۵۳ میلیارد دلار و در سـال ۹۶ معادل ۶۳ میلیارد دلار بوده است. روند افزایش فروش نفت اما تداوم نیافت به طوری که در سال ۹۷ میزان صادرات نفت به ۶۰/۷ میلیارد دلار رسـید. خروج ترامپ از برجام در سال ۹۷ شوک ناگهانی بـه اقتصاد ایران وارد کـرد که از آمارهای فروش نفت در سـال ۹۸ مشخص است. در این سال فروش نفت به ۲۹ میلیارد دلار رسیده که موید کاهش ۵۲ درصدی آن است. در حوزه صادرات غیرنفتی اما تغییر چندان زیادی به گواه آمارهای بانک مرکزی ایجاد نشـده به طوری که کاهش صادرات غیرنفتی ایران در سـال ۹۸ و در مقایسه با سال ۹۷ تنها هفت درصد بوده است.

با این حجم از صادرات نفتی و غیرنفتی و بهبودی که در هر یک از این دو ایجاد شـده، به نظر می‌رسد افزایش رشـد تولید ناخالص داخلی توجیه‌پذیر باشد. نماگرهای بانک مرکزی نشـان می‌دهند رشد تولید ناخالص داخلی با نفت و بدون نفت در شـش ماهه امسال به ترتیب ۵/۱ و ۳/۲ درصـد بوده اسـت. در صورتی که پیش‌بینی‌ها در خصوص گشایش‌های سیاسی به نتیجه برسد باید شاهد بهبود بیشتر در آمارهای اقتصادی تا پایان سال باشیم.

خبر

آغاز پروژه حذف تدریجی فیزیک‌کارت از تراکنش‌ها

بانک مرکزی به منظور ایجاد تسهیل در پرداخت‌های الکترونیکی، به زودی از پروژه استفاده از موبایل برای انجام تراکنش‌های خرید در فروشگاه‌ها و بنابراین حذف تدریجی استفاده از فیزیک‌کارت خرید را رونمایی می‌کند.

بـه گزارش ایبنا، عبدالناصر همتی رییس کل بانک مرکزی در یادداشـت اینستاگرامی نوشت: این روش پرداخت، با استانداردهای معتبر بین‌المللی سازگار است و به صورتی کاملا امن، این امکان را فراهم می‌کند که مشتریان بانک‌ها بتوانند با وارد کردن مشخصات کارت‌های خود به درون موبایل، بدون تماس با کارتخوان، تراکنش‌های لازم را انجام دهند.

انجام تراکنش‌های خرید، با استفاده از موبایل، علاوه بر سهولت کاربری می‌تواند در رعایت پروتکل‌های بهداشتی در شرایط کرونایی مفید و موثر باشد.

نهاوندیان:

تمدید مراجعه بنگاه‌های آسیب‌دیده از کرونا به بانک‌ها

معاون اقتصادی رییس‌جمهور از تمدید مهلت مراجعه بنگاه‌های ورزشـی، گردشگری و فرهنگی آسیب‌دیده از شیوع بیماری کرونا به بانک‌ها تا نیمه اسفند ماه خبر داد.

به گزارش ایلنا، محمد نهاوندیان افزود: با توجه به آسیب شدیدی که شیوع بیماری کرونا به بخش‌های مختلف اقتصادی کشور وارد کرده بود ستاد ملی مبارزه با کرونا تسهیلات و کمک‌هایی را برای بخش‌های مختلف اقتصادی و بنگاه‌های کشور تصویب کرده که بخشی از آنها پرداخت شده است.

وی اضافه کرد: ستاد ملی مبارزه با کرونا در مرحله دوم مصوبات مالی خود، تسهیلاتی برای بنگاه‌های مختلف سه بخش ورزشی، فرهنگی و گردشگری اعم از باشگاه‌های ورزشی، مراکز نمایشی و سینمایی و تولیدات رسانه‌ای، ناشران و کتاب‌فروش‌ها، مراکز بوم‌گردی و گردشگری و رسانه‌های این بخش با محوریت و تایید وزارتخانه‌های مربوط مصوب و ابلاغ کرده بود که مشمولان دریافت وام باید تا دی و برخی دیگر تا بهمن برای انجام امور بانکی به بانک‌های عامل مراجعه می‌کردند.معاون اقتصادی رییس‌جمهور گفت: ستاد ملی مبارزه با کرونا مصوب کرد با توجه به محدودیت‌های ترددی که در دی‌ماه ابلاغ شده بود و همچنین جذب نشدن بخشی از این منابع، این مهلت تا ۱۵ اسفند ماه تمدید شود.

دژپسند:

لایحه اصلاح مالیات‌های مستقیم از دستور کار دولت خارج شد

وزیر اقتصاد گفت: لایحه اصلاح مالیات‌های مستقیم به هیات دولت آمده اما به دلیل همزمانی با بودجه از دستور کار دولت خارج شد.

به گزارش مهر، فرهاد دژپسند وزیر امور اقتصادی و دارایی‌درباره سرنوشت لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم گفت: این لایحه به هیات دولت آمد اما به دلیل همزمانی با لایحه بودجه ۱۴۰۰ از دستور کار دولت خارج شدوی افزود: باید تلاش کنیم تا این موضوع بار دیگر در دستور کار دولت قرار بگیردوزیر اقتصاد همچنین درباره آیین‌نامه مالیات بر کالاهای لوکس که به گفته رییس سازمان امور مالیاتی در کمیسیون اقتصادی دولت به تصویب رسیده است، گفت: این آیین‌نامه به هیات دولت آمده و در آینده نزدیک کار تصویب آن انجام می‌شودوی در پاسخ به این سوال که آیین‌نامه چه زمانی تصویب خواهد شد، گفت: پیگیر هستیم تا در هفته جاری کار بررسی آن در دولت انجام شود.

جزئیات پرداخت بیمه بیکاری کرونا

بر اساس آمارها بیش از یک میلیون و ۲۵۰ هزار نفر به دلیل شیوع کرونا از کار بیکار شده و مشمول دریافت بیمه بیکاری شناخته شدند.

به گزارش ایسنا، به دنبال شیوع ویروس کرونا از اسفند سال گذشته بسیاری از کسب‌وکارها به ویژه صنوف خدماتی آسیب‌دیده و با توقف فعالیت روبه رو شدند. این امر ضمن ضرر و زیان به صاحبان این کسب‌وکارها، کاهش درآمد و بیکاری نیروهای کار شاغل در این کسب‌وکارها را به دنبال داشت.

در ایـن بیـن، دولت پرداخت تسـهیلات حمایتی به صاحبان مشـاغل و کسب‌وکارهای شدیدا آسیب‌دیده از کرونا را در دستور کار قرار داد و مقرر شد تا بیمه بیکاری سه ماه اسفند ۱۳۹۸ و فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۹ به کارگران آسیب‌دیده و بیکار شده پرداخت شود.بر اساس اعلام مدیرکل امور بیمه‌شدگان تامین اجتماعی تاکنون یک میلیون و ۲۵۱ هزار و ۹۷۵ نفر بر اثر شیوع کرونا مشمول بیمه بیکاری تشخیص داده شده‌اند که از این تعداد یک میلیون و ۱۶۹ هزار و ۵۳۴ نفر در حال دریافت بیمه بیکاری هستندبه گفته وی اعتبار پیش‌بینی شده در مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا برای حمایت از بیکاران در دوره پاندمی کرونا، بیش از ۳۰۰۰ میلیارد تومان بوده که تاکنون هزار میلیارد و ۲۸۶ میلیون تومان از این اعتبار تخصیص یافته و هزار میلیارد و ۷۵۰ میلیون تومان باقی مانده است.وزیر کار در روزهای اخیر اعلام کرد در حوزه بیمه بیکاری با راه‌اندازی سریع سامانه درخواست بیمه بیکاری، بیش از ۸۶۰ هزار متقاضی ثبت‌نام کردند و بیش از ۳۵۰۰ میلیارد تومان برای چهار ماه علاوه بر بیمه بیکاری که بر اساس قانون تعلق می‌گرفت، پرداخت شده است. بر اساس آخرین آمارها مقرری ایام بیکاری کرونا برای یک میلیون و ۸۲ هزار نفر با مساعدت دولت پرداخت شده و حدود ۹۰ هزار نفر موفق به دریافت بیمه بیکاری ایام کرونا نشده‌اند.

عملکرد ۹ماهه بانک‌ها در پرداخت وام

قرض‌الحسنه ۵۸ درصد رشد کرد

بررسی آمار عملکرد بانک‌ها و موسسات اعتباری کشور حاکی از آن است که مبلغ کل تسهیلات اعطایی در آذر ۹۹ نسبت به اسفندماه سال ۹۸ رشد ۳۰/۸ درصدی داشته است.به گزارش تسنیم، بررسی جدیدترین آمار عملکرد بانک‌ها و موسسات اعتباری کشور در آذر ۹۹ نشان می‌دهد که مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری ۲۱۰۴۷/۷ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به اسفند سال ۹۸ که ۱۶۰۹۶/۸ هزار میلیارد ریال بود ۳۰/۸ درصد افزایش یافته است.

همچنین تسهیلات قرض‌الحسنه ۸/۷ درصد از کل تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری قرض‌الحسنه را تشکیل داده و حجم عمده عملکرد تسهیلاتی بانک‌ها مربوط به مرابحه با ۲۵/۶ درصد و فروش اقساطی با ۲۵/۴ درصد است.به لحاظ عددی در پایان آذر ماه سال جاری ۱۸۳۴/۹ هزار میلیارد ریال از کل تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری کشور قرض‌الحسنه بوده که این میزان نسبت به اسفند ماه سال ۹۸ که ۱۱۵۷/۵ هزار میلیارد ریال بوده، ۵۸/۵ درصد رشد نشان می‌دهد.بر پایه این گزارش، تسهیلات پرداخت شده در بانک‌های تجاری کشور در پایان آذر ۹۹ متفاوت بوده به نحوی که ۱۳/۴ درصد از وام‌های بانک‌های تجاری قرض‌الحسنه بوده که رقم آن ۴۵۲/۵ هزار میلیارد ریال بود. میزان تسهیلات اعطایی قرض‌الحسنه بانک‌های تجاری در اسفند سال قبل ۲۵۳/۶ هزار میلیارد ریال بوده است.در بانک‌های تجاری کشور، سهم عمده تسهیلات پرداختی مانند بانک‌ها و موسسات اعتباری مربوط به فروش اقساطی به میزان ۳۴/۶ درصد است که رقم آن ۱۱۶۶/۴ هزار میلیارد ریال در پایان آذر ۹۹ بوده است. این میزان در اسفند سال ۹۸ معادل ۱۱۵۰/۳ هزار میلیارد ریال بود.همچنین بررسی عملکرد بانک‌های تخصصی در پرداخت تسهیلات به بخش‌های مختلف در پایان آذرماه ۹۹ نشان می‌دهد که پنج درصد تسهیلات اعطایی به میزان ۱۸۵/۹ هزار میلیارد ریال در قالب قرض‌الحسنه پرداخت شده که این رقم در پایان سال قبل ۱۲۲ هزار میلیارد ریال بود.بزرگ‌ترین بخش تسهیلات پرداخت شده در بانک‌های تخصصی کشور مربوط به فروش اقساطی می‌شود به نحوی که در پایان آذر ماه سال جاری ۴۴/۷ درصد کل تسهیلات اعطایی این بانک‌ها به رقم ۱۶۴۶/۶ هزار میلیارد ریال در بخش فروش اقساطی بوده و این رقم در اسفندماه سال ۹۹ به میزان ۱۵۷۲/۷ هزار میلیارد ریال بوددر بخش بانک‌های غیردولتی و موسسات اعتباری نیز ۸/۵ درصد تسهیلات پرداخت شده در پایان آذر ۹۹ به میزان ۱۱۹۶/۵ هزار میلیارد ریال به عنوان قرض‌الحسنه و ۳۱/۵ درصد کل اعتبارات ارائه شده به متقاضیان در بخش مرابحه به رقم ۴۴۰۹/۴ هزار میلیارد ریال بوده است.

خبر

تصویب طرح کلی بسته حمایتی ۱/۹ تریلیون دلاری بایدن

رویتـرز– همزمان با اینکه قانونگذاران آمریکایی طرح کلی لایحه بودجه را تصویب کردند که به آنها اجازه خواهد داد تا طی چند هفته آینده بدون حمایت جمهوریخواهان برنامه رییس‌جمهور این کشور را ادامه دهند، جو بایدن و متحدان دموکراتش در کنگره به سرعت بسته حمایتی ۱/۹ تریلیون دلاری خود را برای مقابله با تبعات کرونا پیش بردند. سناتورها که نیمی جمهوریخواه و نیمی دموکرات هستند پنجشنبه شب گذشته در سلسله جلساتی که تا بامداد دیروز طول کشید، به حدود ۸۰۰ لایحه این طرح رسیدگی کردند و در رای‌گیری که ۵۰ مخالف و ۵۰ موافق داشت ناچار به دعوت از کامالا هریس، معاون جو بایدن، شدند که بنابر قانون آمریکا به هنگام بن‌بست آرا، می‌تواند با رای خود یک جناح را به عدد ۵۱ برساند و مانع از بن‌بست در کار سنا شود. مجلس نمایندگان هم با ۲۱۹ رای موافق در برابر ۲۰۹ رای مخالف، طرح بودجه را تایید کرده است. با تصویب طرح کلی بودجه در کنگره، نانسی پلوسی، رییس مجلس نمایندگان آمریکا پیش‌بینی کرده که بسته نهایی حمایتی کرونا تا پیش از ۱۵ مارس به تصویب کنگره خواهد رسید؛ زمانی که مزایای ویژه بیکاری که در دوران پاندمی کرونا اضافه شدند، منقضی می‌شود. جو بایدن و دموکرات‌های ارشد در جریان نشستی در کاخ سفید گفتند، آنها می‌خواهند هر چه سریع‌تر این بسته حمایتی کلان را عملی کنند تا پاندمی کرونا را که جان بیش از ۴۵۰ هزار آمریکایی را گرفته و میلیون‌ها تن دیگر را بیکار کرده است، شکست دهند. بایدن گفت: مادامی که جمهوریخواهان در این روند مانع‌تراشی نکنند و باعث کند شدن آن نشوند، حاضرم با آنها سازش کنم. وی افزود: اگر مجبور باشم بین کمک کردن آنی به آمریکایی‌هایی که به طور جدی آسیب دیده‌اند و گرفتار شدن در یک مذاکرات طولانی یک گزینه را انتخاب کنم، خیلی راحت است. من کمک کردن آنی به آمریکایی‌ها را انتخاب می‌کنم. بایدن تصریح کرد: ادامه ضعف در بازار کار که داده‌های منتشر شده در روز جمعه نیز بر آن تاکید کرد، لزوم انجام یک اقدام فوری را اثبات می‌کند. جمهوریخواهان یک بسته حمایتی ۶۰۰ میلیارد دلاری یعنی کمتر از یک‌سوم بسته دموکرات‌ها را پیشنهاد داده‌اند.

مخالفت رییس جمهور آمریکا با ارایه گزارش‌های اطلاعاتی به ترامپ

ایسنا– جو بایدن در مصاحبه‌ای گفت، به اعتقاد او دونالد ترامپ به دلیل رفتار دمدمی‌مزاج نباید به گزارش‌های اطلاعاتی دسترسی داشته باشد و اینکه او این نگرانی را دارد که ترامپ اطلاعات را با افراد دیگر به اشتراک بگذارد. روسای جمهور سابق آمریکا معمولا به طور سنتی حتی بعد از آنکه از ریاست‌جمهوری کنار می‌روند برخی گزارش‌های اطلاعاتی را دریافت می‌کنند.

ترامپ پیشتر جامعه اطلاعاتی آمریکا را تحقیر کرده و آنطور که شناخته شـده، عادت به دریافت گزارش‌های اطلاعاتی طولانی در زمان حضورش در کاخ سفید نداشت. او همچنین گزارش اطلاعاتی آمریکا درباره اینکه روسیه در انتخابات ۲۰۱۶ مداخله کرده را زیرسوال برد.

ترامپ چند روز دیگر با دومین محاکمه برای استیضاحش که این بار از بابت اتهام تحریک به شورش در کنگره آمریکا با فراخواندن مردم به مبارزه با نتایج انتخابات سوم نوامبر گذشته است، مواجه می‌شود. جو بایدن اظهار کرد، این دیدگاه که ترامپ نباید گزارش‌ها را دریافت کند ارتباطی با اغتشاشات در کنگره ندارد. بایدن ادامه داد: این به خاطر رفتار دمدمی مزاج و بدون ارتباط با شورش است. رییس‌جمهور آمریکا در پاسخ به سوالی درباره اینکه بزرگ‌ترین نگرانی او در صورت دریافت این اطلاعات طبقه‌بندی شـده از سوی ترامپ چیست، درنگ کرد و گفت: ترجیح می‌دهم با صدای بلند گمانه‌زنی نکنم. من فقط فکر می‌کنم لزومی ندارد که او گزارش‌های اطلاعاتی را داشته باشد. یک گزارش اطلاعاتی به او چه ارزشی می‌دهد؟ او اصلا چه تاثیری به طور کلی دارد به غیر از اینکه ممکن است لغزش کرده و چیزی بگوید؟

کاخ سفید پیشتر اعلام کرده بود که این مساله در دست بررسی است. ترامپ ماه‌ها بعد از برگزاری انتخابات ماه نوامبر زمان صرف مبارزه با نتایج انتخابات در دادگاه و طرح ادعاهای بی‌اساس مبنی بر وقوع تقلب گسترده کرد. او در مراسم تحلیف جو بایدن در تاریخ ۲۰ ژانویه شرکت نکرده و به جایش با پروازی به فلوریدا رفته و در آنجا دفتر پساریاست‌جمهوری خود را ایجاد کرد.

برنامه روسیه برای افزایش تسلیحات دوربرد با دقت بالا

اسپوتنیک– در نشستی که توسط سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه برگزار شد، در مورد محموله‌های اضافی تسلیحات دوربرد مافوق صوت و دقیق صحبت شد. شویگو اظهار کرد: موضوع ساخت و سفارش تسلیحات دوربرد با دقت بالا تحت نظارت ویژه رییس‌جمهور فدراسیون روسیه قرار دارد. ما باید در ماه آوریل درباره پیشرفت این حوزه به رییس‌جمهور گزارش دهیم.

به گفته وزیر دفاع روسـیه، خرید اضافی تسلیحات دوربرد مافوق صوت و دقیق بر اساس محاسبات ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت صنعت و تجارت سازمان‌دهی شده است. شویگو گفت: امروز، پیشنهادها در مورد منابع بودجه و شرایط ظرفیت‌های تولید برای تحقق این امر را به بحث می‌گذاریم. بقیه این نشست پشت درهای بسته انجام شد.

رای دادگاه اسکاتلند علیه برگزاری همه‌پرسی استقلال

یورونیوز– دادگاهی در اسکاتلند دادخواستی برای اعطای مجوز برگزاری همه‌پرسـی استقلال بدون اجازه دولت انگلیس را رد کرد. دادگاه عالی مدنی شهر ادینبورگ علیه درخواست یکی از حامیان استقلال اسکاتلند برای حمایت از برگزاری همه‌پرسی در این خصوص، رای صادر کرد.

این فعال حامی استقلال اسکاتلند به دنبال دریافت مشروعیت قانونی برای به رای گذاشتن برگزاری همه‌پرسی استقلال اسکاتلند در پارلمان این سرزمین، بدون دریافت مجوز از دولت انگلیس بود. طبق رای دادگاه ادینبورگ، دعوی این فرد دوپهلو و ناپخته بوده و مشروعیت قانونی برگزاری این همه‌پرسی را در نظر ندارد. در سال ۲۰۱۶ که همه‌پرسی خروج انگلیس از اتحادیه اروپا برگزار شد، همه حوزه‌های انتخاباتی در اسکاتلند به ماندن در این اتحادیه رای دادند. اما دو سال پیش از آن اسکاتلندی‌ها در همه‌پرسی استقلال از لندن، به باقی ماندن در بریتانیا رای داده بودند. در پی مخالفت مداوم حزب ملی اسکاتلند با طرح برگزیت لندن، درخواست‌ها برای برگزاری همه‌پرسی دوم استقلال اسکاتلند افزایش یافته، همان چیزی که وزیر اول اسکاتلند ماه‌هاست آن را دنبال می‌کند. در ماه نوامبر او به احتمال استفاده از اقدامات قانونی، در صورت تلاش لندن برای ممانعت از برگزاری همه‌پرسی جدید در سال ۲۰۲۱ اشاره کرد. اسکاتلند از سـال ۱۷۰۷ تحت پادشاهی متحده بریتانیا قرار دارد و در نظرسنجی‌های جدید اغلب مردم این کشور از استقلال حمایت کرده‌اند.

آغاز روند انتخاب دبیر کل آینده سازمان ملل

آسوشیتدپرس– سازمان ملل روند انتخاب دبیر کل آتی این نهاد را آغاز کرد و از ۱۹۳ کشور عضو سازمان ملل خواست تا نامزدهایی را برای تصدی این پست معرفی کنند. این روند روز جمعه با نامه مشترکی که به صورت مجازی توسط وولکان بوزکر، رییس مجمع ملی سازمان ملل و باربارا وودوارد، سفیر انگلیس در سـازمان ملل و رییس این ماه شورای امنیت امضا شد، رسما آغاز شد. آنتونیو گوترش، دبیر کل کنونی سازمان ملل که دوره تصدی‌اش ۳۱ دسامبر پایان می‌یابد، ماه گذشته اعلام کرد که به دنبال رسیدن به یک دوره پنج ساله دوم است. ماری الیزابت فلورز فلیک، سفیر هندوراس در سازمان ملل نیز نامه‌ای برای همه کشورهای عضو این نهاد ارسال کرد و در آن گفت: تاکنون هیچ زنی به سمت دبیر کلی سازمان ملل منصوب نشده است و از همه شما می‌خواهم تا نامزدهای زن معرفی کنید. او اضافه کرد: این نامه را با اعتقاد و باور قاطع خود می‌نویسم که دفاع از حقوق برابر تفاوت مثبت و شگرفی در ایجاد یک سازمان عادل و منصف به وجود می‌آورد و فرصت‌هایی را برای زنان در سراسر جهان ایجاد می‌کند.

بایدن نسبت به همکاری اطلاعاتی و فروش تسلیحات به عربستان بازنگری کرد

پایان ماه عسل واشنگتن– ریاض

گروه جهان– با روی کار آمدن جو بایدن به عنوان چهل و ششمین رییس‌جمهور آمریکا، آینده روابط واشنگتن و ریاض در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است. از آنجا که عربستان سعودی از متحدان اصلی آمریکا در منطقه غرب آسیا و نیز از جمله خریداران اصلی تسلیحات آمریکایی به شمار می‌رود، روابط ۷۰ ساله این دو کشور در دوره ترامپ گرم‌تر از هر دوره‌ای بود اما اکنون دولت بایدن درصدد بازنگری در روابط واشنگتن و ریاض برآمده است.

به نظـر می‌رسـد دوران اوج روابط آمریکا و عربستان سعودی که در زمان ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ وجود داشت، سپری شده است. دولت جو بایدن بر حسب رویه کلی دموکرات‌ها که مدعی دفاع از موضوعاتی نظیر حقوق بشر هستند، اکنون به طور آشـکار به انتقاد از کارنامه حقوق بشری عربستان سعودی پرداخته است.

اظهـارات اخیر وزیر خارجه جدید آمریکا که مساله قتل جمال خاشـقجی را بار دیگر مطرح ساخته، نماد این رویکرد شمرده می‌شود در حالی که دولت ترامپ پس از قتل خاشقجی در راستای منافع اقتصادی و استراتژیک آمریکا عمدا نقش محمد بن سـلمان ولیعهد سعودی در قتل این روزنامه‌نگار را نادیده گرفت.

آمریکا در دوره ترامپ بیشـترین کمک‌های لجستیکی و اطلاعاتی و نیز فروش‌های تسلیحاتی را به عربسـتان و امارات در راستای تداوم جنگ ائتلاف سـعودی در یمن انجام داد. دولت ترامپ در آخریـن روزهای خود برای کمک بیشـتر به سعودی‌ها و اماراتی‌ها، جنبش انصارالله یمن را به عنوان سازمانی تروریستی اعلام کرد و آن را از ۱۹ ژانویه ۲۰۲۱ مورد تحریم قرار داد.

اما دولت بایدن آشـکارا سیاست متفاوتی را اتخاذ کرده و ضمن تعلیق یک ماهه تحریم جنبش انصارالله یمـن، بازنگری در اقـدام دولت ترامپ برای قرار دادن جنبش انصارالله یمن در فهرست تروریسـتی را آغاز کرده اسـت. دولت بایدن در اقدامی دیگر فروش تسلیحات به عربستان سعودی و امارات را نیـز به حالت تعلیق درآورده و توافق لحظه آخـری دولت ترامپ برای معافیت امارات از پرداخت تعرفه ۱۰ درصدی واردات آلومینیوم را لغو کرد. رژیم سعودی و اماراتی‌ها امید داشتند که ترامپ با پیروزی در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۰ آمریکا، برای چهار سال دیگر در کاخ سفید بماند و به آنها در اجرای طرح‌های منطقه‌ای‌شان کمک کند اما اکنون رویای سعودی‌ها و اماراتی‌ها نقش بر آب شده است.

از طرفی آوریل هاینز گزینه پیشنهادی بایدن برای تصدی سمت مدیر اطلاعات ملی آمریکا در جلسه بررسی صلاحیتش در سنا گفت که دولت جدید آمریکا گزارش اطلاعاتی قتل خاشقجی را منتشر خواهد کرد. این موضوع به گمانه‌زنی‌هایی درباره آینده روابط عربستان و آمریکا منجر شده است. دولت بایدن بعد از آنکه مدیر اطلاعات ملی آمریکا اعلام کرد تصمیم به انتشـار گزارش قتل خاشقجی دارد، خود را در مسیر برخورد با عربستان سعودی قرار داده است.

هاینز که تاییدیه خود را از سنا گرفت، با اشاره به خودداری ترامپ از انتشار گزارش اطلاعاتی قتل خاشقجی، در کنگره گفته است «ما قانون را دنبال خواهیم کرد.» بیانیه این مقام آمریکایی نخستین نشـانه از آن است که چگونه دولت جدید آمریکا احتمالا درصدد تنظیم مجدد روابط با عربستان سعودی است.

بایـدن همچنین خواسـتار توقـف حمایت واشـنگتن از ائتلاف عربسـتان در جنگ یمن و تجدید نظر در فروش سـلاح است. علاوه بر این بایدن در طول کمپین‌های انتخاباتی خود نیز بارها بن سلمان را هدف حملات لفظی خود قرار داده و مصمم به «بازپس‌گیری چک سفید خطرناک» از ریاض است.

■ **پایـان همـکاری اطلاعاتـی آمریکا با عربستان در جنگ یمن**

در عین حال سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در سخنانی مدعی پایان حمایت اطلاعاتی واشنگتن از عربستان در جنگ یمن شد. جان کربی در سخنانی درباره جزئیات تصمیم دولت جو بایدن درباره توقف حمایت از عربستان و امارات در جنگ علیه یمن اظهار کرد: طبق دستور رییس‌جمهور وزارت دفاع آمریکا تمامـی حمایت‌های غیرنظامی از جمله اطلاعاتی، برخی مشاوره‌ها و پشتیبانی تاکتیکی از عربستان در جنگ یمن را متوقف کرده است. وی افزود: عربستان همچنان شریک آمریکاست و دستورات بایدن تنها مربوط به جنگ یمن است.

کربی همچنین گفت که کشورش به بازنگری در حمایتش از عربستان ادامه خواهد داد. او همچنین جمعه در سـخنانی تاکید کـرد: ما به کمک به عربستان و دیگر شرکایمان در منطقه خلیج‌فارس برای دفاع از مرزهایشـان پایبندیم. سـخنگوی پنتاگون تصریح کـرد: تصمیم توقف حمایت از عربسـتان در جنگ یمن بر تلاش‌ها برای مقابله با القاعده و داعش در یمن و شبه‌جزیره عربستان تاثیر نخواهد گذاشت.

■ **تعلیق ۷۶۸ میلیون دلاری فروش سلاح به عربستان**

در پی تصمیم آمریکا برای پایان دادن به حمایت نظامی از جنگ یمن، این کشور دو معامله فروش مهمات نظامی به عربستان به ارزش ۷۶۸ میلیون دلار را تعلیـق کرد. دولت جو بایدن در راسـتای سیاست توقف خشونت در یمن، فروش دو سری مهمات جنگی به ریاض را برای مدت نامعلوم به حالت تعلیق درآورد. طبق این گزارش، این تعلیق مربوط به دو معامله است؛ معامله نخست که دسامبر ۲۰۲۰ توسـط وزارت خارجه آمریکا تایید شد و شامل فروش ۳۰۰۰ بمب هدایت‌شونده کوچک GBU-۳۹ شـرکت بوئینگ با ارزش کل ۲۹۰ میلیون دلار است.

معامله دوم نیز شامل فروش هفت هزار بمب هوایی دقیق Paveway IV سـاخت شـرکت ریتون به ارزش ۴۷۸ میلیون دلار است. به گزارش دیفنس‌نیوز، چندان بعید نیسـت که معاملات تسلیحاتی دیگر آمریکا با عربستان نیز در آینده تعلیق یا به طور کلی لغو شود.

پیش از این جو بایدن رییس‌جمهور آمریکا در سخنرانی خود در وزارت خارجه این کشور اعلام کرد آمریکا به حمایت از عملیات نظامی ائتلاف عربی در یمن پایان می‌دهد. بایدن در این خصوص گفت: واشنگتن قصد دارد به تلاش‌های خود جهت حل‌وفصل مسـالمت‌آمیز درگیری در این کشور عربی شدت بخشد.

■ **آمریکا در پی خارج کردن انصارالله یمن از فهرست تروریسم**

این در حالی است که وزارت خارجه آمریکا به طور رسمی به کنگره اعلام کرده می‌خواهد گروه انصارالله یمن را از لیست سازمان‌های تروریستی آمریکا خارج کند. یک مقام آمریکایی گفت: پس از یک بررسی جامع، می‌توانیم تایید کنیم که وزیر خارجه قصد دارد طبقه‌بندی انصارالله را به عنوان یک سـازمان تروریستی خارجی و به عنوان یک سازمان تروریستی جهانی لغو کند.

او افـزود: این اقدام کاملا مرتبط با پیامدهای بشردوستانه این طبقه‌بندی است که در آخرین لحظه توسط دولت سابق انجام شد زیرا سازمان ملل و سازمان‌های بشردوستانه از آن زمان تاکنون صریحا اعلام کرده‌اند این طبقه‌بندی بدترین بحران انسانی در جهان را به دنبال خواهد داشت.

۲۲ ژانویـه وزارت خارجـه آمریکا اعلام کرد در تصمیم طبقه‌بندی انصـارالله به عنوان گروه تروریستی بازنگری خواهد کرد. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفت: وزارت خارجه در تلاش است بررسـی طبقه‌بندی انصارالله را به عنوان گروهی تروریستی هر چه سریع‌تر نهایی کند.

۱۹ ژانویـه، یک روز قبـل از روی کار آمدن بایدن، مایک پمپئو، وزیر خارجه پیشین ایالات متحده باوجود هشدارهای سازمان ملل و گروه‌های امدادرسان، انصارالله را در لیست سیاه قرار داد. یمن از سال ۲۰۱۴ شاهد درگیری مسلحانه بین نیروهای عبدربه منصورهادی رییس‌جمهور مستعفی یمن و گـروه «انصارالله» اسـت. ائتلاف متجاوز عربی به رهبری عربسـتان نیز عملیات نظامی خود را به بهانه حمایت از دولت هادی در سـال ۲۰۱۵ آغاز کرد. سـازمان ملل اوضاع در یمن را بدترین بحران انسـانی در جهان می‌داند زیرا بیش از ۸۰ درصد مردم یـا ۲۴/۱ میلیون نفر به کمک‌های بشردوستانه نیاز دارند.

■ **انصارالله: منتظر عمل آمریکا هسـتیم نه حرف**

در این میان عضو شـورای سیاسی انصارالله یمن ضمن اسـتقبال از اعـلام رییس‌جمهوری جدید آمریکا درباره توقف مشارکت در جنگ یمن، نسبت به توقف کامل این حمایت از سوی واشنگتن ابراز تردید کرد.

محمـد البخیتی گفت: انصـارالله در صورت آمادگی کشـورهای عضو ائتلاف عربـی، آماده مذاکره است. وی افزود: اگر دولت آمریکا در کلام خود پیرامون توقف مشارکت واشنگتن در جنگ یمن صادق باشد این به معنای پایان عملی جنگ در یمن است. ممکن است واشنگتن حمایتش را از کشورهای متجاوز کاهش دهد اما کاملا این حمایت را متوقف نمی‌کند.

البخیتی گفت: یمن در انتظار عمل از سـوی دولت آمریکاست نه حرف. جنگ یمن زمانی تمام می‌شود که همه حملات هوایی متوقف، نیروهای اجنبی از یمن خارج و محاصره برداشـته شـود. محمدعلی الحوثی عضو شورای‌عالی سیاسی یمن هم گفت: هر اقدامی که علیه متجاوزان یمن اتخاذ شـود، خوب است. نتیجه هرگونه اقدامات علیه متجاوزان باید توقف و لغو محاصره یمن باشد.

جو بایـدن از پایان دادن جنگ در یمن خبر داد. وی گفت: از تیم متخصص در امور خاورمیانه خواسـته برای توقـف جنگ با هدف رسـاندن کمک‌های انسـانی و آغاز مذاکرات تلاش کنند. بایدن گفت، باید جنگ یمن متوقف شود. آمریکا تمامی حمایتش از عملیات تهاجمی در یمن را متوقف خواهد کرد.

■ **فشارها بر جانسون برای توقف حمایت از عربستان در جنگ یمن**

این در حالی است که روزنامه ایندیپندنت از فشارها بر بوریس جانسون برای توقف حمایت از جنگ عربستان در یمن پرده برداشت. جان استون تصریح کرد: جو بایدن در اولین سخنرانی خود در مورد سیاست خارجه گفت که جنگ در یمن منجر به یک فاجعه انسانی و استراتژیک شده و باید پایان یابد. وی دستور توقف قراردادهای مربوط به فروش سلاح به عربستان را نیز داد. این روزنامه نوشت که انگلیس به همراه دونالد ترامپ حامی قوی عربستان بود؛ عربستانی که از شش سال قبل اقدام به حملات هوایی به یمن می‌کند.

انگلیس حمایت فنی را برای حملات به یمن ارائه داد و نیروهایی را برای حفاظت از تاسیسات نفتی عربسـتان مستقر کرد و حتی بعد از اینکه دادگاهی در انگلیس دستور به توقف فروش سلاح به عربستان را بنا به دلایل انسانی داد، اما انگلیس فروش سلاح به این کشور را از سر گرفت. لیزا ناندی وزیر دولت در سایه انگلیس در بیانیه‌ای خواهان توقف حمایت انگلیس از عملیات عربسـتان در یمن شد، چراکه این اقدام باعث می‌شود انگلیس در عرصه بین‌الملل در انزوا بماند.

او افزود: تصمیم جو بایدن برای توقف حمایت آمریکا از عملیات‌ها در یمن نشانگر تحول در افکار عمومی جهانی است و باعث می‌شود انگلیس از گام‌های همپیمانان عقب بماند. او ادامه داد: وزیران در حال حاضر باید دست به تحرکی بزنند که انتظار برای آن طولانی شده و قراردادهای تسلیحاتی با عربستان را متوقف کنند و به نقش انگلیس در این نزاع که منجر به بزرگ‌ترین فاجعه انسانی در جهان شده است، پایان دهند.

دیوید میلیبند وزیر خارجه پیشین انگلیس و مدیر کمیته نجـات بین‌المللی در مصاحبه با بی‌بی‌سی گفت: به صراحت، انگلیس نقش مهمی در توقف این جنگ دارد، اما در حمایت از موضع بایدن جهت رها کردن ائتلاف تحت امر عربستان تا به الان شتابی نشان نداده است.

وی از آمریکا و انگلیس خواسـت تا در درج نام انصارالله به عنوان یک گروه «تروریسـتی» تجدیدنظـر کرده و کمک‌های بسـیاری را به یمن بفرسـتند و دست به تحرکات سیاسی و دیپلماتیک بزنند.

ساره وولدرون از کمپین علیه تجارت سلاح نیز گفت: دولت آمریکا بزرگ‌ترین تاجر سلاح در جهان است و این تصمیم جدید اقدامی مهم در راسـتای پایان دادن به این جنگ هولناک خواهد بود. نیروهایی که تحت هدایت عربستان هسـتند، جان هزاران غیرنظامـی را گرفته و مدارس، بیمارستان‌ها و منازل را بمباران کردند، هرچقدر که وضعیت خطرناک باشد، اما آنها بر حمایت سیاسـی مطلق و پشتیبانی نظامی از جانب دولت انگلیس حسـاب باز کرده‌اند. باید این حمایت متوقف شود، همچنین قراردادهای تسلیحاتی که باعث ضرر بسیاری شده‌اند. فیلیپ ناصیف، از سازمان عفو بین‌الملل نیز گفت: باید هر گونه معاملات سـلاح با عربستان و امارات متوقف شود تا از ارتکاب جنایت‌های بیشتر در یمن جلوگیری شود.

بازتاب

توافق بر سر دولت موقت لیبی

سازمان ملل متحد اعلام کرد: طرف‌های درگیر در منازعات لیبی در نشسـت خود در ژنو محمد یونس منفی را به ریاست شورای ریاستی و عبدالحمید دبیبه را برای نخست‌وزیری دولت موقت برگزیدند. گفت‌وگوهای سیاسی طرف‌های درگیر لیبی که چند روز است با نظارت سازمان ملل متحد در ژنو در جریان است، سرانجام نتیجه داد و شرکت‌کنندگان بر سر چیدمان دولت موقت به توافق رسیدند. بنا به اعلام سازمان ملل، بر اساس آرا، محمد یونس منفی به ریاست جدید شورای ریاستی انتخاب شده است؛ فردی که بنابر گزارش رسانه‌های عربی دیپلماتی برخاسته از شرق این کشور است. عبدالحمید دبیبه نیز برای نخست‌وزیری دولت انتقالی برگزیده شد. رسانه‌ها از او به عنوان بازرگانی یاد کرده‌اند که از حمایت غرب لیبی برخوردار اسـت. مذاکرات هیات‌های اعزامی دولت به‌رسمیت‌شناخته شده لیبی، مستقر در طرابلس و نمایندگان دولت رقیب در شرق این کشور که از سوی ژنرال خلیفه حفتر پشتیبانی می‌شود از روز دوشنبه اول فوریه در ژنو سوییس آغاز شد. قرار است دولت موقت لیبی تا برپایی انتخابات در ۲۴ دسامبر در قدرت باقی بماند و پس از آن جای خود را به یک دولت مشروع دموکراتیک واگذار کند.

■ **تلاش‌های مستمر برای برقراری صلح**

در اکتبر سـال گذشـته طرف‌های رقیب در لیبی پس از درگیری‌های خونین با میانجیگری سازمان ملل بر سر آتش‌بس بـه توافق رسـیدند. پس از آن در ژانویـه ۲۰۲۰ آلمان میزبان گفت‌وگوهای صلح لیبی شد و با برپایی کنفرانسی بین‌المللی در برلین تلاش کرد بسترهای لازم برای یافتن راهکارهای پایان جنگ داخلی لیبی را فراهم آورد. لیبی بعد از سرنگونی معمر قذافی دیکتاتور پیشین این کشور در سال ۲۰۱۱ به دست گروه‌های شبه‌نظامی افتاد و دستخوش هرج‌ومرج شد.

این کشور واقع در شمال آفریقا نقشی کلیدی در تلاش‌های اتحادیه اروپا در کاهش پناهجویانی دارد که خود را از راه‌های آبی به اروپا می‌رسانند. بسیاری از پناهجویان آفریقایی تلاش می‌کنند، از طریق لیبی و دریای مدیترانه وارد اروپا شوند.

■ **مهلت ۲۱ روزه نخست‌وزیر لیبی برای معرفی کابینه**

نخسـت‌وزیر جدیـد لیبی پس از کسـب اکثریت آرا در مجمع گفت‌وگـوی لیبی گفت که کابینـه‌اش تمام تلاش خود را برای حل مشکلات لیبی و فراهم کردن واکسن کرونا انجام خواهد داد.

عبدالحمید دبیبه نخست‌وزیر جدید لیبی در اولین سخنرانی پـس از به دسـت آوردن اکثریت آرا و موفقیـت در رای‌گیری مجمع گفت‌وگوی لیبی گفت که کابینه‌اش به اصل شفاف‌سازی و حسابرسی در هر زمانی پایبند است و تمام تلاش خود را برای حل مشـکل برق انجام خواهد داد و فراهم کردن واکسن کرونا از اولویت‌های آن است. دبیبه افزود: دولت ما قادر به فعالیت در نقاط مختلف لیبی خواهد بود و برنامه ما بر سفر و کار در شهرها پابرجاست. در همین حال استفانی ویلیامز نماینده موقت سازمان ملل در لیبی در مصاحبه‌ای تلویزیونی در واکنش به انتخاب اعضای دولت موقت لیبی از جمله نخست‌وزیر رییس شورای ریاستی و دو عضو این شورا از سوی انجمن گفت‌وگوی سیاسی لیبی در ژنو اظهار کرد: چالش‌ها هنوز تمام نشده‌اند و نخست‌وزیر موقت لیبی باید ظرف ۲۱ روز کابینه را تشکیل داده و اعضای کابینه را به پارلمان لیبی معرفی کند تا رای اعتماد بگیرد و در صورتی که موفق به این کار نشود، این کابینه به انجمن گفت‌وگوی ملی لیبی ارجاع داده می‌شود. ویلیامز تاکید کرد: کابینه جدید باید نمایندگانی از تمامی گروه‌ها از جمله جوانان و زنان داشته باشد.

در نتیجه رای‌گیری مجمع گفت‌وگوی لیبی با نظارت سازمان ملل در ژنو، عبدالحمید دبیبه به عنوان نخست‌وزیر، محمد یونس المنفی به عنوان رییس شورای ریاستی و موسی الکونی و عبدالله حسین اللافی به عنوان دو عضو این شورا انتخاب شدند. در این رای‌گیری دبیبه با کسب ۳۹ رای بر رقبای خود از جمله عقیله صالح پیروز شد.

چهره‌هایی که در رای‌گیری پیروز شدند، مدیریت امور لیبی را موقتا تا برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری و پارلمانی لیبی در ۲۴ دسامبر ۲۰۲۱ برعهده خواهند داشت.

مطبوعات جهان

اخراج دیپلمات‌های اروپایی از مسکو

روزنامه اسپانیایی ال‌موندو در تصویر صفحه نخست خود به دیدار مسـوول سیاسـت خارجـی اتحادیـه اروپـا و وزیرخارجه روسـیه پرداخته است. در پی بالا گرفتن اختلاف میان مسکو و اتحادیه اروپا بر سر بازداشـت الکسی ناوالنی، مسکو از اخراج چند دیپلمات اروپایی خبر داد. جوزب بورل که برای سفر رسمی به مسکو سفر کرده بود به اخراج سه دیپلمات اروپایی از روسیه واکنش نشان داد و خواستار تجدیدنظر کرملین در این تصمیم شد.

مخالفت بایدن با اشتراک گزارش‌های اطلاعاتی به ترامپ

روزنامـه آمریکایـی واشنگتن‌پست در صفحه نخست خود بـه مخالفت جو بایدن با دادن گزارش‌هـای اطلاعاتی به دونالد ترامپ پرداخته است. روسای جمهور سـابق آمریکا معمولا به طور سنتی حتی بعد از آنکه از ریاست‌جمهوری کنار می‌روند برخـی از گزارش‌های اطلاعاتی را دریافت می‌کنند. اما به گفته بایدن، ترامپ به دلیل رفتار دمدمی مزاج نباید به گزارش‌های اطلاعاتی دسترسی داشته باشد و احتمال اشتراک این اطلاعات با دیگران وجود دارد.

آسترازنکا و ماموریت نجات جهان

روزنامه‌فایننشال‌تایمز چاپ انگلیس در صفحه نخست خود به توزیع واکسن آسترازنکا در اروپا پرداخته و آن را ماموریت برای نجات جهان عنوان کرده است. دانشـمندان می‌گویند واکسن آسـترازنکا قادر است از سرایت ویروس کرونا تا حد قابل ملاحظه‌ای جلوگیری کند. بر اساس نتایج این مطالعه که از سوی دانشگاه آکسفورد صورت گرفته و هنوز به صورت رسمی منتشر نشده، واکسن آسترازنکا نرخ سـرایت ویـروس را تا ۶۷ درصد کاهش می‌دهد.

۸ مصوبه جدید برای ایجاد تعادل در بازار

بورس در محاصره وعده‌ها

زینب مختاری- محمدعلی دهقان‌دهنوی رییس جدید سازمان بورس جمعه شب از هشت مصوبه جدید هیات‌مدیره سازمان بورس در راستای بازگشت آرامش به بازار سرمایه خبر داد. با این حال بازار سرمایه روز گذشته بی‌اعتنا به این مصوبات، همچنان کاهشی ماند و اغلب نمادهای کوچک و بزرگ در روند نزولی عقب‌نشینی کردند. بازار سرمایه طی سال جاری با وعده‌های متنوعی از سوی دولت و مجلس محاصره شده بود و این روند همچنان نیز ادامه دارد. با این حال تمامی این وعده‌ها همواره در حد حرف باقی مانده و به مرحله عمل نرسیده است. از همین رو به نظر می‌رسد نسخه گفتاردرمانی دیگر در بازار سرمایه نتیجه نمی‌دهد و معامله‌گران بدون توجه به مصاحبه‌ها و مصوبه‌های پی‌درپی، پول‌ها را پارک کرده‌اند!

کمتر از ۱/۵ ماه دیگر تا پایان سال باقی مانده و بازار سرمایه هنوز نتوانسته در مسیر رشد پایدار قرار بگیرد. این در حالی است که تحلیلگران بازار بر اساس بررسی الگوهای پیشین و ارزیابی متغیرهای موثر، اواسط پاییز را به عنوان نقطه شروع روند صعودی بازار برآورد می‌کردند؛ اتفاقی که در سایه شوک‌های متعدد رخ نداد و در نهایت ضربات دخالت نهادهای بیرونی بازار سرمایه شاخص کل را مجددا تا کانال ۱/۱ میلیونی عقب راند. طی این مدت حسن قالیباف‌اصل هم از ریاست سازمان بورس کنار رفت تا از این طریق امید تازه‌ای برای بازگشت روند شاخص به سهامداران القا شود. با این حال به نظر می‌رسد وزارت اقتصاد نتوانسته از این اهرم هم استفاده مطلوبی ببرد و معامله‌گران همچنان در وضعیت سردرگمی یا عقب‌نشینی به سر می‌برند. در همین حال دهقان‌دهنوی تلاش کرده از بدو ورود به سازمان بورس، جدیت و عزمی راسخ در حل مشکلات بازار سرمایه نشان دهد. برگزاری جلسات مختلف با فعالان بازار سرمایه، پیگیری وضعیت فولادی‌ها در بورس کالا و نیز نشست با حقوقی‌های بازار از این جمله بوده است. اما بازار سرمایه طی این مدت واکنش ویژه‌ای نشان نداده و حتی سهام ارزنده نیز در مسیر نزولی قرار دارند. از همین رو گفته می‌شود بازار سرمایه به نوعی بی‌حسی نسبت به مانورهای تبلیغاتی دچار شده و بی‌اعتمادی معامله‌گران نیز در حال افزایش است.

■ **تامین امنیت روانی بازار، تنها اثر مصوبات جدید**

علی حیدری کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» مصوبات جدید هیات‌مدیره سازمان بورس را از نگاه دیگری بررسی کرده است. او این مصوبات را در ادامه اقدامات پرشتاب رییس جدید می‌داند و می‌گوید: «بهتر است این مصوبات را از زاویه دیگری بررسی کنیم؛ زاویه اقتصاد رفتاری. با توجه به ویژگی‌های رفتاری رییس جدید سازمان بورس، می‌توان سه نکته مهم در نوع تعامل ایشان را بررسی کرد که اتفاقا این هشت مصوبه هم تحت تاثیر همین مولفه‌های رفتاری مورد تصمیم‌گیری قرار گرفته‌اند.» وی می‌افزاید: «نخست اینکه ایشان در مجموعه تحت مدیریت خود فردی بسیار مقتدر هستند اما با این حال از مولفه رفتاری دیگری هم برخوردارند و آن، فرمان‌پذیری نسبت به دستورالعمل‌هاست.» حیدری ادامه می‌دهد: «بر اساس سبک و سیاق مصوباتی که جدیدا اعلام شده، به نظر من این تصمیم‌گیری‌ها با یک شتاب انقلابی رخ داده که نشان از اقتدار ایشان است اما با این حال شخص ایشان هم به خوبی آگاهند که این هشت مصوبه فقط درمان کوتاه‌مدت هستند.» این کارشناس بازار سرمایه می‌افزاید: «به طور کلی این موارد در حد کلام باقی خواهند ماند.

در همین حال این مصوبات در کوتاه‌مدت اثر روانی دارد و به نوعی امنیت روانی را در بازار تامین خواهد کرد. به عبارتی سطح انتظارات را نسبت به ریزش در کوتاه‌مدت کاهش می‌دهد.» حیدری با بیان اینکه نوع این مصوبات برگرفته از سبک و سیاق رفتاری و اقتداری است که در شخصیت دهقان‌دهنوی وجود دارد، تصریح می‌کند: «اما اینکه این مصوبات از کجا آمده با توجه به ویژگی فرمان‌پذیری ایشان نسبت به دستورالعمل‌ها می‌توان این مصوبات را به عنوان دستوراتی در نظر گرفت که از بالا صادر شده و ایشان هم به دستورالعمل‌هایی که از مجموعه اقتصادی بالاتر ابلاغ شده عمل کرده‌اند.» او با بیان اینکه این نگاه من به مصوبات سازمان بورس از منظر اقتصاد رفتاری است، تاکید می‌کند: «در هر صورت من از دو ویژگی رفتاری ایشان این نتیجه را استخراج می‌کنم که با وجود اینکه این مصوبات خوب و سودمند هستند اما تنها جنبه روانی دارند و سطح انتظارات ریزش را احتمالا در کوتاه‌مدت کاهش خواهند داد.» این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به این سوال که آیا اصولا بازار سرمایه نیازمند حمایت است یا اینکه بهتر است به روند طبیعی خود اداره و از مصوبات جدید و پی در پی در بازار پرهیز شود، می‌گوید: «بهتر است پاسخ این سوال را نیز از نگاه رفتارشناسی بررسی کنیم؛ سومین ویژگی که در این مدیر به نظر می‌رسد نوعی فرسودگی شغلی و خستگی از کار است.

به زبان ساده‌تر ایشان آمده‌اند چندین مصوبه را به صورت حرکت‌های شارپی و شدید به صورت ضرب‌الاجل انجام دهند در حالی که می‌دانند به احتمال قوی در دولت بعدی از مدیریت بورس کنار خواهند رفت!» حیدری ادامه می‌دهد: «به همین دلیل چند حرکت شارپی را انجام خواهند داد؛ در واقع از آنجا که ممکن است در آینده از کار انصراف دهند چند حرکت گفتاردرمانی به این شکل را در بازار شکل خواهند داد. این در حالی است که اگر رییس قبلی همچنان بر سر کار بود دست‌کم تا دو سال آینده هم می‌توانست سکاندار سازمان بورس باشد.»

■ **۸ مصوبه هیات‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار**

هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در جلسه روز جمعه، به منظور روان‌سازی و تعدیل معاملات در بازار سرمایه، هشت بند را به تصویب رسانده است. رییس سازمان بورس و اوراق بهادار با تشریح مصوبات جدید به پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا)، گفت: در گام نخست و به منظور حمایت از بازار سرمایه و تقویت طرف تقاضا، به صندوق توسعه بازار سرمایه اجازه داده شد تا سقف سه هزار میلیارد تومان نسبت به تامین مالی از طریق انتشار اوراق اختیار فروش تبعی سهام اقدام کند. دهقان‌دهنوی، به مصوبه دوم اشاره و ابراز کرد: همچنین مقرر شد تا ضریب تعدیل سهام و حق تقدم آن در معاملات اعتباری از ۴۵ درصد به ۶۰ درصد افزایش یابد. وی با اشاره به اینکه مطابق بند سوم، مقرر شد دستورالعمل اجرایی خرید، نگهداری و عرضه سهام خزانه با دید تسهیل برای خرید و نگهداری توسط ناشران مورد بازنگری قرار گیرد، اعلام کرد: همچنین در خصوص امکان خرید واحدهای صندوق‌های اختصاصی بازارگردانی برای عموم مردم مدل‌سازی و طراحی فرآیند و ابزار لازم صورت می‌گیرد. رییس سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به مذاکرات صورت گرفته با بانک‌ها و تمهید مقدمات لازم در شرکت سپرده‌گذاری مرکزی تصریح کرد: با تصویب هیات‌مدیره سازمان بورس مقرر شد، اعطای کارت اعتباری به دارندگان سهام عدالت توسط بانک‌ها طی هفته پیش رو عملیاتی شود. همچنین مذاکره لازم برای تعمیم این خدمات به سایر سهامداران به ویژه سهامداران خرد نیز در دستور کار قرار گیرد. وی به مصوبه ششم اشاره کرد و گفت: مقرر شد بازنگری دستورالعمل سهام ترجیحی به نحوی انجام شود که امکان اعطای سهام ترجیحی علاوه بر کارکنان مستقیم شرکت‌ها به کارکنان شرکت‌های زیرمجموعه یا مادر یا هم‌گروه مالی نیز میسر باشد. سخنگوی سازمان بورس و اوراق بهادار با تاکید بر اینکه به منظور ارتقای شفافیت و به روز بودن اطلاعات، تجدید ارزیابی دارایی‌های شرکت‌ها باید تسریع و تسهیل شود، خاطرنشان کرد: همچنین در این جلسه موارد مهم دیگری در راستای ایجاد آرامش در بازار، مشارکت و مسوولیت‌پذیری ارکان بیرونی و درونی بازار، ارتقای سطح حمایت دولت از بازار و ایفای تعهدات باقیمانده صندوق توسعه ملی به بحث گذاشته شد و پیشنهادهای مهمی تدوین شد که در آینده مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

دیدگاه

کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

دوقطبی نمادها در بورس

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: تا زمانی که سهام بزرگ و شاخص‌ساز به ثبات نرسند و این سهام، حرکت مطمئن صعودی خود را آغاز نکنند کلیت بازار همراه با نوسان خواهد بود. امیرعلی امیرباقری با اشاره به روند فعلی معاملات بورس افزود: معاملات بازار سهام در وضعیت فعلی به دو قطب سهام شاخص‌ساز و سهام شرکت‌های کوچک تبدیل شده است که اکنون شاهد نوسان سفته‌بازانه در معاملات سهام شرکت‌های کوچک در بازار هستیم. وی ادامه داد: مهم‌ترین نکته در روند فعلی معاملات بورس این است که تا زمانی که سهام بزرگ و شاخص‌ساز به ثبات نرسند و حرکت مطمئن صعودی خود را آغاز نکنند کلیت بازار همراه با نوسان خواهد بود.

امیرباقری با بیان اینکه نکته‌ای که باید مدنظر داشت ایفای نقش کلیدی نرخ ارز و تورم انتظاری در سهام بزرگ و شاخص‌ساز است، گفت: این سهام وابسته به نرخ ارز هستند و به عنوان مامنی برای پول‌های بزرگ در برابر تورم استفاده می‌شوند. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به کاهش تورم انتظاری خاطرنشان کرد: براساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته تا پایان سال آینده به سمت رکود کلی در اقتصاد کشور پیش خواهیم رفت و در این زمان نه‌تنها بازار سرمایه بلکه همه بازارها با رکودی نسبی همراه خواهند شد و نباید انتظار روندی قوی را در معاملات بازار سهام به صورت کوتاه‌مدت داشته باشیم.

وی با تاکید بر اینکه اکنون بیشتر بازار سرمایه تحت تاثیر مسائل سیاسی قرار گرفته است، گفت: بیشتر چشم‌انداز این بازار معطوف به سیاست شده، زیرا سیاست خارجی با محوریت برجام، تحریم‌ها و آزاد شدن منابع بلوکه ارزی تا حدودی منجر به کنترل نرخ ارز خواهند شد و در کوتاه‌مدت باعث کاهش قیمت ارز و رسیدن آن به نرخ‌های پایین می‌شوند.

■ **برداشته شدن کنترل دستوری دولت از سر بازار**

امیرباقری با اشاره به اینکه دولت در میان‌مدت و بلندمدت به این نتیجه رسید که دست از کنترل دستوری نرخ ارز برداشته و آن را در حد تورم داخلی و خارجی نگه دارد، خاطرنشان کرد: در این صورت دیگر شاهد شوک‌های ارزی که همیشه کلیت اقتصاد را با تهدید مواجه می‌کرد نیستیم؛ بنابراین با توجه به اینکه تورم رو به کاهش است و نمونه آن را می‌توان در همه بازارهایی سرمایه‌گذاری مشاهده کرد نباید انتظار روند صعودی پرشتاب را در بازارها داشته باشیم.

این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه نوسان ایجاد شده در برخی از سهام شرکت‌های بزرگ ناشی از ضعف تحلیل است، گفت: افراد با این تصور که برخی از سهام شرکت‌های بزرگ جزو سهام دولتی هستند و به دلیل حمایت حتمی دولت در مسیر صعودی قرار می‌گیرند اقدام به سرمایه‌گذاری در این سهام می‌کنند، در حالی که رسالت بازار سرمایه تامین مالی است و دولت هم به بازار سرمایه به چشم فضایی برای تامین مالی نگاه می‌کند. وی با بیان اینکه نکته‌ای که باید سرمایه‌گذاران به آن دقت کنند گره خوردن مسائل سیاسی و اقتصادی با یکدیگر است و نمی‌توان فقط با تحلیل‌های ساده اقدام به خرید و فروش سهام در بازار کرد، اظهار داشت: بازار سرمایه از چند وقت گذشته به سمت حرفه‌ای شدن حرکت کرده و دیگر سرمایه‌گذاری در این بازار کار چندان راحتی نیست.

■ **ضرورت مشاوره سهامداران با حرفه‌ای‌ها**

امیرباقری در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایرنا به سهامداران توصیه کرد و گفت: با توجه به اینکه بیشتر سهامداران از تجربیات حرفه‌ای برای سرمایه‌گذاری در این بازار برخوردار نیستند، بنابراین برای ورود سرمایه‌های خود به این بازار باید از افراد حرفه‌ای کمک بگیرند زیرا بازار سهام بازاری تخصصی است و فقط با چند شاخص محدود نمی‌توان اقدام به سرمایه‌گذاری در این بازار و انتخاب سهام کرد.

این کارشناس بازار سرمایه افزود: به سهامداران توصیه می‌شود افق زمانی برای سرمایه‌گذاری در بورس را تغییر دهند و به سمت سرمایه‌گذاری بلندمدت در بازار پیش روند، زیرا در کوتاه‌مدت کسب بازدهی‌های چشمگیر در بازار میسر نیست و بهتر است در این بازار برای کسب سود بیشتر صبوری کنند. وی ادامه داد: سهامداران باید در پرتفوی سهامداری خود در کنار سرمایه‌گذاری سهام از اوراق و اسناد خزانه استفاده کنند تا بتوانند ریسک پرتفو را متعادل کنند و وجوهی با نقدشوندگی بالا را در پرتفوی خود داشته باشند.

سهام عدالت

مدیرعامل سمات خبر داد

نهایی شدن فرآیند اعطای کارت اعتباری سهام عدالت

مدیرعامل سمات گفت: فرآیند اعطای کارت اعتباری دو بانک برای مشمولان سهام عدالت نهایی شده که به زودی عملیاتی می‌شود. حسین فهیمی اظهار داشت: امروزه دیگر بازار سرمایه و فراگیری آن از جمله بدیهیاتی است که در اقتصاد کشور وجود دارد و تردیدی نیست که بازار سرمایه کشورمان ورای فرازوفرودهای آن، عمومیت پیدا کرده به طوری که در این بازار صحبت از میلیون نفر است و قریب به ۶۰ میلیون نفر با احتساب سهام عدالت فعال مستقیم در این بازار هستند. وی با بیان اینکه صرف‌نظر از تحولات جاری، افرادی که وارد این بازار شده‌اند مشتری دائمی این بازار هستند که باید خدمات به روز و منسجمی به آنها ارائه شود، افزود: طیف گسترده‌ای از خدمات دریافت و پرداخت وجود دارد که می‌تواند راهگشای مناسبی برای مردم در بازار سرمایه باشد و بر همین اساس باید فعالیت‌های بهتر و منسجم‌تری را برای خدمت به مردم شکل دهیم.

فهیمی تصریح کرد: بر اساس آمار جاری روزانه بین ۱۰ تا ۲۰ هزار میلیارد تومان معامله در بازار سرمایه به ثبت می‌رسد و در سویی دیگر بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان معاملات کالایی در این بازار صورت می‌گیرد که به هر حال بخش قابل توجهی از آنها در رینگ‌های صادراتی است که خدمات ارزی و بین‌المللی منسجم را مطالبه می‌کند و بر همین اساس باید خلأهای موجود را جبران کنیم. وی افزود: در بخش ارائه خدمات به سهامداران یکی از مباحثی که وجود دارد که مطالبه جدی بازار سرمایه است، تسویه بهینه معاملات، دریافت و پرداخت در سریع‌ترین زمان ممکن با کمترین میزان هزینه است که خواست همه سهامداران است.

■ **مطالبه توزیع سود**

مدیرعامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اعلام کرد: توزیع سود اوراق بهادار و به طور کلی به ویژه شرکت‌های سهامی عام و پرداخت اوراق با درآمد ثابت در سررسید، یکی دیگر از مطالبات مهم بازار است که باید به آن توجه جدی و ویژه شود که امسال حدود ۱۲۰ هزار میلیارد تومان سود برای اوراق بهادار و بادرآمد ثابت باید بین میلیون‌ها نفر از هموطن‌ها توزیع شود و در عین حال در حال حاضر نیز با وجود سهام عدالت، نیازمند توزیع سود بین میلیون‌ها نفر از مشمولان سهام عدالت هستیم که نزدیک به ۵۰ میلیون نفر را شامل می‌شود که سودها باید در حساب آنها کارسازی شود.

■ **همکاری بازار سرمایه و بازار پول**

فهیمی با بیان اینکه بازار سرمایه در دو دهه اخیر توسعه جهشی پیدا کرده است، افزود: در حال حاضر کمتر خانواده‌ای وجود دارد که با مسائل بازار سرمایه آشنا و همراه نباشد به طوری که در حال حاضر بیش از ۶۰ هزار پیمانکار کوچک و بزرگ داریم که دولت بدهی‌های خودش را از طریق اسناد خزانه پرداخت می‌کند و برنامه‌هایی وجود دارد که خرید محصولات کشاورزی از طریق گواهی سپرده کالایی یا اوراق خرید تضمین قیمت به جای خرید تضمینی ارائه شود که این نشان می‌دهد بازار سرمایه در کل سطوح جامعه پیشروی کرده که همه این موارد نیازمند خدمات گسترده و پایدار پرداخت و دریافت است که با همکاری بازار سرمایه و بازار پول از بستر بانک‌ها این مهم تحقق پیدا خواهد کرد.

■ **ارائه کارت اعتباری**

مدیرعامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی در این جلسه اعلام کرد: مطالبه دیگری که وجود دارد اعطای کارت‌های اعتباری به دارندگان اوراق بهادار به ویژه مشمولان سهام عدالت است که در پرتفوی سهام عدالت آنان ۳۶ نماد بنیادی شرکت‌های بزرگ، مهم و اثرگذار با فعالیت‌های تاریخی مثبت در بورس وجود دارد.

وی گفت: بهترین و کارآمدترین روش این است که بر اساس پشتوانه شرکت‌های سبد سهام عدالت برای کسانی که نیازهای فوری و ضروری در حد ۵ تا ۱۰ میلیون تومان دارند یک کارت اعتباری یا کارت خرید صادر شود و در حال حاضر زیرساخت مکانیزه همه فرآیندهای این پروژه توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی آماده شده به طوری که مشمول سهام عدالت یا اوراق بهادار با مراجعه به اپلیکیشن بانک مربوطه و درخواست الکترونیکی می‌تواند این کارت را از شعبه مربوطه دریافت کند. فهیمی تصریح کرد: در حال حاضر فرآیند اعطای کارت اعتباری به سهامداران عدالت با دو بانک نهایی شده و درخواست داریم تا بعد از امضای این تفاهمنامه این خدمت از سوی بانک ملت نیز ارائه شود تا با اتکا به دارایی‌های سهامداران این کارت‌ها صادر شود.

■ **کاهش ارزش سهام عدالت**

ارزش سهام عدالت روز گذشته با تداوم روند رو به کاهش خود به ۱۰ میلیون تومان نزدیک شد. در پایان معاملات دیروز بازار سهام، ارزش سهام عدالت در مقایسه با چهارشنبه ۱۵ بهمن‌ماه ۴/۲ درصد معادل ۴۳۸ هزار تومان کاهش یافت. بدین ترتیب ارزش سبد ۵۳۲ هزار تومانی سهام عدالت به ۱۰ میلیون و ۳۰ هزار تومان رسید. به گزارش اقتصادآنلاین همچنین سبد یک میلیون تومانی سهام عدالت هم ۱۸ میلیون و ۸۹۶ هزار تومان شد. با احتساب این موضوع، ارزش ۶۰ درصد قابل فروش سبد ۵۳۲ هزار تومانی سهام عدالت به شش میلیون و ۱۸ هزار تومان رسیده است. گفته می‌شود کارت‌های اعتباری سهام عدالت نیز از هفته آینده در اختیار دارندگان غیرمستقیم سبد سهام عدالت قرار خواهد گرفت. با این حال به دلیل تاخیر چندباره در اجرای این طرح، همچنان در نهایی شدن آن تردیدهایی وجود دارد.

بازار جهانی

تداوم روزهای سبز بورس‌های جهانی

رکوردشکنی وال‌استریت

ایسنا- سه شاخص اصلی بورس وال‌استریت به بالاترین سطح تاریخی خود رسیدند. پس از چندین ماه افزایش متوالی کسری حساب تجاری آمریکا این روند در ماه دسامبر متوقف شد و کسری تجاری این کشور با کاهش ۲/۴ میلیارد دلاری نسبت به ماه قبل از آن به ۶۶/۶ میلیارد دلار رسید. طی این مدت حجم واردات آمریکا با ۱/۵ درصد افزایش به ۲۵۶/۶ میلیارد دلار رسیده و صادرات نیز با صعود ۳/۴ درصدی طی یک ماه، رقم ۱۹۰ میلیارد دلار را به ثبت رسانده است. در مجموع سال ۲۰۲۰ آمریکا ۱۰۱/۹ میلیارد دلار کسری تجاری داشته که نسبت به سال قبل آن ۱۷/۷ درصد بیشتر شده است.

گزارش منتشر شده از وضعیت بازار کار آمریکا نیز نشان می‌دهد شمار متقاضیان دریافت مزایای بیکاری تا پایان ماه ژانویه به پایین‌ترین سطح خود از ماه نوامبر رسیده که می‌تواند نشانه‌ای از آغاز مجدد روند استخدام‌ها در بزرگ‌ترین اقتصاد جهان باشد. انتظار می‌رود در ماه ژانویه اقتصاد آمریکایی موفق به اشتغالزایی برای ۱۰۰ هزار نفر شده باشد که در صورت تحقق بیانگر تغییر روندی محسوس پس از ماه دسامبر است که در آن خالص اشتغالزایی به رقم منفی ۱۴۰ هزار رسیده بود. نرخ بیکاری در آمریکا از زمان شیوع کرونا عموما رو به افزایش بوده است. وزیر خزانه‌داری آمریکا در نشستی با مدیران شرکت‌های بزرگ مالی این کشور از ایده صدور اوراق بهادار با سررسیدهای بلندمدت‌تر در بازارهای حراج اوراق حمایت کرده است. این اقدام در کنار تلاش‌های دولت بایدن برای رونمایی از یک بسته محرک نقدی دیگر یک سیگنال نیرومند از طرف کاخ سفید برای حمایت از بازارهای مالی تلقی می‌شود. همچنین برخی منابع خبری اطلاع داده‌اند گروهی از نمایندگان دموکرات به دنبال طرحی هستند که در صورت تصویب شدن، معافیت‌های مالیاتی جدیدی را برای شاغلانی که به دلیل کرونا با کاهش درآمد مواجه شده‌اند در نظر خواهد گرفت. در همین حال شاخص خوش‌بینی به اقتصاد آمریکا در ابتدای ماه فوریه با افزایش ۱/۸ واحدی به ۵۱/۹ واحد رسیده است که بالاترین سطح ثبت شده از ماه اکتبر محسوب می‌شود. اما در شرایطی که رشد اقتصادی کشورهای جهان در حال افزایش است رییس بانک مرکزی اروپا از در پیش بودن یک دوره سخت دیگر خبر داده است. کریستین لاگارد با بیان اینکه اقتصاد اروپا در یک چاله عمیق قرار دارد از تاخیر در پیشرفت برنامه واکسیناسیون طبق برنامه‌ریزی قبلی انتقاد کرده است. صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی خود از رشد اقتصادی امسال کشورهای عضو منطقه یورو را با یک درصد کاهش به ۴/۲ درصد رسانده است. برآورد این نهاد از رشد اقتصادی هر چهار اقتصاد بزرگ اروپایی کاهش یافته است. آرتور هوگان تحلیلگر ارشد بازار سرمایه در موسسه نشنال سکیوریتیز کورپوریشن - گفت: اکنون زمان آن رسیده است که توجه معامله‌گران و فعالان بازار به شاخص‌های بنیادی جلب شود. اخبار مربوط به ویروس امیدوارکننده‌تر از قبل هستند اگرچه هنوز تا خلاصی از آن فاصله زیادی داریم اما می‌توانیم ردپای بهبود تدریجی را در بخش‌های مختلف مشاهده کنیم. با توجه به حضور خوب و نیرومند سیاستگذاران پولی، بازارها کمتر نسبت به کافی نبودن سیاست‌های پولی و مالی برای حمایت از رشد اقتصادی نگران هستند.

■ **بورس آمریکا**

در وال‌استریت، همه شاخص‌ها صعودی بودند تا جایی که هر سه شاخص اصلی بورسی در سطح بالاتری از روز قبل خود بسته شدند. شاخص «داوجونز ایدانستریال اوریج» با ۰/۲ درصد افزایش نسبت به روز قبل و در سطح ۳۱ هزار و ۱۱۸/۲۱ واحد بسته شد. شاخص «اس‌اند پی ۵۰۰» با ۰/۳۵ درصد صعود تا سطح ۳۸۸۵/۴۲ واحدی بالا رفت و دیگر شاخص مهم بورسی آمریکا یعنی «نزدک کامپوزیت» با ۰/۳۹ درصد افزایش در سطح ۱۳ هزار و ۸۳۱/۹۱ واحدی بسته شد.

■ **بورس‌های اروپایی**

در معاملات بازارهای بورس در اروپا، شاخص «فوتسی ۱۰۰» بورس لندن با ۰/۲۲ درصد کاهش نسبت به روز قبل و در سطح ۶۴۸۹/۳۳ واحد بسته شد. شاخص «دکس ۳۰» بورس فرانکفورت در آلمان با ریزش ۰/۰۳ درصدی و ایستادن در سطح ۱۴ هزار و ۵۶/۷۵ واحدی به کار خود خاتمه داد و شاخص «کک ۴۰» بورس پاریس با پیشروی ۰/۹ درصدی در سطح ۵۶۵۹/۲۶ واحد بسته شد. در مادرید شاخص «ایبکس ۳۵» ۱/۱۳ درصد بالا رفت و به ۸۲۱۴/۷۰ واحد رسید.

■ **بورس‌های آسیایی**

در معاملات بورس‌های آسیا، شاخص‌ها عملکرد خوبی داشتند؛ تا جایی که شاخص «نیک کی ۲۲۵» بورس توکیو ژاپن با افزایش ۱/۵۴ درصدی تا سطح ۲۸ هزار و ۷۷۹/۱۹ واحدی بالا رفت. شاخص «هانگ‌سنگ» بورس هنگ‌کنگ ۰/۶ درصد بالا رفت و در سطح ۲۹ هزار و ۲۸۸/۶۸ واحد بسته شد. در چین شاخص «شانگهای کامپوزیت» صعود ۰/۱۷ درصدی را تجربه کرد و در سطح ۵۴۸۳/۴۱ واحد بسته شد. در استرالیا شاخص «اس‌اند پی اس‌اند ایکس ۲۰۰» بورس سیدنی با ۱/۱۱ درصد افزایش و ایستادن در سطح ۶۸۴۰/۵۳ واحدی به کار خود خاتمه داد. در بین دیگر شاخص‌های مهم آسیایی، شاخص «تاپیکس» ژاپن صعودی بود. گفتنی است معیار محاسبه تغییرات قیمتی، ساعت پایانی معاملات روزانه بورس نیویورک بوده است.

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی مشاوران

شرکت گاز استان زنجان (سهامی خاص)

نوبت اول

شماره مجوز وزارت نفت: ۶۷۱۴. ۱۳۹۹

شرکت گاز استان زنجان در نظر دارد از طریق فراخوان عمومی، **انجام خدمات نظارت یکپارچه (عالیه و کارگاهی) فاز ۲ پروژه‌های شرکت گاز استان زنجان** را به شرح ذیل از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به شرکت‌های مشاور واجد شرایط واگذار نماید:

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس **www.setadiran.ir** انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

الف) شرح مختصر پروژه

ردیف	شرح
۱	پروژه ساخت ایستگاه‌های اندازه‌گیری و تقلیل فشار پیمان اول
۲	پروژه تکمیل و رفع نواقص خط انتقال پتروشیمی زنجان
۳	پروژه گازرسانی به صنایع و مجتمع‌های مسکونی سال ۱۳۹۸ در سطح استان زنجان مرحله اول
۴	پروژه گازرسانی به صنایع و مجتمع‌های مسکونی سال ۹۸ در سطح استان زنجان- مرحله دوم از محل بند ق
۵	پروژه ساخت اجرا و تکمیل ایستگاه‌های TBS و CPS در سطح استان زنجان
۶	پروژه گازرسانی به صنایع و مجتمع‌های مسکونی سال ۹۸ در سطح استان زنجان- مرحله سوم از محل بند ق
۷	پروژه گازرسانی به روستاهای سرخه‌سنگ، شهرک، پاوه‌رود، گاوخس جدید و میرزاخانلو
۸	پروژه گازرسانی به صنایع و مجتمع‌های مسکونی سال ۹۹ در سطح استان زنجان- مرحله اول
۹	پروژه اجرای خط تغذیه تقویتی ۱۶ اینچ جنوب زنجان
۱۰	پروژه ساخت ایستگاه‌های اندازه‌گیری و تقلیل فشار در سال ۱۳۹۹
۱۱	پروژه گازرسانی به روستای ریحان، فاز ۷ و ۸ گلشهر کاظمیه و کوی خرداد (نانوایان) زنجان
۱۲	پروژه گازرسانی و انجام توسعه شبکه حفرات خالی و نصب انشعابات پراکنده در سطح شهرستان‌های زنجان و طارم و ایجرود و ماهنشان و دندی
۱۳	پروژه گازرسانی به صنایع و مجتمع‌های مسکونی سال ۹۹ در سطح استان زنجان- مرحله سوم
۱۴	پروژه گازرسانی به صنایع و مجتمع‌های مسکونی سال ۹۹ در سطح استان زنجان- مرحله چهارم
۱۵	پروژه دیوارکشی ساختمان‌های اداری، پست امداد و ایستگاه‌ها
۱۶	پروژه گازرسانی و انجام توسعه شبکه حفرات خالی و نصب انشعابات پراکنده
۱۷	پروژه گازرسانی به روستاهای کلتان، گماندشت، وزنه‌سر، ته‌دره، محمدآباد خواجه‌بیگلو، شهرک گیلانکشه
۱۸	پروژه گازرسانی به روستاهای شیت، ولیدر، زاچگان و چوزرگان
۱۹	پروژه گازرسانی به روستاهای کلوییم، کمرکوه، کلوچ، کسران و ولیس
۲۰	پروژه گازرسانی به روستاهای سرخه‌میشه، کلج‌آباد و کله‌سیران

ب) برآورد اولیه: ۵۷/۹۱۱/۱۷۸/۸۶۰ ریال

ج) پروژه فاقد پیش پرداخت می‌باشد.

ه) مدت پیمان: ۵۴۰ روز تقویمی می‌باشد.

کلیه شرکت‌های مشاور که دارای صلاحیت لازم از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و سوابق کاری مرتبط و ظرفیت آزاد کاری و نیز توان ارائه ضمانتنامه شرکت در مناقصه می‌باشند در صورت تمایل از تاریخ درج آگهی نوبت دوم با مراجعه به سامانه تدارک الکترونیکی دولت (بخش مناقصه) نسبت به دریافت مدارک ارزیابی کیفی مشاوران (RFQ) اقدام نمایند. روش انتخاب مشاور براساس روش تعرفه بوده و اسناد مناقصه به حداکثر ۶ شرکت که در بررسی اسناد ارزیابی کیفی بالاترین امتیاز را کسب نمایند تحویل داده خواهد شد (با شرط حداقل ۶۰ امتیاز).

مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی: از تاریخ **۹۹/۱۱/۲۰** لغایت **۹۹/۱۱/۲۵**

مهلت عودت اسناد ارزیابی کیفی: تا ساعت ۸:۳۰ روز دوشنبه مورخ **۹۹/۱۲/۰۴**

و) شرایط متقاضی

- **دارا بودن** حداقل پایه ۳ **خطوط انتقال نفت و گاز یا پایه ۲ شبکه توزیع و ایستگاه‌های کاهش فشار گاز از گروه مطالعات نفت و گاز**
- دارا بودن سابقه اجرای حداقل دو کار مشابه موضوع مناقصه در حد معاملات عمده به همراه حسن سابقه کار در پنج سال گذشته
- در صورت حضور شرکت‌هایی با هیات‌مدیره یا سهامدار مشترک پیشنهاد هر دو شرکت رد خواهد شد.
- مشاوری که برنده فاز یک نظارت یکپارچه عالیه و کارگاهی شرکت گاز استان زنجان باشد نمی‌تواند در فاز دو نظارت یکپارچه عالیه و کارگاهی زنجان به عنوان برنده معرفی شود.

متقاضیان در صورت داشتن هرگونه سوال می‌توانند با شماره تلفن ۳۳۱۴۶۲۲۵-۰۲۴ و نمابر ۳۳۴۵۳۸۱۹ تماس حاصل نمایند.

ضمنا هزینه درج آگهی (هر دو نوبت) به عهده شرکت برنده مناقصه می‌باشد. بارگذاری مدارک در سامانه ستاد صرفا از طریق امضای الکترونیکی مورد تایید می‌باشد.

** **توضیح:** این آگهی در شبکه اطلاع‌رسانی نفت و انرژی «شانا» به آدرس **www.shana.ir**، سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس **WWW.setadiran.ir** و پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات به آدرس **http:iets.mporg.ir** درج گردیده است.

روابط‌عمومی شرکت گاز استان زنجان

اندیشکده کسب‌وکار شریف منتشر کرد

گوشه و کنارهای تاریک بودجه

لایحه بودجه ۱۴۰۰ در حالی تدوین شده که اقتصاد ایران حدود سه سال شرایط سخت رکودی و تورمی ناشی از بروز تحریم‌ها، بیماری کرونا و نیز مجموعه‌ای از سیاست‌های ناکارا و غلط اقتصادی را پشت‌سر می‌گذارد. اقتصاد ایران در حالی وارد سال ۱۴۰۰ می‌شود که علاوه بر معضل کسری بودجه و تورم ناشی از آن، با مساله منفی بودن رشد خالص سرمایه‌گذاری و رشد تولید و وخامت معیشت دهک‌های پایین روبه‌رو است.

بنابراین لازم است بودجه ۱۴۰۰ به نحوی تنظیم شود که این سه موضوع را مدنظر قرار داده و به دنبال تخفیف ابعاد مختلف این معضلات باشد. اهم مسائلی که باید در تصویب لایحه بودجه در نظر گرفته شود عبارتند از: کنترل و کاهش کسری بودجه و کمک به اجرای سیاست انقباضی پولی، زمینه‌سازی رشد اقتصادی از طریق افزایش انگیزه سرمایه‌گذاری، ایجاد چتر حمایتی برای تامین حداقل معیشت خانواده‌های آسیب‌پذیر.

بر همین اساس تیم پژوهشی اندیشکده کسب‌وکار شریف گزارشی تحت عنوان «مدیریت تورم در بودجه‌های سنواتی» با هدف ارائه راهکارهایی جهت خشکاندن ریشه‌های اصلی تورم‌های مزمن و دورقمی در اقتصاد کشور تهیه کرده و پیشنهادهایی برای کاهنده نمودن روند کسری تراز عملیاتی بودجه دولت ارائه می‌دهد. این گزارش که به سفارش اتاق بازرگانی تهران تهیه شده، گوشه وکنارهای تاریک بودجه را روشن کرده است. به منظور ملموس‌تر بودن بحث‌ها از یک سو و با توجه به زمان تهیه گزارش که با فصل تصویب بودجه سال ۱۴۰۰ همزمان شده، بر لایحه بودجه ۱۴۰۰ نیز تمرکز ویژه‌ای شده است.

■ عقب‌ماندگی تاریخی دخل از خرج

مهزار میلیارد تومانرین ردیف درآمدی دولت، مالیات‌ها هستند. سالم‌ترین و کم‌ضررترین شیوه تامین مالی هزینه‌های دولت‌ها، مالیات است؛ چراکه مالیات پولی است که توسط دولت از جامعه جمع‌آوری می‌شود و وقتی دولت آن را برای جامعه هزینه می‌کند، پایه پولی و در نتیجه آن نقدینگی را افزایش نمی‌دهد. از این رو تورم‌زا نیست. متاسفانه فقدان مالیات بر مجموع درآمد فرد و سبک مالیات‌ستانی در ایران، آسیب زیادی به فعالان اقتصادی بخش رسمی رسانده و بر همین اساس ممکن است تصور شود جبران هزینه‌های دولت با استفاده از مالیات، در عمل به نفع مردم نیست. اما اگر دولتی، دست‌کم ۸۵ درصد منابع مورد نیازش را با مالیات تامین نکند، بعدا بدون اجازه مردم، از کانال تورم به قدرت خرید آنها برای جبران کسری بودجه‌اش دست‌اندازی خواهد کرد. با وجود اهمیت تامین مالی دولت با استفاده از مالیات، در ایران سهم درآمدهای مالیاتی و گمرکی از تامین مالی دولت‌ها بسیار پایین و همواره زیر ۴۰ درصد بوده است.

در شرایطی که بیشترین نیاز به درآمدهای مالیاتی احساس می‌شود، وضعیت درآمدهای مالیاتی در سال ۱۴۰۰ نه‌تنها بهبود پیدا نکرده است بلکه سهم آن از منابع بودجه عمومی در سال ۱۴۰۰، ۲۹ درصد تعیین شده که در ۱۵ سال اخیر بی‌سابقه است. این در حالی است که طبق هدف‌گیری برنامه ششم توسعه باید این متغیر در سال ۱۴۰۰ به ۵۰ درصد برسد. با توجه به در نظر نگرفتن پایه‌های مالیاتی جدید، این پیش‌بینی چندان دور از واقعیت هم نیست و هرگونه افزایش بیش از حد درآمد از طریق پایه‌های موجود ممکن است بیشتر به فضای کسب‌وکار لطمه وارد کند. البته با سیستمی شدن فرآیند مالیات‌ستانی که با اجرای قانون سامانه مودیان در مورد مالیات بر ارزش‌افزوده محقق خواهد شد، این مشکل تا حدی برطرف می‌شود. در هر صورت بدون ایجاد پایه‌های مالیاتی جدید، برون‌رفت از این وضعیت امکان‌پذیر نخواهد بود.

به صورت تاریخی نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی در کشور ما بسیار پایین‌تر از متوسط جهانی بوده و این واقعیت در چند سال گذشته نیز قابل مشاهده است. در حالی که در سال ۲۰۱۸، این نسبت در کشورهای OECD معادل ۲۵/۴ درصد بوده، برای ایران تنها شش درصد بوده که تقریبا برابر با میانگین بلندمدت آن نیز است. حتی در مقایسه با کشورهای MENA (۲۰ درصد) نیز وضعیت ایران جالب نبوده و فاصله زیادی با آنها دارد. مشکل دیگر درآمدهای مالیاتی دولت، ترکیب اجزای تشکیل‌دهنده آن است. در حالی که در اکثر کشورها مالیات بر کالا و خدمات (که عمدتا شامل مالیات بر ارزش‌افزوده می‌شود) و مالیات بر درآمد خانوار دو جزء اصلی درآمدهای مالیاتی را تشکیل می‌دهند در کشور ما مالیات بر عملکرد سهم عمده‌ای از درآمدهای مالیاتی دارد. هرچند در چند سال گذشته سهم مالیات بر ارزش‌افزوده از درآمدهای مالیاتی افزایش پیدا کرده، اما همچنان نرخ آن در مقایسه با میانگین جهانی بسیار پایین‌تر است. شکل نوین مالیات بر درآمد خانوار نیز هنوز در کشور پیاده‌سازی نشده است.

■ رشد توقف‌ناپذیر هزینه‌های جاری دولت

یکی از وظایف اصلی دولت‌ها فراهم کردن کالای عمومی است. یعنی کالاها و خدماتی که بخش خصوصی از فراهم کردن آن ناتوان است. برای همین منظور، دولت‌ها به استخدام کارکنان و کارمندان می‌پردازند. طبیعی است که هر چه دولت در ارائه خدمات عمومی توانمندتر باشد به این معناست که با تعداد کارمند کمتری می‌تواند خدمات مزبور را ارائه کند. بر این اساس، یکی از ردیف‌های اصلی هزینه‌ای در بودجه دولت، جبران خدمت کارکنان است. علاوه بر این، دولت‌ها اهداف دیگری نظیر بهبود معیشت اقشار آسیب‌پذیر را نیز دنبال می‌کنند. دولت ایران مطابق اسناد بالادستی یکی از اهداف اصلی خود را حمایت از محرومان و کاهش فقر و نابرابری در جامعه عنوان کرده است. متعاقبا، هزینه یارانه‌ها و سیاست‌های حمایتی از دیگر ردیف‌های هزینه‌ای بودجه دولت است. تعهدات مالی ایجادشده توسط دولت‌ها و مجالس برای دولت در قبال صندوق‌های بازنشستگی از دیگر ردیف‌های مصرفی بودجه عمومی است.

■ هزینه حقوق و دستمزد کارکنان دولت

مهزار میلیارد تومانرین مورد در بین این ردیف‌ها، هزینه حقوق و دستمزد و پرداخت‌های مختلف به نیروی انسانی است. مقایسه آمار سال ۲۰۱۹ از هزینه‌هایی که دولت‌ها در کشورهای مختلف برای کارکنان خود انجام می‌دهند بیانگر این است که ایران رتبه یک را در این خصوص به خود اختصاص داده است. در ایران ۶۱/۲ درصد از هزینه‌های دولت، صرف نیروی انسانی می‌شود. این بالاترین رقم ثبت‌شده توسط صندوق بین‌المللی پول است.

دولت‌ها در ایران، برای دستیابی به مشروعیت، در دوران وفور نفتی اقدام به استخدام نیروی انسانی کرده‌اند. انباشت این استخدام‌ها منجر به صدرنشینی ایران در این شاخص شده است. گذشته از سهم بالای جبران خدمات کارکنان دولت در هزینه‌های جاری، این ردیف از حیث تعداد کارکنان دولت، مجموع دریافتی‌های کارکنان دولت و ترکیب طبقات درآمدی کارمندان دولت نیز واجد اهمیت است. به نظر می‌رسد که حتی خود دولت نیز آمار دقیق تعداد کارکنان خود را ندارد؛ چراکه هیچ گزارش رسمی از اجرای جزء یک بند الف تبصره ۲۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ منتشر نشده است.

گرچه به دولت در برنامه ششم توسعه تکلیف شده که حجم، اندازه و ساختار مجموع دستگاه‌های دولتی (به استثنای مدارس دولتی) را طی اجرای این برنامه حداقل به اندازه ۱۵ درصد کاهش دهد، اما با توجه به فقدان آمار کافی، هیچ‌گونه ارزیابی از میزان تحقق این حکم نمی‌توان داشت. نهایتا اینکه طبق آمارهای هزینه درآمد خانوار در سال ۱۳۹۸ و بر اساس محاسبات مرکز پژوهش‌های مجلس، حدود ۸۰ درصد از کارکنان دولت در پنج دهک بالای درآمدی قرار دارند و وضعیت معیشتی آنها از متوسط جامعه بهتر است. ضمن اینکه حدود ۶۰ درصد از کارکنان دولت جزء سه دهک بالای درآمدی هستند. محاسبات این نهاد پژوهشی همچنین نشان می‌دهد که ۸۰ درصد خانوارهای با سرپرست کارمند دارای خودرو هستند در حالی که این نسبت برای بقیه خانوارها کمتر از ۴۵ درصد است.

■ هزینه سیاست‌های حمایتی

متاسفانه سیاست‌های حمایتی دولت‌ها معمولا به گونه‌ای بوده که اقشار برخوردارتر از آن بهره بیشتری برده‌اند. همچنین به دلیل در نظر نگرفتن منابع پایدار جهت تامین هزینه سیاست‌های حمایتی در بودجه، این سیاست‌ها به کسری بودجه دامن زده و در نهایت با ایجاد تورم‌های مزمن به ضرر اقشار کم‌برخوردار تمام شده‌اند. کسری تراز عملیاتی بودجه که عامل اصلی تورم است، یکی از مشکلات جدی اقتصاد ایران و عامل اصلی بروز تورم‌های مزمن است. گرچه لایحه بودجه هنگام ارائه به مجلس به ظاهر تراز است، اما معمولا درآمدهای پیش‌بینی شده در آن بیش‌برآورد شده و در نتیجه به طور کامل محقق نمی‌شوند در حالی که هزینه‌ها معمولا به صورت قطعی محقق می‌شوند. به عنوان نمونه در بودجه سال ۹۹، به عنوان یک حرکت نمادین سیاسی میزان فروش نفت یک میلیون بشکه در روز و با قیمت ۵۰ دلار برآورد شده بود که تحقق هر دوی این اعداد محل اشکال جدی بود و در عمل هم محقق نشد و دولت ظرف کمتر از دو ماه از شورای سران سه قوه مجوز برای انتشار اوراق گرفت.

بدیهی است که برای حل معضل کسری بودجه راهکاری جز افزایش درآمدهای پایدار یا کاهش هزینه‌ها وجود ندارد. در نگاه اول ممکن است افزایش حمایت از اقشار محروم و کاهش هزینه‌ها دو هدف متناقض باشند. اما توجه بیشتر به نحوه هزینه‌کرد کنونی دولت مساله را روشن‌تر کرده و تحقق همزمان این دو هدف را دست‌یافتنی می‌کند. در واقع منظور از کاهش هزینه‌ها به معنی کاهش ارائه کالاها و خدمات عمومی ضروری توسط دولت یا حذف حمایت از اقشار کم‌برخوردار نیست، بلکه منظور این است که دولت با مدیریت کاراتر هزینه‌ها، از هدررفت منابع بکاهد؛ موضوعی که به تفصیل ذیل عنوان هزینه‌کرد کارا در برنامه اصلاح ساختاری بودجه به آن پرداخته شده است. با هزینه‌کرد کاراتر منابع، هزینه‌های غیرضروری کاهش می‌یابد و در نتیجه منابع جدیدی آزاد می‌شود که می‌توان از آنها جهت افزایش حمایت از محرومان و بهبود خدمات دولت استفاده کرد. ناکارایی هزینه‌کرد دولت در شرایط کنونی، هم در فراهم کردن کالاها و خدمات عمومی و هم در سیاست‌های حمایتی مشهود است.

باهدف حمایت از خانوارها، دولت برنامه‌های مختلفی را پیاده‌سازی کرده که بسیاری از آنها در قالب یارانه‌های قیمتی بروز یافته است. با اعمال یارانه‌های قیمتی، دولت یک کالا مانند خوراک پتروشیمی، برق یا فولاد یا نهاده مانند ارز را به قیمتی کمتر از قیمت بازار به مردم می‌فروشد (یا با مداخله اجبار به فروش می‌کند و بعدا مجبور است زیان را به شرکت بپردازد). با این کار علاوه بر محروم شدن دولت از درآمدهایی که می‌توانست کسری بودجه و در نتیجه تورم را بکاهد (و یا تحمیل هزینه برای پرداخت زیان)، نابرابری نیز تشدید می‌شود، چرا که افراد متمکن که مصرف بیشتری دارند، بیشتر از این یارانه‌ها منتفع می‌شوند. بررسی‌ها نشان می‌دهد به طور معمول دهک‌های بالاتر مصرف بیشتری از کالاها دارند و از یارانه نهفته در آنها بیشتر منتفع می‌شوند. بررسی ضریب جینی برای سال‌های ۸۰ تا ۹۷ نیز نشان می‌دهد ضریب جینی در سال‌های اخیر روند افزایشی داشته و با اهداف مطرح در اسناد بالادستی نیز اختلاف زیادی دارد. بنابراین به نظر می‌رسد سیاست‌های حمایتی دولت که با نیت خیرخواهانه و کاهش نابرابری اعمال می‌شدند چندان کارساز نبوده، بلکه با در نظر نگرفتن منابع و ناکارایی در توزیع بر آتش فقر و نابرابری دمیده‌اند.

■ کمک دولت به صندوق‌های بازنشستگی

یکی از ردیف‌های هزینه‌ای بودجه عمومی دولت که در سالیان اخیر رقم قابل توجهی شده است، اعتبارات اختصاص‌یافته از بودجه عمومی دولت به صندوق‌های بازنشستگی است. سازمان تامین اجتماعی نیروهای مسلح، صندوق بازنشستگی کشوری، صندوق بازنشستگی فولاد و صندوق بازنشستگی وزارت اطلاعات بیشترین کمک‌ها را دریافت می‌کنند. گذشته از اینکه توقف این روند فزاینده مستلزم اعمال اصلاحات ساختاری و پارامتریک در نظام بازنشستگی کشور است اما با توقف طرح‌های ناپخته دولت در خصوص حقوق بازنشستگان نیز می‌توان به میزان خوبی از اتلاف منابع در این بخش جلوگیری کرد.

■ بودجه عمرانی

همواره این نگاه به بودجه دولت وجود دارد که می‌تواند موتور محرکه رشد و توسعه اقتصادی باشد و این به واسطه بودجه عمرانی دولت است. در لایحه ۱۴۰۰، حدود ۱۰۴ هزار میلیارد تومان بودجه عمرانی تدارک دیده شده است اما عملکرد دولت‌ها در سالیان گذشته نشان داده فشار روی دولت، باعث قربانی شدن بودجه عمرانی می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد از سال ۱۳۸۰ شکاف فزاینده‌ای بین هزینه‌های جاری و عمرانی دولت به وجود آمده است.

بر این اساس دیگر نمی‌توان مانند سابق انتظار ایفای کارکرد توسعه‌ای برای بودجه دولت قائل بود. بررسی دقیق‌تر سهم بودجه عمرانی از بودجه عمومی دولت طی سال‌های اخیر نیز موید این نکته است به طوری که سهم بودجه عمرانی از کل مخارج عمومی دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۰ حدود یک‌دهم شده است. البته این عدد در تخصیص نیز کاهش جدی پیدا خواهد کرد چراکه طی سال‌های اخیر همواره نرخ تخصیص بودجه عمرانی از بودجه غیرعمرانی کمتر بوده است.

■ نقش نفت در بودجه دولت

رهایی از شر تورم‌های دورقمی و دیرینه در اقتصاد کشور به جز با تفکیک ارزهای نفتی از بودجه دولت امکان ندارد؛ چه دولت درآمد نفتی کافی داشته باشد و چه نداشته باشد. درآمدهای نفتی باید صرف منافع بین‌نسلی (توسعه زیرساخت‌ها و انتقال تکنولوژی‌های پیشرفته) شود. تفکیک ارزهای نفتی از بودجه دولت هم امکان‌پذیر نیست مگر با کاهش مستمر کسری تراز عملیاتی و رساندن آن به زیر ۱۵ درصد؛ حدی که بتوان نوسانات در تراز عملیاتی بودجه (کسری و مازاد) را با استفاده از اوراق بدهی دولت هموار کرد. ضمن اینکه وابستگی بودجه به نفت باعث می‌شود از طرفی به محض کاهش درآمدهای نفتی به دلایل مختلف، بودجه با کسری بزرگی مواجه شود. از طرف دیگر با افزایش درآمدهای نفتی انبساط قابل توجهی در مخارج دولت ایجاد می‌شود. بنابراین بودجه ماهیت موافق چرخه‌ای پیدا کرده و رونق و رکودهای اقتصاد را تشدید و تعمیق می‌کند در حالی که یکی از کاربردهای اصلی بودجه و به طور کلی سیاست مالی دولت، کاهش نوسانات اقتصاد کلان است. بررسی روند درآمدهای حقیقی نفت و کل هزینه‌های بودجه (شامل هزینه‌های جاری و عمرانی، حقیقی شده با شاخص قیمت مصرف‌کننده) نشان‌دهنده همبستگی قابل توجه بین این دو متغیر است. همبستگی یادشده تا قبل از دهه ۸۰ قوی‌تر بوده اما پس از آن کمرنگ شده است. مشاهدات دیگر نشان می‌دهد افزایش هزینه‌ها مخصوصا در دهه ۸۰ با افزایش کسری همراه بوده است. مقایسه روند هزینه‌های کل بودجه با روند صادرات نفت و گاز نیز همبستگی قابل توجهی نشان می‌دهد به طوری که در هر دوره افزایش صادرات نفتی، اندازه بودجه نیز بزرگ شده و در مقابل در زمان‌های کاهش صادرات، بودجه منقبض شده است.

تقریبا در تمام سال‌هایی که رشد صادرات نفتی بیشتر از ۱۰ درصد بوده، رشد تولید بدون نفت هم مقدار مثبت داشته است. به همین صورت اغلب سال‌هایی که رشد صادرات منفی شده، تولید بدون نفت نیز کاهش پیدا کرده است. با توجه به نمودار قبل می‌توان گفت بخش قابل ملاحظه‌ای از این همبستگی از مسیر بودجه وارد اقتصاد شده است. با وجود تلاش‌هایی که در طول ۲۰ سال اخیر برای ایجاد ثبات در ورود منابع نفتی به بودجه انجام شده است، این مهم محقق نشده و بودجه دولت کماکان همراه با تحولات درآمدهای نفتی منبسط و منقبض می‌شود.

پس از تجربه ناموفق حساب ذخیره ارزی، صندوق توسعه ملی در سال ۱۳۸۹ تاسیس شد تا با ورود بخشی از عواید حاصل از صادرات نفت و گاز به این صندوق، از ورود مستقیم آنها به بودجه جلوگیری شود. به علاوه با سرمایه‌گذاری منابع پس‌اندازشده در صندوق، عواید نفتی به صورت عادلانه بین نسل‌های مختلف توزیع شود. سازوکار فعلی تسهیم عواید بین دولت، صندوق توسعه و شرکت ملی نفت بر اساس قاعده تسهیم درصدی است به صورتی که شرکت ملی نفت معادل ۱۴/۵ درصد و صندوق توسعه ملی حداقل ۲۰ درصد از عواید را دریافت می‌کنند. همچنین طبق قانون سهم صندوق توسعه باید سالانه دو واحد درصد افزایش و سهم دولت به همین میزان کاهش یابد. قاعده تسهیم درصدی عواید حتی در صورت اجرای صحیح قانون، اشکالاتی برای عملکرد بودجه دولت، شرکت ملی نفت و صندوق توسعه به همراه دارد. از جمله این اشکالات می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

در این قاعده کماکان منابع نفتی بودجه با عواید صادرات نفت رابطه مستقیم داشته و از نوسانات آن متاثر می‌شود. بنابراین این سازوکار عملا نمی‌تواند نقش ثبات‌سازی بودجه را به طور کامل ایفا کند. در قاعده فعلی، میزان عواید حاصل از صادرات نفت‌خام و میعانات گازی معیار محاسبه سهم سه بازیگر اصلی است. به علت عدم وجود شفافیت در مراحل استخراج تا صادرات، این وضعیت بستر غیرشفافی را ایجاد کرده است.

این قاعده با هدف توزیع بین‌نسلی منابع طبیعی (که یکی از اهداف اصلی تاسیس صندوق توسعه است) سازگاری ندارد چون در حالی که میزان سهم هر نسل از عواید باید مقدار نسبتا ثابتی باشد، درآمدهای ورودی به بودجه بسته به شرایط صادرات نفت تغییر می‌کند. بنابراین ممکن است در طول سنوات مختلف، سهم هر نسل کمتر یا بیشتر از مقدار عادلانه خود باشد.

تعیین سهم ۱۴/۵ درصدی شرکت ملی نفت فاقد سازوکارهای انگیزشی لازم برای توسعه بخش نفت و گاز کشور بوده و می‌تواند باعث تضعیف این بخش شود. به علاوه طبق این قاعده، نوسانات در درآمدهای نفتی به شرکت ملی نفت نیز سرایت و فعالیت آن را مختل می‌کند. علاوه بر آن، سیاست‌های یارانه قیمتی انرژی که دولت اعمال می‌کند عملا بخشی از هزینه‌اش را شرکت نفت هم پرداخت می‌کند.

اختلال در منابع درآمدی شرکت ملی نفت باعث می‌شود سایر بخش‌های اقتصاد نیز از این طریق دچار مشکل شوند. در دوره‌های کاهش درآمد نفتی، این شرکت برای تامین هزینه‌های خود ناچار به استقراض از شبکه بانکی داخلی و صندوق توسعه می‌شود که خود باعث انتقال نوسانات نفت به بخش بانکی و صندوق توسعه و در نتیجه آسیب شدید به آنها می‌شود. از آنجا که میزان عواید ارزی صادرات نفت و گاز در هر سال نامشخص است، دولت باید در بودجه سالانه تخمین‌هایی از قیمت و میزان فروش این محصولات داشته باشد. علاوه بر خطای قابل توجه تخمین‌های یادشده، علی‌الخصوص در شرایط تحریم، امکان تعیین صلاحدیدی اعداد و پوشش صوری هزینه‌های بودجه وجود دارد. این مساله باعث غیرشفاف شدن تخصیص منابع و همچنین شکل‌گیری کسری پنهان در متن قانون بودجه می‌شود.

■ آخرین وضعیت بدهی‌های دولت و کسری بودجه

در حال حاضر آمار دقیق و رسمی از کل بدهی‌های دولت به نهادها و سازمان‌های مختلف در دسترس نیست. وزارت اقتصاد از سال ۱۳۹۴ اقدام به جمع‌آوری و احصای بدهی‌های دولت کرده اما اطلاعات تهیه شده به صورت عمومی منتشر نمی‌شود. با نگاه به ترازنامه شبکه بانکی و بانک مرکزی می‌توان برآوردی از وضعیت روند بدهی‌های دولت به دست آورد. بررسی‌ها نشان می‌دهد کل بدهی‌های دولت و شرکت‌های دولتی به نظام بانکی از ابتدای دهه ۹۰ تا شهریور ۹۹ حدودا هشت برابر شده و به ۴۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. مقایسه این مقدار با تولید ناخالص داخلی نشان می‌دهد از سال ۱۳۸۹ روند نسبت بدهی به تولید صعودی بوده و از نزدیک هشت درصد به حدود ۱۴ درصد رسیده است. با لحاظ سایر بدهی‌های دولت به نهادها و سازمان‌های دیگر، این نسبت بزرگ‌تر خواهد بود.

این حجم از بدهی دولت، بدون اینکه برنامه مشخصی برای بازپرداخت آن وجود داشته باشد، مشکلات فراوانی برای نهادهای بستانکار ایجاد می‌کند. در چند سال اخیر دولت با انتشار اوراق، بخشی از بدهی‌های خود به پیمانکاران خصوصی را تسویه کرده و توانسته از توقف بسیاری از پروژه‌های مهم کشور جلوگیری کند. ادامه روند تسویه بدهی‌ها از طریق اوراق، البته پس از رفع نواقص بازار بدهی، می‌تواند باعث تسهیل فعالیت نهادها و پیمانکاران یادشده شود. نکته نگران‌کننده در مورد بدهی‌های دولت، روند صعودی آنها، مخصوصا با توجه به کسری بودجه کنونی است. عملکرد هفت ماهه بودجه ۹۹ نشان‌دهنده حدودا ۱۳۰ هزار میلیارد تومان کسری است که حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان آن از طریق اوراق و بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان آن از طریق فروش سهام و واگذاری شرکت‌های دولتی تامین شده است. تخمین زده می‌شود تا پایان سال ۹۹ کسری بودجه به حدود ۲۵۰ هزار میلیارد تومان برسد. در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ حدودا ۲۰۰ هزار میلیارد تومان کسری تراز عملیاتی و سرمایه‌ای پیش‌بینی شده است. با توجه به اینکه احتمالا بخش بزرگی از درآمدهای نفتی بودجه تحقق پیدا نمی‌کند، آن درآمدها نیز عمدتا به کسری بودجه تبدیل می‌شود. با یک تخمین ابتدایی می‌توان گفت کسری بودجه سال آینده به حدود ۳۵۰ هزار میلیارد تومان خواهد رسید. با توجه به این تخمین‌ها و فرض رشد اقتصادی تقریبا صفر برای امسال و سال بعد، نسبت کسری به تولید ناخالص داخلی روند صعودی خود را با شدت بیشتری ادامه داده و به حدود ۹ درصد خواهد رسید. ادامه این روند می‌تواند باعث ناپایداری اساسی در وضعیت مالی دولت و کلیت اقتصاد شود.

در صورتی که منبع مناسبی برای تامین کسری بودجه یادشده استفاده نشود، شرایط ناگواری ایجاد خواهد شد. دولت برای سال آینده چند راهکار بیشتر ندارد:

پولی‌سازی کسری بودجه: این روش زیان‌آورترین راه برای تامین کسری بودجه است و در شرایط فعلی کشور، مستقیما به تورم منجر می‌شود. استقراض مستقیم از بانک مرکزی، دریافت سود حاصل از تسعیر دارایی‌های ارزی بانک مرکزی، اختصاص خط اعتباری برای بانک‌ها، استفاده از منابع بانکی برای انجام طرح‌های بودجه، تکالیف مختلف به بانک‌ها در قالب تبصره‌های بودجه‌ای، الزام بانک مرکزی برای خرید اوراق دولتی یا کاهش نرخ سود آنها (خارج از قاعده هدف‌گذاری تورمی)، همه از مصادیق پولی‌سازی کسری بودجه محسوب می‌شود و بسیار خطرناک است.

ایجاد بدهی به سازمان‌ها و نهادهای مختلف: در این روش علاوه بر اینکه در عملکرد نهادهای یادشده اختلال ایجاد می‌شود، برای دولت نیز کم هزینه نیست. چون به هر حال این نهادها بدهی دولت را به همراه سود آن در ترازنامه خود ثبت می‌کنند و مشکل فعلی با اندازه‌ای فزاینده به آینده موکول می‌شود و به صورت یک دارایی منجمد در ترازنامه این نهادها شکل می‌گیرد. عدم شفافیت در نرخ سود و اصل بدهی ایجاد شده نیز از جمله دیگر ایرادهای این روش است که در طی زمان اختلافات حسابداری بسیاری را ایجاد کرده است.

فروش دارایی‌های دولتی: این روش در سال جاری به کار گرفته شد و به لطف رشد قابل توجه بازار سرمایه، تا حدی منابع نسبتا مناسبی را در اختیار دولت قرار داد. فروش سهام و سایر دارایی‌های دولتی در صورتی که با واگذاری مدیریت بنگاه‌ها و عدم دخالت در فعالیت بخش خصوصی نیز همراه باشد، می‌تواند اثرات مثبتی از نظر بهره‌وری در اقتصاد برجا بگذارد. اما به هر حال دارایی‌های دولت محدود بوده و نمی‌توان این روش را برای بودجه کسری داخلی ناخالص تولید به کسری نسبت نسبت کسری به تولید ناخالص داخلی کسری بودجه ۲۷ مدت زیادی به کار برد و به عنوان منبع پایدار به آن اتکا جست. به علاوه در شرایط نامناسب اقتصادی فعلی امکان فروش دارایی‌های دولت به قیمت مناسب نیز وجود ندارد.

استفاده از ظرفیت بازار بدهی و انتشار اوراق: تجربه اکثر کشورهای دنیا و همچنین تجربه سال ۱۳۹۹ کشور در تامین بخش بزرگی از کسری بودجه از طریق انتشار اوراق نشان می‌دهد این روش پتانسیل خوبی برای تخفیف مشکلات مالی دولت دارد. در صورتی که نقایص موجود در فرآیند انتشار اوراق رفع شده و بازار بدهی توسعه داده شود، امکان تامین بخش قابل توجهی از کسری بودجه فعلی وجود دارد. البته باید ملاحظه شود که اوراق منابع پایدار نیستند و تنها در صورتی که ابعاد انتشار آنها محدود و کنترل شده باشد می‌تواند به عنوان مفری برای برون‌رفت از شرایط موجود باشد. البته پرواضح است که استفاده از هر روشی برای تامین کسری بودجه، در درجه اول مستلزم صرفه‌جویی در مصارف و کاهش هزینه‌های غیرضروری است. همچنین در صورتی که در سال آینده به هر دلیلی درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت افزایش یابد، نباید از قاعده تعیین شده برای ورود مقدار ثابت منابع نفتی به بودجه عدول کرد.

■ بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰

گرچه در ابتدا به نظر می‌رسد که لایحه بودجه ۱۴۰۰ با ۴۷ درصد رشد نسبت به قانون سال ۱۳۹۹ به مجلس ارائه شده است، اما میزان واقعی رشد هزینه‌ها حدود ۶۰ درصد است. این میزان رشد با توجه به کسری منابع موجود و خطر افزایش تورم از ناحیه بودجه بسیار خطرناک به نظر می‌رسد. با نگاهی ابتدایی به لایحه بودجه ۱۴۰۰ مشخص می‌شود که هزینه‌های جاری از ۴۳۶ هزار میلیارد تومان در سال ۹۹ به ۶۳۷ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰ افزایش یافته است که معادل ۴۶ درصد رشد است.

میزان واقعی رشد هزینه‌های دولت بیش از ۵۹ درصد است. در واقع، دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۰ برخلاف قانون بودجه ۱۳۹۹ تبصره ۴ را نیاورده است. بنابراین، برای مقایسه صحیح باید تبصره ۴ را از قانون بودجه ۱۳۹۹ نیز خارج کنیم و سپس هزینه‌ها را با هم مقایسه کنیم.

در لایحه بودجه ۱۴۰۰، هزینه‌های پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان دولت و بازنشستگان حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان است در حالی که هزینه‌های پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان دولت و بازنشستگان در قانون بودجه ۱۳۹۹ کمتر از ۲۵۵ هزار میلیارد تومان است. به عبارت دیگر، این هزینه‌ها در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۹ بیش از ۵۶ درصد افزایش داشته است.

علت این امر افزایش دستمزدها جهت اجرای فصل ۱۰ قانون خدمات کشوری در سال ۹۹ و نیز افزایش ۲۵ درصدی حقوق‌ها برای لایحه سال ۱۴۰۰ است. هزینه‌های عمرانی از ۸۸ هزار میلیارد تومان به ۱۰۴ هزار میلیارد تومان افزایش داشته است که رشد معقولی به نظر می‌رسد. هزینه‌های مالی دولت نیز از ۴۷ هزار میلیارد تومان به ۱۰۳ هزار میلیارد تومان رشد داشته است که به دلیل افزایش هزینه مالی دولت در اثر کسری بودجه و انتشار اوراق در سال ۹۹ است. البته لازم به ذکر است که حدود ۸۰ هزار میلیارد تومان از این مبلغ تسویه اصل اوراق سال‌های گذشته است (که در سال ۹۹ این رقم ۴۰ هزار میلیارد تومان بوده است) و عملا نباید جزو کسری‌های امسال محاسبه شود. به عبارت دقیق‌تر، هزینه مالی دولت از هفت هزار میلیارد تومان به ۲۳ هزار میلیارد تومان افزایش داشته است.

درآمدهای دولت از ۲۸۸ هزار میلیارد تومان به ۳۱۷ هزار میلیارد تومان (معادل ۱۰ درصد) افزایش داشته است که ناشی از تغییر ۲۰۴ هزار میلیارد تومان درآمد مالیاتی سال ۹۹ به ۲۴۷ هزار میلیارد تومان بوده است که معادل حدود ۲۱ درصد رشد است. مابقی درآمدها تفاوت قابل ملاحظه‌ای نکرده‌اند. با توجه به تورم بیش از ۴۰ درصد در سال ۹۹، افزایش ۱۰ درصدی درآمدها بسیار سوال‌برانگیز است. درآمد حاصل از فروش نفت از ۵۶ هزار میلیارد تومان به ۱۹۹ هزار میلیارد تومان افزایش داشته است (که معادل فروش روزانه ۲/۳ میلیون بشکه نفت ۴۰ دلاری با نرخ ۱۱۸۰۰ تومان و تخصیص هشت میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی است که در آن سهم صندوق توسعه ملی تنها ۲۰ درصد در نظر گرفته شده است.) درآمد حاصل از فروش اموال نیز که سال گذشته ۴۹ هزار میلیارد تومان بود و عملا درآمدی در آن وجود ندارد، در سال ۱۴۰۰ رقم ۲۵ هزار میلیارد تومان گذاشته شده است. در اینجا عملا میزان فروش نفت بسیار بالا دیده شده است و نرخ ارز معادل آن بسیار پایین که لازم است هر دو تعدیل شده و واقع‌گرایانه تعیین گردند. در بخش دارایی‌های مالی که در واقع تامین کسری با ایجاد بدهی است از رقم ۱۷۴ هزار میلیارد تومان به ۲۹۸ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰ رسیده‌ایم که معادل ۷۱ درصد رشد است. فروش اوراق از ۸۸ هزار میلیارد تومان به ۱۲۵ هزار میلیارد تومان رسیده است که عملا ۸۰ هزار میلیارد تومان آن تسویه اصل اوراق سال گذشته است (تا سقف ۷۰ هزار میلیارد تومان پیش‌فروش نفت نیز در این قسمت در نظر گرفته شده است). فروش شرکت‌های دولتی از ۱۱۵۰۰ هزار میلیارد تومان در سال ۹۹ (عملا تاکنون حدود ۳۵ هزار میلیارد تومان عملکرد داشته است) به رقم ۹۵ هزار میلیارد تومان افزایش داشته است که با توجه به وضعیت بازار سرمایه بسیار غیر محتمل است که محقق شود. ۷۵/۵ هزار میلیارد تومان نیز بدهی به صندوق توسعه ملی گذاشته شده است که همان ۲۰ درصد سهم صندوق است.

■ اصلاحات مورد نیاز در لایحه بودجه ۱۴۰۰

در شرایطی که اقتصاد در مسیر تورم فزاینده در اثر افزایش قابل توجه نرخ ارز قرار گرفته است و کسری بودجه دولت فشار بالایی را به رشد نقدینگی می‌آورد و به دلیل کاهش نرخ سرمایه‌گذاری رشد پایدار اقتصادی در افق پیش‌رو مبهم است، لازم است مهزار میلیارد تومانرین اولویت بودجه کشور کنترل کسری بودجه و کمک به سیاستگذار پولی برای کاهش تورم و بازگرداندن ثبات اقتصادی باشد. در کنار آن، تحریک سرمایه‌گذاری از طریق تسهیل مشارکت عمومی-خصوصی و استفاده از منابع بازار سرمایه جهت تامین مالی پروژه‌های بزرگ ملی می‌تواند کمک به بازگرداندن مسیر رشد اقتصادی باشد. در نهایت، ایجاد یک چتر حمایتی مطمئن برای خانواده‌های محروم و کم‌برخوردار و تضمین حداقل معیشت آنها، می‌تواند راه را برای برون‌رفت از شرایط رکودتورمی ایجاد شده فراهم کند. برعکس، در صورتیکه کسری بودجه نسبت به سال قبل افزایش یابد، موجب می‌شود تا بخش قابل توجهی از نقدینگی کشور به بدهی و اوراق دولت تخصیص یابد یا به طور مستقیم و غیرمستقیم به پایه پولی فشار آورد و تورم را تشدید کند. اگر میزان افزایش کسری بودجه بالاتر باشد خطر شدت گرفتن بی‌ثباتی و حرکت به سمت تورم‌های بالاتر وجود دارد.

البته با تغییرات حاصله در انتخابات ایالات متحده، و ایجاد یک خوش‌بینی در آحاد اقتصادی کشور، رشد نرخ ارز کنترل شده است و می‌تواند زمینه‌ساز کاهش تورم و دورشدن از تورم‌های بسیار بالا بوده و سال ۱۴۰۰ را تبدیل به فرصتی برای ایجاد ثبات و رشد اقتصادی کند. ولی در صورتی که این تحولات سیاسی منجر به تغییرات واقعی در اقتصاد نشود، طبیعتا مسیری که در بالا اشاره شده طی خواهد شد و مسیر تورم صعودی و رشد نرخ ارز فزاینده خواهد بود. بنابراین لازم است که مستقل از نتیجه سیاسی حاصل از تغییرات ریاست‌جمهوری در ایالات متحده، تمرکز بودجه ۱۴۰۰ بر کنترل کسری بودجه باشد که بتواند یا کشور را از ابرتورم دور کند یا فرصت سال ۱۴۰۰ را تبدیل به بازگشت اقتصاد به مسیر رشد و ثبات کند.

به طور کلی لازم است تا در بودجه ۱۴۰۰ میزان کسری عملیاتی و کسری بودجه دولت به شدت کاهش یابد تا بتواند فشار تقاضای نقدینگی را از نظام بانکی و بانک مرکزی برداشته و بانک مرکزی را در اجرای سیاست پولی انقباض و کنترل تورم کمک کند. در این راستا، لازم است رئوس زیر در بودجه ۱۴۰۰ مورد توجه قرار گیرد تا بتواند کسری بودجه را کاهش داده، رشد و سرمایه‌گذاری ایجاد کرده و حداقل معیشت را تضمین کند:

باید رشد درآمدهای دولت حداقل به اندازه تورم یا بیشتر بوده و واقعی (به دور از ابعاد سیاسی) دیده شود.

نرخ رشد هزینه‌های جاری بودجه به مراتب از نرخ تورم کمتر باشد. کل بودجه بیش از ۲۲ درصد (نرخ تورم هدف‌گذاری شده دولت) رشد نکند.

کسری بودجه ۱۴۰۰ حداکثر سه درصد تولید ناخالص داخلی باشد.

رشد بدهی‌های دولت ناشی از کسری‌های بودجه‌ای و فرابودجه‌ای شفاف و همگی در قالب یک نوع اوراق قابل معامله باشد.

وابستگی به درآمدهای نفتی کاهش یابد که تمام افزایش فروش و صادرات نفت صرف کمک به سرمایه‌گذاری در صنایع پیشران و تقویت مشارکت عمومی-خصوصی شود.

در ساختار بودجه اصلاحاتی که در سال آخر دولت قابل اجرا هستند صورت پذیرد تا زمینه‌ساز کاهش کسری بودجه در سال‌های آتی شود.

تمام منابع یارانه‌ای تجمیع شده و یک چتر حمایتی برای تضمین حداقل معیشت دهک‌های پایین، به صورت پله‌ای و بر اساس داده‌های پایگاه‌های اطلاعاتی ایجاد کند.

رشد روزافزون پروژه اینترنت ماهواره‌ای اسپیس ایکس موجب می‌شود

تحول در دسترسی آزاد به اینترنت

«جهان‌صنعت»– اسپیس ایکس تحولی عظیم در اینترنت و فناوری ایجاد کرده است. اینترنت ماهواره‌ای، فناوری‌ای که بارها پیش از این شکست خورده، توسط اسپیس ایکس در حال اجراست. این فناوری به ویژه برای ایرانیان بسیار مهم است چراکه هراس از قطع شدن اینترنت بین‌الملل همواره در کشورمان وجود دارد و در صورت وقوع این اتفاق اینترنت ماهواره‌ای می‌تواند نیاز مردم را تامین کند. البته بسیاری از کارشناسان معتقدند تا اینترنت ماهواره‌ای محقق شود ۱۰ سال طول می‌کشد اما ماسک در توئیتی اعلام کرد تمامی ماهواره‌های استارلینک که در سال ۲۰۲۲ در مدار قرار می‌گیرند، مجهز به این لینک‌های بین‌ماهواره‌ای یا لیزری خواهند بود. ویژگی اینترنت ماهواره‌ای که دولت را نگران کرده، عدم وجود فیلترینگ است. امروزه نوابغی همچون ایلان ماسک می‌توانند با استفاده از نبوغ خود و اجرایی کردن پروژه‌هایشان تحولی در زندگی مردم ایجاد کنند. پروژه اینترنت ماهواره‌ای استارلینک به طور رسمی در سال ۲۰۱۵ اعلام شد.

اکنون اینترنت ماهواره‌ای اسپیس ایکس بیش از ۱۰ هزار کاربر در سراسر جهان دارد. این سرویس استارلینک برای کاربران، اینترنتی با سرعت دانلود و آپلود ۱۰۰ و ۲۰ مگابیت بر ثانیه فراهم می‌کند.

به گزارش دیلی‌میل، اسپیس ایکس طرح تست بتا اینترنت ماهواره‌ای استارلینک را اکتبر گذشته آغاز کرد و طبق اسناد موجود به نظر می‌رسد در آمریکا و سراسر جهان بیش از ۱۰ هزار کاربر دارد.

در اطلاعاتی که این شرکت در کمیسیون فدرال ارتباطات ارسال کرده، آمده است: عملکرد استارلینک فقط یک تجربه نظری نیست و از سوی دیگر به عنوان بخشی از برنامه تست بتا در حال افزایش است.

طبق اطلاعات موجود، سرویس استارلینک برای کاربران اینترنتی با سرعت دانلود و آپلود ۱۰۰ و ۲۰ مگابیت بر ثانیه فراهم می‌کند. طرح تست بتای این شرکت در آمریکا، کانادا و انگلیس عرضه شده و هزینه ماهانه آن ۹۹ دلار اعلام شده است. علاوه بر آن کاربران باید ۴۹۹ دلار برای دریافت کیت استارلینک پرداخت کنند.

این شرکت ۲۳ می ۲۰۱۹ میلادی نخستین محموله ۶۰ تایی ماهواره‌های استارلینک را به فضا فرستاد که امروز تعداد آنها در مدار زمین به هزار و ۹۵ دستگاه می‌رسد. اسپیس ایکس تصمیم دارد حداقل دو هزار و ۲۰۰ ماهواره دیگر طی پنج سال آینده به فضا ارسال کند تا سرویس پهنای باند در سراسر جهان را فراهم کند.

اسپیس ایکس در درخواست خود علاوه بر اعلام تعداد کاربران استارلینک، خواستار قرار گرفتن در فهرست اپراتورهای مخابراتی واجد شرایط (ETC) نیز شده که به این شرکت اجازه می‌دهد از دولت فدرال بودجه دریافت کند.

■ **طراحی نسل بعدی ماهواره‌های استارلینک**

اسپیس‌ایکس پس از ارسال بیش از هزار ماهواره به فضا، برای تولید نسل جدید ماهواره‌های اینترنتی استارلینک آماده می‌شود.

بر اساس گزارش وب‌سایت اسپیس‌ایکس، این شرکت درصدد استخدام مهندس ارشد نرم‌افزار برای تست نقشه راه نرم‌افزاری تولیدات نسخه V۱,۵ و V۲,۰ ماهواره‌های استارلینک است.

استارلینک، پروژه بلندپروازانه شرکت اسپیس‌ایکس برای ساخت یک شبکه از هزاران ماهواره برای ارسال اینترنت پرسرعت به زمین است. کمیسیون فدرال ارتباطات در نوامبر ۲۰۱۸ برنامه اسپیس ایکس برای ارسال ۱۱ هزار و ۹۳۴ ماهواره به مدار را تایید کرده و اسپیس‌ایکس قصد دارد تا سال ۲۰۲۴ در مجموع چهار هزار ۴۲۵ ماهواره اینترنتی را در مدار قرار دهد.

این شرکت تاکنون نسخه‌های V۰,۹ و V۱,۰ ماهواره‌های استارلینک را تولید کرده و هزار و ۲۳ ماهواره را در ۱۸ نوبت در مدار نزدیک زمین قرار داده است.

هنوز مشخص نیست نسخه‌های بعدی استارلینک با ماهواره‌هایی که تاکنون در مدار قرار گرفته، چه تفاوت‌هایی دارند.

■ **دگرگونی زندگی بشر**

اینترنت ماهواره‌ای می‌تواند زندگی بشر را دگرگون کند به ویژه در کشورهایی که محدودیت‌های بسیاری در زمینه اینترنت وجود دارد. دسترسی به اینترنت استارلینک از طریق دیش‌های ماهواره‌ای که انتظار می‌رود بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ دلار هزینه داشته باشد در دسترس افراد عادی قرار خواهد گرفت. نصب آنها به دانش فنی خاصی احتیاج ندارد و دیش به طور خودکار جهت خود را براساس مجموعه‌ای از موتورهای نصب‌شده در زیر آن تنظیم می‌کند.

ماهواره‌های استارلینک بخشی از برنامه اسپیس‌ایکس برای سرویس جدید و پرسرعت اینترنت هستند. این طرح اوایل سال ۲۰۱۵ با درخواست ایلان ماسک مدیرعامل این شرکت از کمیته ارتباطات فدرال مبنی بر اجازه آزمایش ایده خود برای تاسیس یک پهنای باند جهانی آغاز شد.

اسفندماه سال ۹۶ شرکت فضایی اسپیس‌ایکس اولین ماهواره‌های اینترنتی خود موسوم به استارلینک را در مدار زمین قرار داد. شرکت فضایی اسپیس‌ایکس در آن زمان اعلام کرد قصد دارد با ارسال هزاران ماهواره به مدار زمین اینترنت را در سراسر دنیا در دسترس قرار دهد و در این راستا نیز با پرتاب یک جفت ماهواره ماموریت خود را آغاز کرده است. کمیسیون ارتباطات فدرال آمریکا(FCC) نیز به طور رسمی تصویب کرد که اسپیس‌ایکس چهار هزار و ۴۲۵ ماهواره را برای انجام این مهم به فضا پرتاب کند. وی در سال ۲۰۱۷ میلادی برنامه ۱۰ میلیارد دلاری استارلینک را به عنوان یک سیستم پهنای باند ارزان‌قیمت که می‌تواند دسترسی به اینترنت را در سراسر جهان فراهم کند، به ثبت رساند. ماسک باید حداقل ۴۰۰ ماهواره را در مدار زمین قرار می‌داد تا بتواند حداقل پوشش اینترنت را ایجاد کند و برای پوشش متوسط جهانی باید حداقل ۸۰۰ ماهواره به فضا می‌فرستاد. این شرکت تا ۱۴ دی ماه امسال طی ۱۷ سری پرتاب در مجموع ۹۶۰ ماهواره استارلینک به مدار فرستاده است. اسپیس ایکس هر ماه ۷۰ میلیون دلار صرف ساخت ۱۲۰ ماهواره استارلینک می‌کند. سال گذشته میلادی شرکت فضایی خصوصی اسپیس ایکس طرحی را برای تصویب به کمیسیون ارتباطات فدرال ارائه کرد که طی آن ماهانه ۱۲۰ ماهواره برای تحقق برنامه استارلینک و فراهم کردن پوشش اینترنت در سراسر دنیا می‌سازد که میلیون‌ها دلار هزینه دربر دارد. شرکت اسپیس ایکس در یک ارائه نظارتی به کمیسیون ارتباطات فدرال(FCC) در تاریخ ۳۱ ژوئیه، میزان سرمایه‌گذاری شرکت در این پروژه، ساخت ترمینال کاربری آینده و همچنین قابلیت‌های تولید خود را توضیح داده است. اسپیس ایکس در این ماموریت بزرگ‌ترین صورت فلکی ماهواره‌ای را که تاکنون جهان به خود دیده، ایجاد کرده است. از اطلاعات ارائه شده به FCC مشخص شده که اسپیس ایکس هر ماه ۱۲۰ ماهواره در کارخانه ردموند در واشنگتن می‌سازد. همچنین گویا این شرکت ماهانه بیش از ۷۰ میلیون دلار صرف توسعه و تولید هزاران ترمینال کاربری می‌کند. کارخانه ردموند دارای حدود ۱۴ هزار متر مربع فضای کار است که یک‌سوم آن به مونتاژ ماهواره‌ها اختصاص یافته است. طبق محاسبات، این بدان معنی است که اسپیس ایکس می‌تواند ظرف سه سال با ساخت چهار هزار و ۴۰۰ ماهواره فاز اول برنامه خود را محقق کند. اما برای رسیدن به فاز دوم با حدود ۱۲ هزار ماهواره و به دنبال آن فاز سوم با حدود ۴۰ هزار ماهواره، اسپیس‌ایکس نیاز به ادامه فعالیت خود دارد.

■ **رقبای ایلان ماسک**

اسپیس ایکس رقبای بسیاری در زمینه اینترنت ماهواره‌ای دارد. آمازون نیز قصد دارد ماهواره‌های پهنای باند راه‌اندازی کند. چندی پیش کمیسیون فدرال ارتباطات آمریکا مجوز پرتاب و استقرار ماهواره‌های اینترنتی شرکت آمازون موسوم به پروژه کوئیپر را که جف بزوس به عنوان ثروتمندترین فرد دنیا ۱۰ میلیارد دلار روی آن سرمایه‌گذاری می‌کند، صادر کرد تا تنور رقابت ایلان ماسک و این کارآفرین میلیاردر گرم‌تر از قبل شود. آمازون چند ماه پس از معرفی این پروژه در ماه ژوئیه ۲۰۱۹ از FCC درخواست کرد مجوز پرتاب هزاران ماهواره به مدار زیرین زمین را صادر کند. هدف پروژه کوئیپر مانند پروژه استارلینک شرکت اسپیس ایکس، ارائه خدمات پهنای باند ماهواره‌ای در سراسر زمین است. آمازون امیدوار است با این پروژه به گسترش دسترسی به اینترنت برای خانوارها و مشاغل در مناطق دورافتاده در سراسر ایالات متحده و سراسر جهان کمک کند. این شرکت در نظر دارد بیش از ۱۰ میلیارد دلار برای این پروژه که در پنج مرحله مستقر خواهد شد، سرمایه‌گذاری کند. طبق مجوز FCC، آمازون باید تا سال ۲۰۲۶ نیمی از ماهواره‌های «کوئیپر» را در مدار زمین مستقر کند و کار استقرار تمام آنها نیز باید تا ۳۰ ژوئیه ۲۰۲۹ تمام شده باشد.

شرکت وان‌وب نیز یکی از چندین شرکتی است که روی پروژه برقراری اینترنت از فضا کار می‌کند و برای این پروژه، مجموعه ماهواره‌هایی را به کار می‌گیرد تا اتصال اینترنتی را روی زمین برقرار کند. این شرکت در نظر دارد مجموعه‌ای از ۶۵۰ ماهواره را به فضا بفرستد تا پوشش اینترنتی را در ناحیه شمالگان برقرار کند. وان‌وب تاکنون ۷۴ ماهواره را برای این پروژه به فضا پرتاب کرده است. دولت انگلستان نیز به تازگی اعلام کرده که در نظر دارد مبلغ ۵۰۰ میلیون دلار روی پروژه شرکت وان‌وب که در حوزه اکتشافات فضایی فعال است، سرمایه‌گذاری کند. شرکت بهارتی اینترپرایز نیز که در زمینه مخابرات فعالیت دارد، ۵۰۰ میلیون دلار سرمایه به این پروژه اختصاص خواهد داد.

■ **کشورهایی که از اینترنت ماهواره‌ای استفاده می‌کنند**

حدود دو ماه پیش شرکت فضایی اسپیس‌ایکس گفت با توجه به اینکه سرویس اینترنت ماهواره‌ای استارلینک از مقامات کانادایی تاییدیه گرفته است، به زودی می‌تواند این اینترنت ماهواره‌ای را به شهروندان کانادایی ارائه دهد. رگولاتورهای این کشور به ویژه بخش نوآوری، علوم و توسعه اقتصادی درخواست این شرکت را برای تایید نظارتی تایید کرده‌اند که به اسپیس ایکس اجازه می‌دهد دسترسی به شبکه اینترنت پرسرعت ارائه شده توسط صورت فلکی ماهواره‌ای استارلینک را ارائه دهد. آزمایشات بتای این سرویس تنها چندی پیش پس از ارسال رایانامه‌های اسپیس ایکس به افرادی که قبلا برای ثبت‌نام در آن اقدام کرده بودند و برای دریافت اطلاعات بیشتر در مورد آن آغاز شد. این سرویس در ایالات متحده ماهانه ۹۹ دلار برای کاربران هزینه اشتراک دارد، البته هزینه پیش‌پرداخت ۴۹۹ دلاری برای بسته سخت‌افزاری مورد نیاز برای دسترسی به شبکه اینترنت استارلینک را نیز باید در نظر گرفت. اسپیس ایکس برنامه بتا را «بتا بهتر از هیچی» نامیده است تا انتظارات مردم را کاهش دهد. این شرکت در رایانامه ارسالی خود توضیح داده که این سرویس در ابتدا از عملکرد متناقض و دوره‌های کوتاه و بدون اتصال رنج خواهد برد. با این حال آزمایش‌کنندگان اولیه با سرعت بارگیری بیش از ۱۰۰ مگابیت بر ثانیه را به اشتراک گذاشته‌اند. اسپیس ایکس همیشه در نظر داشت مناطق روستایی کانادا را به فهرست اولین مکان‌هایی که قصد دارد دسترسی بتا را ارائه دهد، وارد کند. با این حال اکنون فقط می‌تواند این سرویس را به تعداد محدودی از این مکان‌ها برساند، زیرا هنوز ایستگاه‌های زمینی این شرکت در کانادا نیاز به تاییدیه دارند. این بدان معنی است که برنامه بتا در ابتدا در مناطقی که تحت پوشش ایستگاه‌های زمینی ایالات متحده هستند، در دسترس خواهد بود. «ایلان ماسک» گفته است که اسپیس ایکس در تلاش است تا استارلینک را به طور گسترده‌تری در دسترس قرار دهد تا در نهایت در پایان سال آینده به پوشش کامل جهانی دست یابد.

ماه گذشته نیز اعلام شد اینترنت استارلینک به انگلیس نیز رسیده است. اکنون به نظر می‌رسد که تلاش این شرکت به ثمر نشسته، چرا که سرویس اینترنت استارلینک در حال حاضر برای مشتریان منتخب در انگلیس در دسترس قرار گرفته است. این سرویس تاکنون برای برخی از ساکنان کانادا و شمال ایالات متحده در دسترس قرار گرفته بود. هدف از ارائه اینترنت استارلینک ایجاد اتصال به آن دسته از مناطق دورافتاده و دوردست است که در غیر این صورت امکان اتصال به اینترنت را ندارند.

هشدار! مراقب حمله فیشینگ هنگام خرید شارژ باشید

سایبری

ایسنا– کلاهبرداری به بهانه فروش شارژ همچنان قربانی می‌گیرد و برای جلوگیری از این کار لازم است پروتکل‌های امنیتی مثل وارد کردن دستی و چک کردن آدرس دقیق در قسمت آدرس بار، استفاده از افزونه‌های ضدفیشینگ درگاه بانکی را رعایت کنید.

حمله فیشینگ نوعی تلاش برای به دست آوردن اطلاعات از طریق جعل محسوب می‌شود که در آن فیشر (کسی که حمله فیشینگ را انجام می‌دهد) با استفاده از برخی متدها، اقدام به شبیه‌سازی یک وب‌سایت، برنامه و یا حتی یک سرویس کرده و با استفاده از آن، اطلاعات کاربران را به سرقت می‌برد.

در یکی از روش‌ها برای حمله فیشینگ، کلاهبرداران اقدام به راه‌اندازی یک سایت جعلی می‌کنند. همان‌طور که پلیس فتا هشدار داده، کلاهبرداری به بهانه فروش شارژ همچنان قربانی می‌گیرد، بدین ترتیب که فرد در یک سایت جعلی اقدام به خرید شارژ کرده و اطلاعات کارت بانکی‌اش از طریق صفحات فیشینگ درگاه بانکی به سرقت رفته است.

بنابراین لازم است برای انجام یک خرید اینترنتی موفق علاوه بر رعایت تمامی پروتکل‌های امنیتی مثل وارد کردن دستی و چک کردن آدرس دقیق در قسمت آدرس بار، استفاده از افزونه‌های ضد فیشینگ درگاه بانکی، سعی کنید هنگام عملیات پرداخت اینترنتی، رمز دوم پویا خود را در ثانیه‌های پایانی باقیمانده از اعتبار آن وارد کنید تا با این کار فرصت ارتکاب جرم را از مجرمین سلب کنید و گرفتار فیشینگ نشوید.

حذف صدها حساب مسروقه در اینستاگرام

نمایه

ایسنا– اینستاگرام صدها حساب مرتبط با یک گروه هکری که با استفاده از تاکتیک‌های خاص به سرقت و فروش مجدد آنها اقدام کرده بودند را غیرفعال کرد.

اعضای گروه هکری OGUsers از فیس‌بوک – شرکت مادر اینستاگرام – نامه‌های هشدار دریافت کرده‌اند که با هماهنگی مقامات قانونی بوده است.این گروه به خصوص دنبال به دست آوردن نام‌های کاربری خاص کمتر از پنج حرف مانند @h۴ck بوده‌اند که برای فروش مجدد در بازار ثانویه اکانت‌های اینستاگرام ارزشمند خواهند بود. فیس‌بوک برآورد کرده که گروه OGUsers که از سال ۲۰۱۷ مشغول فعالیت است، عامل چنین مبادلاتی به ارزش میلیون‌ها دلار است. این اکانت‌ها هر یک می‌توانند هزاران یا ده‌ها هزار دلار قیمت داشته باشند.

برای نخستین بار است که اینستاگرام درباره مقابله با فروش مجدد و هک اکانت‌های اینستاگرام علنا صحبت کرده است. تیم امنیتی این شرکت نگران است که گروه OGUsers و گروه‌های نظیر آن فعال‌تر شده و از تاکتیک‌های تهدیدآمیز برای به دست آوردن آنچه که می‌خواهند، استفاده می‌کنند. فیس‌بوک با افشای این پروسه هک امیدوار است تمایل برای خرید این اکانت‌ها کمتر شود.چنین اکانت‌هایی معمولا از طریق حملات فیشینگ به دست می‌آیند که در آنها هکرها ایمیل‌هایی را ارسال می‌کنند که مدعی هستند از طرف اینستاگرام ارسال شده‌اند و کلمه عبور یا تعویض سیم‌کارت را می‌خواهند تا بتوانند شماره تلفن فرد را به دست آورده و کنترل حسابشان را به دست بگیرند. اما اخیرا فیس‌بوک شاهد آزارهای آنلاین و آفلاین و همچنان اخاذی برای به دست آوردن اکانت‌های ارزشمند بوده است.با تجاری شدن اکانت‌های اینستاگرام، آنهایی که فالوئرهای بالایی دارند، علامت تیک آبی گرفته‌اند یا نام کاربری محبوبی دارند بیشتر در معرض هک و فروش مجدد قرار گرفته‌اند. این شیوه برخلاف شرایط استفاده از سرویس اینستاگرام است اما ردگیری آن برای این شرکت دشوار است.

بین الملل

استخراج غیرقانونی ۶۰ میلیون دلار بیت‌کوین در آلمان

زومیت – فردی در آلمان به جرم استخراج غیرقانونی بیت‌کوین، به زندان و ضبط ۶۰ میلیون دلار بیت‌کوین محکوم شده است، اما او رمز عبور والت خود را در اختیار پلیس قرار نمی‌دهد.

بیت‌کوین به‌عنوان بزرگ‌ترین رمزارز دنیا مزیت‌های فراوانی دارد که بسیاری از آنها واضح هستند. یکی از مشخصه‌های مهم بیت‌کوین این است که می‌توان به‌صورت ناشناس مالک آن بود و معاملات را به شکل ایمن انجام داد. همین مزایای بیت‌کوین گاهی اوقات شرایط متفاوت و نسبتا عجیبی رقم می‌زنند.

براساس گزارش ورج پلیس آلمان به‌تازگی معادل بیش از ۵۰ میلیون یورو (۶۰ میلیون دلار) بیت‌کوین ضبط کرده است، اما آن‌طور که رویترز می‌نویسد پلیس نمی‌تواند به این بیت‌کوین دسترسی پیدا کند زیرا مالک ۵۰ میلیون یورو بیت‌کوین رمز عبور را به آنها نمی‌گوید.

این مرد مخفیانه نرم‌افزار استخراج بیت‌کوین را روی رایانه دیگران نصب کرده بود و به همین دلیل به زندان محکوم شد. او که مدت زندان را سپری کرده، در کل فرآیند دستگیری و زندانی بودنش هیچ جزئیاتی درباره نحوه دسترسی به بیت‌کوین‌ها به مقامات آلمانی ارائه نداد.یکی از دادستان‌های آلمان در گفت‌وگو با رویترز اعلام کرد: ما از او درخواست کردیم [اطلاعات را در اختیارمان قرار دهد] اما او چیزی نگفت.» اتفاقی که در آلمان رخ داده است، سوالی بزرگ در ذهن ما ایجاد می‌کند: آیا می‌توان چیزی (به‌خصوص پول) که امکان دسترسی یا استفاده از آن وجود ندارد، ضبط کرد؟

مدتی پیش گزارشی درباره یک برنامه‌نویس در نیویورک‌تایمز منتشر شد که براساس آن، او دارایی بیت‌کوین خود را در هارد درایوی امن قفل کرده بود و همین اتفاق، حقیقتی مهم را برملا کرد: حدودا ۲۰ درصد بیت‌کوینی که در دنیای امروز وجود دارد (مجموعا حدود ۱۴۰ میلیارد دلار) به‌طور کامل گم شده یا اینکه در والت‌هایی با رمز عبور فراموش‌شده قرار دارد؛ یعنی ۲۰ درصد از کل بیت‌کوین موجود به‌طور کامل غیرقابل دسترس است.

فردی که در آلمان دستگیر شده، هیچ مایلی به همکاری با افرادی که باعث دستگیری او شده‌اند ندارد یا رمز عبور را از یاد برده است. رویترز می‌نویسد دادستان‌های آلمان مطمئن شده‌اند که این مرد توانایی دسترسی به بیت‌کوین‌هایش را نداشته، اما اگر دادستان‌ها نیز توانایی دسترسی به آن را نداشته باشند، احتمالا حجم بیت‌کوین غیرقابل دسترس در دنیای امروزی به شکلی محسوس افزایش یافته است.

خبر

ارسال نخستین تصویر از مریخ نورد چین

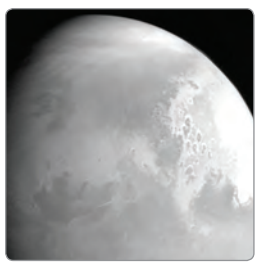

ایرنا – فضاپیمای «تیان ون -۱» چین اولین تصویر خود را از مریخ، در حین رسیدن به مدار این سیاره ثبت و ارسال کرد.

به گزارش پایگاه اینترنتی اسپیس، سازمان ملی فضایی چین(CNSA) اعلام کرد، این کاوشگر در کمتر از یک هفته آینده به مدار سیاره سرخ وارد خواهد شد.

سازمان ملی فضایی چین این تصویر را که توسط دوربین قدرتمند و با وضوح بالا تعبیه شده روی فضاپیمای تیان ون -۱ گرفته شده است، منتشر کرد. این عکس سیاه سفید از فاصله ۱/۳۶ میلیون مایلی (۲/۲ میلیون کیلومتری) از مریخ ثبت شده است؛ در یکی از تصاویر نام مکان‌های مختلف سیاره مریخ به چشم می‌خورد برای مثال می‌توان مکان دشت «هامونه اَسیدالیا»، «هامونه کرایس»، «فلاته نیم‌روز»، «دهانه شیاپارالی» و «دره مارینر» را مشاهده کرد.

چین نخستین کاوشگر مریخ خود به نام «تیان‌ون-۱» را ۲۳ ژوئیه سال ۲۰۲۰ پرتاب کرد و قرار است اوایل ماه فوریه وارد مدار این سیاره شود و در روزهای آینده روی سطح مریخ قرار خواهد گرفت.

تیان ون-۱ که ترکیبی از یک مدارگرد و سطح نورد است، روز جمعه ۶۸۳ هزار مایل (۱/۱ میلیون کیلومتر) از مریخ فاصله داشته است. انتظار می‌رود این فضاپیما روز چهارشنبه ۱۰ فوریه (۲۲ بهمن) وارد مدار مریخ شود. این فضاپیمای پنج تنی موتورهای خود را خواهد سوزاند تا سرعت فضاپیما به اندازه کافی کاهش پیدا کند و توسط جاذبه مریخ به سمت پایین کشیده شود.

مایکروسافت کمک‌های مالی به مخالفان بایدن را متوقف می‌کند

مهر – پس از گوگل، جنرال الکتریک و والمارت، مایکروسافت اعلام کرد کمک‌های مالی به مخالفان انتخاب شدن جوبایدن به عنوان رییس‌جمهور آمریکا را تا ۲۰۲۲ میلادی متوقف می‌کند.

به گزارش رویترز، شرکت مایکروسافت روز گذشته اعلام کرد کلیه کمک‌های مالی به قانونگذاران آمریکایی که با صدور گواهینامه انتخاب جو بایدن به عنوان رییس‌جمهور آمریکا مخالفت کرده‌اند را تا سال ۲۰۲۲ میلادی متوقف می‌کند.

همچنین این تولیدکننده نرم‌افزار کمک‌های مالی به مقامات و سازمان‌هایی که نسبت به انتخابات ریاست جمهوری اعتراض کردند یا خواستار لغو نتایج آن شدند را نیز در همین بازه زمانی تعلیق می‌کند. مایکروسافت در بیانیه‌ای اعلام کرد با کسب و کارها و سازمان‌های دیگری مذاکره می‌کند که خواهان تقویت دموکراسی هستند. در بیانیه این شرکت آمده است: وقایع اخیر چالش‌هایی در کمیته‌های اقدام سیاسی (PAC) شرکت‌های مختلف به وجود آورده است.

برد اسمیت رییس مایکروسافت در ۲۱ ژانویه به کارمندان اعلام کرد طی ۴ سال گذشته ۲۰ درصد کمک‌های مالی کمیته اقدام سیاسی این کشور به افرادی تعلق گرفته که مخالف کالج الکترال بوده‌اند. کالج الکترال یا مجمع گردانندگان آخرین مرحله از روند طولانی گزینش ریاست‌جمهوری آمریکا است.

کمیته اقدام سیاسی در ده‌ها شرکت بزرگ آمریکایی کمک‌های مالی به ۱۴۷ سناتور و اعضای کنگره را متوقف کرده‌اند که با تأیید گواهی انتخاب جو بایدن به عنوان رییس جمهور مخالف بوده‌اند. برخی از این شرکت‌ها عبارتند از والمارت، ماریوت، AT&T، آمازون کام کست و آمریکن اکسپرس.

این درحالی است که کمیته‌های اقدام سیاسی گوگل و جنرال الکتریک نیز کمک‌های مالی تا سال ۲۰۲۲ میلادی را متوقف کرده‌اند.

کوالکام نسبت به احتمال کمبود چیپ هشدار داد

دیجیاتو – کوالکام ضمن انتشار گزارش مالی درخشان خود برای سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۰، نسبت به عدم توانایی در پاسخگویی به تقاضای بالا و احتمال کمبود چیپ در نیمه اول سال ۲۰۲۱ هشدار داد.

به گزارش بلومبرگ، کوالکام مثل اکثر تراشه‌سازها تولید محصولات خود را به شرکت‌های دیگر مثل TSMC و سامسونگ واگذار می‌کند. تلاش این شرکت‌ها برای پاسخگویی به تقاضای شدید تاکنون ناموفق بوده و سبب اعتراض شرکت‌های اتومبیل‌سازی شده است. کریستین امون، مدیرعامل کوالکام دلیل این کمبود را توضیح می‌دهد.امون می‌گوید زمانی که اوایل سال ۲۰۲۰ ویروس کرونا شیوع پیدا کرد، تقاضا برای چیپ کاهش یافت. اما دورکاری و تحصیل از راه دور تقاضا برای کامپیوترها و عدم تمایل مردم به استفاده از وسایل نقلیه عمومی تقاضا برای اتومبیل‌های شخصی را به شدت زیاد کرد. این موضوع سبب شده تا صنعت اتومبیل و کامپیوتر سفارشات چیپ را به طور ناگهانی افزایش دهند.

امون می‌افزاید سفارشات چیپ‌های کامپیوتری، اتومبیل و دیگر لوازم مبتنی بر اینترنت به طور بی‌سابقه‌ای افزایش یافته که برای تولید اکثر آنها تنها چند کارخانه در آسیا وجود دارد، بنابراین صنعت نیمه‌رسانا در معرض خطر کمبود چیپ قرار دارد. البته او اضافه می‌کند که وضعیت در نیمه دوم سال ۲۰۲۱ بهتر خواهد شد.کوالکام همچنین گزارش مالی خود برای سه‌ماهه چهارم سال ۲۰۲۰ (یا اولین فصل سال مالی ۲۰۲۱) را منتشر کرد که از عملکرد بسیار مطلوب این شرکت خبر می‌دهد. کوالکام می‌گوید درآمد این شرکت در بازه یاد شده ۸/۲ میلیارد دلار بوده که افزایش ۶۲ درصدی را نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل نشان می‌دهد. درآمد خالص نیز از ۹۲۵ میلیون دلار در نخستین فصل سال مالی ۲۰۲۰ به ۲/۴۵۵ میلیارد دلار در اولین فصل سال مالی ۲۰۲۱ رسیده که ۱۶۵ درصد رشد داشته است.

بانک اطلاعاتی از داده‌های غیرمحرمانه ایجاد می‌شود

مهر – طرح «پایش آنلاین اطلاعات کشور» با هدف ایجاد بانک اطلاعاتی از داده‌های غیرمحرمانه و قابل انتشار برای استفاده عمومی کسب و کارها و گروه‌های تحقیقاتی و دانشگاهی از این داده‌ها، اجرایی می‌شود.

ایجاد بانک اطلاعاتی کشور از داده‌ها و اطلاعات غیرمحرمانه و قابل انتشار، به عنوان مرجع واحد قابل اطمینانی برای استفاده و عرضه عمومی داده‌ها به بخش‌های مختلف کشور از جمله کسب و کارها، گروه‌های تحقیقاتی و دانشگاهی و مردم، اجرایی می‌شود.

سازمان فناوری اطلاعات ایران با هدف اجرای تکلیف پیاده‌سازی داشبورد آنلاین اطلاعات کشور، فراخوان مشارکت عمومی برای انتخاب سرمایه‌گذار و پیمانکار خصوصی ساخت، بهره‌برداری و واگذاری این طرح را اعلام کرده است. در پروژه پایش آنلاین اطلاعات کشور (پاک)، شرکت سرمایه‌گذار و پیمانکار به نمایندگی از سازمان فناوری اطلاعات ایران، باید با جمع‌آوری و طبقه بندی و ارائه اطلاعات حیاتی آنلاین و قابل اتکا در قالب داشبورد مدیریتی، جهت تصمیم‌سازی رییس‌جمهور و هیئت دولت اقدام و در ادامه با تعیین و تجمیع عملکرد شاخص‌های راهبردی و عملیاتی دستگاه‌های اجرایی و سایر حوزه‌های فعال و موثر کشور، امکان ارائه تحلیل‌های مطمئن و موثری را فراهم کند.

ایجاد بانک اطلاعاتی کشور از طریق گردآوری، دسته‌بندی، تحلیل داده‌ها و روندها، و تعامل با ذینفعان و مخاطبان ازجمله آحاد جامعه به منبعی ارزشمند از داده‌های عظیم در کشور تبدیل خواهد شد که قابلیت تجاری‌سازی و کسب درآمد را دارا است.محدوده این پروژه در سطح ملی است و با دریافت اطلاعات کلیدی و حیاتی از تمام دستگاه‌ها و نهادهای اجرایی کشور و گردآوری تمام آمار و اطلاعات بازار کسب و کارها اجرایی می‌شود.

خبر

رییس هیات‌مدیره انجمن صنایع شوینده:

مشکلات بانکی صادرات را محدود کرد

ایلنا- رییس هیات‌مدیره انجمن صنایع شوینده، بهداشتی و آرایشی ایران اظهار داشت: در همه مناطق عرضه انجام می‌شود چراکه افزایش قیمتی در راه نیست و در مورد مواد اولیه هم مشکلی وجود ندارد. تا به امروز به من هیچ گزارشی مبنی بر اینکه در منطقه‌ای عرضه کم بوده نرسیده است.

بختیار علم‌بیگی در مورد اخبار منتشره مبنی بر عرضه قطره‌چکانی مواد شوینده در بازار اظهار کرد: نه‌تنها تولید و عرضه به طور کامل انجام می‌شود بلکه تولید بیش از مصرف نیز است. در هر منطقه‌ای اگر عرضه کم است، تماس بگیرند تا پیگیری کنیم. ولی تا جایی که من اطلاع دارم در همه مناطق عرضه انجام می‌شود چراکه افزایش قیمتی در راه نیست و در مورد مواد اولیه هم مشکلی وجود ندارد. تا امروز هیچ گزارشی مبنی بر اینکه در منطقه‌ای عرضه کم بوده نرسیده است.

وی با تاکید بر عدم افزایش قیمت مواد شوینده تا پایان سال به تخلفاتی در این مورد اشاره کرد و گفت: از اول آبان به بعد افزایش قیمتی رخ نداده، جوسازی در این مورد شد که برای بار سوم قیمت افزایش پیدا کند که درست نبود و بارها هم بر این تاکید کردیم. خوشبختانه تعزیرات به فروشگاه‌ها مراجعه کرده که بعضی از فروشگاه‌ها با چند درصد حراج برگزار کرده و در مواردی گران‌تر از قیمت مصرف‌کننده که روی کالا درج شده فروخته‌اند.

وی افزود: قیمت مصرف‌کننده روی کالا درج شده است اگر خریداری با چنین موردی برخورد کرد اولا از آن فروشگاه خرید خود را انجام ندهند و در مرحله بعد موضوع را به ۱۲۴ اطلاع دهند.

رییس هیات‌مدیره انجمن صنایع شوینده، بهداشتی و آرایشی ایران در ادامه تصریح کرد: در حوزه مواد شوینده وارداتی انجام نمی‌شود اما صادرات در این حوزه انجام می‌شود. مدتی صحبت از جلوگیری صادرات به علت کسری بازار داخلی بود که انجمن تعهد کرد؛ هرگز بازار داخلی به مشکل برنمی‌خورد اگر این اتفاق بیفتد انجمن و وزارت صمت یا دیگر نهادها جلوی صادرات را می‌گیرند.

علم‌بیگی خاطرنشان کرد: بیشتر صادرات ما به افغانستان، پاکستان، ارمنستان و به طور کلی حوزه قفقاز، امارات، عراق و سوریه است. حجم صادرات ما به علت مشکل در انتقال پول از طریق سیستم بانکی بسیار ناچیز است. در بیشتر محصولات دست‌کم تا دو برابر و در بعضی محصولات تا سه برابر امکان تولید داریم اما در مورد صادرات مشکل اصلی نقل‌وانتقال پول است.وی افزود: با توجه به اینکه از طریق بانکی پول منتقل نمی‌شود و بعضی خریداران در خارج از کشور به صورت نقدی و با دلار یا ریال فروش انجام می‌شود رقم دقیقی از حجم صادرات مواد شوینده وجود ندارد اما بسیار ناچیز است. شاید حدود پنج درصد از تولید را در بر بگیرد.

رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران اهواز:

بازار خودروی صفر، دست دلالان است

ایسنا- رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران اتومبیل اهواز گفت: بیشتر افرادی که خودروهای صفر خرید و فروش می‌کنند، نمایشگاه‌داران و دلالان هستند.

عبدالرضا عساکره با اشاره به وضعیت خودروهای تولید داخل در بازار، اظهار کرد: بیشتر افرادی که خودروهای صفر خرید و فروش می‌کنند، نمایشگاه‌داران و دلالان هستند و مصرف‌کنندگان واقعی به ندرت خودروی صفر می‌خرند.

وی گفت: تعداد معاملات خودرو در بازار، زمانی که قیمت خودرو و دلار افزایشی است بیشتر می‌شود و زمانی که قیمت‌ها ثابت باشند معاملات کاهش می‌یابند که این موضوع در بازار خودروی ایران، برعکس تمام دنیاست.

رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران اتومبیل اهواز با اشاره به خودروهای محبوب تولید داخل در بازار افزود: اکنون خودرو پژو ۴۰۵ اس‌ال‌ایکس با قیمت ۱۹۰ میلیون تومان، پژو پارس ال‌ایکس با قیمت ۲۶۰ میلیون تومان، پژو پارس با قیمت ۲۲۵ میلیون تومان و سمند ال‌ایکس با قیمت ۱۸۵ میلیون تومان در بازار آزاد از محبوبیت بیشتری برخوردار هستند.

مدیرعامل صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک:

جریمه بدهکاران بخشیده می‌شود

مدیرعامل صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک از چهار خدمت ویژه این صندوق برای صنعتگران به مناسبت فرارسیدن ایام گرامیداشت انقلاب شکوهمند اسلامی خبر داد که در صورت پرداخت اصل بدهی تا پایان امسال، جریمه بدهکاران بخشیده می‌شود.

محمدحسین مقیسه در نشست خبری روز گذشته خود افزود: تداوم تحریم‌های ظالمانه، پاندمی کرونا و همچنین برخی مشکلات اقتصادی داخلی نظیر افزایش نرخ تورم و نرخ ارز، دشواری‌هایی را در یک سال گذشته برای صاحبان کسب‌وکارها رقم زده و اگر بتوان در این شرایط سخت گام‌هایی برای حمایت از آنان برداشت، ماندگار می‌شود.

وی بیان کرد: در این راستا چهار اقدام ویژه برای مشتریان این صندوق و صنعتگران و تولیدکنندگان در نظر گرفته شده که در مورد نخست، اگر بدهکاران صندوق بتوانند اصل بدهی خود را تا پایان سال پرداخت کنند، جریمه آنان بخشیده شده و نرخ محاسبه بدهی همان ۱۴ درصد سالیانه خواهد بود.

مقیسه ادامه‌داد: این نرخ، چهار درصد کمتر از نرخ مورد عمل بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار است و به صورت روزشمار و فقط به اصل تسهیلات تعلق می‌گیرد.

وی در تشریح چگونگی ایجاد بدهی، اظهار کرد: صندوق بر اساس قوانین بالادستی و اساسنامه خود، با صدور ضمانتنامه با نرخ میانگین ۱/۵ درصد به تامین کسری وثیقه صنعتگران صنایع کوچک کمک می‌کند تا بتوانند تسهیلات بگیرند.

این مقام مسوول اضافه‌کرد: وقتی واحد تسهیلات گیرنده به هر دلیل نتواند در سر رسید به تعهدات خود به نظام بانکی عمل کند، بانک مبلغ ضمانتنامه را از صندوق دریافت می‌کند و اینجاست که بدهی صنعتگران به صندوق ایجاد می‌شود و باید همراه با جریمه به پرداخت آن اقدام کنند.

وی تاکید کرد: اکنون به مناسبت فرارسیدن ایام‌الله دهه فجر، هیات‌مدیره صندوق طی مصوبه‌ای از دریافت جریمه از بدهکاران صرف‌نظر کرده و اگر کسی تا پایان سال بدهی خود را تسویه کند، با همان نرخ ۱۴ درصد دریافت خواهد کرد.

مدیرعامل صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک یادآور شد: اکنون میزان بدهی صنعتگران به صندوق به بیش از ۸۰۰ میلیارد ریال رسیده که بخش عمده آن مربوط به چند سال گذشته است.

وی بیان کرد: صدور انواع ضمانتنامه پیمانکاری بدون ودیعه اول با حداقل وثیقه و ۵۰ درصد تخفیف در نرخ‌های کارمزد برای صنایع کوچک، دیگر اقدامی است که از سوی صندوق در این ایام در دستور کار قرار گرفته است.

مقیسه افزود: این در حالی است که در شرایط عادی، تامین ضمانتنامه از سوی شرکت‌ها با مراجعه به بانک، پرداخت مبلغی بین پنج تا ۲۰ درصد سپرده به عنوان ودیعه و دادن وثیقه به بانک انجام می‌شود و در نهایت مشتری باید کارمزدی هم بابت صدور ضمانتنامه‌ها بپردازد.

وی در تشریح خدمت چهارم نیز خاطرنشان‌کرد: با اصلاح برخی قوانین و مقررات صندوق، اکنون صندوق‌های پژوهش- فناوری و همچنین سایر صندوق‌های وابسته به دانشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری و همه صندوق‌هایی که به واسطه قانون برای کمک و حمایت از فعالیت‌های تولید، صنعتی و... شکل گرفته نیز می‌توانند از خدمات ما استفاده کنند.

«جهان‌صنعت» در گفت‌وگو با عضو هیات‌مدیره جامعه متخصصان نساجی بررسی کرد

الزامات صادرات ۵ میلیارد دلاری

محمدرضا ستاری- طبق آماری که چند روز قبل علیرضا رزم‌حسینی وزیر صنعت، معدن و تجارت ایران اعلام کرد صنعت نساجی ایران به عنوان صنعتی قدیمی در کشور اکنون حدود ۵۸۱۳ واحد فعال در سراسر کشور دارد که در این واحدها بیش از ۲۲۰ هزار نفر مشغول فعالیت‌هستند.

با این حال و با تمامی ظرفیت‌های بالقوه‌ای که در این صنعت از نظر اشتغالزایی، ایجاد ارزش‌افزوده و ارزآوری به کشور وجود دارد، همزمان با چالشی نظیر گرانی و کمبود مواد اولیه، نایب رییس کمیسیون صنایع مجلس نیز هفته گذشته اعلام کرده صنعت نساجی از لحاظ واردات قاچاق به کشور رتبه سوم را دارا بوده و در حدود سالی پنج میلیارد دلار کالای قاچاق از این رهگذر وارد کشور می‌شود. در این رابطه و به منظور بررسی وضعیت صنعت نساجی و آمار و ارقامی که در خصوص این صنعت از سوی مسوولان ارائه می‌شود با علیرضا حائری عضو هیات‌مدیره جامعه متخصصان نساجی ایران گفت‌وگو کرده‌ایم که مشروح آن به شرح زیر است.

■ **هفته گذشته نایب رییس کمیسیون صنایع مجلس اعلام کرد صنعت نساجی ایران در رتبه سوم واردات کالای قاچاق در کشور قرار دارد و سالی پنج میلیارد دلار کالای قاچاق نساجی به کشور وارد می‌شود. با توجه به محدودیت‌های اعمال شده جهت واردات و نیز افزایش قیمت ارز، آیا این حجم از قاچاق در صنعت نساجی امکان‌پذیر است؟**

عمده کالای قاچاق در صنعت نساجی مربوط به پوشاک است یعنی تقاضای قاچاق پوشاک در جامعه وجود دارد و زمانی که نرخ ارز در کشور پایین بود بنا بر آمارهای منتشر شده از سوی ستاد مقابله با قاچاق کالا، حدود ۲/۵ تا ۳ میلیارد دلار در سال قاچاق پوشاک در کشور وجود داشت. این رقم در سال ۹۸ بر مبنای آمارهای تقریبا رسمی به ۱/۸ میلیارد دلار قاچاق پوشاک و سایر اقلام نساجی رسیده است.

■ **بنابراین از آنجا که امروز واردات نخ و پنبه به کشور صورت نمی‌گیرد، معتقدم چنین داده‌هایی ممکن است دارای درصدهایی از خطا باشد زیرا مشخص نیست این رقم ۱/۸ میلیارد دلار از کجا آمده است. در نتیجه فکر می‌کنم این رقم به صورت تخمینی باشد چرا که بعید به نظر می‌رسد بازار پوشاک ما این میزان کشش و تقاضا داشته باشد که رقمی بالغ بر پنج میلیارد دلار قاچاق در آن صورت بگیرد. همچنین به اعتقاد من با در نظر گرفتن منابع ارزی کشور دور از ذهن است که این مقدار ارز نیز در کشور وجود داشته باشد. وقتی گفته می‌شود ۲۰ میلیارد دلار سالانه قاچاق در کشور وجود دارد، سوالی که مطرح می‌شود این است که این رقم از کجا آمده است؟**

این مبلغ تنها مربوط به ارز دولت نیست بلکه قاعدتا باید ارزهای مربوط به بخش خصوصی باشد. بنابراین از آنجا که این میزان صادرات غیرنفتی در کشور نداریم، منطقی نیست که پنج میلیارد دلار آن صرف واردات قاچاق پوشاک شود. از سوی دیگر با بالا رفتن نرخ ارز، آنچنان زمینه برای واردات قاچاق و تقاضای آن وجود ندارد. بنابراین معتقدم رقم ۱/۵ تا ۱/۸ میلیارد دلار واردات قاچاق نساجی و پوشاک در سال ۹۸ معقول‌تر باشد. همچنین در سال جاری این رقم اگر کمتر نشده باشد، بیشتر نیز نشده زیرا همزمان با مبارزه با قاچاق پوشاک، تقاضا و قدرت خرید مردم نیز به واسطه افزایش نرخ ارز کاهش یافته است.

■ **شما در جایی گفته بودید که مشکل صنعت‌نساجی‌ما‌واردات‌پنبه‌نیست.منظور دقیق شما از این اظهارنظر چیست؟**

در برنامه‌ای که در خصوص صنعت نساجی در صداوسیما پخش شد، بحث این بود که ما در پنبه خودکفا نبوده و سالی ۵۰ تا ۶۰ هزار تن نیاز به واردات پنبه داریم. اعتقاد من این است که مشکل نساجی اکنون عدم خودکفایی پنبه و واردات آن نیست. اگر تولید پنبه در داخل کشور کم است، واردات ۵۰ تا ۱۰۰ هزار تن پنبه با تعرفه پایین پنج درصد به عنوان یک مشکل اساسی برای صنعت نساجی محسوب نمی‌شود هرچند اگر در این زمینه خودکفا باشیم بهتر است.

در این رابطه مثال بنگلادش می‌تواند جالب توجه باشد. این کشور با رشد اقتصادی ۸ تا ۹ درصدی طی دو سال گذشته بالاترین نرخ رشد اقتصادی در جهان را داشته است آن هم در شرایطی که علاوه بر در اختیار نداشتن نفت، گاز و مجتمع پتروشیمی، حتی برق، بندر و زیرساخت مناسبی هم ندارد. با این حال اکنون سالی ۴۰ میلیارد دلار صادرات نساجی و پوشاک دارد و همزمان نیز سالی یک میلیون تن پنبه وارد می‌کند یعنی تمام نیاز خود به پنبه را از طریق واردات و صرف رقمی بالغ بر یک میلیارد دلار تامین می‌کند اما در ازای آن ۴۰ میلیارد دلار از طریق صادرات پوشاک ارزآوری دارد. بنابراین به اعتقاد من چندان ایرادی ندارد کشوری پنبه نداشته باشد و سالی یک میلیون تن پنبه وارد کند. اتفاقا معتقدم واردات مواد اولیه خیلی بهتر است تا واردات کالای ساخته‌شده زیرا واردات مواد اولیه قابلیت ارزآوری، ایجاد ارزش‌افزوده و نیز اشتغالزایی دارد.

شما نگاه کنید ویتنام امروز یک میلیون تن و ترکیه نیز ۷۰۰ هزار تن در سال پنبه وارد می‌کنند ولی در ازای آن صادرات پوشاک‌شان ارزآوری قابل توجهی برای این کشورها به همراه دارد. بنابراین صرف واردات پنبه نمی‌تواند اتفاق نامیمونی باشد به شرطی که بتوانیم از آن ارزش‌افزوده به دست آوریم و لازم هم نیست که یک برنامه یک ساعته در تلویزیون را نیز به معضل واردات ۵۰ هزار تن پنبه در سال اختصاص دهیم.

لازم است خاطرنشان کنم امروز چین سالی دو میلیون تن پنبه وارد می‌کند و تجارت پنبه در جهان نیز دایر است. مهم این است که واردات پنبه تبدیل به محصول نهایی شده و از محل فروش این محصول نهایی برای کشور درآمد ارزی ایجاد کنیم.

■ **برخی اظهارنظرها حاکی از این است که ایران ظرفیت صادرات سالانه پنج میلیارد دلار محصولات نساجی را دارد. آیا برای ما واقعا چنین امکانی وجود دارد؟**

بله ما در صنعت نساجی امکان صادرات پنج میلیارد دلاری در سال را دارا هستیم. طبق برنامه راهبردی که برای این صنعت تدوین شده، قرار بود تا سال ۱۴۰۴ صادرات نساجی ایران به سه میلیارد دلار برسد. البته این برنامه مربوط به زمان وزارت آقای نعمت‌زاده بود و تا امروز هم چندان طبق آن پیش نرفته‌ایم. امروز صادرات صنعت نساجی ایران حدود ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلیون دلار در سال بوده و بعید است که ظرف چهار سال آینده این رقم به سه میلیارد دلار برسد.

با این حال در صورت حمایت از صنعت نساجی چنین قابلیتی برای ایران جهت افزایش صادرات وجود دارد. امروز فرش ماشینی ما به تنهایی قادر است سالی دو میلیارد دلار ارزآوری برای کشور داشته باشد زیرا ما در این بخش بهترین کیفیت، نقشه و آخرین مدل ماشین‌های تولیدی را در اختیار داریم. همچنین در بخش پوشاک به راحتی می‌توانیم به رقم صادراتی یک میلیارد دلار در سال برسیم. در مورد سایر اقلام مانند الیاف پلی‌استر و گرانول پلی‌پروپیلن هم توان صادراتی داریم که اگر حمایت‌های لازم صورت گیرد به راحتی رقم پنج میلیارد دلار صادرات در سال امکان‌پذیر خواهد شد.

در این رابطه متاسفانه نگاه مسوولان صنعت نساجی بر مبنای ارزآوری نیست بلکه آنها فکر می‌کنند اگر صنعت نساجی بتواند نیازهای داخلی را رفع کند، کافی خواهد بود. بنابراین مادامی که نگاه‌ها به این سمت و سو باشد، رشد صنعت نساجی ما نیز با کندی صورت می‌گیرد. دورنمای صادرات پوشاک و محصولات نساجی برای بنگلادش و ویتنام سالانه ۶۰ میلیارد دلار است و ترکیه امروز ۷۵ میلیارد دلار از محل صادرات پوشاک و نساجی خود درآمد ارزی دارد. بنابراین اگر قرار باشد در افق ۱۴۰۴ ما در منطقه اول باشیم که البته با شرایط کنونی بسیار بعید به نظر می‌رسد، باید از این کشورها پیشروتر باشیم. در این رابطه است که معتقدم با یک برنامه چهار یا پنج سالانه قادر خواهیم بود هدف پنج میلیارد دلار صادرات در محصولات نساجی را محقق کنیم.

زاویه

وزیر صمت در سفر به استان خراسان‌رضوی اعلام کرد

نیمی از خودروهای فروش رفته احتکار شده‌اند

وزیر صنعت، معدن و تجارت بر لزوم به کارگیری نقدینگی جامعه در بخش تولید و توسعه صنایع مولد کشور تاکید و بیان کرد: این وزارتخانه در خط‌مقدم جنگ اقتصادی تمام توان خود را معطوف به همین امر مهم و تحقق اهداف آن کرده است.

علیرضا رزم‌حسینی روز گذشته در مراسم آغاز کار واحد تولید بنزن با آخرین استانداردهای جهانی به‌مناسبت دهه مبارک فجر انقلاب اسلامی در پالایشگاه مشتقات نفتی فریمان واقع در شرق میانه خراسان‌رضوی با حضور استاندار و نمایندگان مردم این استان در مجلس شورای اسلامی افزود: هزاران شهروند ایرانی متمول و متعهد در کشورمان وجود دارند که باید از ظرفیت آنها همان‌گونه که اسلام در خصوص ارزش بالای خلق ثروت تاکید کرده، بهره ببریم.

وی ادامه داد: همه بخش‌ها، نهادها، ارگان‌ها و سازمان‌ها با توجه به شرایط اقتصادی جاری باید دست در دست یکدیگر با هم‌افزایی و همکاری مشترک، دوره سازندگی و پیشرفت کشور را رقم بزنند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت ایران امروز را نیازمند بخش خصوصی توانمند توصیف و بیان کرد: دولت برای کاهش فاصله طبقاتی و توسعه امور، نیازمند همکاری گسترده سرمایه‌گذاران توانمند و متعهد فعال در بخش خصوصی است.

وی گفت: با توجه به سرمایه انسانی و منابع خدادادی موجود در کشورمان باید در گام دوم انقلاب به سبک جدیدی از مدیریت رسید تا ظرفیت‌های موجود برای ایجاد توازن در روند توسعه به کار گرفته شوند.

رزم‌حسینی همچنین بر لزوم توزیع جغرافیایی محل استقرار صنایع در مناطق مختلف کشور تاکید و بیان کرد: این امر برای توسعه و پیشرفت متوازن ایران به طور همزمان در نقاط مختلف کشور، اهمیت فراوانی دارد.

وی کوشش برای فعال‌سازی ظرفیت‌های خالی صنایع را هم امری بسیار مهم توصیف و بیان کرد: به تعبیر رهبر معظم انقلاب اسلامی اگر حتی ۳۰ درصد این امر عملیاتی شود به طور قطع کار بزرگی رقم خواهد خورد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین به وجود ۹۵ هزار میلیارد تومان سپرده بانکی در خراسان‌رضوی اشاره و بیان کرد: گردش مالی این میزان سرمایه، ۳۰۰ هزار میلیارد تومان است بنابراین ضرورت دارد در این استان برای سرمایه‌گذاران «فرش قرمز» پهن شود.

وی افزود: به کارگیری این سرمایه‌ها زمینه‌ساز تولید و اشتغال فراوان در خراسان‌رضوی است که سبب می‌شود همه کارگران با آسایش و اطمینان دست در جیب خود داشته باشند.

رزم‌حسینی ادامه داد: همچنین باید هم‌اینک اختلافات سیاسی کنار گذاشته شوند زیرا کشور در دوره توانمندسازی و سازندگی قرار دارد. ایران هزاران شهروند ثروتمند و متعهد دارد بنابراین باید بر اساس فرهنگ دینی خود خلق ثروت را مقدس بشماریم.

وی در ادامه، بارگاه منور حضرت علی بن موسی‌الرضا (ع) را در خراسان‌رضوی بزرگ‌ترین جاذبه و مهم‌ترین امتیاز این استان توصیف و بیان کرد: باید در جوار آن حضرت سرمایه‌گذاری‌های بزرگی انجام دهیم. اگر موانع برداشته شوند به طور قطع می‌توان سرمایه‌گذاری بزرگی را در صنعت و معدن خراسان‌رضوی انجام داد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: این وزارتخانه به عنوان خط‌مقدم جبهه اقتصاد ایران اراده کرده با وجود همه محدودیت‌ها به مفاد تمامی موافقت‌نامه‌های امضاشده با معین‌های اقتصادی در خراسان‌رضوی عمل کند.

وی افزود: خود را متعهد می‌دانم موانع تولید معین‌های اقتصادی الگوی مثلث توسعه اقتصادی فرهنگی را برطرف کرده و تامین منابع مالی آنها را انجام دهم.

وی همچنین روز گذشته در نشست با قطعه‌سازان خودرو در خراسان‌رضوی تاکید کرد: در حال تدوین و تهیه بسته حمایتی ویژه صنعت خودرو با محوریت شکست انحصار در این حوزه هستیم.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اینکه سیاست‌های وزارت صمت به گونه‌ای است که خودرو از کالای سرمایه‌ای به کالای مصرفی تبدیل شود، تاکید کرد: افزایش نقدینگی در سطح جامعه توجه برخی از دلالان و واسطه‌ها را به سوی بازار خودرو جلب کرده که البته این افراد در آینده متضرر خواهند شد.

رزم‌حسینی یادآور شد: با وجود اجرای طرح‌های مختلف همچون قرعه‌کشی برای عرضه خودرو، باز در همین شرایط نیز حدود ۵۰ درصد خودروهای فروش‌رفته گارانتی‌شان باطل شده و صرفا در برخی انبارها نگهداری می‌شوند تا با افزایش کاذب قیمت‌ها به حفظ سرمایه عده‌ای کمک کند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: بسته تهیه شده برای حمایت از صنعت خودرو شامل نحوه قیمت‌گذاری، حمایت مالی، تعمیق ساخت داخل، افزایش تولید و به صورت ویژه شکست انحصار و رقابتی کردن تولیدات خودرویی باکیفیت می‌شود.

رزم‌حسینی با اشاره به فعالیت بیش از ۲۰۰۰ شرکت قطعه‌ساز در سطح کشور و بالای سه میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در این صنعت افزود: در صورت ساخت داخل بودن یک قطعه و رعایت تمام ضوابط استاندارد، حتما جلوی واردات مشابه خارجی را خواهیم گرفت.

وزیر صمت اعلام کرد: تا پایان سال دو نوع خودرو تارا و شاهین که توسط شرکت ایران‌خودرو و سایپا تولید می‌شوند رونمایی می‌شوند و علاوه بر یک نوع موتور رونمایی شده تا پایان امسال موتور دیگری نیز رونمایی و معرفی خواهد شد.

رزم‌حسینی تصریح کرد: همسازی قطعات از دیگر اولویت‌های توسعه این صنعت است که به صورت ویژه در دستور کار قرار گرفته و در یک پلتفرم مشترک تولید موتورهای مشابه و قطعات باید در اولویت قرار گیرد.

وی تاکید کرد: به برکت وجود و تلاش صنعتگران، صادرکنندگان کشور با وجود همه محدودیت‌های تحریمی سرپاست و بر همین مبنا نظام تصمیم‌گیری در وزارت صنعت، معدن و تجارت با محوریت بخش خصوصی، نگاه کارشناسی نمایندگان محترم مجلس، کمیسیون‌های تخصصی و دولت تنظیم شده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: توسعه کشور در سایه تقویت بخش خصوصی توانمند محقق می‌شود و با وجود مشکلات، اقدامات لازم برای تسهیل در امور با جدیت در حال پیگیری است. رزم‌حسینی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به بهبود روند صادرات کشور نسبت به ابتدای سال ۹۹ گفت: یکی از دلایل مهم این موضوع اعتماد به صادرکنندگان کشور در ایفای تعهدات ارزی آنها بوده است.

وی ادامه داد: با تغییر شرایط از تکلیف صادرکنندگان برای عرضه ارز خود در سامانه نیما به ایجاد اختیار در فروش ارز در داخل کشور یا واردات مواد اولیه، روند تامین ارز در کشور به شکل مناسبی بهبود یافته و حتی عاملی موثر در کاهش قیمت ارز نیز بوده است.

وی گفت: انتظار می‌رود روند تصمیم‌گیری‌ها در نوع اجرای تعهدات ارزی صادرکنندگان به گونه‌ای باشد که عزیزان صادرکننده مختار باشند بر اساس مصوبه ۱۷۷ اقتصادی دولت که مورد حمایت شخص آقای رییس‌جمهور قرار گرفت، ارز خود را به دولت بفروشند یا در خصوص واردات مواد اولیه تولید یا کالا به جای ارز اقدام کنند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده

انجمن تخصصی صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور به شماره ثبت ۳۵۹۲۳ و شناسه ملی ۱۴۰۰۴۸۹۰۶۳۴

بدین‌وسیله از کلیه اعضای انجمن تخصصی صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده این انجمن روز سه‌شنبه مورخ ۹۹/۱۲/۱۲ راس ساعت ۱۶:۰۰ در آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه شهید حقانی، بعد از کتابخانه ملی، جنب رو گذر شهید همت غرب، هتل بزرگ ارم، سالن همایش‌های بام مهتاب حضور به هم رسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره، گزارش خزانه‌دار و گزارش بازرس
۲- بررسی و تصویب صورت‌های مالی و عملکرد هیات‌مدیره
۳- انتخاب اعضای هیات‌مدیره و بازرس
٤- تعیین روزنامه کثیرالانتشار یا محلی به منظور درج آگهی‌های انجمن
۵- تصمیم گیری در مورد همکاری و یا ائتلاف با سایر تشکل‌ها
۶- اتخاذ هر گونه تصمیم که در صلاحیت مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده باشد.

هیات‌مدیره و بازرس انجمن

آگهی دعوت تبدیل سهام بی‌نام به بانام (نوبت سوم)

در راستای اجرای ماده ۴۴ لایحه اصلاحی قسمتی از قانون تجارت با عنایت به موافقت کلیه صاحبان سهام شرکت پیرامون پردازش قشم (سهامی خاص) به شماره ثبت ۴۹۳۵ نسبت به تبدیل سهام شرکت از بی‌نام به بانام به شرح ذیل اقدام می‌گردد:

نام شرکت: پیرامون پردازش قشم
شماره ثبت: ۴۹۳۵
شناسه ملی: ۱۴۰۰۴۸۴۸۶۸۱
میزان کل سرمایه شرکت: ۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال نقدی منقسم به سه میلیون سهم بی‌نام ده هزار ریالی
میزان کل سهام بی‌نام: ۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ سهم ده هزار ریالی

از کلیه صاحبان سهام دعوت به عمل می‌آید از تاریخ انتشار این آگهی ظرف مدت شش ماه نسبت به ارائه مستندات خود مبنی بر تبدیل سهام به دفتر مرکزی شرکت واقع در استان هرمزگان جزیره قشم شهرک صنعتی طولا سایت کابلی ساختمان پیرامون پلاک ثبتی ۷۶۸۲۰ مراجعه نمایند.

بدیهی است که پس از انقضای مدت مذکور کلیه سهام بی‌نام شرکت باطل تلقی می‌گردد.

هیات‌مدیره

بازار

درخواست تولیدکنندگان برای افزایش قیمت سیمان

یک تولیدکننده سیمان با انتقاد از اینکه از اول سال تاکنون واحدهای تولیدی با هزینه‌های بسیار بالایی در امر تولید روبه‌رو شده‌اند، گفت: چرا سازمان حمایت به جای حل مشکلات فرافکنی می‌کند.

اخیرا سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در واکنش به گفته یکی از تولیدکنندگان سیمان که هزینه‌های تولید افزایش پیدا کرده و دولت باعث گرانی سیمان در سطح بازار شده است، اعلام کرد: بررسی این سازمان منوط به دریافت اطلاعات، مدارک و مستندات متقن از سوی شرکت‌هاست بنابراین با عنایت به این موضوع امکان اظهارنظر در خصوص وجوهات قانونی افزایش قیمت سیمان مقدور نیست. حتی اقدامات لازم جهت تخصیص مازوت نیز به واحدهای تولیدی انجام شده بنابراین نمی‌توان به بهانه سوخت افزایشی در فروش قیمت کارخانجات سیمان متصور بود.

در همین زمینه غلامزاده به عنوان یکی از تولیدکنندگان سیمان با اعلام اینکه متاسفانه اطلاعات سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و اظهارات مدیران آن با واقعیت تفاوت بسیاری دارد، گفت: آقایان می‌گویند قیمت مازوت برابر با گاز است در حالی که گاز هزینه حمل ندارد و قیمت نهایی آن ۱۲۰ تومان است، اما مازوت هزینه حمل داشته و بیش از دو برابر قیمت گاز هزینه حمل دارد. از طرفی مازوت نیاز به گرم کردن جهت انتقال دارد که این موضوع نیز هزینه زیادی را به واحدهای تولیدی تحمیل می‌کند.

این تولیدکننده سیمان تصریح کرد: در واقع مازوت تا به دست تولیدکننده برسد سه تا چهار برابر قیمت گاز هزینه تمام‌شده دارد. وی با اعلام اینکه مسوولان سازمان حمایت می‌گویند بهای تمام‌شده سیمان تغییری نکرده و نباید سیمان افزایش قیمت داشته باشد، افزود: این آقایان در کدام عالم به سر می‌برند! قیمت دلار در اول سال حدود ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان بود اما امروز حدود ۲۵ هزار تومان و در مقطعی حتی بالای ۳۰ هزار تومان بود. اکثر قطعات یدکی کارخانجات خارجی است و با دلار قیمت‌گذاری می‌شود، حتی آجرهای نسوز با دلار قیمت‌گذاری می‌شوند. به همین علت قیمت قطعات دو تا سه برابر شده و این افزایش روی قیمت تمام‌شده تاثیرات قابل توجهی گذاشته است.

غلامزاده اضافه کرد: در سال ۹۹ دو بار افزایش کرایه حمل و نقل اعمال شد و هزینه مواد اولیه حداقل دو برابر شده است چرا سازمان حمایت و وزارت صمت فکری به حال نوسازی صنعت سیمان نمی‌کند؟! اگر هزینه استهلاک و نوسازی در قیمت تمام‌شده لحاظ نشود به زودی صنایع زیادی از مدار خارج می‌شوند.

حقوق دولتی زغال‌سنگ ۲۰ برابر شد

بدقولی دولت

منیر حضوری- با اینکه معادن زغال‌سنگ کشور از جمله معادنی هستند که با سختی کار زیادی روبه‌رو هستند اما به باور فعالان این حوزه نه تنها مورد توجه قرار نگرفته‌اند بلکه هرازگاهی با مشکلاتی نیز روبه‌رو می‌شوند. آخرین مورد آن افزایش ۲۰ برابری حقوق دولتی این دسته از معادن است. این موضوع باعث دلنگرانی فعالان بخش خصوصی شده و در همین رابطه انجمن زغال‌سنگ ایران نامه‌ای به وزیر صمت نوشته است.

مساله‌ای که جای سوال است اینکه در سال۹۸ حقوق دولتی افزایشی نداشته و سال ۹۷ نیز در ابتدای سال مبلغ افزایشی اعلام شده اما چرا در سال ۹۹ به طور ناگهانی آن هم در آخر سال حقوق دولتی افزایش یافته و این مهم بیشتر از همه برای معادن زغال‌سنگ اتفاق افتاده است!

در متن نامه‌ای که توسط محمد مجتهدزاده رییس انجمن زغال‌سنگ ایران با موضوع «افزایش بی‌رویه ۲۰ برابری حقوق دولتی معادن زغال‌سنگ» نوشته شده است، آمده در مقایسه با سایر حوزه‌ها مانند معادن سنگ‌آهن، مس، سرب روی و سنگ‌های ساختمانی، معادن زغال‌سنگ توسعه مناسبی نداشته‌اند. در ادامه مطرح شده که با اینکه عموم کشورهای جهان به دلیل نقش زغال‌سنگ در تامین انرژی و ایجاد اشتغال انبوه به این معادن یارانه‌های مخفی و آشکار پرداخت می‌کنند اما در کشور ما مشکلات وسیعی وجود دارد.

همچنین در این نامه به بحث تولید زغال‌سنگ در کشور اشاره و مطرح شده به نسبت افزایش مصرف زغال‌سنگ در کشور، تولید ثابت بوده است بنابراین به سمت واردات رفته‌ایم. در حالی که کل مصرف سالانه زغال‌سنگ در حال حاضر ۲/۵ میلیون تن است اما تنها ۱/۶ میلیون تن زغال در کشور تولید می‌شود و مابقی وارداتی است. با توجه به نیازی که در کشور وجود دارد، سال آینده باید حدود ۱/۵ (یک و نیم) میلیون تن زغال‌سنگ وارد کشور کرد. در شرایط فعلی با وجود ذخایر ۱/۲ (یک و دو) میلیارد تنی در صورتی که فکر اساسی برای توسعه معادن نشود، واردات زغال‌سنگ سالانه به دو میلیون تن خواهد رسید که این امر به اقتصاد معدن آسیب می‌زند چراکه این مهم موجب خروج ارز از کشور، کاهش توسعه معدنکاری و کاهش اشتغال می‌شود.

بر همین اساس دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران با انتقاد از اینکه حقوق دولتی معادن زغال‌سنگ در سال ۹۹ حدود ۲۰ برابر افزایش داشته به «جهان صنعت» گفت: سال گذشته حقوق دولتی به ازای هر تن حدود ۱۵۰ تا ۱۸۰ تومان بوده اما امسال ناگهان به بیش از ۳ هزار تومان رسیده است.

سعید صمدی با بیان اینکه افزایش حقوق دولتی در این وقت از سال منطقی ندارد، ادامه داد: این مهم باید در ابتدای سال اعلام شود نه اینکه آخر سال و آن هم به طور ناگهانی مطرح شود. وقتی در ابتدای سال اعلام نمی‌شود تصور فعالان این حوزه بر این است که قیمت حقوق دولتی همچون سال قبل است و افزایشی نخواهد داشت. او با اشاره به وضعیت حقوق دولتی در سال‌های قبل گفت: سال۹۸ حقوق دولتی افزایشی نداشت، سال ۹۷ نیز در ابتدای سال مبلغ افزایشی اعلام شد. از آنجا که همیشه قبل از سال جدید مبلغ حقوق دولتی سال بعد را تعیین می‌کردند به این ترتیب نخستین بار است که در پایان سال مبلغ افزایشی حقوق دولتی اعلام می‌شود و به عبارتی می‌توان گفت که گرفتن حقوق دولتی هیچ‌گاه تا به این حد بی‌نظم نبوده است.

■ بی‌برنامگی، عامل اصلی

صمدی در پاسخ به این سوال که مهم‌ترین عامل افزایش حقوق دولتی در معادن زغال‌سنگ را در چه موردی می‌دانید، گفت: مهم‌ترین دلیل این مساله، بی‌برنامگی و ضعف دقت است. برخلاف اینکه برخی تصور می‌کنند عامل اصلی افزایش حقوق دولتی کمک به تامین بودجه دولت است اما باور دارم که بودجه علت اصلی نیست.

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران در پاسخ به این سوال که چقدر مدت زمان باقی مانده پایان دولت در این موضوع دخیل است، گفت: این موضوع هم اهمیتی ندارد و تنها عامل، وجود بی‌برنامگی است. اگر ۲۰ برابر شدن حقوق دولتی معادن زغال‌سنگ را به رییس‌جمهور هم اعلام کنید، خودش تعجب می‌کند زیرا به طور حتم او هم موافق این مساله نیست. صمدی درباره بحرانی بودن افزایش حقوق دولتی برای معادن زغال‌سنگ مثالی زد و گفت: این مساله مثل این است که یارانه اقشار آسیب‌پذیر حذف شده و بعد مطرح شود تازه مبلغی هم به حساب صندوق دولت واریز کنند. به این ترتیب به دلیل عجیب بودن موضوع تنها عامل را بی‌برنامگی می‌دانم.

■ دولت به قولش عمل نکرد

صمدی با اشاره به اینکه معادن زغال‌سنگ جزو معادن سخت و آسیب‌پذیر کشور هستند که باید بیش از اینها مورد توجه دولت قرار گیرند، ادامه داد: امسال وقتی حقوق دولتی افزایش یافت، شاهد بودیم که بیشترین حجم افزایش متعلق به معادن زغال‌سنگ بوده است

او با اشاره به قول‌هایی که دولت به معدنکاران در این حوزه داده بود، ادامه داد: تهیه تجهیزات ایمنی، نگهداری و... از جمله قول‌های دولت به فعالان این حوزه بوده است اما نه‌تنها دولت به قول خود عمل نکرده بلکه آن مقدار درآمد ناچیزی هم که این بخش دارد را می‌خواهد دریافت کند.

■ مصرف بیشتر از تولید

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران در پاسخ به این سوال که وضعیت تولید زغال‌سنگ در کشور به چه صورت است، گفت: تولید زغال‌سنگ در کشور ثابت بوده و افزایشی پیدا نکرده در حالی که مصرف هر سال بالاتر رفته است. به طور مثال سال گذشته میزان واردات حدود ۴۰۰ هزار تن بود و امسال به ۹۰۰ هزار تن رسید. با توجه به نیازی که وجود دارد، سال آینده نیز باید حدود ۱/۵ میلیون تن زغال وارد کرد.

صمدی با اشاره به آمارها اظهار کرد: ۱/۲ میلیارد تن ذخیره قطعی زغال‌سنگ در کشور وجود دارد و ۱۴ میلیارد تن نیز ذخیره زمین‌شناسی است. در حالی که کل مصرف سالانه زغال‌سنگ در حال حاضر ۲/۵ میلیون تن است اما تنها ۱/۶ میلیون تن زغال در کشور تولید می‌شود و مابقی وارداتی است.

او با اشاره به اینکه افزایش تولید در کشور چندان کار سختی نیست، گفت: پتانسیل برای افزایش تولید و سرمایه‌گذاری جدید در کشور وجود دارد. باید چراغ سبزهایی در این بخش روشن شود تا علاقه‌مندان در این حوزه سرمایه‌گذاری کنند. او با اشاره به گذشته تولید سنگ‌آهن در کشور گفت: دهه ۷۰ کل تولید سنگ‌آهن به سختی به هفت میلیون تن می‌رسید اما هنگامی که بحث صادرات سنگ‌آهن و مشوق‌هایی مطرح شد، بخش خصوصی در این حوزه سرمایه‌گذاری کرد. امروز در عرض ۱۵ سال تولید سنگ‌آهن به ۶۰ میلیون تن رسیده و چیزی حدود ۱۰ برابر افزایش داشته است.

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران با تاکید بر اینکه باید این حوزه حاشیه سود داشته باشد، گفت: وقتی شرایطی فراهم می‌شود که سودی ندارد یا حاشیه سود پایین است به طور طبیعی سرمایه‌گذار هم ورود نمی‌کند.

او در پاسخ به این سوال که چه انتظاری از دولت دارید، گفت: مصرف زغال‌سنگ در کشور رو به افزایش است بنابراین انتظار ما این است که شرایطی فراهم شود تا با توجه به پتانسیل‌های موجود معادن را توسعه داد تا فعالان این حوزه با علاقه‌مندی دست به سرمایه‌گذاری جدید بزنند.

صمدی خاطرنشان کرد: دولت باید به بازار علائمی دهد تا معادن در آینده حاشیه سود مناسبی داشته باشند و سرمایه‌گذاران به راحتی به آن ورود کنند. وقتی به ناگهان حقوق دولتی ۲۰ برابر می‌شود تهدیدی برای ورود سرمایه‌گذاران است و نشان می‌دهد در این حوزه هر اتفاقی ممکن است بیفتد. در این روند فرار سرمایه‌گذار، تامین نیاز از خارج و افزایش نرخ ارز همه به اشتغالزایی ضربه می‌زنند.

خبر

صادرات ۷۷۳ میلیون دلاری چدن، آهن و فولاد به چین

ایرنا- ارزش صادرات چدن، آهن و فولاد ایران به چین در دوره ۹ ماهه ۹۹ به رقم ۷۷۳ میلیون دلار رسید که در واقع سومین گروه کالایی بزرگ صادراتی جمهوری اسلامی به این کشور بود. برپایه جداول آماری گمرک ایران، در مدت یاد شده سهم چدن، آهن و فولاد از کل صادرات به چین ۱۵ درصد ثبت شد.

بررسی‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران گویای آن است که میزان صادرات مس و مصنوعات آن در دوره این گزارش به رقم ۳۷۲ میلیون دلار رسید که سهم ۷ درصد از کل صادرات به این کشور را به خود اختصاص داد.

شرکت ملی صنایع مس ایران آمار داد: سال ۹۸ ارزش صادرات مس به رقم بیش از یک میلیارد دلار رسید که نسبت به سال ۹۷ رشد بیش از ۲ برابری را ثبت کرد.

برابر آمار اتاق تهران، ۹ ماهه امسال ارزش صادرات نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان به رقم ۷۹ میلیون دلار رسید. مجموع صادرات ایران در ۹ ماهه ۹۹ به چین شش میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار بود و میزان واردات هم هفت میلیارد دلار ثبت شد.

مبادلات تجاری تهران- پکن در دوره این گزارش افزون بر ۱۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار ثبت شد که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۵ درصد افت نشان می‌دهد. بررسی‌ها نشان می‌دهد ۹ ماهه امسال ۱۱۰ میلیون تن کالا به ارزش ۵۲ میلیارد دلار حجم و ارزش تجارت خارجی کشور بود که سهم صادرات ۵۸ میلیون و ۲۰۰ هزار تن به ارزش ۲۵ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار ثبت شد.

بازار طلا دو به شک شد

ایسنا- تقلای طلا برای یافتن نیروی صعودی، در نظرسنجی هفتگی کیتکونیوز از پیش‌بینی روند قیمت طلا منعکس شد و نظرات مختلفی را در بازار نشان داد. در حالی که اکثریت تحلیلگران وال استریت انتظار دارند هفته جاری قیمت بالاتری را مشاهده کنند اما کمتر از ۵۰ درصد سرمایه‌گذاران به روند افزایشی طلا خوش‌بین بودند.

این تغییر نظر در طلا در شرایطی روی داد که سرمایه‌گذاران غیرحرفه‌ای سازمان یافته از طریق شبکه اجتماعی نتوانستند فشار خرید قابل توجهی در بازار نقره ایجاد کنند. قیمت نقره پایین ۲۷ دلار در هر اونس ایستاد که تقریبا همان قیمتی بود که هفته پیش بسته شده بود. قیمت‌ها پس از این که روز دوشنبه به بالاترین حد در هشت سال اخیر صعود کردند، افت چشمگیری داشتند.

به گفته برخی تحلیلگران، ناکامی در ایجاد فشار خرید در بازار نقره، ممکن است روی قیمت طلا تاثیر بگذارد زیرا سرمایه‌گذاران غیرحرفه‌ای موقتا از بازار فلزات ارزشمند کنار می‌کشند. در همین خصوص اوله هانسن، مدیر استراتژی کالا در ساکسو بانک به کیتکونیوز گفت: طلا در مواجهه با بالا رفتن بازده اوراق قرضه، نه‌تنها برای یافتن نیروی صعودی تقلا می‌کند بلکه فشار خرید ناموفق در بازار نقره، در فضای بازار این فلز زرد تاثیر گذاشته است.

گزارش ۲

وزیر صمت با اشاره به اجرایی شدن پروژه انتقال آب مطرح کرد

خراسان رضوی قطب فولادی کشور می‌شود

انتقال آب خلیج فارس به صنایع کشور از پروژه‌های در دست انجام بزرگ آبرسانی کشور محسوب می‌شود که از سال ۹۵ در سه خط به مرحله اجرا درآمده است. این پروژه قرار است آب مورد نیاز صنایع و معادن بسیاری از مناطق کشور را تامین کند. وزیر صنعت، معدن و تجارت در بخشی از گزارش خود در سفر به استان خراسان رضوی و شهر مشهد با تشریح جزئیات پروژه انتقال آب از خلیج فارس به مشهدالرضا گفت: این انتقال از بزرگ‌ترین طرح‌های اجرایی در سطح کشور است که عملیات اجرایی آن همزمان با طرح انتقال آب به استان‌های یزد و اصفهان آغاز می‌شود.

رزم‌حسینی تصریح کرد: پروژه انتقال آب از استان هرمزگان آغاز و در مسیر کرمان و خراسان جنوبی به خراسان رضوی انتقال خواهد یافت و می‌تواند به توسعه صنایع و واحدهای صنعتی و معدنی بزرگ این استان‌ها کمک کند. وی افزود: اجرای این طرح با مسوولیت وزارت صمت و با سرمایه‌گذاری شرکت‌های بزرگ معدنی کشور اجرا می‌شود که عملیاتی شدن آن، اتفاق بزرگ و تحول عظیمی را در استان‌های مسیر انتقال ایجاد خواهد کرد.

■ افزایش تولید فولاد خام در کشور

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: ظرفیت تولید فولاد خام کشور در سال ۵۷ حدود ۰/۷ میلیون تن در سال بود که این عدد در سال ۹۲ به ۲۲/۵ میلیون تن رسیده است. هم‌اکنون این رقم بالغ بر ۳۸/۲ میلیون تن است که حکایت از رشد ۵۵ برابری این شاخص نسبت به ابتدای انقلاب دارد و همچنین افزایش ۶۸ درصدی نسبت به سال ۹۲ را ثبت کرده است.

علیرضا رزم‌حسینی که دیدارهای جداگانه‌ای با روحانیون و علمای این استان داشت از اقدامات انجام شده و شاخص‌های توسعه‌یافته حوزه صنعت، معدن و تجارت از ابتدای انقلاب اسلامی تاکنون و همچنین عملکرد هفت ساله دولت سخن گفت.

به گزارش ایراسین، وزیر صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: ظرفیت تولید محصولات فولادی در حال حاضر ۵۶ میلیون تن است که نسبت به ابتدای انقلاب، ۵۶ برابر شده و در مدت دولت تدبیر و امید و در طول هفت سال گذشته ۸۰ درصد رشد کرده است.

وزیر صمت اعلام کرد: ظرفیت تولید مس کاتدی در ابتدای انقلاب عدد صفر بود که در سال ۹۲ این رقم به ۲۶۰ هزار تن رسید و هم‌اکنون میزان تولید مس کاتدی بالغ بر ۵۱۲ است که نشان‌دهنده افزایش ۱۰۰ درصدی تولید این محصول در طول هفت سال گذشته است.

در این خصوص همچنین رییس هیات عامل ایمیدرو از کلنگ‌زنی و شروع عملیات اجرایی خطوط دوم و سوم طرح ملی انتقال آب خلیج فارس تا اوایل اسفند خبر داد.

وجیه‌اله جعفری در جلسه پایش طرح ملی انتقال آب از خلیج فارس به صنایع شرقی با بیان این مطلب گفت: این طرح جزو طرح‌های زیرساختی مهم و اولویت‌دار کشور برای دسترسی پایدار صنایع شرق به آب است که با تکمیل آن، دغدغه صنایع مذکور به این نیاز استراتژیک، برای همیشه رفع خواهد شد. وی ادامه داد: در حال حاضر، پیشرفت فیزیکی خط یک این طرح به حدود ۹۵ درصد رسیده و به احتمال زیاد تا پایان امسال افتتاح می‌شود.

رییس هیات عامل ایمیدرو درباره جزئیات خط دوم انتقال آب خلیج فارس تا مشهد تصریح کرد: طول این خط ۱۵۵۰ کیلومتر است که ۲۳۰ میلیون مترمکعب آب خلیج فارس را انتقال خواهد داد. در طول مسیر این خط، ۲۲ ایستگاه پمپاژ احداث خواهد شد.

وی ادامه داد: میزان سرمایه‌گذاری این طرح ۴۷۰ هزار میلیارد ریال است که ۶۰ ماهه احداث می‌شود و برای ۳۰ هزار نفر در دوران ساخت، اشتغال مستقیم ایجاد می‌کند.

جعفری با بیان اینکه طرح ملی انتقال آب خلیج‌فارس، گامی بزرگ در راستای توسعه متوازن فلات مرکزی و شرق کشور محسوب می‌شود، گفت: این طرح با هدف تامین منابع آبی پایدار صنایع و معادن، حفظ ذخایر آب‌های زیرزمینی و محیط‌زیست برای استان‌های کرمان، خراسان جنوبی و خراسان رضوی و صنایع معدنی خواف (سنگان) اجرا می‌شود.

وی ادامه داد: طرح فوق با سرمایه‌گذاری شرکت‌های معدنی تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت، شامل ملی صنایع مس ایران، فولاد مبارکه، چادرملو، گل گهر، فولاد خراسان، فولاد اپال پارسیان و سنگ‌آهن گهر زمین عملیاتی می‌شود.

■ دانش بومی حاصل شده

همچنین، در این جلسه، میرعلی یاری، مدیرعامل شرکت تامین و انتقال آب خلیج فارس با اشاره به بومی‌سازی دانش فنی و فناوری بخش عمده‌ای از خط یک در داخل، گفت: با توجه به تجربه حاصل شده، آمادگی تولید قطعات و تجهیزات و اجرای خطوط دوم و سوم طرح انتقال آب خلیج فارس را با بهره‌گیری از توان مهندسان و سازندگان داخلی داریم.

رییس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران در ادامه با اشاره به موضوع استفاده بهینه از منابع مرتبط با بخش معدن مثل آب تاکید کرد: یکی از چالش‌های بخش معدن و صنایع مرتبط هم‌اکنون در کشورمان موضوع کم آبی و تغییرات اقلیمی است. اینجاست که می‌طلبد موضوع بهره‌وری در این زمینه را هم مدنظر داشته باشیم چون موضوع بهره‌وری فقط در خود ماده معدنی خلاصه نمی‌شود. به گفته وی بهره‌وری در کل زنجیره تولید از اکتشاف تا محصول نهایی دارای اهمیت ویژه است که باید برای آن برنامه‌ریزی دقیقی داشته باشیم. امروز موضوع استفاده بهینه از منابع آبی یکی از اولویت‌هاست تا کم آبی در بخش‌های اقتصادی و تولیدی کشورمان اثرگذاری منفی نداشته باشد.

شکوری معتقد است سهم بخش معدن و صنایع معدنی در مصرف آب تنها ۲ درصد است و اگر بتوانیم از فناوری‌های نوین در این زمینه استفاده کنیم قطعا می‌توان همین درصد را هم در بهینه استفاده کرد یعنی ارزش افزوده بیشتری بدون افزایش مصرف آب داشته باشیم.

وی همچنین تصریح کرد: برای رسیدن به بهره‌وری کامل در بخش معدن و صنایع مرتبط علاوه بر استفاده از فناوری‌های نوین بهتر است از ابتدا با استفاده از شیوه‌های علمی و کاربردی منابع اطلاعاتی و نیازهای واقعی بخش معدن را در زمینه‌های مختلف زیرساختی برآورد کرده و براساس این داده‌های دقیق فناوری‌های نوین را به‌کار گیریم. رییس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران تصریح کرد: خوشبختانه برای رسیدن به این شرایط نیاز نیست دوباره چرخ را از ابتدا اختراع کنیم چون در بسیاری از کشورهای توسعه یافته و پیشرفته این امکانات مهیاست و به کار گرفته شده و نتایج آن مشخص است، بنابراین فقط کافی است استراتژی معدنی دقیق و اصولی براساس داده‌های آماری داشته باشیم تا نیازهایمان را برای استفاده بهینه از این منابع تامین کنیم.

وی با اشاره به اهمیت استفاده از فناوری‌های نوین در بخش معدن و صنایع معدنی اظهار کرد: ذخایر معدنی در مناطق مختلف جهان محدود است و کشورها برای استفاده بهینه از آنها برنامه‌ریزی می‌کنند که بهترین راهکار استفاده از فناوری‌های نوین در این بخش است.

شکوری گفت: براساس گزارش‌های رسمی ارزش کل منابع طبیعی ایران در جهان رقمی معادل ۲۷/۳ تریلیون دلار است که این ارزش جایگاه پنجم را برای کشورمان تثبیت کرده است، این درحالی است که سهمی از این ارزش در اختیار معادن است و نکته اینجاست که تمام این اطلاعات براساس اکتشافات فعلی اعلام شده است.

وی در ادامه افزود: منظور از اکتشافات فعلی این است که موضوع اکتشاف در ایران هنوز آنطور که شایسته ذخایر معدنی کشورمان است انجام نشده و به قول معروف سرمایه‌گذاری هدفمندی در این بخش نداشتیم درحالی که اگر موضوع اکتشاف را جدی بگیریم و با استفاده از فناوری‌های نوین اقدام کنیم، قطعا میزان ذخایر و ارزش مادی آنها متفاوت است.

شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش

آگهی مناقصه عمومی دومرحله‌ای

شماره: ۹۹/۸۴۷/۸/۱۷

نوبت دوم

-مناقصه‌گزار: شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش
-نوع مناقصه: عمومی دومرحله‌ای
-موضوع مناقصه: عبارت است از عملیات تعمیر و نگهداری و راهبری تاسیسات الکتریکال و مکانیکال بندر تجاری و صیادی میرمهنای کیش، بندر چارک و اماکن متعلق به شرکت در جزیره هندورابی
-برآورد اولیه مناقصه: مبلغ برآورد اولیه مناقصه معادل ۲۷/۵۶۳/۹۴۳/۲۰۱ (بیست و هفت میلیارد و پانصد و شصت و سه میلیون و نهصد و چهل و سه هزار و دویست و یک) ریال می‌باشد.
-مبلغ و نوع تضمین شرکت در مناقصه: مبلغ تضمین شرکت در مناقصه معادل ۱/۳۷۸/۱۹۷/۱۶۰ (یک میلیارد و سیصد و هفتاد و هشت میلیون و یکصد و نود و هفت هزار و یکصد و شصت) می‌باشد که می‌بایست به یکی از دو روش ذیل ارائه شود:
-واریز نقدی به شماره حساب مندرج در اسناد و ارائه فیش بانکی مربوطه
-ارائه ضمانتنامه بانکی بدون هرگونه قید و شرط به نام شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش برای مدت ۳ ماه و قابل تمدید برای یک دوره ۳ ماهه دیگر.
تبصره۱: ارائه ضمانتنامه شرکت در مناقصه از موسسات مالی و اعتباری توسط پیشنهاددهندگان مجاز نمی‌باشد.
-مهلت فروش اسناد مناقصه: از روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۸ لغایت پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۹
-محل فروش اسناد مناقصه و تحویل پاکات:
-فروش اسناد مناقصه از طریق مراجعه به سامانه برگزاری مناقصات و مزایدات شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش به نشانی اینترنتی tender.kishports.com
-مبلغ خرید اسناد مناقصه: مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ (دو میلیون) ریال که می‌بایست به حساب شماره ۰۰۱-۰۷۰۲۳۴۷۸-۰۴۳-۴۱۱۰ نزد بانک انصار شعبه مستقل جزیره کیش به نام شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش واریز گردد.
-آخرین مهلت زمان تحویل پاکات مناقصه: از تاریخ اتمام مهلت فروش اسناد لغایت ساعت ۱۵:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۶
-محل تحویل پاکات مناقصه:
-دفتر مرکزی مناقصه‌گزار: جزیره کیش، بلوار ایران، ساختمان اداری کاکتوس، دبیرخانه شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش ـ تلفن: ۴۴۴۲۴۸۵۳-۰۷۶
-دفتر تهران: بزرگراه آفریقا، بالاتر از چهارراه شهید حقانی (جهان کودک)، نبش کوچه کیش، پلاک ۴۵، ساختمان سازمان منطقه آزاد کیش- تلفن: ۸۶۰۸۴۷۶۸ - ۰۲۱
-حدنصاب شرکت کنندگان: حداقل تعداد شرکت کنندگان جهت بازگشایی پاکات «الف»، «ب» ۳ شرکت کننده و پاکات پیشنهاد قیمت «ج» ۲ شرکت کننده می‌باشد.
-زمان بازگشایی پیشنهادات: پیشنهادات واصله ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۸ در جلسه کمیسیون معاملات در دفتر مرکزی مناقصه‌گزار بازگشایی خواهد شد. حضور نماینده تام‌الاختیار پیشنهاددهندگان در جلسه بازگشایی در صورت ارائه معرفی‌نامه معتبر کتبی، مجاز می‌باشد.
-شرایط مناقصه:
-شرکت کلیه اشخاص حقوقی دارای صلاحیت که اسناد مناقصه را دریافت و در مناقصه شرکت می‌کنند آزاد است.
-حداقل امتیاز ارزیابی فنی بازرگانی ۶۵ امتیاز از ۱۰۰ امتیاز می‌باشد.
-هزینه‌های درج آگهی در روزنامه به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
-به پیشنهاداتی که فاقد سپرده یا امضاء غیرمجاز و سپرده‌های کمتر از میزان تعیین شده، یا ارائه چک‌های بانکی و شخصی و نظایر آن برای تضمین شرکت در مناقصه و پیشنهادهایی که پس از انقضاء مدت مقرر در آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
-اعتبار پیشنهادات واصله سه ماه می‌باشد و با نظر مناقصه‌گزار برای یک دوره قابل تمدید است.
-سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مناقصه درج گردیده است. جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن: ۴۴۴۲۴۸۵۳-۰۷۶ تماس گرفته و یا به سایت www.kish.ir مراجعه فرمایید.

شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش

خبر

میزان سفارشات ایرباس «صفر» شد

اسپوتنیک- شرکت هواپیماسازی ایرباس فرانسه اعلام کرد که در ماه ژانویه هیچ سفارشی برای خرید هواپیما از سوی شرکت‌های هواپیمایی نداشته است.

شرکت هواپیمایی ایرباس فرانسه در گزارش ماهانه اعلام کرد که در ماه ژانویه هیچ سفارشی برای خرید هواپیما از سوی شرکت‌های هواپیمایی یا لیزینگی نداشته است. این شرکت در ماه ژانویه ۲۱ فروند هواپیما به ۱۵ مشتری خود تحویل داده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته حدود ۵۰ درصد پایین‌تر بوده است.

در حالی سفارشات ایرباس در ژانویه سال جاری صفر شده است که این شرکت در ژانویه ۲۰۲۰ سفارش ساخت ۱۲۰ فروند هواپیمای مسافربری را دریافت کرده بود. به طور کلی ایرباس در سال ۲۰۲۰ تعداد ۵۶۶ فروند هواپیما به مشتریانش تحویل داد که نسبت به سال ۲۰۱۹، ۳۴ درصد کمتر بوده است.

گزارش ماهانه ایرباس نشان می‌دهد که میزان سفارشات دریافتی و هواپیماهای تحویل داده شده توسط این شرکت به خاطر تبعات شیوع کرونا و سقوط تقاضا برای مسافرت‌های هوایی در جهان به شدت کاهش داشته است. البته در نیمه دوم سال گذشته شرایط برای ایرباس تا حدودی بهتر شده و این شرکت در ماه دسامبر ۸۹ فروند هواپیما به مشتریانش تحویل داده است.

اخطار سازمان هواپیمایی به ماهان و کارون به دلیل عدم رعایت مقررات کرونا

سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری از اخطار به شرکت هواپیمایی ماهان و کارون به دلیل عدم رعایت مقررات ابلاغی مقابله با شیوع ویروس کرونا خبر داد. محمدحسن ذیبخش با بیان اینکه نظارت‌های سازمان هواپیمایی کشوری در خصوص اطمینان از رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی در پروازها به صورت مستمر ادامه دارد، اظهار کرد: به دلیل عدم رعایت مقررات ابلاغی مقابله با شیوع ویروس کرونا به شرکت‌های هواپیمایی ماهان در مسیر کرمان- تهران در تاریخ ۹۹/۱۱/۱۵ و کارون در مسیر اهواز- تهران در تاریخ ۹۹/۱۱/۱۴ اخطار داد.

وی با بیان اینکه عدم توجه به مفاد مقررات ابلاغی باعث به خطر افتادن سلامتی همکاران و مسافران خواهد شد، افزود: ضمن اخطار رعایت کامل دستورالعمل‌های ابلاغی، شرکت‌های هواپیمایی باید نسبت به رعایت فاصله اجتماعی و استفاده از حداکثر ۶۰ درصد ظرفیت پذیرش در تمامی پروازها اقدام کنند.

اتاق تعاون:

دولت در دی‌ماه بودجه عمرانی طرح‌ها را اختصاص نداد

اتاق تعاون ایران اعلام کرد که با استناد به اظهارات فعالان ساختمانی، عدد شامخ ساختمان در دی ماه نسبت به ماه گذشته اندکی کاهش یافت؛ همچنین در این ماه بودجه عمرانی به طرح‌ها تخصیص نیافته است. با استناد به اظهارات فعالان ساختمانی، عدد شامخ ساختمان در دی ماه نسبت به ماه گذشته اندکی کاهش یافت. دو شاخص میزان سفارشات جدید و سرعت انجام سفارشات نسبت به ماه گذشته کمی افزایش یافت.

(البته در برخی کسب‌وکارهای این حوزه به ویژه مشاغلی که بر پایه مواد اولیه وارداتی انجام می‌شوند، به واسطه کاهش نرخ ارز و وعده‌های حاکمیتی در خصوص پایین‌تر آمدن نرخ ارز به ویژه دلار، کارفرمایان ترجیح به تعویق بستن قراردادها داشتند). شاخص میزان مواد اولیه خریداری‌شده نیز کمی کاهش یافت. شاخص میزان به کارگیری نیروی انسانی تغییر چندانی نسبت به ماه قبل نداشت.

روند رشد دو شاخص قیمت خرید مواد اولیه و قیمت فروش، نسبت به ماه گذشته کاهش یافت. میزان کارهای معوق در راستای تلاش برای تحویل سفارشات پیش از پایان سال یا بعضا به واسطه کاهش میزان فعالیت‌های در دست انجام در برخی صنایع ساختمانی، کاهش یافت. با کاهش شاخص میزان فعالیت‌ها نسبت به ماه قبل، شاخص میزان مصرف حامل‌های انرژی هم کمتر شد. شاخص میزان صادرات این بخش نسبت به ماه گذشته تفاوت محسوسی نداشت. شاخص میزان فروش نیز کمتر شد.

فعالان بخش ساختمان با توجه به نزدیکی به پایان سال، انتظار بهبود فعالیت‌های کسب‌وکار خود را در بهمن ماه دارند. لازم به اشاره است، صنعت ساختمان براساس استاندارد بین‌المللی طبقه‌بندی کلیه فعالیت‌های اقتصادی (ISIC)، به سه گروه اصلی ساخت بنا، مهندسی عمران و فعالیت‌های ساخت‌وساز تخصصی ساختمان دسته‌بندی می‌شود. در یک تقسیم‌بندی دیگر، بخش ساختمان شامل دو بخش کلی مسکونی و غیرمسکونی (تجاری و عمرانی) است.

در بخش مسکونی با توجه به ثبات نسبی نرخ ارز و به دنبال آن رشد کمتر یا حتی ثبات نسبی و بعضا کاهش قیمت برخی مواد اولیه و تجهیزات مورد نیاز این بخش، طبق گزارش بانک مرکزی، متوسط قیمت معاملات مسکن نسبت به ماه گذشته در تهران (به عنوان نمونه آماری بزرگ از کل کشور) اندکی (۱/۸ درصد) افزایش یافت. (۸ منطقه از ۲۲ منطقه تهران، کاهش قیمت نسبت به ماه قبل را تجربه کردند). تعداد معاملات نیز در تهران ۳۷/۶ درصد بیشتر شد. در بخش‌های عمرانی به دلیل عدم تخصیص بودجه عمرانی، پیشرفتی در میزان فعالیت‌ها نسبت به ماه گذشته گزارش نشد.

تردد ۲۰۰ هزار دستگاه کامیون فرسوده در کشور

نوسازی قطره‌چکانی ناوگان جاده‌ای

در حالی که به گفته مقامات سازمان راهداری، از ۵۰۰ هزار کامیون موجود در کشور بیش از ۲۰۰ هزار دستگاه فرسوده است اما قرار است تنها ۱۳۷۰ کامیون دست دوم اروپایی به زودی ترخیص شود. با وجود طرح‌ها و قوانین متعدد در حوزه نوسازی ناوگان جاده‌ای، اما به دلایل گوناگون از جمله سختی تامین ارز و توقف تولید داخل در پی خودداری کامیون‌سازان اروپایی از ارسال قطعات به خودروسازان داخلی، همه این طرح‌ها و مصوبات دولت و مجلس یا متوقف مانده یا به سختی در حال اجراست.

این در حالی است که کشورهای همسایه و منطقه با استفاده از تسهیلات ارزان‌قیمت، اقدام به نوسازی ناوگان خود کرده‌اند و این موضوع سبب شده به دلیل وجود استانداردهای اجباری برای سفر به آسیای‌میانه، روسیه و اروپا، بخش مهمی از کامیون‌های ایران امکان سفر به این کشورها را به دلیل فرسوده بودن نداشته باشند.

داریوش امانی در گفت‌وگو با مهر درباره آخرین وضعیت نوسازی ناوگان و واردات کامیون‌های دست دوم اروپایی با عمر زیر سه سال اظهار داشت: ۱۳۷۰ دستگاه کامیون وارداتی دست دوم در مرحله آخر فرآیندهای ترخیص قرار دارد.

وی افزود: ظرف ماه آینده، شماره‌گذاری کامیون‌های وارداتی انجام می‌شود. واردات کامیون‌های دست دوم اروپایی با عمر کمتر از سه سال، قانون است و ما در سال‌های آتی هم واردات این نوع خودروهای سنگین را در دستور کار داریم. بر این اساس خودروهای سنگین بعد از ساخت ۲۰۱۸ در سال آینده میلادی وارد و ترخیص می‌شود.

■ واردات کامیون‌های دست دوم مدل ۲۰۱۷ ممنوع شد

قائم‌مقام سازمان راهداری تصریح کرد: طبق قانون، ناوگان زیر سه سال کارکرد که هم شامل ناوگان نو می‌شود و هم ناوگان کارکرده، امکان واردات دارد. البته واردات ناوگان تولید ۲۰۱۷ دیگر پایان یافته است. وی ادامه داد: از سال بعد میلادی، خودروهای سنگین ۲۰۱۸ به بعد وارد خواهد شد.

امانی درباره تعداد خودروهای سنگین و کامیون‌های مانده در گمرک تصریح کرد: حدود سه هزار ناوگان در مرزهای ما در حال ترخیص هستند که از این تعداد، ۱۳۷۰ کامیون دست دوم مراحل پایانی ترخیص را طی می‌کنند و در حال ارائه گواهی اسقاط هستند چون طبق قانون ترخیص هر کامیون وارداتی به ازای اسقاط یک دستگاه کامیون فرسوده انجام می‌شود.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا دریافت گواهی اسقاط، منجر به گرانی خودروهای فرسوده نشده است گفت: بر اساس قانون باید حتما یک ناوگان فرسوده خارج و یک ناوگان جدید به جای آن وارد شود؛ نوسازی ناوگان یکی از آرزوهای ما بود به خصوص که آلاینده بودن، پُرمصرف بودن و خرابی‌های مکرر ناوگان فرسوده همواره آزاردهنده بود.

به گفته امانی، دارندگان کامیون‌های فرسوده یا شخصا آماده مشارکت در نوسازی هستند یا اینکه قرار است بازنشسته شوند و بتوانند با آورده‌ای که فروش کامیون فرسوده دارد، امرارمعاش کنند.

■ مشاور راهداری: ۱۲۵ هزار دستگاه کامیون فعال بالای ۲۲ سال داریم

صدرالله بمانا عضو کارگروه نوسازی ناوگان سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای نیز در گفت‌وگو با مهر درباره علت قطره‌چکانی بودن نوسازی ناوگان و میزان اثرگذاری آن در بازار خودروهای فرسوده سنگین گفت: اینکه با وضعیت تولید و واردات فعلی بتوانیم مشکل ناوگان فرسوده را حل کنیم، قطعا نمی‌توانیم به نتیجه برسیم.

وی افزود: از سال ۹۴ تا الان حدود پنج هزار دستگاه با واردات و ۶۰۰ دستگاه از محل تولید داخل و در راستای اجرای طرح ریاست‌جمهوری نوسازی شده است یعنی ظرف شش سال تنها ۵۶۰۰ دستگاه کامیون نوسازی شده است. این در حالی است که در شرایط حاضر و تنها بر اساس آمار سال ۹۸، ۱۲۵ هزار دستگاه کامیون در بخش برون‌شهری مشمول قانون فرسودگی و همان بالای ۲۲ سال هستند.

مشاور رییس سازمان راهداری در امور نوسازی ناوگان جاده‌ای ادامه داد: ۸۷۸ دستگاه کامیون فرسوده بالای ۶۰ سال داریم. همچنین پنج هزار و ۵۰۰ دستگاه کامیون فرسوده داریم، بالای ۲۲ سال هم با آمار سال گذشته، ۱۲۵ هزار دستگاه است که اگر اسفند امسال به پایان برسد، قطعا آمار یادشده به شدت افزایش خواهد یافت و به ۱۳۰ هزار دستگاه خواهد رسید.

■ چرا نوسازی ناوگان جاده‌ای شکست خورد

بمانا درباره علت عدم توفیق در نوسازی ناوگان جاده‌ای گفت: یکی از دلایل آن، پایین بودن تولید داخل کامیون است. در چند سال گذشته ساخت ۱۲ هزار دستگاه کامیون با همه خودروسازان داخلی و ذیل ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر (نوسازی ناوگان از محل صرفه‌جویی در مصرف سوخت) مذاکره داشته‌ایم. با ایران‌خودرودیزل نیز قرارداد ساخت کامیون از محل منابع داخلی سازمان راهداری داریم اما متاسفانه به دلیل برخی مشکلات، این قراردادها اجرایی نشد چون اروپایی‌ها به خودروسازان داخلی قطعه ندادند.

وی گفت: در طرح کلید به کلید (طرح معاونت اقتصادی ریاست‌جمهوری در خصوص نوسازی ناوگان) قرار بود ۱۷۶ هزار دستگاه کامیون، کامیونت، اتوبوس و مینی‌بوس نوسازی شود که در قسمت کامیون آن، تنها ۶۰۰ دستگاه کامیون تحویل داده‌ایم. به گفته بمانا، در طرح نوسازی ۶۵ هزار دستگاه کامیون که قرار بود سازمان راهداری با همکاری خودروسازان آن را اجرایی کند، پنج هزار دستگاه به دارندگان خودروهای سنگین فرسوده تحویل دادیم اما به دلیل تصویب قانون طرح ریاست‌جمهوری، اجرای طرح ۶۵ هزار دستگاه متوقف شد.

وی از دیگر دلایل توقف نوسازی ناوگان را سختی جابه‌جایی ارز عنوان و اظهار کرد: از دیگر دلایل ناکامی نوسازی ناوگان، افزایش قیمت کامیون‌های فرسوده در پی افزایش نرخ ارز و در نتیجه گرانی کامیون‌های نوساز است که به همین دلیل، کامیون‌های فرسوده نیز به تبع کامیون نوساز، افزایش قیمت داشتند. همچنین قدرت رانندگان برای خرید کامیون نوساز به شدت کاهش یافته است.

■ فروش کامیون‌های تولید داخل با اقساط ماهانه بالای ۴۰ میلیون تومان!

عضو کارگروه نوسازی ناوگان جاده‌ای سازمان راهداری تاکید کرد: امسال قرارداد ساخت هزار دستگاه کامیون با ایران‌خودرودیزل داشتیم که ۶۰ درصد هزینه آن از محل تسهیلات بانکی با نرخ سود ۹ درصد پوشش داده می‌شود اما باز هم متقاضی کم است و رانندگان استقبال نمی‌کنند چون قیمت آن ۲/۵ میلیارد تومان است آن هم با قطعات چینی که سابقه خوبی به دلیل خرید کامیون‌های هوو نزد رانندگان ندارد، ضمن اینکه اقساط وام خرید این کامیون‌ها هم بالای ۴۰ میلیون تومان در ماه است!

وی خاطرنشان کرد: قرار بود در طرح ریاست‌جمهوری، ۵۰ درصد هزینه خرید کامیون از سوی دولت یارانه داده شود اما از آنجا که نرخ ارز بالاست و تنها ۲۰ درصد کامیون‌های تولید داخل، واقعا داخلی‌سازی شده و ۸۰ درصد آن وابسته به واردات قطعه است بنابراین قدرت خرید دارندگان کامیون‌های فرسوده برای خرید این کامیون‌ها، کاهش یافته است. وام هم بدهیم، اقساط آن بالاست!

■ ناوگان فعال جاده‌ای چند دستگاه است

بمانا در پاسخ به این پرسش که چند دستگاه ناوگان فعال داریم گفت: ۳۴۸ هزار دستگاه ناوگان فعال داریم. بین ۵۰ تا ۶۰ هزار دستگاه هم ناوگان نیمه‌فعال داریم به این معنا که زمانی که بار در جاده زیاد است، از حمل‌ونقل درون‌شهری خارج شده و به برون‌شهری ملحق می‌شوند. اینها عمدتا ناوگان با سن بسیار بالا هستند؛ برخی اوقات نیاز به تعمیرات سنگین دارند که سه ماه غیرفعال می‌شوند اما زمانی که از تعمیرات خارج شدند، به ناوگان ملحق می‌شوند.

وی در خصوص متوسط پیمایش کامیون‌های برون‌شهری گفت: آن دسته از پنج هزار دستگاهی که از طریق واردات کامیون‌های نو اروپایی در سال‌های ۹۴ و ۹۵ نوسازی کردیم، متوسط پیمایش آنها بالای ۱۲۰ هزار کیلومتر در سال است. حتی خودروهای نو اروپایی با برندهای اسکانیا، ولوو و رنو را هم وارد شبکه کرده‌ایم که بالای ۲۴۰ هزار کیلومتر در سال پیمایش دارند.

مشاور سازمان راهداری گفت: اما متوسط پیمایش بقیه خودروهای سنگین که فرسوده هستند، ۷۰ هزار کیلومتر در سال است. وی تاکید کرد: کمبود بار، در کنار فرسودگی خودروها و عرضه زیاد کامیون، سبب شده متوسط پیمایش کاهش یابد. حتی اگر بار هم باشد، کامیون‌های ما به دلیل فرسوده بودن، توانایی حمل و پیمایش بیش از ۷۰ هزار کیلومتر در سال را ندارند.

■ ماجرای ۱۵۰ هزار کامیونی که بارنامه نمی‌گیرند!

عضو کارگروه نوسازی ناوگان جاده‌ای سازمان راهداری گفت: مجموع کامیون‌های دارای کارت هوشمند از سازمان راهداری تا ۳۰۰ هزار دستگاه است اما بر اساس اعلام پلیس راهور، ۵۰۰ هزار کامیون در کشور موجود هستند که بونکرهای سیمان، نفتکش‌ها، بوژی‌ها (خودروهای فوق سنگین مخصوص حمل کالاهای بزرگ‌مقیاس) کامیون‌های حمل مصالح ساختمانی و نخاله ساختمانی و کامیون‌های ویژه جابه‌جایی در حومه شهرها و همچنین کامیون‌های مخصوص جابه‌جایی محموله‌های معدنی در داخل معادن و... هستند که ممکن است برخی از اینها بارنامه نداشته باشند اما هر از گاهی این کامیون‌ها هم در زمانی که بار زیاد است، به بنادر می‌روند و از راهداری، بارنامه می‌گیرند. به گفته بمانا، از میان ۵۰۰ هزار دستگاه کامیون موجود در کشور، بالای ۲۰۰ هزار دستگاه فرسوده‌اند.

هوانوردی

ایران‌ایر اعلام کرد

بازگرداندن ایرانی‌ها با پرواز فوق‌العاده از انگلستان

مدیر کل روابط عمومی شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران از انجام پرواز فوق‌العاده تهران-لندن برای بازگرداندن مسافران از انگلستان به کشور به هماهنگی وزارت راه‌وشهرسازی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خبر داد و گفت: مسافران و گروه پروازی یک هفته قرنطینه می‌شوند و در صورت منفی شدن تست‌شان می‌توانند هتل را ترک کنند. در پی شیوع ویروس کرونای جهش‌یافته موسوم به کرونای انگلیسی همه پروازهای ایران به انگلستان لغو شده و کشورهای بسیاری این کار را انجام دادند و تا پایان بهمن ماه این ممنوعیت تمدید شده است.

حسین جهانی مدیرکل روابط عمومی شرکت هواپیمایی ایران‌ایر در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: برخی اتباع ایرانی در انگلستان از طریق وزارت امور خارجه درخواست بازگشت به کشور را داشتند که این درخواست با هماهنگی‌های صورت گرفته بین معاون وزیر راه‌وشهرسازی و معاون وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورد تایید قرار گرفت.

وی افزود: بر این اساس مقرر شده پنجشنبه هفته جاری ۲۳ بهمن ماه این پرواز انجام شود و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و شرایط قرنطینه‌ای مسافران ایرانی به کشور بازگردند.

مدیرکل روابط عمومی شرکت هواپیمایی ایران‌ایر با بیان اینکه گروه پروازی پس از انجام این پرواز به مدت یک هفته قرنطینه می‌شوند، ادامه داد: پرواز فوق‌العاده تهران- لندن پنجشنبه همین هفته ساعت ۸:۲۵ دقیقه به وقت تهران به سمت لندن پرواز می‌کند و در ساعت ۱۱:۱۵ دقیقه به وقت محلی به فرودگاه لندن می‌رسد. این پرواز در ساعت ۱۳:۱۰ دقیقه به وقت محلی لندن را ترک کرده و ساعت ۲۲:۳۰ دقیقه به وقت تهران، به فرودگاه امام خمینی (ره) می‌رسد.

جهانی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه با توجه به ممنوعیت پرواز به انگلستان چه تمهیداتی برای انجام این پرواز در نظر گرفته شده است، گفت: مسافران باید با هزینه خودشان تست بدهند و با پاسخ منفی در این پرواز پذیرش می‌شوند و نهایتا با هزینه شخصی در فرودگاه فرودگاه امام خمینی (ره) به مدت یک هفته قرنطینه شده و اگر تست آنها مجددا منفی شد می‌توانند هتل را ترک کنند.

■ واکنش سازمان هواپیمایی کشوری به عدم لغو به موقع پروازها به انگلستان

سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری نیز در واکنش به برخی اظهارات مبنی بر عدم اقدامات پیشگیرانه و اجازه رییس‌جمهور مبنی بر لغو به موقع پروازها اظهار داشت: به دنبال تغییرات ژنتیکی ویروس کرونا (واریانت جدید کرونا) در دنیا که اولین بار از کشور انگلستان گزارش شد، طبق ابلاغ وزارت بهداشت و کمیته ملی مقابله با ویروس کرونا ابتدا در یکم دی‌ماه تمامی پروازها از مبدا و مقصد انگلستان به کشور به حالت تعلیق درآمد و برای سومین بار نیز این تعلیق‌ها تا پایان بهمن ماه جاری تمدید شد.

وی افزود: آخرین پرواز شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران «هما» که برای انتقال مسافران به لندن و بازگرداندن صرفا گروه پروازی مستقر در لندن به کشور در تاریخ دوم دی‌ماه انجام شد کلیه گروه پروازی این هواپیما در بدو ورود به کشور قرنطینه و پس از انجام تست PCR و ارائه جواب منفی، مجاز به انجام پرواز شدند.

ذیبخش تصریح کرد: کشورهایی از جمله ژاپن، زیمبابوه، نامیبیا، آنگولا، موزامبیک، مالاوی و چند کشور دیگر که تا ۲۱دی واریانت‌های جهش‌یافته نگران‌کننده در آنها گزارش شده بود نیز مشمول قوانین بهداشتی سختگیرانه شد و کسانی که در عرض دو هفته قبل از ورود به کشور در یکی از کشورهای فوق اقامت یا حضور داشته‌اند یا مبدأ سفرشان از این کشورها بوده، از سفر به ایران منع شدند و اجازه ورود به ایران فقط برای سفرهایی صادر می‌شد که از اتباع جمهوری اسلامی ایران بوده یا توجیه سفرشان توسط سفارت جمهوری اسلامی ایران در کشور مبدا تایید شده بود.

سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری گفت: علی‌ایحال مسافران وارده از این کشورها در صورت دریافت مجوز برای ورود به کشور و همچنین تمامی مسافرانی که در مدت ۱۴ روز گذشته در یکی از کشورهای اتحادیه اروپا حضور داشته باشند متعهد به قرنطینه ۱۴ روزه به محض ورود به کشور بوده و ملزم به همکاری کامل با تیم‌های بهداشتی طبق دستورات هستند.

وی با بیان اینکه تاکنون هیچ مسافری از مبدا انگلیس پذیرفته نشده و امکان سفر از ایران به انگلیس نیز وجود نخواهد داشت، افزود: در صورت تقاضای ستاد ملی مقابله با کرونا تعلیق پروازها به کشور یادشده مجددا تمدید خواهد شد.

ذیبخش یادآور شد: با توجه به قطع تمامی پروازهای مستقیم رفت و برگشت به این کشور و همچنین ابلاغ صادره از سوی سازمان هواپیمایی کشوری به شرکت‌های هواپیمایی خارجی مبنی بر عدم پذیرش مسافران از مبدا لندن به تهران به مدت دو هفته، در صورت تخطی شرکت‌های هواپیمایی با آنها برخورد و با مشاهده فروش بلیت در این مسیر در بازه زمانی ذکر شده، با دفاتر و سایت‌های فروش بلیت برخورد و مجوز آنها نیز لغو شده است.

گزارش نمایندگان «جهان صنعت» از سراسر کشور

خراسان

استاندار خراسان‌رضوی پروژه‌های درمانی، معدنی و آب و گاز نیشابور را افتتاح کرد

نیشابور- مریم فتحانی- همزمان با دهه فجر، بزرگ‌ترین مرکز درمان ناباروری شرق کشور ساخته شده توسط برادران شمس شرق پزشکان نیشابوری مقیم سوییس در نیشابور با حضور محمدصادق معتمدیان استاندار خراسان‌رضوی افتتاح شد. محسن عظیمی‌نژاد رییس دانشکده علوم پزشکی نیشابور در این مراسم گفت: این مرکز با وسعت دو هزار و ۶۵۰ مترمربع و هزینه ۱۵۰ میلیارد ریال و با هدف گسترش خدمات فوق‌تخصصی در حوزه بیماری‌های پیش و پس از تولد نوزادان و نیز درمان ناباروری زوج‌ها، احداث شده است که می‌تواند در قالب صنعت توریسم درمانی روزانه ۱۰ هزار دلار درآمد ارزی داشته باشد.

استاندار در ادامه سفر خود به شهرستان نیشابور، معدن سنگ‌آهن روستای شترسنگ بخش سرولایت این شهرستان را افتتاح کرد. فرماندار ویژه نیشابور در این مراسم گفت: این معدن با ۱۵ کیلومترمربع وسعت توسط بخش خصوصی و با مبلغ ۱۸۰ میلیارد تومان به بهره‌برداری رسیده است که سالانه ۵۰ هزار تن سنگ‌آهن از این معدن استخراج می‌شود.

علیرضا قامتی اظهار کرد: با راه‌اندازی این معدن برای ۵۰ نفر به صورت مستقیم و حدود ۲۰۰ نفر به صورت غیرمستقیم اشتغال ایجاد شده است. همچنین در این سفر از پروژه آبرسانی دشت فوشنجان به نیشابور در قالب پنج حلقه چاه با دبی ۱۰۰ لیتر در ثانیه بهره‌برداری به عمل آمد. علیرضا اخویان مدیرعامل شرکت آبفای نیشابور توضیح داد: در این مراسم سه چاه با دبی ۶۰ لیتر در ثانیه با اعتبار ۱۵ میلیارد تومان وارد مدار آب شرب نیشابور شد.

مرکز جامع سلامت روستای پلان چالهار تجهیز شد

همزمان با دهه مبارک فجر و با حضور مدیرعامل بنیاد کرامت رضوی، مرکز جامع سلامت روستای پلان در سیستان‌وبلوچستان به بهره‌برداری رسید. مدیرعامل بنیاد کرامت رضوی در مراسم بهره‌برداری از این مرکز درمانی گفت: با تاکیدات تولیت آستان قدس رضوی این دومین مرکز درمانی در استان سیستان‌وبلوچستان است که در سال جاری و با صرف هزینه‌ای بالغ بر ۱۵ میلیارد ریال تجهیز می‌شود. وی افزود: تجهیزات مرکز جامع سلامت پلان شامل تجهیزات آزمایشگاهی، زایمان، کلینیکی و پاراکلینیکی، تجهیزات ارژانس، یخچال‌های مخصوص نگهداری واکسن، تهویه هوا به ارزش هفت میلیارد ریال است. وی تصریح کرد: بنیاد کرامت رضوی با اولویت قراردادن استان‌های همجوار خراسان تلاش دارد تا در حد بضاعت خود از مشکلات و معضلات مردم گره‌گشایی کند. مدیرعامل بنیاد کرامت رضوی با بیان اینکه در سیل دی ماه سال گذشته تعهد کردیم که ۱۰۰ عملیات تامین آب شرب بهداشتی را در استان سیستان‌وبلوچستان را برعهده بگیریم که تاکنون ۶۵ مورد محقق شده است. محمدحسین استادآقا گفت: همچنین در ایام دهه مبارکه فجر و میلاد باسعادت حضرت فاطمه زهرا(س) ۷۰ نفر از خادمیاران پزشک و دندانپزشک بنیاد کرامت رضوی در این منطقه به خدمت‌رسانی مشغول هستند.

معاون خدمات شهری مشهد:

اولین جشنواره عکاسی و نقاشی ققنوس برگزار می‌شود

معاون خدمات شهری شهرداری مشهد، از آغاز فراخوان اولین جشنواره عکاسی و نقاشی با هدف حمایت از پرندگان شهر مشهد با عنوان «ققنوس» با محوریت معاونت خدمات شهری شهرداری مشهد خبر داد. مهدی یعقوبی با اعلام این خبر اظهار کرد: حضور پرندگان در محیط‌های شهری همواره یکی از مهم‌ترین معیارهای زیست‌پذیری کلانشهرهای دنیا بوده است و مشهد نیز همانند بسیاری از کلانشهرهای توسعه‌یافته دنیا، طی سال‌های اخیر در راستای حمایت از پرندگان شهری، اقدامات شاخصی انجام داده است که از آن جمله می‌توان به نصب آشیانه، دانخوری و آبخوری پرندگان در نقاط مختلف شهری و بوستان‌های شاخص سطح شهر اشاره کرد و بررسی‌ها نشان می‌دهد، این سازه‌ها به طور مطلوبی توسط پرندگان شهری مورد استفاده قرار گرفته است. وی ادامه داد: گسترش جمعیت پرندگان در محیط‌های شهری به دلیل اثرات مثبتی که این پرندگان در مبارزه بیولوژیک با بسیاری از آفات دارند، می‌تواند در کاهش استفاده از سموم شیمیایی، موثر واقع شود و در نهایت باعث ارتقای سلامتی شهروندان شود. یعقوبی ادامه داد: هدف از برگزاری، اولین جشنواره عکاسی و نقاشی «ققنوس»، حمایت از پرندگان شهر مشهد و افزایش آگاهی شهروندان نسبت به مزایای حضور این مخلوقات پروردگار در محیط‌های شهری است. وی ادامه داد: این جشنواره در دو بخش عکاسی و نقاشی با موضوعات کبوتر حرم، حمایت از پرندگان به ویژه در روزهای سرد زمستانی و پرندگان شهر مشهد برگزار می‌شود.

خوزستان

گام بزرگ صنعت نیشکر در علم روباتیک

مدیر برق و ابزار دقیق شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا اظهار کرد: ساخت روبات جوشکار در کشت و صنعت نیشکر دهخدا گام بزرگ صنعت نیشکر در حوزه علم روباتیک است. محمد علی رسولی‌نژاد با بیان این مطلب گفت: روبات جوشکار برای نخستین بار با همکاری موسسه تحقیقات توسعه نیشکر و کشت و صنعت نیشکر دهخدا طراحی و تولید بومی شد.

وی افزود: روبات جوشکار به منظور جلوگیری از وقفه در عملیات عصاره‌گیری نیشکر ساخته شده و عملیات تعمیر و جوشکاری غلتک‌ها در حین فرآیند انجام می‌شود و از این پس دیگر وقفه‌ای در فعالیت کارخانه تولید شکر ایجاد نمی‌شود و همین امر سبب افزایش راندمان تولید خواهد شد.

مدیر برق و ابزار دقیق شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا از برنامه‌ریزی برای تولید انبوه این روبات جوشکار در صنعت نیشکر خبر داد و گفت: به زودی از این روبات در سایر کشت و صنعت‌های توسعه نیشکر استفاده خواهد شد.

ریزش ۳۷ هزار واحدی شاخص کل

بی‌اعتنایی بورس به سیگنال‌های مثبت

گروه بورس- بازار سرمایه هفته جدید را با کاهش ۳۷ هزار و ۶۲۱ واحدی شاخص کل آغاز کرد و تا پله یک میلیون و ۱۳۵ هزار و ۳۸۸ واحد عقب نشست. در این روز ارزش معاملات بازار سرمایه هم کاهشی چشمگیر را تجربه کرد و در مجموع بورس و فرابورس به ۱۱ هزار و ۶۷۱ میلیارد تومان رسید که نشان از افزایش تردیدها برای ورود به معاملات است. به ویژه آنکه به دلیل واکنش‌های رسمی مسوولان آمریکایی، احیای برجام همچنان در ابهام قرار دارد. از سوی دیگر عدم تعیین تکلیف نهایی بودجه سال آینده بر ابهامات و سوالات بازار سرمایه افزوده است. به هر روی بازار سرمایه روز گذشته شاهد صفوف فروش سنگین در نمادهای بزرگ بود که به نمادهای کوچک نیز تسری یافت و حتی مصوبات شورای عالی بورس نیز نتوانست معامله‌گران را برای ورود به داد و ستدها و خرید سهام ارزنده مجاب کند. در این روز حقوقی‌ها سهم زیادی در خرید داشتند.

شاخص کل بازار سرمایه روز گذشته معادل ۳/۲۱ درصد افت کرد. شاخص هم‌وزن نیز هفت هزار و ۲۹ واحد معادل ۱/۶۶ درصد عقب نشست. در همین حال، شاخص‌های آزاد شناور، بازار اول و بازار دوم نیز به ترتیب شاهد کاهش ۲/۵۲، ۳/۷۷ و ۲/۵۳ درصد بودند. در این روز نمادهای فارس، فولاد، فملی، شستا، کگل، کچاد و تاپیکو بیشترین تاثیر منفی را در شاخص کل داشتند. غزر، فملی، خساپا، فولاد، کلوند، سیتا و شپنا نیز پرتراکنش‌ترین نمادهای بورسی بودند. بورس در این روز معاملاتی به ارزش هفت هزار و ۲۳ میلیارد تومان را ثبت کرد. در آن سوی بازار سرمایه، فرابورس نیز در روز گذشته همچنان منفی ماند و با ۲۹۴ واحد افت به کف کانال ۱۷ هزار واحدی نزدیک شد. در این بازار نمادهای آریا، هرمز، کگهر، صبا، ذوب، شگویا و زاگرس بیشترین تاثیر منفی را در شاخص داشتند. همچنین سپیدار، وسپهر، کزغال، کلر، وپویا، پیزد و آریا پرتراکنش‌ترین نمادهای فرابورسی بودند. فرابورس در این روز معاملاتی به ارزش چهار هزار و ۶۰۵ میلیارد تومان را ثبت کرد.

اعتمادی که با وعده‌های پوچ بر باد رفت

رضا محمدی- کارشناس بازار سرمایه- در گفت‌وگو با بورس‌نیوز در پاسخ به این سوال که چرا با وجود خروجی مناسبی که از جلسه روز جمعه شورای عالی بورس اعلام شد بازار واکنش مثبتی نداشت، اظهار کرد: واکنش منفی بازار به این دلیل است که تاکنون هیچ‌کدام از وعده‌هایی که برای حمایت از بازار اعلام شد اجرایی نشده و فقط در حد حرف باقی مانده است. این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه اعتماد به بازار از دست رفته است، افزود: برای بازگشت اعتماد به بازار باید تخفیف برای خوراک پالایشگاه در نظر گرفته شود، قیمت‌گذاری‌های دستوری از دور خارج شود، شیونامه فولاد به طور کامل حذف شود تا بتوان اعتماد بازار را به دست آورد. وی گفت: در حال حاضر بازار ارزنده است، اما همه در انتظار این هستند که سیاست‌های دولت و مجلس به کجا می‌انجامد. محمدی تاکید کرد: به دلیل عدم وجود تقاضا در بازار با کوچکترین عرضه‌ای صف فروش تشکیل می‌شود و همه به دنبال فروش و خرید در قیمت پایین‌تر هستند. این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: با پولی که دولت از بازار خارج کرد موجب شد تعادل از بین برود.

■ **بورس نیازمند جان تازه**

سیدمحسن موسوی دیگر کارشناس بازار سرمایه نیز در خصوص وضعیت بازار بیان کرد: یکی از مولفه‌های اثرگذار بر روند بازار سرمایه ما نرخ ارز است. آنچه موجب رشد بازار سرمایه شد، انتظار تداوم حضور ترامپ در دولت آمریکا و دلار ۴۰هزار تومانی در کشورمان بود. با تغییر شرایط، منطقی است که بازار سرمایه هم بر اساس چشم‌انداز نرخ ارز تعدیل شود.

اما نکته اینجاست که بازار سرمایه با سایر بازارها متفاوت بوده و همواره هم در منفی‌ها و هم در مثبت‌ها، بیش از انتظارات رشد یا افت می‌کند و بعد به تدریج اصلاح شده و به اعداد واقعی خواهد رسید. بنابراین اصلا عجیب نیست اگر انتظار دلار ۱۷ هزار تومانی، سبب شود بازار سرمایه با دلار ۱۳ الی ۱۴ هزار تومانی هماهنگ شود. وی افزود: با توجه به شرایط کنونی اقتصاد کشور و اظهارنظرهای رییس کل بانک مرکزی و... بعید است که دلار قیمت کمتر از ۲۰ هزار تومان را لمس کند. اما معتقدم بسیاری از سهم‌های بازار سرمایه با دلار بیش از ۲۰ هزار تومانی قیمت‌گذاری نشده بوده که حالا افت نرخ ارز منجر به کاهش قیمت سهم‌ها شود. برای مثال شرکت‌های خودروسازی، دارویی و حتی برخی غذایی‌ها و... در صورت آزادسازی قیمت‌گذاری‌ها و امکان فروش محصول با نرخ واقعی، منتفع خواهند شد و اتفاقا پتانسیل رشد خواهند داشت.

■ **تصمیم جدید، ممنوع!**

این کارشناس بازار سرمایه با انتقاد از مداخله‌ها در قیمت‌گذاری برخی صنایع و نیز تصمیم‌گیری‌های ناگهانی که موجب افزایش ریسک سرمایه‌گذاری شده، اظهار کرد: انتظار می‌رود حداقل مدیران و متولیان بازار سرمایه از اتخاذ تصمیمات ناگهانی و اثرگذار بر روند این بازار خودداری کنند. امیدواریم رییس جدید سازمان بورس و اوراق بهادار رفتار منطقی داشته باشند و فعلا هیچ تغییری در مقررات بازار سرمایه اعمال نکنند. اگر قرار است تغییری در مقررات بازار سرمایه رخ دهد، باید قبل از تصمیم‌گیری و اجرا، مورد مطالعه قرار بگیرد. در چند سال اخیر بازار سرمایه محل آزمون و خطا بوده و تصمیماتی برای این بازار اتخاذ شده که گاها خطا و اشتباه بوده است. بنابراین بهتر است اجازه بدهیم فعلا بازار با همین شرایط فعلی خود را تطبیق دهد و از ابلاغ دستورالعمل‌های مکرر که جز افزایش ریسک بازار ثمره‌ای در بر ندارد، اجتناب کنند. موسوی ضمن تاکید بر اینکه مدیران هر مجموعه باید برنامه‌ای بلندمدت برای ارتقای آن مجموعه داشته باشند و عملکرد آنها بر اساس همان برنامه سنجیده شود، گفت: به نظر می‌رسد رییس جدید سازمان بورس و اوراق بهادار، برنامه جامعی برای اداره این سازمان ندارد! و امیدواریم ایشان هر چه زودتر برنامه‌های خود برای یک دوره چهار ساله را ارائه کنند. ضمن اینکه اصولا هر مدیر، هر ایده‌ای داشته باشد در چهار الی پنج سال فعالیت خود پیاده کرده و حتی اگر سازمان بورس رشد مناسبی هم داشته باشد، فعالیت مدیران بیش از پنج سال در این مجموعه مفهومی ندارد. وی افزود: بازار سرمایه کارشناسان و متخصصان صاحب ایده، کم ندارد و بسیاری از این اشخاص، سابقه حضور در هیات‌مدیره شرکت‌ها و... را هم دارند و چه‌بسا با حضور مدیران جدید در سازمان بورس و اوراق بهادار، این سازمان جان تازه‌ای بگیرد. می‌توان از تجربه این اشخاص بهره گرفت و اجازه داد برنامه‌هایشان را اعلام کنند و بر اساس برنامه‌های آنها، حضور آنها را در ترکیب مدیران سازمان بورس و اوراق بهادار رقم زد؛ ضمن اینکه باید در فواصل زمانی مثلا هر شش ماه یکبار، میزان موفقیت مدیران در اجرای برنامه‌ها و تحقق اهدافشان هم مورد بازنگری قرار بگیرد تا برنامه‌های اعلام شده، در حد وعده و شعار به فراموشی سپرده نشود.

خبر

کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

«مارکت ایمپکت» گامی به سوی تعادل بازار

سنا- یک کارشناس بازار سرمایه گفت: مارکت ایمپکت، حجم فروش را روی سهم‌های مختلف کاهش داده و به افزایش تعادل در بازار کمک می‌کند. امین دامچه اظهار کرد: در تعریف «مارکت ایمپکت» می‌توان گفت سرمایه‌گذاران به عنوان شخص حقیقی یا حقوقی اگر بیش از حد نصاب مشخص شده قصد فروش سهمی را داشته باشند، باید آن را به طور بلوکی و در بازاری دیگر انجام دهند.

مارکت ایمپکت به نوعی همان معاملات بلوکی به طور عادی است. در دنیا حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد از معاملات به این شکل انجام می‌شود. البته به نظر من در بازار ایران این حجم مقداری پایین‌تر و نحوه انجام معامله نسبت به معاملات عادی دشوارتر خواهد بود. وی تاکید کرد: بازار از پاییز سال گذشته تا تابستان ۱۳۹۹ با رشد زیادی همراه بود و از آن زمان بسیاری از سهم‌ها با افت زیادی مواجه شدند. این موضوع تحت تاثیر عوامل زیادی از جمله کاهش قیمت دلار، تعمیم سهامداران در مسائل قیمت‌گذاری فولاد به سایر صنایع و نیز تحت تاثیر عوامل هیجانی و نه بنیادین قرار گرفت. این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: بر این اساس ایجاد مارکت ایمپکت در بازار سبب انتقال فروش‌های سنگین به بازاری دیگر و محدودیت در این نوع فروش‌ها می‌شود که نتیجه آن جلوگیری از زیان به سهامداران در این شرایط است.

دامچه یادآور شد: پیش از این، شرکت‌های حقوقی که اقدام به فروش برخی سهم‌ها می‌کردند، با اخطار و در مواردی تعلیق کد معاملاتی از طرف سازمان بورس مواجه می‌شدند. به نظر می‌رسد با تصویب مارکت ایمپکت، شرایط به خصوص در مورد شرکت‌های حقوقی مطلوب‌تر از قبل خواهد شد. به نظر من از این طریق حجم‌های سنگینی که حقوقی‌ها به فروش می‌رسانند، کاهش پیدا می‌کند. وی توضیح داد: برخی شرکت‌ها به طور خودکار با توجه به حمایت‌هایی که روی تابلو از سهم‌های خود می‌کنند، به طور غیررسمی مارکت ایمپکت را انجام می‌دهند. هدف اصلی این شرکت‌ها این است که سهامدارها از افت قیمت سهم آسیب نبینند. بر این اساس افرادی که سهام آن شرکت‌ها را دارند امیدواری بیشتری نسبت به سهم خود پیدا می‌کنند. دامچه در پایان تاکید کرد: مارکت ایمپکت نیز همین هدف را دارد تا سهامداران شرکت‌های مختلف به خصوص شرکت‌های خرد از فروش برخی حقوقی‌ها و یا اشخاص حقیقی که سهم سنگینی دارند، روی تابلو جلوگیری کنند.

عضو ناظر مجلس در شورای عالی بورس:

دولت سهامداران بورس را رها نکند

ایسنا- عضو ناظر مجلس در شورای عالی بورس با اشاره به مشکلات کنونی بازار سرمایه خطاب به دولت تاکید کرد: زمانی که مردم را به سرمایه‌گذاری در بورس دعوت می‌کنید نباید آنها را رها کنید. محسن علیزاده با اشاره به وضعیت بازار سرمایه گفت: چندی پیش رییس دفتر رییس‌جمهور اشاره کرد که مجلس در بورس دخالت نکند. ما خودمان مشکلات بورس را رفع می‌کنیم. خواسته ما هم همین است. تاکید داریم هنگامی که دولت مردم را به سرمایه‌گذاری در این بازار دعوت می‌کند، باید از سرمایه‌گذاران حمایت کند. وی افزود: بورس به یک توپ سرگردان در زمین فوتبال دولت تبدیل شده که بازیکنان این زمین، وزرا و مسوولان این حوزه هستند. هر شخصی که از راه می‌رسد حتی در برخی موارد مجلس بدون اینکه هدفی برای گل زدن داشته باشد، به این توپ ضربه‌ای می‌زند و این توپ به سمتی پرتاب می‌شود. این امر هم برای بازار سرمایه اتفاقی ناخوشایند است. نماینده مردم سپیدان در مجلس تصریح کرد: دولت وظیفه جدی برعهده دارد و آن هم حراست و صیانت از سرمایه سهامداران است. زمانی که مردم را به سرمایه‌گذاری در بورس دعوت می‌کند، نباید آنها را رها کند. رییس جمهور باید به عنوان یک راهبر همه وزرای کابینه را برای رفع مشکل این بازار و حمایت از سرمایه‌گذاران موظف کند. حمایت از این بازار هم نباید صرفا در حد شعار باشد. باید این مهم را به صورت علنی و جدی شاهد باشیم. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس عنوان کرد: مجلس بر اساس وظیفه خود در مقاطعی که نیاز به حمایت تقنینی باشد، این کار را انجام می‌دهد و اگر باز هم نیاز به حمایت باشد، این کار را انجام می‌دهد. اما در مقطعی که حوزه اختیارات ما نباشد، معتقدیم که دولت باید به موضوع ورود کند.

نمایه

حقوقدان بازار سرمایه تاکید کرد

اقدامات گمراه‌کننده در معاملات، مشمول جرم دستکاری در بازار

ریزش‌های بازار سرمایه طی تابستان و پاییز امسال موجی از اعتراضات را نسبت به روند معاملات بازار ایجاد کرد. این اعتراضات به ویژه با تکرار روند کاهشی در دی‌ماه و روزهای اخیر مجددا افزایش یافته است. در این میان انگشت اتهام سهامداران حقیقی و نمایندگان مجلس غالبا به سوی حقوقی‌ها نشانه رفته است. در حالی که سازمان بورس از بررسی تخلفات در بستر بازار سرمایه خبر می‌دهد، نایب‌رییس مجلس هم از ارسال نام متخلفان به قوه قضاییه سخن گفته است. با این حال همچنان نامی از این حقوقی‌ها و افراد متخلف برده نشده و مشخص نیست که این رسیدگی‌ها تا چه میزان واقعی بوده است. از همین رو یکی از انتقادات سهامداران در مورد تخلفات صورت گرفته در برخی نمادها این است که چرا اسامی متخلفان در سامانه انتشار آرای انضباطی درج نمی‌گردد؟ در همین حال یک حقوقدان بازار سرمایه معتقد است که هرگونه اقدام گمراه کننده در معاملات بازار سرمایه مشمول جرم دستکاری است و باید با آن برخورد شود.

■ **بورس‌ها و سازمان بورس مرجع رسیدگی به تخلفات**

حمید اسدی حقوقدان بازار سرمایه در این خصوص بیان کرد: رسیدگی به تخلفات در بازار سرمایه تا قبل از سال ۹۸ تابع دستورالعمل اجرایی رسیدگی به تخلفات اشخاص موضوع ماده ۳۵ قانون بازار اوراق بهادار بود، اما از مهرماه ۱۳۹۸ بعد از تصویب دستورالعمل رسیدگی به تخلفات اشخاص فعال در بازار سرمایه، دستورالعمل قبلی نقض شد. این مدرس دانشگاه در گفت‌وگو با بورس‌نیوز افزود: در حال حاضر، رسیدگی به تخلفات در بازار سرمایه توسط دو رکن اتفاق می‌افتد: بورس‌ها و سازمان بورس و اوراق بهادار. منظور از بورس‌ها، هیات‌مدیره بورس‌ها هستند که این هیات‌مدیره بورس‌ها در مواردی که بعد از اظهار نظر کمیته تحقیق، رای صادر می‌کنند و اگر رای هیات مدیره بورس‌ها دربردارنده جریمه نقدی، سلب صلاحیت، تعلیق مجوز، لغو مجوز و مواردی از این قبیل باشد، در هیات رسیدگی به تخلفات سازمان بورس و اوراق بهادار به این تخلف رسیدگی شده و رای تنبیه انضباطی صادر می‌شود. او تاکید کرد: تنبیه و نه مجازات؛ ما در در رسیدگی به تخلفات انضباطی، مجازات نداریم و فقط تنبیه صورت می‌گیرد. مجازات فقط در صلاحیت قاضی و دادرس است و سازمان بورس و نهادهای ناظر فقط صلاحیت تنبیه دارند) و بورس‌ها صلاحیت صدور چنین آرایی را ندارند.

■ **مهلت اعتراض؛ دلیل عدم انتشار حکم**

اسدی افزود: از سوی دیگر، در آرای انضباطی بعد از صدور هر رای انضباطی، شخص محکوم‌علیه ۳۰ روز مهلت اعتراض دارد و در برخی موارد ممکن است آرای انضباطی که توسط بورس‌ها صادر شده، توسط هیات رسیدگی به تخلفات سازمان بورس نقض شود و اصلا شخص متخلف تبرئه شود. وی اضافه کرد: مرجع تجدید نظر و رسیدگی به اعتراضات به آرایی که توسط هیات رسیدگی به تخلفات صادر شده، هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار است و ممکن است آنجا رای اصلاح شود و تغییری داشته باشد. این حقوقدان تصریح کرد: لذا یکی از دلایلی که این سامانه راه اندازی نشده، همین مهلت اعتراض و احتمال تغییر رای بوده که در قانون و در دستورالعمل رسیدگی به تخلفات درج شده و تا قبل از رسیدگی نهایی و قطعی شدن رای امکان انتشار وجود ندارد.

چون هر لحظه ممکن است مرجع بعدی نظر دیگری را اتخاذ کند. اسدی ادامه داد: نکته دیگر آنکه در آرای انضباطی، یک رای تنبیه انضباطی برای انتشار عمومی آرا در نظر گرفته شده و برای انتشار آرای انضباطی، باید هیات رسیدگی به تخلفات این بند را در رای خود ذکر کند که متخلف محکوم به انتشار عمومی آرای انضباطی هم شده که این خود یکی از تنبیهات انضباطی شدید است که در دستورالعمل نظارت بر کارگزاران، دستورالعمل نظارت بر ناشران و دستورالعمل نظارت بر نهادهای مالی داریم. وی وی تاکید کرد: بنابراین در رسیدگی به تخلفات، این بند به عنوان انتشار عمومی آرا باید ذکر شود تا بتوان رای اشخاص متخلف را در سامانه منتشر کرد.

■ **ارکان مهم برای تشخیص جرم در بازار سرمایه**

اسدی در رابطه با چگونگی طرح شکایت از تخلفات مربوط به دستکاری نماد گفت: طبق بند ۳ ماده ۴۶ قانون بازار اوراق بهادار، هرگونه اقدام ایجاد کننده ظاهر گمراه‌کننده در روند معاملات، مشمول جرم دستکاری در بازار سرمایه است. وی افزود: برای احراز ارتکاب جرایم نیازمند مشخص شدن ۳ رکن در جرم هستیم؛ رکن قانونی، رکن مادی و رکن معنوی. در جرم دستکاری، رکن قانونی تثبیت شده و بند ۳ ماده ۴۶ قانون بازار در این مورد صراحت دارد. اما رکن مادی و رکن معنوی پیچیده‌تر هستند. رکن مادی در جرم دستکاری یعنی قاضی یا بازپرس دادسرا(مرجع رسیدگی‌کننده) به این نتیجه برسد که فعل دستکاری در بازار محقق شده است. این حقوقدان بازار سرمایه با ذکر یک مثال اظهار کرد: فرض کنید یک شخصی، خودروی خود را گم کرده است.

از آنجا که هنوز ارتکاب سرقت احراز نشده، این شخص نمی‌تواند ادعای سرقت داشته باشد. لذا فعل دستکاری که باعث ایجاد ظاهرکننده در روند سهم می‌شود، توسط دادرس با توجه به علم قاضی باید محرز شود. این دومین رکن است. وی ادامه داد: سومین رکن، رکن معنوی در احراز جرم است. یعنی اگر شخصی جرم دستکاری را انجام داده باید سوءنیت و قصد انجام دستکاری را داشته باشد و این قصد و سوءنیت احراز شود. از نظر بنده بعنوان حقوقدان فعال در بازار سرمایه که تحصیلات حقوق کیفری و جزا و جرم‌شناسی دارم در جرم دستکاری در بازار اگر جرم مادی احراز شود، باید رکن معنوی را احراز شده تلقی کنیم. چون در این جرم، امکان ایجاد ظاهر گمراه‌کننده بدون وجود قصد تحقق‌پذیر نیست. همان‌طور که اگر فردی اقدام به جعل اسناد کرده باشد و کارشناس رسمی دادگستری، جعلی بودن سند را تایید کند، نمی‌توان تصور کرد جاعل بدون قصد و نیت اقدام به جعل و ارتکاب جرم کرده؛ در بازار سرمایه هم در جرم دستکاری در بازار، یک جرم ساده (و نه جرم مرکب) صورت گرفته و وقتی دستکاری اتفاق افتاده، عنصر روانی هم احراز شده است. اسدی تاکید کرد: نکته اینجاست که در جرم دستکاری در بازار برای قضات و دادرسان و بازپرسان دادگاه باید این مسئله را شفاف کنیم که جرم دستکاری در بازار متکی بر رکن مادی است و به محض احراز رکن مادی، رکن روانی «احراز شده» است.

او افزود: ضمن اینکه دستکاری در بازار، نیازمند الگوریتم‌های دستکاری در بازار است. لذا طبق قانون بازار، اگر دستکاری صورت گرفته، باید ظاهر گمراه‌کننده داشته باشد و تعریف ظاهر گمراه‌کننده نیازمند الگوریتم‌ها و الان مصادیق دستگاهی در بازار را حساب نکرده شمردیم و دستکاری در بازار سرمایه است. این حقوقدان تصریح کرد: لذا برای طرح شکایت در دادسرا نیازی نیست که سهامداران حقیقی و حقوقی، شخصی راکه اقدام به دستکاری در نماد کرده بشناسند و به عنوان مشتکی عنه در طرح شکوائیه نامش را ذکر کنند. کافی است طرح شکایت در دادسرا صورت بگیرد و تحقیقات محلی توسط دادسرا و تحقیقات علمی توسط دادسرا و بازپرس صورت گیرد و از نهادها و سامانه‌های نظارتی استعلام شود که چه شخصی در تاریخ... ساعت... با دستکاری در سهم باعث ریزش شده است.

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۶۰۰۵۰۰۸۲۶۴ مورخ ۹۹/۱۰/۲۳ هیات اول موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نیشابور، تصرفات مالکانه و بلامعارض آقای رضا عابد فرزند علی اصغر نسبت به شش‌دانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۴۸/۷۵ مترمربع از پلاک شماره ۵۲۶ فرعی مجزی شده از ۵ فرعی از ۳ اصلی واقع در اراضی گذرده جیلوگر بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک نیشابور خریداری از مالک رسمی آقای محمد کرخی محرز شده است.

بنابراین به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آیین‌نامه مربوط، این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه و محلی کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق می‌شود تا در صورتی که اشخاص ذی‌نفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک، تسلیم و رسید اخذ کنند. معترض باید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل کند و گواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت، موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نشود یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌کند و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۹/۱۱/۰۴
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۹/۱۱/۱۹
۸۳۲۳ م‌الف- نیشابور

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۶۰۰۵۰۰۸۲۶۹ مورخ ۹۹/۱۰/۲۳ هیات اول موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نیشابور، تصرفات مالکانه و بلامعارض خانم بهاره یوسفی فرزند محمدابراهیم نسبت به شش‌دانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۰۲ مترمربع از پلاک شماره ۸ فرعی از ۴۲ اصلی واقع در اراضی عیدگاه بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک نیشابور خریداری از مالک رسمی علیرضا فیض‌آبادی محرز شده است.

بنابراین به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آیین‌نامه مربوط، این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه و محلی کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق می‌شود تا در صورتی که اشخاص ذی‌نفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک، تسلیم و رسید اخذ کنند. معترض باید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل کند و گواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت، موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نشود یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌کند و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۹/۱۱/۰۴
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۹/۱۱/۱۹
۸۳۲۱ م‌الف- علی امینی- رییس اداره ثبت اسناد و املاک نیشابور

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۶۰۰۵۰۰۸۳۱۴ مورخ ۹۹/۱۰/۲۵ هیات اول موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نیشابور، تصرفات مالکانه و بلامعارض خانم فاطمه مژدکانلو فرزند عزیزاله نسبت به شش‌دانگ یک باب ساختمان به مساحت ۸۴/۶۲ مترمربع از پلاک شماره ۱۹ فرعی از ۴۱ اصلی واقع در اراضی کاظم آباد بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک نیشابور خریداری از مالک رسمی امراله سیدحسینی فرزند محمد محرز شده است.

بنابراین به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آیین‌نامه مربوط، این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه و محلی کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق می‌شود تا در صورتی که اشخاص ذی‌نفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک، تسلیم و رسید اخذ کنند. معترض باید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل کند و گواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت، موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نشود یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌کند و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۹/۱۱/۰۴
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۹/۱۱/۱۹
۸۳۴۲ م‌الف- علی امینی-رییس اداره ثبت اسناد و املاک نیشابور

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۶۰۰۵۰۰۸۳۱۸ مورخ ۹۹/۱۰/۲۵ هیات اول موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نیشابور، تصرفات مالکانه و بلامعارض آقای علی‌اصغر کمالی‌نیا فرزند محمدهادی نسبت به شش‌دانگ یک باب ساختمان به مساحت ۶۲/۵۴ مترمربع از پلاک شماره ۱۵۹ فرعی و ۱۶۳ فرعی از ۲۳۵ اصلی واقع در اراضی زینل بیک بخش ۲ حوزه ثبت ملک نیشابور خریداری از مالکان رسمی نعمت‌اله حاجی‌بیگلو و علی‌اکبر حاجی‌بیگلو محرز شده است.

بنابراین به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آیین‌نامه مربوط، این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه و محلی کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق می‌شود تا در صورتی که اشخاص ذی‌نفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک، تسلیم و رسید اخذ کنند. معترض باید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل کند و گواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت، موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نشود یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌کند و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۹/۱۱/۰۴
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۹/۱۱/۱۹
۸۳۳۷ م‌الف- علی امینی- رییس اداره ثبت اسناد و املاک نیشابور

آگهی حصر وراثت

آقای سیدرحمن طاهری‌قهفرخی دارای شناسنامه شماره ۷۸۷۰ به شرح دادخواست به کلاسه ۶۹۳/۹۹ از این شورا درخواست گواهی حصر وراثت نموده و چنین توضیح داده که شادروان سیدتقی طاهری‌قهفرخی به شناسنامه ۸۰۶۳ در تاریخ ۹۹/۹/۱۵ اقامتگاه دائمی خود بدرود زندگی گفته ورثه حین‌الفوت آن مرحوم منحصر است به:

۱- نام و نام‌خانوادگی: مدینه چه‌کوئی‌دزکی فرزند رجبعلی ش‌ش ۱۵ همسر متوفی ۲- نام و نام‌خانوادگی: سیدرحمن طاهری‌قهفرخی فرزند سیدمجید ش‌ش ۷۸۷۰ برادر متوفی ۳- نام و نام‌خانوادگی: سیداکبر طاهری‌قهفرخی فرزند سیدمجید ش‌ش ۸۰۶۲ برادر متوفی ٤- نام و نام‌خانوادگی: سیدحسین طاهری‌قهفرخی فرزند سیدمجید ش‌ش ۸۲۹۸ برادر متوفی ۵- نام و نام‌خانوادگی: سیدکریم طاهری‌قهفرخی فرزند سیدمجید ش‌ش ۴۷ برادر متوفی ولاغیر.

اینک با انجام تشریفات مقدماتی درخواست مزبور را یک مرتبه آگهی می‌نماید تا هر کسی اعتراضی دارد و یا وصیت‌نامه از متوفی نزد او باشد از تاریخ نشر آگهی ظرف یک ماه به شورا تقدیم دارد والا گواهی صادر خواهد شد.

رییس شورای حل اختلاف شماره ۲۰ فرخ‌شهر

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۶۰۰۵۰۰۸۲۶۳ مورخ ۹۹/۱۰/۲۳ هیات اول موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نیشابور، تصرفات مالکانه و بلامعارض آقای حسن علی عسگرآبادی فرزند رجبعلی نسبت به شش‌دانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۰۰ مترمربع از پلاک شماره ۷۷ فرعی از ۱۳ اصلی واقع در اراضی گذرشوری بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک نیشابور خریداری از مالک رسمی آقای اسماعیل جلال‌آبادی فرزند براتعلی محرز شده است.

بنابراین به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آیین‌نامه مربوط، این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه و محلی کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق می‌شود تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک، تسلیم و رسید اخذ کنند. معترض باید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل کند و گواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت، موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نشود یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌کند و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۹/۱۱/۰۴
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۹/۱۱/۱۹
۸۳۲۶ م‌الف- علی امینی- رییس اداره ثبت اسناد و املاک نیشابور

خبر

نسخه بخش خصوصی برای حل مشکلات اقتصادی

«جهان صنعت»- بدون تعامل سازنده بین دو بخش دولتی و خصوصی و به رسمیت شناختن این رابطه نمی‌توان امیدی به اصلاح وضعیت داشت. رییس اتاق ایران با بیان این مطلب گفت: رسیدگی به معیشت مردم نیز نیازمند تمرکز بر توسعه اقتصادی است که در سایه حمایت از فعالان اقتصادی و بخش مولد کشور محقق می‌شود.

غلامحسین شافعی اظهار کرد: گروهی مدام شعار معیشت می‌دهند و به این بهانه به دنبال خرید محبوبیت نامیمون در این کشورند. این در حالی است که آنها باید بدانند که رسیدگی به معیشت مردم به‌عنوان ماموریتی پایدار، نیازمند تمرکز بر توسعه اقتصادی کشور است. این اتفاق در سایه حمایت از فعالان اقتصادی و تعامل با آنها و حمایت از بخش مولد کشور شکل می‌گیرد. وی افزود: ۱۳ سال از قرار گرفتن سایه تحریم‌ها بر سر اقتصاد ایران می‌گذرد و در گذر این سال‌ها، رهبر معظم انقلاب بارها بر ضرورت تحقق اقتصاد مقاومتی تاکید کرده‌اند، اما در مقابل، مسوولان از اینکه به‌واسطه تحریم‌ها نمی‌توانیم نفت بفروشیم، ماتم می‌گیرند. این مفهوم با جدایی اقتصاد کشور از درآمدهای نفتی میسر و ممکن می‌شود و باید جایگزین آن نیز، درآمدهای تولیدی و کار مولد باشد.

شافعی تاکید کرد: بر اساس تحلیل کارشناسان جهانی، نفت دیگر نقشی در اقتصاد جهانی نخواهد داشت و کشورهای نفتی تا چند سال دیگر این کیسه پر از پول را که ابزار دست دیگران شده و به مدد آن پول و رانت توزیع می‌کنند، از کف می‌دهند. این پول‌ها به‌زودی از بین می‌رود و اگر مراقب نباشیم با دشواری‌های فراوانی روبه‌رو خواهیم شد. او همچنین با انتقاد از بخشی‌نگری‌ها در عرصه اقتصاد کشور، عنوان کرد: اگر رفتارهای قیم‌مآبانه بسیاری از مدیران نبود و همه خود را در خدمت مردم می‌دیدند، قطعا اقتصاد ما وضع بهتری داشت. رییس پارلمان بخش خصوصی ایران تاکید کرد: بپذیریم که بسیاری از مسائل و مشکلاتی که در حوزه اقتصادی وجود دارد، از عدم اهلیت تصمیم‌گیران اقتصادی نشات می‌گیرد. در این میان، تغییرات بنیادین منهای حضور افراد دارای اهلیت، بسیار دشوار خواهد بود. امروز شاهدیم که مقاومت در مقابل تغییرات اساسی و کارآمد در کشور بیداد می‌کند.

وزیر جهاد کشاورزی:

در بخش تولید از سال قبل خیلی جلوتر هستیم

ایسنا- با وجود اینکه تولیدکنندگان در حوزه‌های مختلف همچون مواد پروتئینی با مشکلات قابل توجهی روبه‌رو هستند، وزیر کشاورزی معتقد است که در بخش تولید از سال قبل خیلی جلوتر هستیم. وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه هیچ کمبودی برای تامین گوشت قرمز، مرغ و تخم‌مرغ بازار شب عید وجود ندارد، گفت: با همکاری وزارت صمت مراقبت می‌کنیم تا قیمت مواد پروتئینی بالاتر از قیمت‌های مصوب نرود و مواد پروتئینی با قیمت مناسب به دست مصرف‌کنندگان برسد. کاظم خاوازی گفت: شاید اوایل و اواسط سال تنشی ناشی از شرایط سخت تحریم‌ها و تبادلات ارزی و مشکلاتی که برای واردکننده‌های نهاده‌ها پیش آمد، یک شوک در بخش تولید به وجود آورد، اما وضعیت حال حاضر واحدهای مرغ گوشتی و تخم‌گذار کشور خوب است.

وزیر جهاد کشاورزی اشاره‌ای هم به بازار گوشت قرمز داشت و گفت: گوشت قرمز هم چند ماه پیش یک نوسان بی‌دلیل را تجربه کرد، اما هم‌اکنون قیمت‌ها متعادل شده و آمار و اطلاعات موجود از کشتارگاه‌ها هم حاکی از افزایش تولیدات کشور است. وی تاکید کرد: در بخش تولید از سال قبل خیلی جلوتر هستیم و اگر مشکلی هم وجود داشته باشد از حیث خرده‌فروشی و فعالیت دلالی است که آن هم در تلاشیم تا با همکاری وزارت صمت، مواد پروتئینی با قیمت مناسب به دست مصرف‌کنندگان برسد. خاوازی با بیان اینکه برای کنترل قیمت‌ها با وزارت صمت و سازمان حمایت از تولیدکننده و مصرف‌کننده در حال همکاری هستیم و به شدت مراقبت می‌کنیم تا قیمت‌ها بالاتر از قیمت‌های مصوب نرود، گفت: هرچند یک سری افراد سودجو در خرده‌فروشی‌ها هستند، اما تلاش می‌کنیم با همکاری وزارت صمت شرایط خوبی را در آستانه شب عید در بازار گوشت قرمز، مرغ و تخم‌مرغ شاهد باشیم.

اتاق مشترک بازرگانی ایران و فنلاند تاسیس می‌شود

«جهان صنعت»- غلامحسین جمیلی رییس کمیته مشترک بازرگانی ایران و فنلاند با کیو نوروانتو سفیر فنلاند در ایران با هدف توسعه مناسبات تجاری فی‌مابین، دیدار و گفت‌وگو کرد. او در این نشست از تشکیل اتاق مشترک بازرگانی دو کشور در آینده‌ای نزدیک خبر داد و تاکید کرد: تاسیس این اتاق می‌تواند نقش بسزایی در جهت گسترش تعاملات فی‌مابین ایفا کند.

اعلام آمادگی از سوی مقام‌های دو کشور جهت انجام حمایت‌های لازم به‌منظور توسعه فعالیت‌های اقتصادی مهم‌ترین موضوعی بود که در این نشست بررسی شد. در همین راستا، غلامحسین جمیلی از تشکیل اتاق مشترک بازرگانی ایران و فنلاند در آینده‌ای نزدیک خبر داد و تاکید کرد: تاسیس این اتاق می‌تواند نقش بسزایی در جهت گسترش تعاملات فی‌مابین ایفا کند.

او همچنین به تشریح مهم‌ترین اقداماتی پرداخت که از زمان تاسیس کمیته مشترک بازرگانی ایران و فنلاند انجام شده است. جمیلی گفت: کمیته مشترک بازرگانی ایران و فنلاند از زمان شیوع ویروس کرونا موفق به برگزاری چندین وبینار تخصصی با حضور و مشارکت فعالان بخش خصوصی فنلاند و یا ایرانیان مقیم بوده و آمادگی دارد تا با حمایت سفارتخانه‌های هر دو کشور نسبت به برگزاری وبینارهای تخصصی دیگر نیز اقدام کند. جمیلی در ادامه افزود: تفاهمنامه‌های منعقده میان دو کشور بعضا به دلیل برخی ملاحظات سیاسی اجرایی نشده‌اند که امیدواریم با مطالعه مجدد بندهای این تفاهمنامه‌ها، موارد قابل پیگیری احصاء و جهت اجرایی شدن آنها اقدامات لازم انجام شود. جمیلی معتقد است: همکاری در زمینه انتقال دانش و تکنولوژی بر پایه کسب‌وکارهای جدید، از جمله مهم‌ترین محورهای همکاری ایران و فنلاند در شرایط فعلی است. علاوه بر این، فرآوری محصولات غذایی، کشاورزی، مخابرات و انرژی نیز دیگر محورهای همکاری است که از سوی رییس کمیته مشترک ایران و فنلاند پیشنهاد شد.

بذر پایه علوفه در گمرکات معطل تعیین تکلیف

مهر- وزارت جهاد کشاورزی، ستاد تنظیم بازار و بانک مرکزی هنوز نتوانسته‌اند بر سر دریافت یا عدم دریافت مابه‌التفاوت نرخ ارز ترجیحی برای ۱۰۰۰ تن بذر پایه علوفه به توافق برسند.

تامین بذور علوفه‌ای علاوه بر اینکه امکان تولید داخل علوفه را فراهم می‌کنند، برای تولیدات دامی نیز حیاتی است اما در یکسال گذشته بانک مرکزی در ترخیص بذور پایه همکاری لازم را نداشته و این مساله برای واردکنندگان و تولیدکنندگان چالش‌های زیادی را به وجود آورده است. به گفته واردکنندگان، سال قبل برای واردات این بذور پایه اقدام و بذر خریداری شد اما به‌دلیل تغییر تصمیم بانک مرکزی برای تغییر نرخ ارز اختصاصی به این محصولات، بذرها در گمرک دپو شدند و حتی بخشی از این محصولات به‌دلیل از دست دادن قوه‌نامیه کارایی خود را از دست دادند ضمن اینکه مابقی آنها نیز در معرض خراب شدن است. بر این اساس نامه‌نگاری‌هایی توسط وزارت جهاد کشاورزی و ستاد تنظیم بازار با بانک مرکزی صورت گرفت و درخواست شد که این محصولات پایه تولید از دریافت مابه‌التفاوت معاف شود و تاکید شد که واردات این محصولات با ارز نیمایی منجر به افزایش چندبرابری قیمت برای مصرف‌کننده نهایی می‌شود و خرید آن برای بخش کشاورزی توجیه ندارد. بانک مرکزی طی نامه‌ای به ستاد تنظیم بازار اعلام کرد که خود تنظیم بازار در این ارتباط تصمیم‌گیری و نتیجه را اعلام کند.

از سویی عباس قبادی، دبیر کارگروه تنظیم بازار در این مورد گفته است: این موضوعات در اختیار وزارت جهاد کشاورزی است و ما نظر وزارت جهاد کشاورزی و معاونت مربوطه را ملاک عمل قرار می‌دهیم. امکان برگشت کالایی که ارز ۴۲۰۰ می‌گرفته و به نیمایی رفته است توسط کارگروه تنظیم بازار وجود ندارد و در سطح تصمیمات وزیر جهاد کشاورزی و هیات وزیران است.

اصناف

فروش فوق‌العاده در واحدهای صنفی به جای برگزاری نمایشگاه بهاره

دولت هنوز برنامه‌ای برای اصناف جهت فروش‌های ایام شب عید اعلام نکرده است اما مقرر شده واحدهای صنفی فروش فوق‌العاده را تحت نظارت واحدهای بازرسی اصناف برگزار کنند. در همین خصوص نایب‌رییس اتاق اصناف ایران با بیان اینکه دولت به برنامه اتاق اصناف برای حمایت از کسب‌وکارها توجهی نکرد، گفت: امسال به دلیل تعطیلی نمایشگاه‌های بهاره، جشنواره فروش فوق‌العاده در واحدها داریم.

جلال‌الدین محمد شکریه افزود: در نمایشگاه به دلیل تجمع واحدها، پروتکل‌های بهداشتی قابل اجرا نبود. از این رو در این جشنواره، واحدها با همان قیمت‌های نمایشگاه اجناس را می‌فروشند. شکریه درباره حمایت‌های کرونایی دولت از اصناف، با بیان اینکه اصناف از نظر کسب و کار در شرایط طبیعی قرار ندارند، اظهار داشت: در حال حاضر دو مشکل عمده شامل کاهش قدرت خرید مردم و شیوع ویروس کرونا، کسب و کارهای کشور را از واحدهای تولیدی تا واحدهای توزیع تحت‌الشعاع قرار داده است. نایب‌رییس اتاق اصناف ایران افزود: تسهیلاتی که دولت برای واحدهای آسیب‌دیده از کرونا در نظر گرفته بود، به هیچ وجه قابل توجه نبود و انگیزه‌ای ایجاد نکرد و تنها ۱۶ تا ۱۷ درصد از اصناف کشور این تسهیلات را گرفتند و نزدیک به ۸۳ درصد اصناف از دریافت این تسهیلات چشم‌پوشی کردند.

وی ادامه داد: بنابراین فقدان تسهیلات بانکی مناسب برای پوشش دادن زیان اصناف آسیب‌دیده از کرونا در این شرایط، یکی از عواملی بود که موجب شد کسب و کار اصناف با مشکل مواجه شود. این در حالی است که در سایر کشورها دولت حمایت‌های ویژه‌ای از کارگران و اصناف به عمل آورد. البته ما انتظار نداریم همانند کشورهای دیگر حمایت شود اما می‌شد حمایت‌های بهتری کرد.

شکریه گفت: اتاق اصناف برنامه مفصلی را با محوریت مسائلی همچون مالیات، بیمه، نظام بانکی، شهرداری، عوارض و ... در راستای حمایت از اصناف تولیدی، توزیعی و خدمات فنی سه ماه پیش به دولت ارائه کرد اما دولت هیچ توجهی به این برنامه نداشت در حالی که اگر بخش‌هایی از این برنامه نیز اجرا می‌شد، امروز شاهد این حجم از مشکل در کسب و کارها نبودیم.

وی افزود: اگر دولت به دنبال رونق تولید و افزایش امنیت روانی، اقتصادی و اجتماعی است، باید از واحدهای تولیدی و توزیعی حمایت کند چراکه با تعطیلی هر واحد کوچک بین چهار تا ۶۰ شغل از بین می‌رود. ما تا یک سال و نیم و حتی شاید دو سال دیگر در گیر ویروس کرونا خواهیم بود. این در حالی است که اگر دولت برنامه دقیقی برای مدیریت این اوضاع نداشته باشد، مشکلات بیشتر می‌شود.

تعویق جلسه شورای قیمت‌گذاری محصولات استراتژیک

وزیر مشغله کاری داشت!

گروه بازرگانی- با اینکه قرار بود دیروز اولین جلسه شورای تعیین قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی تشکیل شود، به دلیل مشغله وزیر جهاد کشاورزی به روز دوشنبه موکول شد. این در حالی است که برگزاری جلسه شورای قیمت‌گذاری محصولات استراتژیک حدود دو ماه معطل معرفی نماینده وزیر جهاد کشاورزی بود؛ تعللی که به گفته کارشناسان، آینده تولید محصولات کشاورزی و همچنین بازار کالاهای اساسی را به خصوص در شرایط تحریم تحت تاثیر قرار خواهد داد و خطر بزرگی بیخ گوش امنیت غذایی مردم خواهد بود. نمایندگان مجلس در این خصوص معتقدند برای تداوم و رشد مثبت تولید در حوزه کشاورزی باید منابع خرید تضمینی در لایحه بودجه تقویت شود.

در همین راستا عضو کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ مجلس گفت: منابع مورد نیاز خرید تضمینی گندم به عنوان کالای استراتژیک و سایر محصولات اساسی باید در لایحه جدید بودجه سال آینده تقویت شود.

رحمت‌الله نوروزی در خصوص اصلاحات بودجه بخش کشاورزی در بودجه سال آینده، گفت: نمایندگان عضو کمیسیون تلفیق لایحه بودجه توجه ویژه‌ای به جهش تولید در بخش کشاورزی داشتند. نماینده مردم علی‌آباد در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه در حوزه فعالیت‌های زیربنایی مورد نیاز بخش کشاورزی مانند آبخیزداری، آبخوان‌داری و زهکشی اراضی کشاورزی منابع مناسبی در کمیسیون تلفیق لایحه بودجه دیده شده بود، عنوان کرد: امیدواریم لایحه اصلاحی که به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود رونق تولید، عدم وابستگی به خارج از کشور و شکوفایی اقتصاد در بخش کشاورزی را به همراه داشته باشد. عضو کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه تامین منابع مورد نیاز بخش کشاورزی از محل تبصره ۱۴ لایحه بودجه می‌تواند بخش زیادی از مشکلات استان‌ها را برطرف کند، افزود: امیدواریم نگاه حمایتی از بخش کشاورزی در لایحه بودجه سال آینده که مجددا از سوی دولت تقدیم مجلس می‌شود تقویت شود. عضو کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: منابع مورد نیاز خرید تضمینی گندم به عنوان کالای استراتژیک و سایر محصولات اساسی باید در لایحه جدید بودجه سال آینده تقویت شود.

■ جلوگیری از ضایعات محصولات کشاورزی

این در حالی است که تصمیمات دولت نه تنها در جهت کمک به کشاورزان نیست بلکه تعلل وزارت کشاورزی به عنوان متولی بخش کشاورزی برای حل دغدغه‌های فعالان حوزه تولید، نارضایتی کشاورزان و ضرر آنها را نیز به دنبال داشته است.

در سال ۶۸ قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی به تصویب مجلس رسید. هدف از این قانون حمایت از تولید محصولات اساسی کشاورزی و ایجاد تعادل در نظام تولید، جلوگیری از ضایعات محصولات کشاورزی و ضرر و زیان کشاورزان است.

بر اساس قانون خرید تضمینی، دولت موظف است همه‌ساله خرید محصولات اساسی کشاورزی (گندم، برنج، جو، ذرت، چغندر، پنبه وش، دانه‌های روغنی، چای، سیب‌زمینی، پیاز و حبوبات) را تضمین کرده و حداقل قیمت خرید تضمینی را اعلام و نسبت به خرید آنها از طریق واحدهای ذی‌ربط اقدام کند. این قانون در سال‌های ۷۲ و ۸۳ به منظور تکمیل مواد آن در مجلس مورد بازنگری و اصلاح قرار گرفت.

طی سال‌ها پس از تصویب این قانون اجرای آن با مشکلاتی مواجه بوده است. کارشناسان معتقدند سازوکار قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی به نحوی تعیین شده که قابلیت اجرای صحیح آن وجود ندارد و مجلس و کشاورزان نیز توانایی اظهارنظر و نظارت بر آن را ندارند.

برای رفع مشکلات ابتدای مهرماه سال جاری بار دیگر قانون خرید تضمینی اصلاح شد. بر اساس اصلاح صورت گرفته، نرخ خرید تضمینی محصولات کشاورزی در شورای ۱۰ نفره متشکل از مسوولان دولت، نمایندگان مجلس و کشاورزان خبره تعیین می‌شود. از زمان ابلاغ این اصلاحیه کشاورزان منتظر تشکیل شورا بودند تا تکلیف قیمت خرید تضمینی محصولات‌شان مشخص شود. آخرین مرحله تشکیل شورای قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی انتخاب کشاورزان خبره بود که به دلیل تعلل وزیر جهاد کشاورزی زمان زیادی برد و موجب اعتراض کشاورزان شد.

■ اعتراض کشاورزان

پس از چهار ماه تاخیر قرار بر این بود که دیروز اولین جلسه این شورا تشکیل شود اما گفته می‌شود بار دیگر به دلیل مشغله وزیر جهاد کشاورزی به تاخیر افتاده است.

علی‌قلی ایمانی نایب‌رییس بنیاد ملی گندمکاران ایران در این باره به ایلنا گفت: یکی از بهانه‌های تاخیر در آغاز به کار شورای تعیین قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی عدم معرفی منتخبان کشاورزان به وزیر جهاد کشاورزی بود.

وی افزود: تمام استان‌های کشور منتخبان خود را که در مجموع ۶۰ نفر می‌شوند معرفی کردند و بالاخره وزیر از میان آنها دو نفر را انتخاب کرد.

ایمانی با بیان اینکه قرار بود اولین جلسه این شورا تشکیل شود، اظهار کرد: پس از چهار ماه تاخیر قرار بر این بود که شنبه ۱۸ بهمن اولین جلسه این شورا تشکیل شود اما بار دیگر به دلیل مشغله وزیر جهاد کشاورزی به تاخیر افتاد.

به گفته وی، تشکیل اولین جلسه شورای «تعیین قیمت محصولات کشاورزی» به روز دوشنبه موکول شده است.

■ معطلی دو ماهه

اما در این خصوص عطاءالله هاشمی رییس بنیاد ملی گندمکاران ایران درباره علت تعویق در برگزاری این جلسه به مهر گفت: دو نفر از وزرایی که قرار بود در این جلسه شرکت کنند به دلیل دهه مبارکه فجر، سفرهای استانی داشتند و به همین دلیل جلسه به تعویق افتاد.

وی با بیان اینکه دو کشاورز خبره از سوی وزیر جهاد کشاورزی برای عضویت در این شورا انتخاب شده‌اند، افزود: آقایان رسولی و رضازاده دو کشاورزی هستند که در این شورا حضور خواهند داشت.

تاخیر در برگزاری اولین جلسه شورای قیمت‌گذاری محصولات استراتژیک در حالی است که تشکیل این شورا دو ماه نیز معطل معرفی کشاورزان خبره از سوی وزیر جهاد کشاورزی بود و کمیسیون کشاورزی مجلس از وزیر جهاد خواسته بود هر چه زودتر این شورا را تشکیل دهد.

■ بازنگری در قیمت‌ها

همان‌طور که پیش از این اشاره شد، تشکیل شورای قیمت‌گذاری محصولات استراتژیک پس از آن کلید خورد که به دنبال تخلفات دولت در اجرای قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی، مجلس شورای اسلامی در مصوبه‌ای، قانون خرید محصولات استراتژیک را اصلاح کرد. در این اصلاحیه مقرر شد قیمت خرید تضمینی محصولات استراتژیک را به جای شورای اقتصاد، شورایی متشکل از وزیر جهاد کشاورزی، وزیر اقتصاد و رییس سازمان برنامه و بودجه، رییس نظام مهندسی کشاورزی، رییس نظام صنفی کشاورزی و منابع طبیعی، رییس اتحادیه مرکزی تعاونی‌های روستایی و کشاورزی و دو کشاورز خبره به انتخاب وزیر جهاد کشاورزی و رییس بنیاد ملی گندم‌کاران و دو نماینده مجلس به عنوان عضو ناظر تعیین کنند.

در این اصلاحیه تصریح شده که شورای مذکور می‌تواند قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی که در شروع سال زراعی جاری توسط شورای اقتصاد تعیین شده را نیز بازنگری کند. به همین دلیل بسیاری از کشاورزان و تشکل‌های کشاورزی برای تشکیل شورای مذکور لحظه‌شماری می‌کردند چرا که معتقدند نرخ خرید محصولات، عادلانه تعیین نشده است و انتظار دارند شورای مذکور در این نرخ‌ها بازنگری کند.

بر این اساس، اگرچه قانون اصلاح خرید تضمینی ۱۷ آذرماه ۱۳۹۹ از سوی رییس جمهور به سازمان برنامه و بودجه، وزارت جهاد کشاورزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی ابلاغ شد اما تا هفته گذشته و علیرغم پیگیری‌های مکرر، از تشکیل آن خبری نبود چرا که وزیر جهاد کشاورزی دو کشاورز خبره را جهت عضویت در شورا معرفی نکرده بود.

این در حالی است که شورا موظف به تعیین قیمت تضمینی محصولات اساسی کشاورزی با در نظر گرفتن هزینه‌های واقعی تولید و سود متعارف، حفظ رابطه مبادله داخل و خارج بخش کشاورزی، آخرین نرخ تورم اعلامی مرکز آمار ایران، هزینه تمام‌شده محصول مشابه وارداتی شامل هزینه خرید در مبدا هزینه‌های حمل و نقل، تعرفه‌های وارداتی، هزینه‌های حمل داخلی کشور و سایر هزینه‌های مترتب بر واردات محصول مشابه است.

کشاورزی

حمله گسترده ملخ‌های صحرایی به کشور از دو هفته دیگر

با توجه به اینکه شرایط رشد و زاد و ولد برای ملخ‌های صحرایی در سال زراعی جاری همچون بارندگی‌های خوب در شاخ آفریقا، شبه قاره هند و شبه‌جزیره عربستان مساعد شده، پیش‌بینی می‌شود که با هجوم بیشتر ملخ‌ها به کشور در سال زراعی جاری مواجه باشیم. در همین خصوص رییس سازمان حفظ نباتات کشور اعلام کرد: در سال زراعی گذشته مبارزه با ملخ صحرایی در سطح ۴۵۰ هزار هکتار و در سال پیش از آن این مبارزه در سطح ۷۵۰ هزار هکتار انجام شد. کیخسرو چنگلوایی اظهار کرد: پیش‌بینی می‌شود در سال زراعی جاری نسبت به سال گذشته، مبارزه با آفت ملخ صحرایی تا ۲/۵ برابر افزایش یابد. بر همین اساس پیش‌بینی می‌شود که در سال زراعی جاری این مبارزه را در سطح یک میلیون هکتار از اراضی کشاورزی داشته باشیم.

چنگلوایی به اقدامات پیشگیرانه برای مبارزه با آفت ملخ صحرایی و جلوگیری از خسارات وارده به اراضی کشاورزی اشاره کرد و افزود: ارایه آموزش‌های لازم به کشاورزان و آماده نگه‌داشتن آنها از لحاظ ذهنی، تشکیل گروه‌های ردیابی، تامین تجهیزات و آماده‌سازی امکانات از جمله این اقدامات است.

وی اضافه کرد: برای این اقدامات درخواست تامین اعتبار کرده‌ایم که در دست پیگیری و انجام است. رییس سازمان حفظ نباتات کشور در خصوص مبارزه با سن غلات نیز یادآور شد: عملیات مبارزه با سن غلات در سال گذشته در سطح ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار انجام شد که پیش‌بینی می‌شود امسال هم در همین سطح مبارزه داشته باشیم. وی با بیان اینکه سموم مورد نیاز برای این مبارزه تامین شده، تصریح کرد: اگر در سال زراعی گذشته این مبارزه انجام نمی‌شد به طور قطع ۴.۵ تا پنج میلیون تن گندم سن زده داشتیم که با همت مجموعه عوامل ملی و استانی و به خصوص کشاورزان خسارتی در این بخش وارد نشد.

چنگلوایی خاطرنشان کرد که برنامه‌ریزی‌های لازم برای مبارزه با این ۲ آفت مخرب و ویرانگر انجام شده و هیچ گونه نگرانی وجود ندارد.

مدیرکل دفتر مبارزه با آفات عمومی و همگانی سازمان حفظ نباتات کشور نیز از ورود دسته گسترده‌ای ملخ صحرایی به کشور از هفته‌های آینده خبرداد.

سعید معین در پاسخ به اینکه تاکنون در چه سطحی با آفت ملخ صحرایی مبارزه شده و این آفت چه استان‌هایی را درگیر کرده است به ایسنا گفت: در آبان ماه یک دسته کوچک ملخ صحرایی از پاکستان وارد کشور و شهرستان بشاگرد استان هرمزگان شد. در آذرماه هم دسته‌ای دیگر از سمت کویت وارد استان‌های خوزستان و بوشهر شد و به طور کل در سطحی بالغ بر ۲۲۹ هکتار علیه آفت ملخ صحرایی مبارزه شده است. وی ادامه داد: قرار بود ریزش گسترده ملخ صحرایی به کشور از ابتدای بهمن صورت گیرد ولی این حمله براساس فاکتورهایی چون دما و جهت وزش باد احتمالا در اواخر بهمن و اوایل اسفند است، زیرا جهت باد تاکنون به سمت ایران نبوده است ولی تا تیرماه از سمت شبه‌جزیره عربستان جهت باد به سمت ایران خواهد بود. مدیرکل دفتر مبارزه با آفات عمومی و همگانی سازمان حفظ نباتات کشور اضافه کرد: دسته‌های ملخ صحرایی از شرق آفریقا یعنی سواحل سودان، جیبوتی، اتیوپی، اریتره و سومالی وارد شبه جزیره عربستان می‌شوند و با مناسب شدن شرایط به شمال عربستان حرکت می‌کنند. پس از آن وارد جنوب ایران می‌شود. معین تصریح کرد: حمله اصلی از دو تا سه هفته دیگر آغاز می‌شود و استان‌های خوزستان، هرمزگان، بوشهر، سیستان و بلوچستان، کرمان و جنوب فارس را درگیر خواهند کرد.

بازار

قیمت‌های نجومی در بازار میوه و تره بار

خیار کیلویی ۲۰ هزار تومان شد

قیمت خیار در مراکز عرضه سطح شهر تهران به دلیل کاهش عرضه از سوی مراکز تولید، به کیلویی ۲۰ هزار تومان افزایش یافت.

قیمت خیار در بازار افزایش چشمگیری داشته است. گشت و گذاری در بازار نشان می‌دهد قیمت هر کیلوگرم خیار در سطح شهر به حدود ۲۰ هزار تومان رسیده است. فعالان بخش خصوصی درباره دلایل افزایش قیمت خیار به کیلویی ۲۰ هزار تومان در بازار گفتند که کمبود عرضه و افزایش قیمت خیار در چنین فصلی طبیعی است اما مسال فراتر از حد معمول قیمت این محصول گران شده است.

به گفته این فعالان، شنیده می‌شود یکی از دلایل اصلی افزایش قیمت خیار، کاهش عرضه آن است.

در همین زمینه اسدالله کارگر، رییس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی تهران با بیان اینکه در فصل زمستان کاشت خیار رسمی فقط در جنوب کشور انجام می‌شود، گفت: در فصل زمستان تولید خیار رسمی به ۳۰ درصد کاهش می‌یابد و عمده خیارهای موجود در بازار در این فصل، خیار گلخانه‌ای است. وی با اشاره به افزایش هزینه‌های تولید محصولات گلخانه‌ای افزود: قیمت گازوئیل، پلاستیک، دستمزد کارگران و... افزایش زیادی داشته و منجر به افزایش هزینه‌های تولید شده است. کارگر درباره اینکه پیش‌بینی می‌کنید نرخ این محصول طی روزهای آینده کاهش داشته باشد، گفت: درباره محصولات تره بار از جمله خیار نمی‌توان پیش‌بینی کرد چرا که همه چیز بستگی به بحث عرضه و تقاضا دارد.

در این خصوص اما نایب‌رییس کمیسیون کشاورزی مجلس، گفت: قیمت ۲۰ هزار تومانی محصول خیار، تاثیری بر درآمد کشاورزان ندارد. جلال محمودزاده گفت: یکی از دلایل افزایش قیمت خیار در بازار دلالان هستند، قیمت ۲۰ هزار تومانی این محصول تاثیری بر درآمد کشاورزان و تولیدکنندگان ندارد.

نماینده مردم مهاباد در مجلس با اشاره به اینکه سود افزایش قیمت خیار در بازار به جیب دلالان می‌رود، ادامه داد: سموم و بذور مورد نیاز گلخانه‌داران تولیدکننده خیار با استفاده از ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی تامین می‌شد متاسفانه تخصیص ارز به این کالاها متوقف شده است.

محمودزاده با تاکید بر اینکه گلخانه‌داران سم و بذر مورد نیاز خود را با قیمت ۱۰ تا ۱۵ برابری از بازار آزاد تامین می‌کنند، عنوان کرد: حذف ارز دولتی واردات نهاده‌های مورد نیاز تولید خیار هزینه تمام شده هر کیلوگرم از این محصول را افزایش داده است.

وی با تاکید بر اینکه تنظیم بازار و بازاریابی محصولات کشاورزی وظیفه اصلی وزارت جهاد کشاورزی بوده اما متاسفانه دولت این اختیارات بر خلاف قانون را در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار داده است، عنوان کرد: وزارت جهاد کشاورزی می‌تواند عملکرد بهتری در زمینه تنظیم بازار محصولات کشاورز داشته باشد.

این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه لابی‌های واردات محصولات کشاورزی در وزارت صنعت، معدن و تجارت مانع از واگذاری اختیارات حوزه تنظیم بازار به وزارت جهاد کشاورزی می‌شود، گفت: دولت باید دست واسطه‌ها را از بازار محصولات کشاورزی کوتاه کند.

شرکت ملی حفاری ایران سهامی خاص
شرکت ملی نفت ایران

تجدید آگهی مناقصه (نوبت اول / دوم)
دومرحله‌ای (به صورت نیمه‌فشرده)

نوبت دوم
شماره مجوز: ۶۶۱۲. ۱۳۹۹

موضوع مناقصه: خرید مربوط به شرح ذیل: HEAVY WEIGHT DRILL PIPE(HWDP)

* مشخصات مناقصه:

نام مناقصه‌گزار	شماره تقاضا/مناقصه	شماره ثبت در پایگاه ملی مناقصات	مبلغ برآورد (ریال)
شرکت ملی حفاری ایران	Tender No: FP/17-99/074 Indent No:43-22-9704648004	۳۸/۱۰۸/۴۷۰	۱۳۵/۷۵۰/۴۸۵/۶۴۰

* روش ارزیابی کیفی مناقصه‌گران:

روش ارزیابی	بر اساس کسب حداقل امتیاز (۵۰) مربوط به معیارهای موجود در استعلام‌های ارزیابی کیفی که توسط متقاضیان شرکت در مناقصه تکمیل می‌شود، انجام می‌گردد.

* نحوه دریافت/ تحویل اسناد مناقصه:

توزیع اسناد توسط شرکت	تاریخ شروع دریافت	توزیع اسناد از یک روز پس از چاپ آگهی نوبت دوم آغاز شده و تا ده روز پس از آن ادامه خواهد داشت
	محل دریافت	آدرس: اهواز - بلوار پاسداران - بالاتر از میدان فرودگاه - شرکت ملی حفاری ایران - ساختمان پایگاه عملیاتی - طبقه اول سالن ۱۱۳ - اداره تدارکات خارجی کالا - خانم نادری / آقای سنگ بهرام - شماره تماس: ۳۴۱۴۸۶۱۵-۰۶۱، ۳۴۱۴۸۶۵۶-۰۶۱
	نحوه دریافت	۱- ارائه فیش واریزی به مبلغ ۱۹۰/۰۰۰ ریال به حساب شماره ۴۰۰۱۱۱۴۰۰۴۰۲۰۴۹۱ تحت عنوان تمرکز وجوه درآمد شرکت ملی حفاری ایران نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران شماره شبا IR ۵۲۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۱۴۰۰۴۰۲۰۴۹۱ ۲- درخواست رسمی متقاضی (با ذکر نام دقیق) مبنی بر دریافت اسناد مناقصه
تحویل اسناد به شرکت	آخرین مهلت	۱۴ روز پس از آخرین روز دریافت استعلام‌های ارزیابی کیفی
	محل تحویل	اهواز - بلوار پاسداران - بالاتر از سه‌راه فرودگاه - شرکت ملی حفاری ایران - ساختمان پایگاه عملیاتی - طبقه اول پارت B - اتاق ۱۰۷ - دبیرخانه کمیسیون مناقصات - شماره تماس: ۳۴۱۴۸۵۶۹-۳۴۱۴۸۵۸۰-۰۶۱

* تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند ارجاع کار):

مبلغ تضمین	۵/۴۱۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال / ۲,۳۳۳ یورو
انواع تضامین قابل قبول	*ضمانتنامه بانکی و یا ضمانتنامه‌های صادره از موسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز فعالیت از سوی بانک مرکزی * اصل فیش واریز وجه نقد به حساب شماره ۴۰۰۱۱۱۴۰۰۶۳۷۶۶۳۶ تحت عنوان تمرکز وجوه سپرده شرکت ملی حفاری ایران نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران شماره شبا IR ۳۵۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۱۴۰۰۶۳۷۶۶۳۶
مدت اعتبار پیشنهاد/ تضمین	۹۰ روز (و برای یک بار در سقف مدت اعتبار اولیه قابل تمدید باشد.)

تذکر: با توجه به بخشنامه شماره ۹۸/۶۶۵/۱۳۸ مورخ ۹۸/۰۴/۰۳ معاونت پژوهش و فناوری وزارت نفت مبنی بر به‌کارگیری سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) ثبت‌نام کلیه متقاضیان حضور در مناقصات / مزایدات شرکت ملی حفاری ایران در پایگاه Setad.ir الزامی می‌باشد.

کانال‌های اطلاع‌رسانی شرکت ملی حفاری ایران: www.nidc.ir http://sapp.ir/nidc pr
تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۹/۱۱/۱۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۹/۱۱/۱۹

اداره تدارکات خارجی کالا

قیمت جهانی نفت به مرز ۶۰ دلار رسید

درخشش طلای سیاه

عباس ملکی- امید برای بازگشت اقتصاد جهانی به وضعیت قبل از شیوع بیماری کووید۱۹ بیشتر شده و اوپک‌پلاس قرار است توافق کاهش تولید را همچنان ادامه دهد. همچنین تولید و توزیع واکسن‌های ضدکرونا در شرکت‌های مختلف، باعث ایجاد امید در میان مصرف‌کنندگان کالاها و خدمات شده است. از این رو قیمت‌های نفت در روزهای گذشته افزایش یافتند. قیمت نفت برنت روز جمعه به ۶۷/۵۹ دلار در هر بشکه رسید. این بیشترین قیمت نفت در یکسال گذشته از ۲۰ فوریه ۲۰۲۰ تاکنون است. قیمت نفت وست‌تگزاس اینترمدییت نیز به ۹۵/۵۶ دلار هر بشکه رسید.

به طور کلی از نوامبر سال گذشته تا امروز ۶۰ درصد به قیمت‌های نفت افزوده شده است. این در حالی است که اگر قیمت به ۶۰ دلار برسد، به لحاظ روانشناختی تغییرات عمده‌ای را در بازار شاهد خواهیم بود. این عدد به معنای خروج بخش عظیمی از سرمایه‌گذاری در نفت‌های غیرمتعارف خواهد بود. همچنین این قیمت به معنای فرصت یافتن دوباره کشورهای تولیدکننده نفت همچون ایران برای توسعه خواهد بود. این قیمت همچنین به معنای بازگشت بازار به قبل از شیوع کروناست. از طرفی برنامه رییس‌جمهور آمریکا برای کمک دو میلیارد دلاری به کسانی که از این بیماری بیکار شده‌اند به خرید کالاها دامن زده و این خود به افزایش تقاضا برای انرژی یاری می‌رساند. نرخ بیکاری در آمریکا در ماه دسامبر به ۳/۶ درصد پایین افتاد. در هفته گذشته ارزش دلار نیز در برابر ارزهای دیگر تقویت شد. قیمت سهام در همه جای جهان (به جز تهران که تعطیل بود) روز جمعه بالا رفت. گزارش شده انبارهای نفت‌خام دیگر لبریز نیستند. در این میان کمیته نظارتی وزرای نفت عضو ائتلاف اوپک‌پلاس هفته گذشته در جلسه مجازی خود وضعیت بازار نفت را بررسی کردند و موقعیت را برای کمتر کردن توافق کاهش قبلی اوپک‌پلاس مناسب ندانستند. در ژانویه ۲۰۲۱، اوپک‌پلاس ۲/۷ میلیون بشکه در روز از تولیدات خود را مطابق توافق قبلی کاسته بود. اجلاس عمومی ائتلاف اوپک‌پلاس روز چهارشنبه ۱۴ اسفند (۴ مارس) خواهد بود. در همین حال عراق گزارش داد که در ماه ژانویه سال جاری تولید این کشور ۵۰ هزار بشکه در روز از سهمیه مقرر در اوپک‌پلاس کمتر و در حد ۸۵۷/۳ میلیون بشکه در روز بوده است. مقدار صادرات عراق در ماه ژانویه ۸۶۸/۲ میلیون بشکه در روز بوده و منطقه خودمختار کردستان نیز ۳۹۷ هزار بشکه در روز به صورت مجزا صادر کرده است. در فوریه و مارس سال جاری روسیه و قزاقستان می‌توانند کمی تولید را افزایش دهند چرا که عربستان سعودی تعهد کرده یک میلیون بشکه در روز بیشتر از سهمیه از تولید خود کاسته که به نظر می‌رسد چنین کرده است. احتمالا مجموعه کاهش تولید اوپک در نیمه سال ۲۰۲۱ به مقدار ۸/۵ میلیون بشکه در روز به جای مقداری که در ژانویه کم شد، تنزل پیدا خواهد کرد. علاوه بر این تازه‌ترین گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا نشان می‌دهد تولید این کشور اگر با دگرگونی غیرقابل پیش‌بینی روبه‌رو نباشد، تا سال ۲۰۲۳ به سطح ۲۰۱۹ خواهد رسید. در ۲۰۱۹ تولید نفت آمریکا ۲/۱۲ میلیون بشکه در روز بود که بعد از ۱۹۷۰ بیشترین مقدار بوده است. این گزارش پیش‌بینی می‌کند که از آن به بعد تولید نفت آمریکا به صورت یکنواخت تا ۲۰۵۰ ادامه پیدا خواهد کرد. قیمت نفت که شاخص و نشان‌دهنده مقدار تولید نفت خام‌های غیرمتعارف از جمله شیل و نفت‌خام فوق سنگین است، بنا بر پیش‌بینی این گزارش در ۲۰۳۰ به ۷۳ دلار (به قیمت پایه ۲۰۲۰) و در ۲۰۵۰ به ۹۵ دلار هر بشکه می‌رسد. این گزارش دو سناریوی دیگر یکی بر مبنای قیمت نفت بالاتر و یکی بر مبنای قیمت نفت پایین‌تر هم دارد. در همین حال دولت بایدن مجددا پروژه مزارع تولید انرژی بادی در فراساحل را که در دوره ترامپ متوقف شده بود، راه‌اندازی کرد. با این وجود چین در عین حال که بیشترین مقدار تولید انرژی‌های تجدیدپذیر را دارد، سرمایه‌گذاری در انرژی‌های فسیلی را نیز رها نکرده است. در ۲۰۲۰ چین ۴/۳۸ گیگاوات نیروگاه حرارتی با سوخت زغال‌سنگ به شبکه الکتریکی کشورش افزود. این مقدار سه برابر مجموعه نیروگاه‌های تولید برق با زغال‌سنگ به مدار تولید آمده در همان سال در بقیه جهان است. در بخش زغال‌سنگ در سطح جهانی پنج درصد مصرف در ۲۰۲۰ کاهش یافته که این بیشترین کاهش از بعد از جنگ جهانی دوم است. در ۲۰۱۹ تولید الکتریسیته از نیروگاه‌های زغال‌سنگی ۶/۲ درصد نسبت به ۲۰۱۸ کمتر شد. این کاهش شامل ارقام قابل توجه یعنی در ایالات متحده ۵/۱۵ درصد و در اتحادیه اروپا ۱/۲۴ درصد است. در ۲۰۲۰ کاهش مصرف زغال‌سنگ در همان دو منطقه به ترتیب ۲/۲۲ و ۸/۲۱ درصد بوده است. یکی از دلایل این کاهش هزینه قابل توجه برای ساخت و هزینه‌های متعدد در طول سال‌های عملیاتی شدن نیروگاه‌های زغال‌سنگی است. شیوع بیماری کووید۱۹ باعث شد گذار انرژی به سوی انرژی‌های تجدیدپذیر مفهوم تازه‌ای بگیرد اما این به معنای پایان دوران نفت و گاز و زغال‌سنگ نیست. تقاضای نفت در سال ۲۰۲۰ به صورت متوسط ۹ درصد کاهش یافته و از ۱۰۱ میلیون در ۲۰۱۹ به ۲/۹۲ میلیون بشکه در ۲۰۲۰ رسید. اگر دقیق‌تر نگاه کنیم، این مقدار به اندازه تقاضا در ۲۰۱۳ است. در سه ماهه دوم که شیوع کرونا در همه جهان فراگیر شده بود، مصرف نفت به ۸۵ میلیون بشکه در روز یعنی به اندازه تقاضا در ۲۰۰۶ رسید. در بخش گاز طبیعی نیز مقدار تقاضا سه درصد نسبت به سال ۲۰۱۹ کاهش یافت. رشد استفاده از نیروهای پاک چشمگیر و غیرقابل برگشت است. از ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۹ سهم تولید برق از انرژی‌های تجدیدپذیر (بدون احتساب انرژی آبی) از کل تولید الکتریسیته از چهار به ۱۱ درصد در آمریکا و از ۹ به ۲۴ درصد در اروپای متحد رسید.

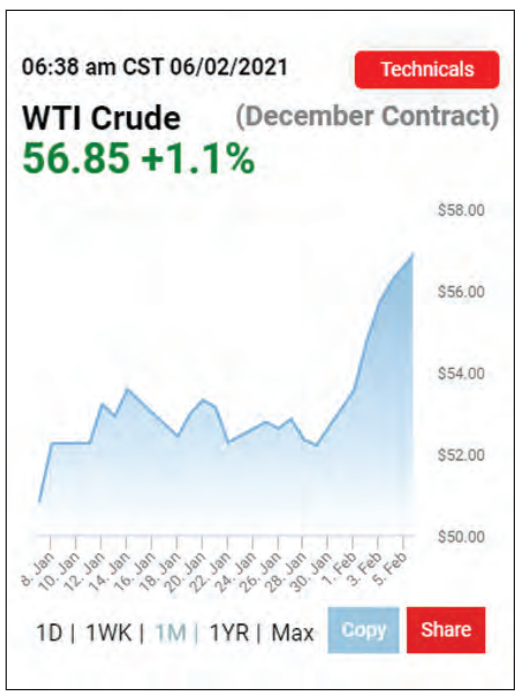

برنامه‌ریزی گسترده پاکستان برای توسعه پالایشگاه‌های داخلی

تهدید صادرات منطقه‌ای فرآورده ایران

دولت پاکستان قصد دارد برنامه بلندپروازانه‌ای برای توسعه بخش پالایشی این کشور به منظور نیل به هدف خودبسندگی داخلی و قطع واردات فرآورده در این کشور به اجرا درآورد. بر اساس منابع رسمی پاکستان، ظرفیت اسمی پالایشی این کشور در حال حاضر ۴۱۷ هزار بشکه در روز بوده که البته با ظرفیت کامل در حال استفاده نیست.

با توجه به پیش‌بینی افزایش مصرف فرآورده این کشور تا نزدیک به یک میلیون بشکه در روز در ۱۰ سال آینده، دولت این کشور طرح‌های توسعه پالایشی برای افزایش ظرفیت پالایشی این کشور از ۴۱۷ هزار بشکه در روز به ۱/۱ میلیون بشکه در روز را در دست بررسی و بعضا در دست اقدام دارد. در حال حاضر، پالایشگاه‌های این کشور شامل: الف) Pak Arab با ظرفیت ۱۰۰ هزار بشکه در روز، ب) پالایشگاه Attock با ظرفیت ۵۳/۴ هزار بشکه در روز، ج) پالایشگاه Byco با ظرفیت ۱۵۰ هزار بشکه در روز، د) پالایشگاه ملی (NRL) با ظرفیت ۶۴ هزار بشکه در روز، ه) پالایشگاه پاکستان (BPD) با ظرفیت ۵۰ هزار بشکه در روز است. مصرف کل فرآورده‌های نفتی پاکستان در حال حاضر برابر با ۱۹/۶۸ میلیون تن در سال بوده که ۱۱/۵۹ میلیون تن آن در داخل تولید شده و ۸/۰۹ میلیون تن آن وارد می‌شود. مصرف بنزین این کشور نیز سالانه ۷/۶ میلیون تن در سال بوده که حدود ۳۰درصد آن در داخل تولید شده و مابقی آن وارد می‌شود. این نشان‌دهنده کیفیت فنی پایین پالایشگاه‌های داخلی بوده که سهم بنزین در خروجی آنها کم است. به طور کلی، سهم تولید داخل در تامین تقاضای فرآورده این کشور برابر با ۶۵ درصد است. مطابق برنامه‌ریزی‌های دولت، احداث واحد پتروشیمیایی با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه در روز در گوادر بلوچستان این کشور، پالایشگاه ۲۵۰ هزار بشکه‌ای PARCO در هاب بلوچستان، پالایشگاه ۴۰ هزار بشکه‌ای دره اسماعیل‌خان توسط شرکت خصوصی فالکون و پالایشگاه ۲۰ هزار بشکه‌ای خیبرپختونخواه در Kohat از مهم‌ترین برنامه‌های توسعه‌ای دولت پاکستان در بخش پالایش این کشور است. لازم به ذکر است که پالایشگاه‌های اول و دوم برنامه‌ریزی شده مبتنی بر سرمایه‌گذاری عربستان سعودی و امارات متحده عربی در پاکستان در حال ساخت است.

سقوط ۸۷ درصدی سود غول نفتی انگلیس و هلند در سال ۲۰۲۰

شرکت شِل در گزارشی اعلام کرد که سود سالانه این غول نفتی انگلیس و هلند طی سال ۲۰۲۰ به ۴/۸۵ میلیارد دلار رسید که کاهش ۸۷ درصدی نسبت به سال ۲۰۱۹ نشان می‌دهد.

به گزارش اویل‌پرایس، شرکت شِل در گزارشی اعلام کرد که سود سالانه این غول نفتی انگلیس و هلند طی سال ۲۰۲۰، ۴/۸۵ میلیارد دلار بوده که ۸۷ درصد کمتر از ۱۶/۴۶ میلیارد دلار ثبت شده در سال ۲۰۱۹ است.

در حالی که این نتیجه تحت تاثیر همه‌گیری کرونا شکل گرفته، شل برخلاف همتایان خود از جمله بریتیش‌پترولیوم BP و اکسون Exxon موفق به سوددهی شد.

این شرکت برای دوره سه‌ماهه جاری نیز خوش‌بین بود و سود سهام خود را از ۰/۱۶۶۵ دلار برای هر سهم به ۰/۱۷۳۵ دلار برای هر سهم طی سه ماهه آخر سال ۲۰۲۰ رساند.

بن ون بوردن مدیر اجرایی شل با انتشار نتایج این شرکت گفت: ۲۰۲۰ سال فوق‌العاده‌ای بود. ما اقدامات سخت و قاطعانه‌ای انجام داده‌ایم و ضمن مراقبت از افراد، مشتریان و جوامع خود، عملیات تحویل بسیار مقاوم را از خود نشان داده‌ایم.

وی افزود: ما در سال ۲۰۲۰ با ترازنامه قوی‌تر، آماده سرعت بخشیدن به استراتژی خود و ایجاد آینده انرژی هستیم. ما به سیاست سود پیشرونده خود متعهد هستیم و انتظار داریم که از سه ماهه اول سال ۲۰۲۱ سود سهام برای هر سهم را که به دلار آمریکا محاسبه می‌شود، حدود چهار درصد افزایش دهیم.

بر اساس این گزارش، شل مانند بقیه شرکت‌های انرژی اروپایی، حرکت خود را به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر و سایر مشاغل جدید تسریع کرده که ناشی از سقوط قیمت نفت و همه‌گیری کروناست که باعث نابودی برنامه‌های هزینه و استراتژی‌های رشد شد.

آخرین اقدام شرکت شل در این راستا، کسب بزرگ‌ترین شبکه شارژ خودروهای برقی در انگلیس بود که در مورد جزئیات مالی آن چیزی منتشر نکرد.

زاویه

شرکت انگلیسی سریکا انرژی اعلام کرد

تمدید معافیت از تحریم میدان مشترک نفت و گاز ایران و انگلیس

تمدید معافیت از تحریم میدان شرکت انگلیسی «سریکا انرژی» با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که آمریکا معافیت تحریمی پروژه میدان نفت و گاز «رام» در دریای شمال انگلیس را که ایران ۵۰ درصد در آن سهم دارد، تا ۳۱ژانویه ۲۰۲۳ (۱۱ بهمن ۱۴۰۱) تمدید کرده است.

به گزارش ایرنا، «میچ فلینگ» مدیرعامل «سریکا انرژی» در این بیانیه که یک نسخه آن در تارنمای شرکت منتشر شده، عنوان کرد که تمدید مجوز اوفک (دفتر کنترل دارایی‌های خارجی خزانه‌داری آمریکا) به شرکت‌های تامین‌کننده تجهیزات فنی این پروژه، اطمینان می‌دهد که نگران جریمه‌های واشنگتن نباشند.

وی درباره فعالیت‌های این میدان هم توضیح داد که کارشناسان سرگرم رفع مشکلات فنی در سومین چاه میدان نفت و گاز رام هستند تا به مرحله بهره‌برداری برسد. وی امیدوار است که این عملیات تا اواخر ماه آینده به نتیجه برسد. میدان رام که حدود پنج درصد گاز انگلیس را تامین می‌کند در ۴۰۰ کیلومتری شهر «آبردین» در آب‌های ساحلی اسکاتلند در دریای شمال قرار دارد و از زیر دریا به سکوی نفتی بروس متصل است. این میدان به طور میانگین ۱۵۹ میلیون فوت مکعب در روز گاز و حدود هزار بشکه در روز نفت تولید می‌کند.

تخمین زده می‌شود این میدان حدود ۸۰۰ بیلیون فوت‌مکعب ذخایر گاز و ۱۳۵ میلیون بشکه نفت دارد.

مجوز این میدان نفت و گاز در سال ۱۹۷۲ به شرکت بریتیش‌پترولیوم و شرکت نفت ایران اعطا شد. ۵۰ درصد سهام این میدان در دریای شمال متعلق به شرکت نفت ایران زیر مجموعه شرکت ملی نفت ایران است. شریک ۵۰ درصد دیگر این میدان شرکت، «سریکا انرژی» است که در سال ۲۰۱۸ موفق شد در چارچوب قراردادی به ارزش ۴۰۰ میلیون دلار سهام سه میدان نفت و گاز را از شرکت بریتیش پترولیوم و سایر شرکا خریداری کند. سریکا انرژی در اکتبر سال ۲۰۱۸ توانست با پشتیبانی دولت انگلیس مجوز خزانه‌داری آمریکا را به مدت یک سال برای ادامه فعالیت این میدان به دست آورد. این شرکت سال بعد موفق به کسب معافیت دوساله شد که تا ۲۸ فوریه (۱۰ اسفند ۱۳۹۹) اعتبار دارد. براساس معافیت آمریکا، درآمد ایران از این میدان نفت و گاز به یک حساب امانی منتقل می‌شود.

تونی کراون والکر مالک سریکا انرژی گفته بود که آخرین مجوز آمریکا در شرایط تحریم ایران، بهترین راهکار برای حفاظت از دارایی سهامداران است. حالا با روی کارآمدن دولت جدید آمریکا و وعده بازگشت به توافق هسته‌ای و لغو تحریم‌ها علیه ایران انتظار می‌رود که منافع مالی ذخیره شده ایران به نحوی به داخل کشور منتقل شود.

خبر

کرمانشاه به سومین استان کشور در ظرفیت پتروشیمی تبدیل می‌شود

وزیر نفت گفت: با بهره‌برداری از طرح پتروشیمی اسلام‌آباد غرب، کرمانشاه به سومین استان کشور از نظر ظرفیت تبدیل می‌شود.

به گزارش وزارت نفت، بیژن زنگنه روز گذشته پیش از آیین آغاز عملیات اجرایی طرح پتروشیمی اسلام‌آباد غرب (GTPP) به عنوان نخستین طرح تولید پلی‌پروپیلن از گاز طبیعی در کشور در جمع خبرنگاران با تبریک دهه فجر اظهار کرد: آغاز این طرح برای من روزی به‌یاد ماندنی است، سال‌ها به دنبال اجرای این طرح در کشور بودم؛ به دلیل اینکه صاحب فناوری ویژه که شامل گاز طبیعی به پلاستیک‌های با ارزش هست، می‌شویم.

وی با بیان اینکه پتروشیمی اسلام‌آباد غرب یک پتروشیمی عظیم با سرمایه‌گذاری حدود ۶۰۰ میلیون‌دلاری است و هزاران شغل ایجاد می‌کند، تصریح کرد: با اجرای این طرح سطح فناوری استان به‌طور جدی بالا می‌رود.

وزیر نفت با اشاره به اینکه با اجرای طرح پتروشیمی اسلام‌آباد غرب ده‌ها کارخانه پایین‌دست پتروشیمی هم تاسیس می‌شود، تصریح کرد: کرمانشاه با بهره‌برداری از این طرح صاحب چهارمین پتروشیمی خود و پس از بوشهر و خوزستان سومین استان کشور از نظر ظرفیت پتروشیمی می‌شود.

زنگنه با بیان اینکه طرح‌های بالادستی و پایین‌دستی دیگری نیز برای این استان در نظر گرفته شده است، افزود: این قدم بزرگی است و به مردم تبریک می‌گویم. امیدوارم شرکت ملی صنایع پتروشیمی که مسوولیت این کار را پذیرفته است با جدیت و تلاش پیش از پایان این دولت، پیمانکار اصلی این طرح را انتخاب کرده تا مشغول کار شود.

وزیر نفت با اشاره به اینکه این طرح طی سه سال تکمیل خواهد شد، اظهار کرد: با بهره‌برداری از این طرح، این استان به عنوان یک قطب پتروشیمی می‌تواند از نظر فناوری، اشتغال و تولید در کشور ایفای نقش کند.

برای یازدهمین هفته پیاپی

تعداد دکل‌های حفاری آمریکا افزایش یافت

شرکت خدمات حفاری بیکرهیوز اعلام کرد که شمار دکل‌های نفت و گاز آمریکا برای یازدهمین هفته پیاپی افزایش یافته است.

به گزارش رویترز، شرکت‌های انرژی ایالات متحده شمار دکل‌های نفت و گاز آمریکا را برای یازدهمین هفته پیاپی افزایش دادند، زیرا قیمت نفت‌خام در چند ماه اخیر افزایش یافته است.

بیکرهیوز در گزارش روز جمعه (۱۷ بهمن‌ماه) خود آورده است که با افزایش هشت دستگاه، مجموع دکل‌های حفاری آمریکا در هفته منتهی به پنجم فوریه (جمعه، ۱۷ بهمن‌ماه) به ۳۹۲ دستگاه، یعنی بالاترین تعداد از ماه مه رسید.

با وجود افزایش شمار دکل‌ها در شش ماه اخیر، تعداد کل دکل‌های حفاری فعال در این هفته ۳۹۸ دستگاه و ۵۰ درصد کمتر از مدت مشابه آن در سال گذشته میلادی بود.

مجموع دکل‌های نفتی فعال آمریکا در این هفته، چهار دستگاه افزایش یافت و به ۲۹۹ دستگاه یعنی بالاترین تعداد از ماه مه رسید، این در حالی است که شمار دکل‌های گازی با چهار دستگاه افزایش به ۹۲ دستگاه رسید.

نفت خام دبلیوتی‌آی آمریکا در هفته مورد اشاره ۵۷ دلار برای هر بشکه معامله شد که بالاترین رقم از ماه ژانویه ۲۰۲۰ بود.

بر اساس داده‌های بیکرهیوز، قیمت‌های بالاتر نفت شرکت‌های انرژی را ترغیب کرد از ماه آگوست که شمار مجموع دکل‌های حفاری آمریکا به کمترین تعداد ثبت‌شده در میان داده‌های این شرکت رسید، تعداد دکل‌ها را افزایش دهند.

شمار دکل‌های حفاری نفت در آمریکا شاخصی برای پیش‌بینی تولید نفت این کشور در آینده مورد توجه فعالان بازار نفت است.

هشدار هند درباره تضعیف بهبود اقتصاد جهانی با افزایش قیمت نفت

وزیر نفت هند هشدار داد که افزایش قیمت نفت ممکن است بهبود اقتصاد جهانی را تضعیف کند.

به گزارش خبرگزاری ، دارمندرا پرادهان هشدار داد که افزایش قیمت نفت می‌تواند به بهبود اقتصاد جهانی پس از همه‌گیری ویروس کرونا آسیب بزند. این ویروس سبب کوچک شدن اکثر اقتصادها در سال گذشته میلادی شده است. در پی کاهش تولید نفت سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش (اوپک‌پلاس) بازار نفت با کمبود عرضه روبه‌رو شد و این مساله سبب شده است که قیمت‌های جهانی نفت‌خام به بالاترین حد خود در حدود یک سال گذشته برسد. افزایش قیمت نفت سبب شده است که قیمت بنزین در سومین کشور بزرگ مصرف‌کننده و واردکننده نفت جهان به‌طور بی‌سابقه‌ای افزایش یابد.

وزیر نفت هند در این باره گفت: تلاش برای تحریف غیرطبیعی قیمت‌ها تاثیر مخربی بر بهبود اقتصاد شکننده جهان دارد.

پرادهان ماه گذشته هم اوپک‌پلاس را مسبب گرانی قیمت نفت نامیده بود. وی افزود: در حالی که ما طرفدار قیمت‌های بسیار پایین نیستیم، از قیمت‌های بالا نیز پشتیبانی نمی‌کنیم. هند حدود ۸۵ درصد از نیازهای نفتی و نیمی از تقاضای گاز خود را از طریق واردات تامین می‌کند.

صنعت جهان

فرم اشتراک روزنامه

کلیه متقاضیان محترم می‌توانند هزینه اشتراک خود را بر اساس مبلغ مندرج در جدول ذیل :
به حساب شماره ۶۳۹۳۸۰۴۲ بانک رفاه شعبه میدان فردوسی کد ۱۸۰
و یا به شماره شبای IR۴۵۰۱۳۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۶۳۹۳۸۰۴۲
به نام روزنامه جهان صنعت
واریز و اصل سند بانکی مربوطه را به همراه فرم تکمیل شده به دفتر امور مشترکین روزنامه جهان صنعت ارسال نمائید .
آدرس : میدان آرژانتین- بلوار بیهقی- خیابان دهم غربی- پلاک ۱۰ - واحد ۲ و یا ارسال از طریق نمابر : ۸۸۷۳۱۴۳۱

« فقط تهران بزرگ »

دوره اشتراک	۶ ماهه	یکساله
هزینه اشتراک (ریال)	۳/۰۰۰/۰۰۰	۶/۰۰۰/۰۰۰

با توجه به اینکه توزیع روزنامه جهان صنعت توسط موسسه اطلاعات انجام می شود از مشترکان شهرستانی تقاضا می‌شود جهت دریافت اشتراک به دفاتر نمایندگی روزنامه اطلاعات در سراسر کشور مراجعه نمایند.

شرایط اشتراک :
- ساعات تحویل روزنامه از ۶ الی ۱۱ صبح
- شروع اشتراک (متقاضیانی که درخواست خود را به طور کامل تحویل نمایند) اول و شانزدهم هر ماه می باشد.
- مبلغ مندرج در جدول فوق بابت روزانه یک نسخه اشتراک می باشد .
- لطفا کپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک نزد خود نگهداری فرمائید .
- در صورت عدم تحویل روزنامه حداکثر تا ساعت ۱۴ همان روز مراتب را با تلفن ۸۸۷۳۱۹۸۱ اعلام فرمائید .

نام و نام خانوادگی : ..... شرکت / موسسه : ..... کدپستی : ..... تلفن : .....
فاکس : ..... تعداد درخواستی : ..... مدت اشتراک: ۶ ماهه ■ یک ساله ■
آدرس : .....
شماره فیش بانکی : ..... بانک : ..... تاریخ واریز فیش : .....

خبر

۷۶ قربانی جدید کرونا در کشور

سخنگوی وزارت بهداشت از شناسایی ۶۹۸۳ مورد جدید کووید۱۹ در کشور طی ۲۴ ساعت گذشته خبر داد.سیماسادات لاری گفت: از روز جمعه تا دیروز و بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، شش هزار و ۹۸۳ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی شدند که ۴۹۸ نفر از آنها بستری شدندوی افزود: مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به یک میلیون و ۴۵۹ هزار و ۳۷۰ نفر رسید. لاری ادامه داد: متاسفانه در طول ۲۴ ساعت گذشته، ۷۶ بیمار کووید۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جان‌باختگان این بیماری به ۵۸ هزار و ۴۱۲ نفر رسید. سخنگوی وزارت بهداشت گفت: خوشبختانه تاکنون یک میلیون و ۲۴۷ هزار و ۳۷۴ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند.لاری گفت: ۳۸۰۲ نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند.

وی افزود: تاکنون ۹ میلیون و ۶۱۲ هزار و ۳۳ آزمایش تشخیص کووید۱۹ در کشور انجام شده است.سخنگوی وزارت بهداشت گفت: بر اساس آخرین تحلیل‌ها، ۳۶ شهرستان در وضعیت نارنجی،۱۷۸ شهرستان در وضعیت زرد و ۲۳۴ شهرستان نیز در وضعیت آبی قرار دارندوی همچنین گفت: شهرستان‌های عجب شیر در آذربایجان‌شرقی، اردستان در اصفهان، اسفراین در خراسان شمالی، گرمسار در سمنان، بافت در کرمان، پاوه در کرمانشاه، بندرگز و کردکوی در گلستان، آستانه اشرفیه، بندرانزلی، رشت، رودبار، رودسر، صومعه‌سرا و لاهیجان در گیلان، آمل، بابل، بابلسر، بهشهر، تنکابن، جویبار، رامسر، ساری، سوادکوه، قائمشهر، محمودآباد، نکا و نوشهر در مازندران، بستک، بندرلنگه و قشم در هرمزگان، بهار، تویسرکان و رزن در همدان و ابرکوه در یزد در وضعیت نارنجی قرار دارند.

۳ استان صدرنشین تلفات کرونا در کشور

سخنگوی وزارت بهداشت، با اشاره به روند بیماری کرونا در کشور، بیشترین میزان بروز موارد مثبت بستری و همچنین فوتی ناشی از کرونا ویروس در کشور را اعلام کردسیماسادات لاری گفت: نمودار موارد بستری روزانه در برخی استان‌ها متاسفانه روند صعودی دارد و در هفته گذشته شاهد افزایش بروز هفتگی موارد مثبت بستری کشور نسبت به هفته ماقبل هستیم. در هفته گذشته بیشترین میزان بروز موارد مثبت بستری به ترتیب در استان‌های مازندران، گیلان و سمنان بوده است. همچنین بیشترین میزان بروز موارد مرگ و میر ناشی از کرونا در استان‌های مازندران، گیلان و گلستان گزارش شده است.وی افزود: متاسفانه به دلیل عادی‌انگاری شرایط و سهل‌انگاری در عمل به توصیه‌های بهداشتی تعداد شهرستان‌های دارای وضعیت نارنجی از ۱۸ شهرستان در هفته قبل به ۳۶ شهرستان در هفته جاری و تعداد شهرستان‌های زرد از ۱۳۰ شهرستان در هفته قبل به ۱۷۸ شهرستان رسیده است. در حال حاضر ۲۳۴ شهرستان کشور در وضعیت آبی هستندوی با اشاره به اینکه کرونا بخشی از زندگی بشر در همه دنیاست، گفت: همزیستی هوشمندانه و مسالمت‌آمیز با ویروس اجتناب‌ناپذیز است مطمئنا غلبه بر کرونا مستلزم تقویت و تداوم عزم مردم در عمل به توصیه‌های بهداشتی است. امیدواریم با همکاری مردم شاهد جلوگیری از خیز چهارم بیماری باشیم.

توصیه دبیر کل سازمان جهانی بهداشت به تولیدکنندگان واکسن کرونا

دبیر کل سازمان جهانی بهداشت (WHO) بر تسریع روند تولید واکسن کروناویروس تاکید کرد.دبیر کل سازمان جهانی بهداشت روز گذشته (جمعه) از تولیدکنندگان واکسن درخواست کرد تا به منظور کمک به افزایش تولید واکسن، دانش و تکنولوژی‌های خود را به اشتراک بگذارند و هشدار داد بدون دسترسی بیشتر به واکسن، پیشرفت‌های به دست آمده در برابر این بیماری از بین می‌رود.

«تدورس آدهانوم قبریسوس» دبیر کل سازمان جهانی بهداشت گفت: اکنون تعداد افرادی که واکسن کروناویروس را دریافت کرده‌اند از ۱۰۰ میلیون نفر فراتر رفته است.وی با بیان اینکه آمار منتشر شده از تعداد دریافت‌کنندگان واکسن خبر خوبی است، گفت: بیش از سه چهارم از واکسن‌های تولیدی در ۱۰ کشور ثروتمند توزیع شده که این امر نگران‌کننده است.همچنین برخی کشورها تعداد قابل توجهی از جمعیت خود را که در معرض ابتلا نوع شدید بیماری یا مرگ قرار ندارند، واکسینه کرده‌اندوی افزود: همچنین در حدود ۱۳۰ کشور که شامل ۲/۵ میلیارد نفر از جمعیت جهان می‌شود تنها یک دوز از واکسن تزریق شده است.

وی از کشورها خواست که پس از اتمام واکسیناسیون کادر بهداشتی و افراد مسن، باقی واکسن‌های خود را با دیگر کشورها به اشتراک بگذارند. دبیر کل سازمان جهانی بهداشت هشدار داده است که توزیع ناعادلانه واکسن پیشرفت‌هایی را که در راستای مقابله با همه‌گیری به‌دست آمده در معرض خطر قرار می‌دهد.

معاون استاندار تهران تاکید کرد

هیچ راهپیمایی مردمی در ۲۲ بهمن برگزار نمی‌شود

معاون امنیتی و انتظامی استاندار تهران با تاکید بر برگزاری رژه موتوری و خودرویی در ۲۲ بهمن گفت: هیچ‌گونه راهپیمایی مردمی در روز ۲۲ بهمن برگزار نمی‌شود.حمیدرضا گودرزی در جلسه با فرمانداران استان تهران که به صورت ویدئوکنفرانس برگزار شد با اشاره به برگزاری یوم‌الله ۲۲ بهمن اظهار کرد: طبق دستورالعمل شورای امنیت کشور، ستاد ملی کرونا و ستاد استانی، در یوم‌الله ۲۲ بهمن فقط رژه موتوری و خودرویی برگزار می‌شود.

وی افزود: هیچ‌گونه راهپیمایی مردمی در روز ۲۲ بهمن برگزار نمی‌شود و به فرمانداران استان تهران تاکید شد تا در اجرای مصوبات جدیت داشته باشند.

وی تاکید کرد: با توجه به افزایش تعداد مبتلایان به کرونا و نگرانی از شیوع پیک جدید به فرمانداران تاکید شد تا مصوبات ستاد کرونا را به دقت اجرا کنند تا از شیوع موج چهارم کرونا جلوگیری شود.

ویروس کرونا می‌تواند عملکرد پانکراس را مختل کند

یافته‌های یک مطالعه تازه در آلمان نشان می‌دهد که دامنه آسیب ویروس کرونا به ریه‌ها ختم نمی‌شود بلکه پانکراس (لوزالمعده) هم می‌تواند هدف حمله این ویروس باشد و این مطالعه، آلوده شدن سلول‌های مولد انسولین در پانکراس را آشکار می‌کند.متخصصان کلینیک دانشگاه اولم در آلمان پی برده‌اند که ویروس کرونا می‌تواند به لوزالمعده هم آسیب برساند.یک سخنگوی این دانشگاه می‌گوید: مطالعات نشان داده‌اند که سلول‌های تولیدکننده انسولین در پانکراس با پیشرفت بیماری آلوده می‌شوند.این مطالعه که نتایج آن در مجله علمی «نیچر متابولیسم» منتشر شده، وجود علائم دیابت یا وخیم‌تر شدن سوخت و ساز قند در بیماران دیابتی مبتلا به بیماری کووید۱۹ را توضیح می‌دهد.این مجله تخصصی پیش‌تر مقاله‌ای از پژوهشگران دانشگاه کیل را منتشر کرده بود که ابتلای یک جوان ۱۹ ساله به دیابت را پس از مبتلا شدن به کرونا تحلیل و بررسی می‌کرد.مارتین واگنر نویسنده مقاله تحقیقی دانشگاه اولم و پزشک ارشد بیمارستان این دانشگاه می‌گوید در بیماران کووید ۱۹ همیشه دوره‌ای وجود دارد که در آنها تنظیم سطح قند خون مختل می‌شود.بر همین اساس تیم تخصصی بیمارستان دانشگاه اولم، بافتی از لوزالمعده را در معرض ویروس‌های سارس- کوو ۲ قرار دادند و پی بردند که این ویروس می‌تواند به پانکراس نیز حمله‌ور شود. آنها همچنین بیماران فوت شده از کرونا را نیز به همین منظور مورد معاینه قرار دادند.این معاینات و موارد آزمایشگاهی به شناسایی پروتئین‌های ویروس در لوزالمعده منجر شد، حتی وقتی که دیگر در ریه‌ها پروتئین ویروس مشاهده نمی‌شد.مهم‌ترین هورمون لوزالمعده، انسولین است و مهم‌ترین عملکرد انسولین این است که واکنش‌های آنابولیک روی کربوهیدرات‌ها، چربی‌ها، پروتئین‌ها و اسیدهای نوکلئیک را تحریک می‌کند.بنا بر گزارش دویچه‌وله، مطالعه یادشده دربرگیرنده کنترل و بررسی وضعیت مبتلایان در فواصل زمانی مختلف است و نشان می‌دهد که عوارض و آسیب‌های ویروس کرونا به مراتب بیشتر از آن چیزی است که فرض می‌شود.

هر دو هفته یک‌بار محموله واکسن وارد کشور می‌شود

سخنگوی وزارت بهداشت گفت: در حال حاضر تعداد محدودی دوز واکسن کووید ۱۹ وارد کشور شده و هر دو هفته یک‌بار محموله جدیدی از این واکسن وارد کشور می‌شود.

سیماسادات لاری در خصوص واردات واکسن کووید ۱۹ اظهار کرد: در حال حاضر تعداد محدودی دوز واکسن کووید ۱۹ وارد کشور شده و هر دو هفته یک‌بار محموله جدیدی از این واکسن وارد کشور می‌شود.

سخنگوی وزارت کشور با اشاره به اینکه برای توزیع واکسن روسی کووید ۱۹ کمیته‌ای در معاونت بهداشتی وزارت بهداشت و درمان تشکیل شده است، گفت: اولویت تزریق واکسن در وهله اول کادر بهداشت و درمان و در گام بعدی افراد دارای بیماری زمینه‌ای است.لاری افزود: برای توزیع واکسن در استان‌ها الگو تعریف می‌شود اما جزئیات توزیع واکسن روسی مشخص نیست و پس از تدوین پروتکل نحوه توزیع در سراسر کشور اعلام می‌شود.

سخنگوی وزارت بهداشت و درمان با بیان اینکه در سبد خرید واکسن کووید ۱۹ چند گزینه وجود دارد، خاطرنشان کرد: درصدد هستیم قبل از رسیدن واکسن ایرانی به مرحله تولید همانند سایر کشورها از منابع مطمئن و مورد تایید واکسن تهیه کنیم.

وی در پایان یادآور شد: در دو هفته آینده واکسن کوبایی که بحث انتقال دانش است در ایران وارد مرحله کارآزمایی شود.

واکسن

بررسی ابعاد فاجعه محیط زیستی تالاب میانکاله در گفت و گو با اسماعیل کهرم

خانه از پای‌بست ویران است

مهدیه بهارمست- طی ۱۰ روز گذشته دو هزار و ۲۰۲ بال پرنده آبزی مهاجر بر اثر بیماری در تالاب میانکالـه و خلیج گرگان برای دومین سال پیاپی تلف شـدند و روزبه‌روز به این تعداد افزوده می‌شـود. گمانه‌زنی‌ها دوباره بر سر علت مرگ آنها شدت گرفته است. سال گذشته حدود ۴۰ هزار بال پرنده براثر ریختن سـم عمدی در همین تالاب تلف شـدند. بنابراین از بین رفتن پرندگان در تالاب موضوع جدیدی نیست. اکثر پرندگان تلف شـده از گونه‌های چنگر معمولی، فلامینگو و مرغابی هستند. با این حال ابتدا طبق روال همیشه مسوولان علت مرگ این پرندگان را مجهول دانستند تا اینکه بالاخره دیروز پس از بررسی سازمان دامپزشکی، علت مرگ آنها را سم بوتولیسم اعلام کرد. این سم نوعی باکتری به نام کلستریدیوم بوتولینوم در محل‌هایی که اکسیژن کم باشد در بقایای گیاهان کف تالاب رشد می‌کند و گرمای هوا نیز شرایط را برای رشد این باکتری فراهم می‌کند. در اصل ناشی از ریشه فاسد شده درختان در آب راکد تالاب اسـت. این سم بسیار کشنده است و به گفته سازمان دامپزشکی برای جلوگیری از تکرار آن باید تالاب میانکاله احیا شود وگرنه سالیان سال این فاجعه تکرار خواهد شد. این در حالی است که پارسال در پی مرگ هزاران پرنده در میانکاله پرویز کردوانی، شناخته‌شده‌ترین جغرافیدان و پدر کویرشناسـی ایران به «جهان صنعت» گفته بود:« عده‌ای به صورت عمدی در تالاب میانکاله سم ریختند. احتمالا این سم در سطح وسیعی ریخته شده است که جمعیتی ۱۵ هزارتایی از پرندگان تلف شده‌اند. کردوانی می‌پرسد سوال این است که این سم از کجا آمده است؟ اگر سمپاشی عمدی بوده چه کسی و از کجا چنین اقدامی کرده است که فقط پرندگان پایین‌دست تالاب تلف شده‌اند؟»

آنچنان که رئیس سازمان محیط‌زیست تابستان امسال درباره آن سخن گفته و این گونه اتفاقات را امری طبیعی دانست و گفت: «این دست اتفاقات در دنیا سابقه داشته است.»

شاید این اظهار نظر علیرضا هاشمی کارشناس پرنده‌شناسی بی‌مورد نباشد که گفته است بعید به‌نظر می‌رسد مبهم یا غیرمبهم بودن علت مرگ پرندگان مهاجر تفاوتی برای سازمان متولی داشته باشد چراکه در همان استان مازندران که ۴۳ هزار پرنده مهاجر تلف شدند، سالانه ۵۰۰ هزار تا یک میلیون پرنده مهاجر به‌صورت غیرقانونی در منطقه فریدون کنار و نقاطی دیگر در استان مازندران صید می‌شوند اما سازمان حفاظت محیط‌زیست برای جلوگیـری از آن نیز اقدام تاثیرگذاری نمی‌کند. در این شـرایط اگر علـت اصلی تلفات پرندگان هم برای این سازمان مشخص باشد نیز نمی‌دانم چقدر می‌توان امیدوار بود که اقدامی در راستای پیشگیری از آن انجام دهد.

■ **سم بوتولیسم نیست**

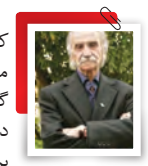

در همین راستا اسماعیل کهرم، پرنده‌شـناس و فعال محطزیست‌به«جهان‌صنعت» گفت: بهتر اسـت مسوولان دامپزشـکی کمی مطالعه و بررسی کنند و بعد درخصوص علت مرگ پرندگان میانکاله سـخن بگویند. چرا که سـم بوتولیسـم از یک عامل و باکتری به نام کلستریدیوم‌بوتولینوم‌است.این سم‌نوعی میکروب بی‌هوازی است، که در اثر فاسد شدن قوطی کنسرو در عرض سال‌ها تولید می‌شود. با این اوصاف به هیچ عنوان امکان ندارد این سم در تالاب تشکیل شود، یا حتی بشود آن را از سم‌فروشی‌ها خرید. بنابراین نظریه سم بوتولیسم کاملا خلاف واقع است. زیرا سـم بوتولیسم هنگامی که گوشت قرمز و ماهی سارد‌ین زمان زیادی در کنسرو بماند و فاسد شود، سم بوتولیسم تولید می‌کند. با این حال درون تالاب هیچ سم بوتولیسمی وجود ندارد. برخی می‌گویند دلیل اصلی آن راکد بودن آب تالاب است، اما این نظریه هم اشتباه است.وی افزود: در حال حاضر ما ۲۵۲ عدد در کشور تالاب داریم. اگر حرف مسوولان صحت داشته باشد و درون تالاب سم بوتولیسم خود به خود تشکیل شده باشد، این سوال مطرح می‌شود که چرا فقط درون تالاب میانکاله این سـم تولید می‌شود؟! چرا در تالاب شادگان ۴۰۰ هزار هکتاری این سم تشکیل نشده است؟! در حالی که پارسال هم این اتفاق رخ داد و من به شما گفتم صیادان منطقه عمدا سم را برای انتقامجویی از مسوولان محیط‌زیست روانه تالاب میانکاله کرده‌اند. البته بعدا از رسانه‌ای شدن صحبت‌های من مسوولان مجبور شدند بالاخره زیر بار این قضیه بروند و مسوولان محیط‌زیست به این امر اعتراف کردند. امسال هم وضع همین اسـت اما هنوز حقیقت را رسانه‌ای نکردند این پرنده شناس با تاکید بر اینکه سمپاشی در منطقه عمدی اسـت، بیان کرد: در آن منطقه انواع و اقسـام آدم‌ها کنار هم از تالاب بهره‌برداری می‌کنند. تعدادی صیاد از تالاب ماهیگیری می‌کنند، شـکارچیان پرنده، کشاورزانی که زمین را شخم می‌زنند، دامدارانی که بز و گوسفندها را در مراتع اطراف تالاب می‌چرانند و در نهایت عرب‌هایی که گاومیش را در شـمال میانکاله می‌برند. در مقابل تمام این افراد عده‌ای هستند به عنوان محیط‌بان که در فصل صیادی و شکار بین محیط‌زیست و افرادی که در آنجا فعالیتی دارند اختلاف‌هایی رخ می‌دهد. حال این افراد برای انتقام از محیط‌زیست درون تالاب سمپاشی می‌کنند. مگر پارسال این افراد هزاران بال پرنده را قتل‌عام نکردند، امسال هم همان کار را تکرار کردند.

وی افزود: پارسال با وجود تمام اتفاق‌هایی که رخ داد، سـازمان دامپزشکی اعلام کرد نمونه سم را برای بررسی‌های بیشتر به آلمان فرستاده است. همان پارسال هم من گفتم نتیجه این آنالیز هیچ وقت منتشر نخواهد شد و نشد. امسال هم مسوولان ذی‌ربط دلیل مرگ پرندگان را سم بوتولیسم اعلام کردنـد، چرا که بیان این امر برای آنها به صرفه‌تر است زیرا اگر دلیل اصلی آن را بیان کنند، تمام مردم منطقه به علاوه سازمان محیط‌زیست باید پاسخگو و محاکمه شوند. یک ضرب‌المثلی وجود دارد که می‌گوید دروغگو دشمن خداست، در صورتی که دروغ مانند ریگ در ایران بسیار است. قطعا مدیر کل محیط‌زیست پنهان‌کاری می‌کند چون جایگاهش در خطر می‌افتد. کسانی که می‌گویند بوتولیسم عامل مرگ پرندگان شده دروغ می‌گویند. تالاب میانکاله حدود ۶۸ هزار هکتار است، حتی اگر آن را از نو احیا کنیم باز هم سال دیگر شکارچیان و صیادان آن را سمی می‌کنند زیرا اختلافات در آن منطقه ریشه دوانده است.

■ **طریقه سرایت به انسان**

کهرم درباره انتقال سـم به انسان گفت: اگر کسی در تماس با آن سم باشد، به سرعت مسموم می‌شود، والا این سمی نیست که در هوا پخش شود. جالب است که ما اجساد پرنده‌ها را با چشم می‌بینیـم، اما از موجوداتی کـه زیر آب زندگی می‌کنند مانند حلـزون، دوکفه‌ای‌ها و صدف‌ها خبری در دسـت نداریم. البتـه باید بدانیم که همانند سال گذشته تا به حال تمام این موجودات تلف شدند.

■ **راهکار جلوگیری از تلفات پرندگان**

این فعال محیط‌زیسـت در خصوص راهکار جلوگیری از تلفات پرندگان تالاب تصریح کرد: برای اینکه سال دیگر شاهد چنین اتفاق‌هایی نباشیم، تمام افرادی که از تالاب بهره‌برداری می‌کنند به همراه سازمان محیط‌زیسـت باید اختلاف‌ها را کنار بگذارند. البته تالاب میانکاله پناهگاه حیات وحش اسـت و اصلا قرار نیسـت در آنجا صیاد، شـکارچی و کشـاورز وجود داشته باشد. قبل از انقلاب تمام زمین‌های آن منطقه توسط سازمان حفاظت محیط‌زیست خریداری شده است. حال کشاورزان این زمین‌ها را به زور غصب کردند. طبق قانون حیات وحش هیچ‌کدام از این افراد نباید در آن منطقه حضور داشته باشند. بنابراین این خانه از پای‌بست ویران است و با این تفاصیل هیچ‌گاه درست نمی‌شود. به نظرم مجدد در سال دیگر هم شاهد از بین رفتن پرندگان مهاجر خواهیم بود.

میانکاله از جمله تالاب‌های مهم بین‌المللی تحت نظر کنوانسیون «رامسر» است که در شرق استان مازندران قرار دارد. این تالاب به عنوان یکی از ۹ ذخیره‌گاه مهم زیست‌کره کشور سالانه میزبان بیش از یک میلیون و ۵۰۰ هزار پرنده از ۱۵۰ گونه مختلف است. سازمان حفاظت از محیط‌زیست نیز هیچ مسوولیتی در قبال دفاع از حقوق حیوانات متقبل نمی‌شود.

زاویه

آغاز واکسیناسیون کرونا با پرسنل ICU

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا ضمن هشدار نسبت به خیز ملایم کرونا در برخی استان‌ها، از دو برابر شدن شهرهای نارنجی در کشور خبر داد.

علیرضا رییسی در حاشیه پنجاه و ششمین جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا که با حضور رییس جمهور و دیگر اعضا برگزار شد، گفت: امروز بحث‌های مختلفی در زمینه وضعیت دنیا و مباحث مربوط به ویروس جهش‌یافته‌ای که در دنیا شایع شده اعم از انگلیس، اروپا، آفریقای جنوبی و حتی در ژاپن داشتیم. نیاز است این وضعیت را به دقت رصد کنیم.

■ **وضعیت کرونا در کشورهای اروپایی با وجود آغاز واکسیناسیون در این کشورها**

رییسی افزود: در حال حاضر انگلیس، آمریکا، آلمان و به طور کلی اروپا و آمریکا در وضعیتی قرار دارند که دارند در برابر این ویروس جهش‌یافته به زانو درمی‌آیند و بحث، جدی است و اکثر بیمارستان‌هایشان پر شده است. این در حالی است که بسیاری از این کشورها واکسیناسیون را آغاز کرده‌اند به طوری که انگلیس تاکنون ۱۰ میلیون نفر را واکسن زده و بسـیاری از کشورهای اروپایی دیگر هم به همین صورت واکسیناسیون را آغاز کرده‌اند. این نشان‌دهنده این است که ما باید حواس‌مان باشد که حتی اگر واکسیناسیون هم آغاز شود، حتما نیاز است که مراقب رعایت پروتکل‌های بهداشتی باشیم و به دقت رعایت کنیم.

■ **هوشیار باشیم و پروتکل‌ها را رعایت کنیم**

رییسـی افزود: حتی در سطح کشـوری مانند ژاپن که تاکنون عملکرد بسیار موفقی در مدیریت کرونا داشته است، به دلیل جهش ویروس در این کشـور اعلام کردند بیش از ۷۰ درصد تخت‌های بیمارستانی‌شـان پر شـده است. این نشـان می‌دهد که باید هشـدار دهیم و حتما پروتکل‌ها و دستورالعمل‌ها را رعایت و رصد کنیم.

وی ادامه داد: هدف ما این است که تا ایجاد یک ایمنی مناسب از طریق واکسیناسیون، در شرایط فعلی خوبی که کشور ما قرار گرفته، برخلاف سایر کشورها که واقعا مشکلات زیادی برایشان پیش آمده، بتوانیم این وضعیت را ادامه دهیم و آن را حفظ کنیم و از شیوع و بروز بیماری و خیز چهارمی که ممکن است اتفاق بیفتد، جلوگیری کنیم.

■ **هدف‌گذاری برای نوروزی آرام**

رییسـی افزود: هدف‌مان این است که یک شب عید آرام داشـته باشیم. هموطنان عزیز همه درک می‌کنیم، همه در یک کشـور زندگی می‌کنیم و می‌دانیم که عید گذشـته درگیر کرونا بودیم، قبل از آن هم درگیر سـیل بودیم و امسال سومین سالی است که در تعطیلات عید با این پدیده‌ها مواجه هسـتیم. امید داریم که اگر خوب بتوانیم این پنج، شـش هفته را به خوبی رعایت کنیم و مانع خیز چهارم شویم، بتوانیم یک شب عید آرام داشته و برخی فعالیت‌ها را بتوانیم انجام دهیم.

شهرهای نارنجی دو برابر شد

رییسی درباره آخرین وضعیت کشور گفت: خوشبختانه هنوز شـهر قرمز نداریم اما شـهرهای نارنجی از ۱۸ به ۳۶ رسـیده و دوبرابر شـده که این یک هشدار است. شهرهای زرد از ۱۳۰ به ۱۷۸ رسیده و شهرهای آبی از ۳۰۶ به ۲۳۴ شهر کاهش یافته است.

■ **خیز ملایم کرونا در برخی استان‌ها**

رییسی افزود: بنابراین نشان می‌دهد که خیزی از بیماری در برخی اسـتان‌ها گرچه به صورت ملایم شـروع شده و چـون در ابتدای راه هسـتیم می‌توانیم با رعایت و مداخله موثـر پروتکل‌ها و پرهیز از آموزه‌هایی که داشـتیم یعنی پرهیز از تجمعات و دورهمی‌های خانوادگی، زدن ماسک و رعایت پروتکل‌ها و تهویه مناسب جلوی خیز شدید بیماری را بگیریم.

■ **هشدار به ۸ استان**

رییسـی گفت: به استان‌های هرمزگان، خوزستان، یزد، اسـتان‌های شمالی گیلان، مازندران و گلستان، آذربایجان غربی و لرسـتان هشدار می‌دهیم که باید به دقت مراقب و مواظب باشیم. هفته گذشته فقط در دو استان شهر نارنجی داشتیم به طوری که در گیلان سه شهر و در مازندران ۱۵ شهر نارنجی بود اما اکنون پراکندگی این ۳۶ شهر نارنجی در شـهرهای مختلفی اعم از آذربایجان شـرقی، اصفهان، خراسـان شمالی، سـمنان، کرمانشـاه، گیلان، مازندران، گلسـتان، هرمزگان، همدان، یزد و... نشان می‌دهد برخی شهرهایی که در این استان‌ها زرد بودند با توجه به افزایش موارد ابتلا، تغییر رنگ داده و یک درجه بالاتر رفتند و وارد شهرهای نارنجی شده‌اند.

وی با اشاره به مصوبات جدید ستاد ملی مقابله با کرونا گفت: امروز بحث‌های مختلفی مطرح شـد و مصوباتی هم داشـتیم. یکی از مصوبات این بود که در دنیا یک‌بار دیگر ثابت شد که دیجیتالی و الکترونیک کردن خدمات می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد. ضمن اینکه منجر به صرفه‌جویی در بسیاری از هزینه‌ها می‌شود. اگر بتوانیم خدمات پرتکرار و پرمراجعه به دستگاه‌های دولتی و سایر دستگاه‌ها را که مردم مجبورند بـرای دریافت خدمت حضوری مراجعه کنند، به صورت الکترونیک ارائه دهیم و نیاز نباشد که مردم به صورت حضوری مراجعه کنند، هم در بحث ترافیک، هم در زمینه تجمع و هم در زمینه بیماری قطعا می‌تواند موثر باشد.

الـزام جدیـد برای ارائـه خدمات الکترونیک از سـوی دستگاه‌های اجرایی

وی افزود: امروز یکی از مصوبات این بود که تا پایان سال ۱۳۹۹ دسـتگاه‌های اجرایی موظف باشند که سه مورد یا بیشتر از خدمات پرتکرار و پرمخاطب‌شان را که باعث می‌شود مراجعین زیادی به صورت حضوری داشته باشند، به صورت الکترونیک ارائه دهند تا مردم مجبور نباشند برای یک کار ساده ساعت‌ها در ترافیک یا در صف باشند و مجبور شوند حضوری مراجعه کنند که همین می‌تواند منجر به شـیوع بیماری شـود. امیدواریم بتوانند بـا کمک وزارت ارتباطات و همکاری دستگاه‌ها، این خدمات را به صورت الکترونیک ارائه داده و در سـال آینده هم ادامه دهند. البته بسیاری از دستگاه‌ها در حال حاضر خدمات‌شان را الکترونیک کردند و نیاز به مراجعه ندارند و مردم بسیار راضی هستند.

تعیین تکلیف نحوه برگزاری امتحانات عملی دانشجویان

وی افـزود: نکتـه بعـد در زمینه دانشـجویان بود که دانشـجویانی که کلاس‌های عملی یـا امتحانات کتبی یا عملی دارند، مصوب شـد که امتحـان به صورت حضوری نباشد و به صورت آنلاین برگزار شود، اما آنهایی که امتحان عملی دارند اگر بومی آن منطقه یا دانشگاه باشند و نیازی به خوابگاه نداشـته باشند، می‌توانند در شهرهای صرفا زرد و آبی امتحاناتشـان را به صورت عملی با رعایت پروتکل‌ها بدهند. این اقدام در شهرهای نارنجی و قرمز ممنوع است. در زمینه دانشجویان، بیشترین نگرانی‌مان در زمینه استفاده از خوابگاه‌هاست. بنابراین دانشجویانی که بومی هستند یا نیاز به استفاده از خوابگاه ندارند، می‌توانند امتحانات عملی‌شان را در شهرهای صرفا زرد و آبی بدهند.

■ **تهران و البرز همچنان در وضعیت زرد**

رییسـی با بیان اینکه استان تهران و شهر تهران و البرز هنوز در وضعیت زرد است و هنوز نارنجی نشده، گفت: اما ممکن است این وضعیت شکننده باشد و حتما باید رعایت پروتکل‌ها انجام شود.

منع تردد به سه استان شمالی و چند استان مسافرپذیر

وی افزود: در سـه اسـتان شـمالی گیلان، گلستان و مازندران منع تردد دارند. در برخی شـهرهای مسـافرپذیر مانند بندرعباس، قشـم، کیش، اصفهان، بوشـهر، شیراز و مشهد هم منع تردد دارند.

■ **آغاز واکسیناسیون کرونا بر اساس اولویت‌بندی سند ملی واکسیناسیون**

وی با اشاره به موضوع واکسیناسیون کرونا نیز اظهار کرد: در زمینه واکسـن هم اولین محموله وارد کشور شد و قرار است بر اساس اولویت‌بندی‌ای که در سند ملی واکسیناسیون کشور مصوب ستاد ملی مقابله با کرونا مصوب شده، تزریق را شروع کنیم. بر این اساس اول افرادی که در آی‌سی‌یوها کار می‌کنند و در بخش مراقبت ویژه که مستقیما با بیمار ارتباط دارند، در اولویت تزریق هستند.

■ **محموله‌های بعدی واکسن در راه است**

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا گفت: محموله‌های بعـدی در هفته‌هـای آینده به دسـت ما خواهد رسـید. خوشبختانه واکسنی که وارد کشور شده، کاملا مورد تایید است و بسیاری از کشورهای دیگر هم خواهان این واکسن هستند. خوشـبختانه مقاله‌ای که در مجله پزشکی معتبر لنسـت چاپ شـد، تایید کرد که این واکسن ۹۱/۶ درصد اثربخشی دارد که این میزان نشان می‌دهد یکی از واکسن‌های با بالاترین اثربخشی است که در دنیا وجود دارد. از ویژگی دیگر این واکسن این است که برای تمامی گروه‌های سنی اولویت‌دار قابل اسـتفاده اسـت. برخی واکسن‌ها در برخی سن‌های خاص منع مصرف دارد اما این واکسن ایمن و خوب است و به همین دلیل اکثر کشورهای اروپایی متقاضی شدند که این واکسن را در اختیار بگیرند.

■ **آخرین وضعیت واکسن‌های ایرانی کرونا**

رییسی گفت: البته ما از کشورهای دیگر و همچنین از سبد کوواکس هم که سبدی از واکسن‌های مختلف است، پیگیری می‌کنیم. ضمن اینکه واکسـن تولید داخلی هم با موفقیت در حال طی مراحل است و امیدوارم مراحل کیفی آن مورد تایید کارشناسان قرار گیرد و بتوانیم طی چند ماه آینده واکسن داخلی داشته باشیم. خبر خوب دیگر اینکه یکی دیگر از واکسـن‌های کرونای ما که در مجموعه سرم‌سازی رازی اسـت، ظرف فردا یا پس‌فردا فاز مطالعه انسانی‌اش را شـروع می‌کند که اینها می‌تواند کمک کند و آینده خوبی برای واکسیناسیون کشور متصور هستیم.

گردشگری

پذیرایی پیست اسکی دیزین از اسکی‌بازان با کرونا و گرانی

شیوع در قله

سایه شوم کرونا و گرانی در پیست اسکی دیزین سیلی سردی به صورت اسکی‌بازها می‌زند. پیست اسکی دیزین همزمان با پیست توچال و دربندسر از دی‌ماه ۹۹ باز شده است. دیزین بزرگ‌ترین پیست اسکی و یکی از جاذبه‌های مهم گردشگری ایران است که در فاصله یک ساعتی تهران قرار دارد. دسترسی آسان آن از طریق جاده چالوس و آزادراه تهران- شمال باعث شده پیست دیزین این روزها حتی وسط هفته هم شلوغ باشد. برخی از مربیان و اسکی‌بازها که در روزهای گذشته به پیست دیزین رفته‌اند، شاهد ازدحام جمعیت بدون رعایت پروتکل‌های بهداشتی در صف‌های طولانی بالابرها و رستوران‌ها بوده‌اند. ایرج، یکی از مربیان اسکی به ایسنا می‌گوید: به نظر می‌رسد نظارت و کنترلی برای رعایت شیوه‌نامه‌های کرونا وجود ندارد. کابین‌های کوچک که گنجایش چهار نفر را دارند گاهی با ظرفیت کامل بالا می‌روند. انگار بهداشتی در کار نیست.

او ادامه می‌دهد: پیست‌های اسکی از جمله مناطقی هستند که ویروس به راحتی در آنجا شایع می‌شود. اسکی‌بازها در بیشتر مواقع از دستکش خود برای پاک کردن صورت و بینی استفاده می‌کنند؛ با همان در تماس با دستگیره تله‌کابین و تله‌سیژ هستند و همان دستکش آلوده را روی میز رستوران می‌گذارند. اگر احیانا شخصی ناقل کرونا باشد به راحتی و به این شکل ویروس را به بسیاری دیگر انتقال می‌دهد. برای همین در اروپا تقریبا تمام پیست‌های اسکی را تعطیل کرده‌اند.

یکی دیگر از راهنمایان گردشگری و مربیان اسکی از گرانی‌ها در پیست دیزین با ایسنا حرف می‌زند. بابک می‌گوید: قیمت ورودی پیست دیزین در زمستان امسال به ۲۵۰ هزار تومان رسیده است در حالی که سال گذشته مبلغ آن ۱۸۰ هزار تومان بود یعنی بیش از ۳۵ درصد افزایش قیمت! مساله دیگر این است که بهترین بخش پیست معروف به «قله» تعطیل شده است اما هزینه ورودی پیست را کامل حساب می‌کنند. ظاهرا علت این تعطیلی، سست شدن یکی از پایه‌های خط تله‌کابین «قله» است. زمان زیادی برای تعمیر داشتند اما چرا اقدام نکردند؟!

او ادامه می‌دهد: علاوه بر افزایش قیمت ورودی پیست، هزینه‌های دیگر هم بیشتر شده، از جمله اجاره لوازم اسکی که از ۳۰۰ هزار تومان تا یک میلیون تومان (بسته به کیفیت و کارکرد) است. هزینه پارکینگ خودرو ۲۵ هزار تومان و کرایه ارزان‌ترین خانه محلی و اتاق در هتل شبی ۵۰۰ هزار تومان شده است. هزینه رستوران، غذا و نوشیدنی هم که بماند. هزینه یک روز اسکی، بدون اقامت برای یک نفر، میانگین ۱/۵ میلیون تومان آب می‌خورد. این مبالغ حتی در شرایطی که گردشگر خارجی نداریم، برای گردشگر داخلی جذاب نیست و اسکی را به قشر مرفه محدود می‌کند.

این راهنمای اسکی با اشاره به ازدحام جمعیت و رعایت نشدن پروتکل‌های کرونا در صف بالابرها می‌گوید: معطلی در صف بالابرها حتی در روزهای وسط هفته به یک ساعت می‌رسد. در گذشته وقتی اسکی‌بازها یا گردشگران همراه مربی بودند، ضرورتی نداشت در صف عمومی بایستند چون مربی ساعتی پول می‌گیرد و این منصفانه نیست که فراگیر اسکی با وجود پرداخت هزینه مربی، برای هر نوبت بالا رفتن یک ساعت هم در صف معطل شود.

او بیان می‌کند: پیست دیزین یکی از جاذبه‌های گردشگری نزدیک به تهران است که موقعیت جغرافیایی و استراتژیک بسیار خوبی دارد و محل آن کاملا اصولی انتخاب شده است. نباید آن را به حال خود رها کرد. حالا که هدف درآمدزایی است، دست‌کم خدمات بهتری بدهند. چرا هزینه ورودی را کامل می‌گیرند اما بهترین بخش پیست را با بی‌تفاوتی تعطیل کرده‌اند و پاسخگو هم نیستند و چرا حالا که انتخاب محدود است، قیمت‌ها را لجام‌گسیخته و بدون نظارت افزایش داده‌اند؟

راهکار کشورهای اروپایی و آمریکایی برای مهار کووید۱۹

تولد «گذرنامه واکسن»

عبارت جدیدی را از زبان مقامات کشورهای مختلف و کارکنان صنعت گردشگری می‌شنویم: «گذرنامه واکسن». این یعنی در آینده نزدیک شاید ارائه مدرک دیجیتالی منفی بودن نتیجه آزمایش کرونا یا مدرکی برای واکسینه‌شدن در برابر این ویروس برای مسافرت اجباری باشد.

فرمان‌های اجرایی جو بایدن رییس‌جمهور ایالات متحده آمریکا برای کنترل همه‌گیری کرونا شامل درخواست از سازمان‌های دولتی برای در نظر گرفتن امکان متصل کردن گواهی واکسن کرونا به مدارک سایر واکسن‌ها در قالب یک مدرک دیجیتالی می‌شود. دولت دانمارک روز چهارشنبه اعلام کرد طی سه یا چهار ماه آینده، گذرنامه‌های دیجیتالی صادر خواهد کرد که شهروندانش به واسطه آن می‌توانند ثابت کنند واکسینه شده‌اند. فقط دولت‌های کشورهای مختلف نیستند که از ایده «گذرنامه واکسن» استقبال کرده‌اند. طی هفته‌های آینده شرکت‌های هواپیمایی «اتحادایرویز» و «امارات» استفاده از گذرنامه‌های دیجیتالی سفر را آغاز می‌کنند که توسط «انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی» ایجاد شده است. این گذرنامه‌ها با هدف کمک به مسافران برای مدیریت برنامه‌های سفری و همچنین ارائه مدارکی درباره واکسینه بودن و نتیجه آزمایش کرونا به شرکت‌های هواپیمایی و کشورهای مختلف ایجاد خواهد شد. چالش کنونی، ساخت مدرک یا اپلیکیشنی است که در تمام نقاط جهان پذیرفته شود و علاوه بر حفظ حریم خصوصی، بدون در نظر گرفتن وضعیت مالی و امکانات موبایل‌های هوشمند، دسترسی به آن برای تمامی افراد امکان‌پذیر باشد.

■ **«گذرنامه واکسن» چیست**

«گذرنامه واکسن» مدرکی است که نشان می‌دهد آیا فرد دارنده گذرنامه در برابر کرونا واکسینه شده است یا خیر. همچنین انواع دیگر این گذرنامه می‌توانند برای سهولت سفر اطلاعاتی درباره نتیجه منفی آزمایش کرونا ارائه دهند. انواعی از «گذرنامه‌های واکسن» که در حال حاضر شرکت‌های هواپیمایی، گروه‌های صنعتی مختلف، شرکت‌های فناوری و غیردولتی در تلاش برای تهیه آنها هستند چیزی شبیه یک اپلیکیشن خواهند بود که روی گوشی‌های موبایل نصب می‌شوند یا بخشی از کیف پول دیجیتالی مسافر خواهند بود. نیک کارین معاون اول انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی می‌گوید: «این اقدام تلاشی برای دیجیتالی کردن روند کنونی است. به این ترتیب هماهنگی و سهولت بیشتری شکل می‌گیرد و مسافرت بین‌کشوری برای مردم بی‌آنکه مجبور باشند برگه‌های کاغذ مختلف برای کشورهای مختلف و مدارک مختلف برای ایستگاه‌های بازرسی مختلف ارائه کنند راحت‌تر خواهد بود.» انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی یکی از چندین سازمانی است که سال‌هاست سعی دارد راه‌حل‌های دیجیتالی برای ارائه اعتبارنامه‌های سفری ارائه دهد. در طول گسترش ویروس کرونا، چنین گروه‌هایی به گنجاندن وضعیت واکسینه شدن افراد در گذرنامه تمرکز داشته‌اند. ایده کلی این است که اگر قرار باشد تمامی اطلاعات لازم در گوشی همراه گردآوری شود، به ظور قابل توجهی در زمان صرفه‌جویی خواهد شد. همچنین شرکت «آی‌بی‌ام» در نظر دارد گذرنامه سفری دیجیتالی دیگری صادر کند که افراد با استفاده از آن می‌توانند برای حضور در اماکن عمومی همچون استادیوم‌های ورزشی، هواپیما، دانشگاه و محل کار واکسینه شدن‌شان را ثابت کنند.

■ **لزوم در اختیار داشتن «گذرنامه واکسن» چیست**

برای سفرهای بین‌المللی، دولت‌ها و مسوولان بهداشت از مسافران درخواست ارائه مدرک واکسینه شدن را خواهند داشت یا اینکه از مسافران می‌خواهند مدرکی از منفی بودن نتیجه آزمایش کرونا ارائه کنند.

در حال حاضر نیز بسیاری از کشورها ورود مسافران را مشروط به ارائه مدرک منفی بودن آزمایش کرونا اعلام کرده‌اند. به گفته دبیر کل سازمان جهانی گردشگری ارائه چنین مدارکی برای احیای صنعت گردشگری می‌تواند ضروری باشد.

■ **آیا پیش‌تر ارائه مدرک واکسینه شدن در برابر بیماری سابقه داشته است**

ارائه مدرک واکسینه بودن برای شرکت در یک فعالیت به خصوص یا حضور در یک کشور مشخص مساله جدیدی نیست. دهه‌های متوالی است کسانی که قصد دارند به برخی از کشورها سفر کنند باید مدرک واکسینه شدن در برابر ابتلا به بیماری‌هایی همچون وبا، تب زرد و سرخجه را ارائه دهند. اما تفاوت بزرگ بین مُهر تایید‌کننده واکسینه شدن و مدرکی که این روزها کشورهای مختلف به دنبال صدور آن هستند، دیجیتالی بودن آن است که دیجیتالی بودن نگرانی‌هایی درباره مراقبت از حریم شخصی و دسترسی به آن را به دنبال دارد. بنیاد «لینکوس» با همکاری گروهی متشکل از بیش از ۳۰۰ نفر از پنج قاره سعی دارد استانداردهای جهانی لازم برای اپلیکیشن اعتبارنامه واکسن را ارتقا ببخشد.

اما آیا «گذرنامه واکسن» حتما باید به صورت دیجیتال باشد؟ دیجیتالی بودن گذرنامه‌های واکسن اجباری نیست اما مسلما روند مسافرت با کمک گذرنامه دیجیتالی راحت‌تر خواهد بود.

■ **ایرادهای واردشده به «گذرنامه واکسن» چیست**

در جهانی که یک میلیارد نفر به دلیل در اختیار نداشتن گذرنامه، گواهی تولد، گواهینامه رانندگی و کارت ملی قادر به اثبات هویت‌شان نیستند، لزوم ارائه مدارک دیجیتالی برای ارائه وضعیت واکسینه شدن افراد می‌تواند نابرابری را افزایش دهد و بسیاری از افراد را تحت پوشش قرار ندهد.

■ **چالش‌های صدور این گذرنامه‌های دیجیتالی چیست**

کارشناسان فناوری و صنعت گردشگری معتقدند با اینکه می‌شود با کمک فناوری از یک اپلیکیشن برای ارائه اطلاعات جامع استفاده یا سیستم‌هایی ایجاد کرد که امکان ذخیره اطلاعات مسافران یا پیگیری آنها وجود نداشته باشد اما این کار زمان طولانی احتیاج دارد.

میراث

سرپرست کاوش آبراهه‌های تخت‌جمشید در نامه به وزیر مطرح کرد

هرچه سریع‌تر زمینه ارسال نمونه‌ها را فراهم کنید

سرپرست کاوش آبراهه‌های تخت‌جمشید از برخی سیاست‌های پژوهشگاه باستان‌شناسی در قبال عدم ارسال نمونه‌های آزمایشات سال‌یابی به موسسه ماکس پلانک آلمان انتقاد کرد.

علی اسدی (سرپرست کاوش آبراهه‌های تخت‌جمشید) در نامه‌ای به علی‌اصغر مونسان (وزیر میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری) از موانع پیش‌روی انجام آزمایش‌های سال‌یابی و ژنتیک اسکلت‌های به دست آمده از تخت‌جمشید به دلیل برخی سیاست‌های پژوهشگاه باستان‌شناسی گلایه کرد.

در بخشی از این نامه آمده است: همان‌گونه که احتمالا مستحضر هستید در تابستان سال جاری، برخی اسکلت‌های انسانی از آبراهه‌های تخت‌جمشید کشف شد. نمونه‌های کشف شده به وسیله دکتر وحدتی نسب (انسان‌شناس و عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس) برای گاه‌نگاری و آزمایش‌های ژنتیک نمونه‌برداری شدند و قرار شد با توجه به اینکه متاسفانه امکان آزمایشات سال‌یابی دقیق از این نمونه‌ها در داخل کشور عزیزمان ایران وجود ندارد، نمونه‌های برداشت شده، با نامه‌نگاری انجام شده، به موسسه ماکس پلانک آلمان فرستاده شوند. بعد از طی تمامی مراحل اداری انتقال نمونه‌ها از تخت‌جمشید و انجام کارهای اداری در پژوهشکده باستان‌شناسی در مرحله نهایی صدور مجوز، آقای دکتر عمرانی، ریاست محترم پژوهشگاه میراث فرهنگی با ارسال نمونه‌ها به مرکز یادشده مخالفت کرده‌اند. دلیل این مخالفت نیز براساس گفته‌های مسوول روابط بین‌الملل ایشان این است که ظاهرا در نامه‌ای از موسسه ماکس پلانک به آقای عمرانی، عنوان ایشان (ریاست پژوهشگاه) ذکر نشده و باعث تکدر خاطر ایشان شده است.

جناب آقای وزیر از طرفی همه ما می‌دانیم که نمونه‌های آزمایشی تخت‌جمشید دارای چه اهمیتی هستند و به راستی همه ما مشتاقیم بدانیم گروهی متشکل از دست‌کم سیزده چهارده نفر چرا و به ویژه چه تاریخی در داخل آبراهه‌های زیرزمینی شمال خاوری و حاشیه بنای دروازه ناتمام مرده‌اند و ارتباط اینها با حمله اسکندر مقدونی به تخت‌جمشید چگونه است؟ به طور کلی پاسخ به این پرسش‌ها بخشی از مسائل تاریخ مهم هخامنشی برای تمامی ایرانیان است.

سرپرست کاوش آبراهه‌های تخت‌جمشید در بخش دیگری از نامه ضمن گلایه از برخی رفتارهای سلیقه‌ای در پژوهشکده آورده است: اینجانب تقاضای خود را در جامعه باستان‌شناسی مطرح کرده‌ام و متاسفانه بنا به دلایل گوناگون و البته احتمالا به خاطر محافظه‌کاری بیش از حد تاکنون به جایی نرسیده است. از این رو و به ناچار تقاضای بنده (علی اسدی، سرپرست کاوش آبراهه‌های تخت‌جمشید) از حضرتعالی این است که از پژوهشگاه و شخص آقای عمرانی با توجه به مساله پیش آمده (نمونه‌های تخت‌جمشید) پرسشگری بفرمایید تا دلایل خود را برای عدم انجام وظایفشان مشخص کنند.

خبر

ایجاد بیش از ۶ هزار شغل با افتتاح ۴۴۹ طرح گردشگری در دهه فجر

معاون توسعه مدیریت وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گفت: در ایام دهه مبارک فجر در راستای توسعه زیرساخت‌های بخش گردشگری و حمایت از سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، ۴۴۹ پروژه با حجم سرمایه‌گذاری ۴۸ هزار و ۵۱۰ میلیارد ریال در دستور کار قرار دارد که برای ۶۶۲۲ نفر شغل مستقیم ایجاد می‌کند.

به گزارش روز شنبه گروه فرهنگی ایرنا از روابط‌عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، محمد خیاطیان با اشاره به نامگذاری سال جاری از سوی رهبر معظم انقلاب به نام «جهش تولید» بیان کرد: با توجه به اینکه یکی از سیاست‌های محوری دولت تدبیر و امید ایجاد اشتغال پایدار است، این وزارتخانه براساس رسالت‌ها و ماموریت‌های محوله نسبت به تدوین برنامه‌های اشتغال در حوزه‌های تخصصی خود اقدام کرده و توانسته موفقیت‌های بزرگی نیز در این حوزه کسب کند. معاون توسعه مدیریت وزارت میراث‌فرهنگی درباره پرداخت تسهیلات در دولت دوازدهم به سرمایه‌گذاران، علاقه‌مندان و فعالان این حوزه، اظهار کرد: براساس اذن رهبر معظم انقلاب برای برداشت ۱/۵ میلیارد دلار از منابع صندوق توسعه ملی به منظور ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گام‌های مهمی برای جذب این منابع برداشته است.

کشف گورهای عصر برنز از محوطه باستانی انگلیس

باستان‌شناسان انگلیسی در تدارک اجرای پروژه تونل‌سازی در محوطه باستانی «استون‌هنج»، چند گور چهارهزارساله متعلق به عصر برنز کشف کردند.

به گزارش روزنامه گاردین، باستان‌شناسان شرکت Wessex Archaeology در تدارک اجرای طرح تونل‌سازی در محوطه باستانی استون‌هنج انگلیس، چند گور متعلق به عصر برنز، سفال‌های دوران نوسنگی یا غارنشینی و بقایای یک محوطه C شکل اسرارآمیز را کشف کردند که ظاهرا برای امور صنعتگری استفاده می‌شده است. یکی از جالب‌ترین اکتشافات این تیم، یک شیء از جنس سنگ شیل است که احتمالا بخشی از چماق انسان‌های اولیه بوده و از یک قبر چهارهزارساله کشف شد. در همان نزدیکی نیز بقایای یک نوزاد همراه با یک پیاله کوچک و ساده دفن شده بود. خندق‌هایی که پیرامون محوطه C شکل وجود دارند، حاوی بقایای چخماق سوخته است که نشان می‌دهد ساکنان این منطقه در حدود هزاران سال قبل از این محوطه برای ساخت چرم و فلز استفاده می‌کردند. باستان‌شناسان همچنین در جنوب مرکز بازدیدکنندگان استون‌هنج به سفال‌های شیاردار نوسنگی برخوردند که احتمالا توسط افرادی که این حلقه سنگی را ساخته یا از آن بازدید می‌کردند در آنجا رها شده‌اند.

مت لیورز باستان‌شناس مشاور شرکت Wessex Archaeology در پروژه A۳۰۳ استون‌هنج می‌گوید: شواهد بسیاری درباره مردمانی که هزاران سال گذشته در این منطقه زندگی می‌کردند پیدا کردیم، ردپاهایی از زندگی روزمره، مرگ و چیزهایی که برایشان آشنا بود. هر جزء از این اکتشاف به ما کمک می‌کند از آنچه قبل، همزمان و بعد از ساخت استون هنج در این منطقه در جریان بود سردربیاوریم؛ هر قطعه بیشتر از قبل این تصویر را تکمیل می‌کند.

طرح تونل‌سازی در زیر محوطه تاریخی استون هنج که در فهرست میراث جهانی سازمان یونسکو قرار دارد، در ماه‌های گذشته حسابی جنجالی شد. ماجرا از آنجا شروع شد که گرانت شپس (Grant Shapps) وزیر ترابری انگلیس مجوز عملیاتی شدن یک پروژه یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون پوندی برای ساخت یک آزادراه دوبانده ۱۲/۸ کیلومتری در ناحیه ویلتشایر را صادر کرد. ویلتشایر محل قرارگیری سازه‌های سنگی معروف استون‌هنج است که قدمت آنها به ۳۱۰۰ سال پیش از میلاد برمی‌گردد. ساخت این مسیر زیرزمینی مستلزم حفر تونلی است که از زیر این محوطه تاریخی می‌گذرد.

موزه‌های فرانسه در تلاش برای بازگشایی

با ادامه پیدا کردن روند تعطیلی موزه‌ها در فرانسه، مدیران موزه‌ها از دولت می‌خواهند مجوز بازگشایی موزه‌ها را صادر کند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، موزه‌های فرانسه که به دلیل تعطیلی‌های ناشی از شیوع ویروس کرونا درمانده شده‌اند این هفته با ارسال دو عریضه که توسط صدها فعال حوزه هنر و موزه‌ها امضا شده است از دولت فرانسه خواستند تا فرصت بازگشایی موزه‌ها حتی به صورت جزئی را فراهم کند. مسوولان موزه‌ها امیدوار بودند با به پایان رسیدن قرنطینه سراسری بتوانند درهای موزه‌ها را در ماه دسامبر به روی مردم بازکنند اما با افزایش آمار مبتلایان به ویروس کرونا موزه‌ها نیز در کنار رستوران‌ها، سینماها و سالن‌های تئاتر همچنان تعطیل باقی ماندند. برای مثال قرار بود به مناسبت صد و پنجاهمین سالروز تولد «هانری ماتیس» نقاش فرانسوی ۲۳۰ اثر از این هنرمند در مهم‌ترین موزه هنر مدرن فرانسه گردآوری شود. اما به دلیل همه‌گیری کرونا، از زمانی که این نمایشگاه در ماه اکتبر در «مرکز ملی هنر و فرهنگ ژرژ پمپیدو» آغاز شد فقط به مدت ۱۰ روز ادامه داشت و بسیار بعید به نظر می‌رسد پیش از موعد بازگرداندن نقاشی‌ها امکان ازسرگیری این نمایشگاه فراهم شود. در این دوران فقط ۱۷هزار بلیت برای بازدید از این موزه خریداری شده است. این آمار برای موزه‌ای که در شرایط عادی سالانه بیش از سه میلیون بازدیدکننده دارد بسیار کم محسوب می‌شود.

جدول ۱۸۸۲

افقی:
۱- کتابی از ارنست همینگوی نویسنده آمریکایی- مظهر زندگی و روشنایی
۲- جای گود خطرناک-زشتی سخن- کشف زکریای رازی
۳- شهر تولید فولاد در آلمان- نگرانی بیش از اندازه- صفت مار
۴- سرخ مایل به قهوه‌ای- فریاد تحقیر جمعیت- دانشکده فرنگی

عمودی:
۱- از اختراعات توماس آلوا ادیسون مخترع و صنعتگر آمریکایی- پی بردن به پدیده‌ای
۲- خطایی در رایانه- نوعی لامپ رشته‌ای- مرتب و هماهنگ
۳- ورزش فکری- عدد تلاش دانش‌آموز- حرفه و پیشه
۴- عمق و ژرفا- کنایه از نفر سوم- شالوده- اندیشه آزاردهنده
۵- نماد بدکاری- علاج و تدبیر
۶- طناب ریسمانی- سخنان بیهوده- از مناطق ییلاقی تهران- جانور پوست قیمتی
۷- جمله و اشاره اثرگذار- منجم فرانسوی قرن هجدهم- درشت‌نمایی تصویر
۸- مجموعه شعری از نیمایوشیج- روستاها- لقب پادشاه نیکو خصال حبشه در زمان حضرت رسول اکرم (ص)
۹- قرص روانگردان و عقل زائل کن- رود پرآب و طویل آمریکای‌جنوبی- در حال حرکت سریع
۱۰- پراکندگی و تفرق- قلعه روی تپه- مهربانی و شفقت- خشک مزاجی
۱۱- گروه محافظان ویژه- ساختمان خراب شده
۱۲- آخرین ملکه مصر- حرف اضافه برای مقصد- همنشین متضاد شیشه- حرف ندا برای دور و نزدیک
۱۳- نوعی قایق موتوری- محبان- سدی در استان خراسان‌رضوی
۱۴- قدیمی‌ترین امپراتوری بشری خاک شده در جنوب بین‌النهرین- از هم گسیخته و پراکنده شده- آوای جغد
۱۵- پاسخ مثبت- دارویی از گروه آنتی‌هیستامین‌های خواب‌آور و ضدحساسیت
۵- سهمیه غذای تعیین شده- جای نگهداری و نمایش آثار هنری- ابر رقیق زمینی
۶- شماره منفی- نوعی موتور درون‌سوز- اولین سلسله ایرانی- زمان آینده
۷- همراه رژه- دیدارکننده با بیمار- جشن زاده شدن
۸- ضربه شمشیر- کرک نرم بعضی میوه‌ها- از روی اجبار
۹- نهال نازک- شجاعت و پهلوانی- مقدس و پاک سرشت
۱۰- موی پلک- پرسش فلسفی- ورمی در مفاصل با درد- جلو دار ارقام
۱۱- کمترین وقت- مایع ضدبیماری- خودرو جنگی
۱۲- از نشانه‌های آوایی- پدر بزرگ- بخشی از شکمبه گوسفند
۱۳- اتاقک روی شتر- گوشه هندسی- زمان خودنمایی خورشید
۱۴- کنکاش و مشورت- کمپوت- ابزار مبادا
۱۵- شکوه و بزرگی- از القاب کشور آفریقایی لیبریا

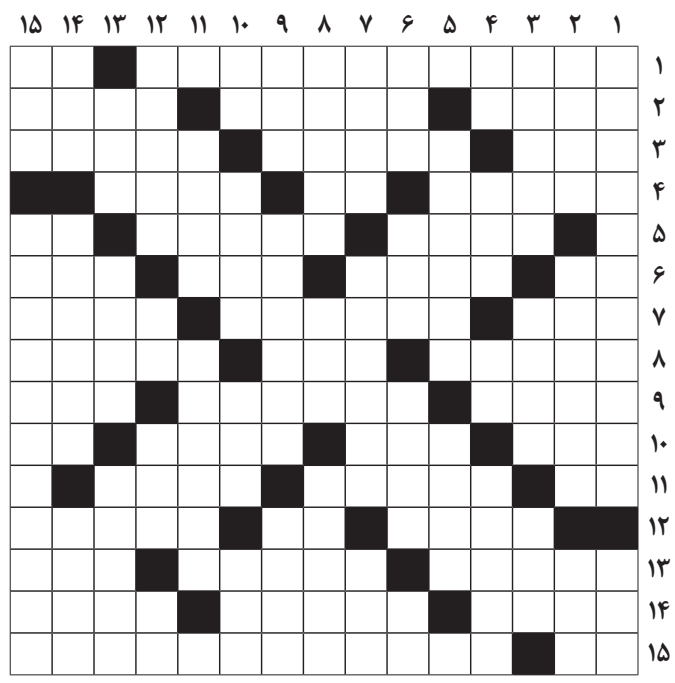

۴۶۷

حل سودوکو ساده

۱	۷	۳	۸	۶	۲	۵	۹	۴
۵	۲	۴	۷	۹	۳	۸	۱	۶
۹	۸	۶	۱	۴	۵	۲	۳	۷
۴	۶	۱	۲	۳	۹	۷	۵	۸
۷	۵	۲	۶	۸	۱	۹	۴	۳
۸	۳	۹	۴	۵	۷	۱	۶	۲
۶	۴	۷	۵	۱	۸	۳	۲	۹
۳	۱	۸	۹	۲	۶	۴	۷	۵
۲	۹	۵	۳	۷	۴	۶	۸	۱

حل سودوکو سخت

۹	۲	۷	۸	۳	۱	۶	۵	۴
۳	۴	۱	۶	۵	۹	۷	۸	۲
۵	۸	۶	۴	۷	۲	۹	۱	۳
۱	۶	۳	۲	۹	۵	۸	۴	۷
۸	۵	۲	۳	۴	۷	۱	۹	۶
۴	۷	۹	۱	۶	۸	۳	۲	۵
۷	۱	۸	۵	۲	۳	۴	۶	۹
۶	۳	۵	۹	۸	۴	۲	۷	۱
۲	۹	۴	۷	۱	۶	۵	۳	۸

جواب جدول شماره ۱۸۸۱

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	س	ب	ق	ت	م	م	ن	و	غ	■	ک	ت	ی	ر	ا
۲	ر	س	ا	م	■	ا	پ	ا	ن	■	ا	ل	ه	■	م
۳	د	■	ل	ث	ه	■	ر	ک	ا	ب	ی	■	و	ه	ب
۴	و	ش	■	ا	و	ت	■	س	ر	ش	ا	ر	■	ی	ل
۵	ش	ا	ن	ل	■	س	ل	ی	س	■	ک	ا	س	ت	ی
۶	ی	س	ر	■	ق	و	ا	ن	ی	ن	■	ن	ی	ر	و
۷	■	ی	م	ا	م	■	ل	ه	■	ف	ن	■	ل	و	پ
۸	ف	■	ا	م	ا	ر	ه	■	م	س	ق	ط	ی	■	ی
۹	خ	و	ش	■	ش	ح	■	ت	ی	ا	■	ی	ن	ک	■
۱۰	ر	ا	ی	ت	■	م	ی	ا	ن	ق	د	■	ق	ش	ر
۱۱	ف	ق	ر	ا	ت	■	ا	ر	ا	م	■	ق	د	م	ا
۱۲	ر	ع	■	ک	و	ر	س	و	■	ه	و	ا	■	ش	ه
۱۳	و	ه	م	■	چ	ک	ا	م	ه	■	ج	ر	م	■	و
۱۴	ش	■	ا	م	ا	ن	■	ا	ج	ل	ع	ل	ی	ا	
۱۵	ی	ک	ل	و	ل	■	د	ر	ی	ا	چ	ه	ت	ا	ر

طراح: محمود کیمیایی

سودوکو ساده

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۴۶۸

			۶			۳		
	۱			۷				۲
		۹		۵		۷		
۶			۱					
		۴					۶	۱
	۸		۲		۹			۷
۱	۷				۸		۵	
						۴		
۲					۵			

	۱						۹	۶
۷			۱	۶		۵		
۴		۶	۵		۷			
	۴		۸			۲	۶	
۸				۳				۱
	۵	۱			۴		۳	
			۹		۸	۶		۲
		۲		۷	۶			۵
۶	۷						۸	

سودوکو سخت

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

روزنامه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
شماره ۴۶۶۴
صنعت جهان
۱۹ بهمن ۱۳۹۹ | ۲۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲ | ۷ فوریه ۲۰۲۱
عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات
یک شنبه
پایان نامه
آیین نامه اخلاق حرفه‌ای: http://www.jahanesanat.ir

اذان صبح ۰۵:۴۶ | طلوع خورشید ۰۷:۰۳ | اذان ظهر ۱۲:۱۸ | غروب خورشید ۱۷:۳۴ | اذان مغرب ۱۷:۵۰ | نیمه شب شرعی ۲۳:۴۰

- صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی
- تلفن ویژه مدیر مسوول: ۸۸۷۶۶۱۵۱
- تلفن تحریریه: ۸۸۷۳۱۹۸۱ ، ۸۸۷۳۱۹۵۲ ، ۸۸۷۳۱۹۱۶
- نمابر: ۸۸۷۳۱۴۳۱
- تلفن سازمان آگهی‌ها: ۵- ۴- ۸۸۵۳۴۷۷۳
- نشانی: میدان آرژانتین- بلوار بیهقی- خیابان دهم غربی پلاک ۱۰- واحد ۲
- شماره پیامک: ۳۰۰۰۸۳۸۸
- روابط عمومی: ۸۸۷۳۱۲۳۵
- لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir | jahan1383@yahoo.com

موسیقی

جشنواره موسیقی فجر مجازی شد

اجراهای سی‌وششمین جشنواره موسیقی فجر ۲۸ بهمن تا ۳ اسفندماه مجازی برگزار می‌شود.

به گزارش روابط عمومی سی‌وششمین جشنواره موسیقی فجر، اجراهای سی‌وششمین دوره جشنواره موسیقی فجر در فضای مجازی پخش می‌شود.

با توجه به شرایط بیماری کرونا و محدودیت‌های حضور مخاطبان در سالن‌های اجرای موسیقی و به جهت همراهی با مصوبات ستاد ملی کرونا، با تصمیم ستاد سی و ششمین جشنواره موسیقی فجر، اجراهای این دوره جشنواره مجازی پخش می‌شود.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز فضای مجازی را بستر مهمی برای حوزه موسیقی خواند و برگزاری جشنواره موسیقی فجر در فضای مجازی یک نقطه عطف و تجربه‌ای در این دوره است.

بر همین اساس ضبط اجرای گروه‌های حاضر در جشنواره با رعایت پروتکل‌های بهداشتی بر اساس جدول زمانبندی آغاز شده است و به زودی از سوی دبیرخانه جشنواره جدول اجراهای سی‌وششمین جشنواره موسیقی فجر و بسترهای پخش منتشر و معرفی خواهند شد.

سی‌وششمین جشنواره موسیقی فجر در بخش‌های رقابتی و غیررقابتی ۲۸بهمن تا ۳ اسفندماه برگزار می‌شود و جایزه ترانه، جایزه موسیقی و رسانه و نشست‌های پژوهشی برنامه‌های دیگر این دوره از جشنواره است.

«جشنواره عارف» اثرگذارترین جشنواره موسیقی کشور می‌شود

مدیرعامل انجمن موسیقی ایران گفت: جشنواره موسیقی عارف در صورت تداوم در برگزاری می‌تواند به اثرگذارترین جشنواره موسیقی در کشور تبدیل شود.

نخستین دوره جایزه ملی عارف در حوزه تصنیف و ترانه‌های ایرانی با هدف بزرگداشت عارف قزوینی تصنیف‌ساز بزرگ معاصر، در زمینه ایجاد بستری مناسب برای ترویج و گسترش تصنیف‌سازی در حوزه موسیقی ردیف دستگاهی ایرانی اقدامات حمایتی و فرهنگی مناسب و مستمری را به ویژه برای آهنگسازان و ترانه‌سرایان جوان ایران زمین در حال برگزاری است.

مدیرعامل انجمن موسیقی ایران در گفت‌وگو با خبرنگار فرهنگی ایرنا با اشاره به برگزاری جشنواره ملی عارف گفت: پرداختن به موضوعات تخصصی حوزه موسیقی در جشنواره‌ها و مسابقات موسیقی در صورت مدیریت صحیح می‌تواند به تاثیرگذاری و نتایج ملموس ارتقای سواد موسیقی و توجه بیشتر به این عرصه در کشور بینجامد.علی ثابت‌نیا اظهار کرد: جشنواره ملی عارف قزوینی که به همت اهالی موسیقی همشهریان وی و بهره‌گیری از مشورت بهترین متخصصان این حوزه از موسیقی و راهبری دبیری آگاه و مسلط به موضوع کار خود را آغاز کرده به عقیده من می‌تواند در آینده‌ای نه چندان دور و در صورت تداوم به یکی از تاثیرگذارترین جشنواره‌های حوزه موسیقی کشور بدل شود.

ثابت‌نیا بیان کرد: عارف قزوینی در کنار تولید آثار بدیع و زیبای خود توانست این فرم موسیقی ایرانی را از سادگی و عوام پسندی صرف کوچه و بازار و انحصار دربارها خارج کرده و به میان اجتماع بکشاند.وی گفت: این موارد مولفه‌هایی است که به من یادآور می‌شود باید به این جشنواره از زاویه‌ای متفاوت نگریست. دست گردانندگان و سیاستگذاران آن را می‌فشارم و برای این کودک نوپای خوش آتیه بهترین‌ها را آرزو دارم.

تجسمی

راز نقاشی زن سیاه‌پوش چیست

تابلو نقاشی «مادر ویستلر» یکی از مشهورترین آثار به جا مانده از یک هنرمند آمریکایی ساکن خارج از کشور است. از این تابلو نقاشی به عنوان «مونالیزای دوره ویکتوریایی» هم نام برده می‌شود.

به گزارش مجله دیلی‌آرت، «مادر ویستلر» که با عناوین «مادر هنرمند» و «ترکیبی از خاکستری و سیاه شماره یک» هم شناخته می‌شود، یکی از مشهورترین آثار «جیمز مک‌نیل ویستلر» به شمار می‌رود.«آنا مک‌نیل ویستلر» سوژه این نقاشی، در زمانی که ساکن لندن بود در مقابل بوم نقاشی قرار گرفت. او زنی باسواد و جهان دیده بود که در سال ۱۸۳۱ ازدواج کرد. پس از آنکه همسرش در سال ۱۸۴۹ بر اثر ابتلاء به وبا درگذشت، «آنا» در تمام زندگی‌اش سیاه‌پوش ماند.داستان‌های مختلفی درباره این تابلو نقاشی وجود دارد؛ گفته می‌شود «آنا ویستلر» جایگزین کسی بود که نتوانسته بود به قرار برای خلق این تابلو نقاشی برسد یا می‌گویند در ابتدا قرار بود سوژه این نقاشی ایستاده باشد اما به دلیل اینکه ایستادن برای مدت طولانی برای مادر «ویستلر» راحت نبود، قرار شد سوژه نقاشی روی صندلی بنشیند.نقاش از تکنیک‌های مختلفی برای خلق این تابلو نقاشی استفاده کرده است: پیراهن مادر این نقاش با استفاده از رنگ تیره، کم‌حجم کشیده شده است، درحالی که حالت دست‌ها و صورت او (با استفاده از رنگ صورتی و زرد) درخشان به تصویر کشیده شده‌اند که نشانگر اهمیت نشان دادن «ویستلر» به ترکیب رنگ‌ها برای درخشان کردن و ایجاد پویایی در تابلوهای نقاشی‌اش است. این تابلو نقاشی از دوره ویکتوریایی تاکنون، به ویژه در ایالات متحده آمریکا به عنوان نمادی از مادرانگی، محبت به والدین و ارزش‌های خانوادگی شناخته می‌شود. برای مثال در سال ۱۹۳۴ اداره پست ایالات متحده تمبری با تصویر تابلو نقاشی «مادر ویستلر» چاپ کرد.

یادبود

کریستوفر پلامر بازیگر کهنه‌کار سینمای آمریکا در ۹۱ سالگی درگذشت

خداحافظی با «کاپیتان فون تراپ»

کریستوفر پلامر بازیگر پیشکسوت کانادایی که به بازی در فیلم‌هایی چون اشک‌ها و لبخندها، مردی که می‌خواست سلطان باشد و تمام پول‌های جهان شناخته می‌شود، در ۹۱ سالگی در منزلش واقع در کانکتیکات آمریکا به مرگ طبیعی درگذشت.

پلامر ۷۰ سال در سینما بود و در نقش‌های متنوعی بازی کرد. وی نخستین‌بار در سال ۱۹۵۸ میلادی در فیلم موزیکال Stage Struck جلوی دوربین رفت و بزرگ‌ترین موفقیتش در عرصه سینما را در سال ۱۹۶۵ برای بازی در نقش کاپیتان فون تراپ در فیلم اشک‌ها و لبخندها به دست آورد. در سال ۲۰۱۷ وقتی کوین اسپیسی به سوءرفتار جنسی متهم شد، پلامر جایش را در فیلم تمام پول‌های جهان ساخته ریدلی اسکات گرفت. اسکات آن موقع در تحسین مهارت بازیگری پلامر گفته بود: چه در شاه لیر باشد، چه در اشک‌ها و لبخندها، او (پلامر) جذابیت بالایی دارد. این مرد مثل یک کتاب رنگ‌آمیزی واقعی است. از پس هر نقشی برمی‌آید.

پلامر در سال ۱۹۲۹ به عنوان یکی از نوادگان سومین نخست‌وزیر کانادا در تورنتو متولد و در شهر کبک بزرگ شد. وی پس از فارغ‌التحصیلی وارد عرصه تئاتر شد و در نمایش‌هایی چون هنری پنجم، هیاهوی بسیار برای هیچ و ریچارد سوم بازی کرد. این بازیگر کانادایی در سال ۱۹۶۵ با فیلم اشک‌ها و لبخندها به یک ستاره سینما تبدیل شد و پس از این فیلم برای بازی در فیلم‌های بزرگی چون تاراج شاهانه خورشید، جنگ بریتانیا، واترلو و بازگشت پلنگ صورتی انتخاب شد.پلامر در فیلم مردی که می‌خواست سلطان باشد نقش رودیارد کیپلینگ و در فیلم قتل سفارشی نقش شرلوک هلمز را بازی کرد. وی در آن دوره در تئاتر نیز حضور موفقی داشت و در سال ۱۹۷۳ برای بازی در نمایش موزیکال Cyrano جایزه تونی را دریافت کرد.از دیگر نقش‌آفرینی‌های این بازیگر پیشکسوت می‌توان به بازی در فیلم‌های چاقوکشی و ۱۲ میمون اشاره کرد.پلامر همین که به دهه نهم زندگی نزدیک شد، در عرصه بازیگری پیشرفت قابل توجهی کرد. وی در سال ۲۰۱۰ برای بازی در آخرین ایستگاه، با موضوع آخرین سال زندگی لئو تولستوی رمان‌نویس مشهور روس، برای اولین بار نامزد جایزه اسکار شد و با اینکه در رقابت برای اسکار بهترین بازیگر مکمل مرد از کریستف والتس شکست خورد اما نامزدی‌اش توجهات را به او جلب کرد و باعث شد دو سال بعد برای فیلم تازه‌کارها در همین شاخه برنده اسکار شود. وی که در آن زمان ۸۲ سال داشت، به عنوان مسن‌ترین بازیگر برنده جایزه اسکار در تاریخ شناخته شد. پلامر در سال ۲۰۱۸ وقتی ۸۸ ساله بود نیز برای فیلم تمام پول‌های جهان نامزد جایزه اسکار شد و یک رکورد دیگر در تاریخ این جایزه معتبر سینمایی به جا گذاشت.

■ واکنش اهالی هالیوود به درگذشت پلامر

جولی اندروز بازیگر نقش مقابل کریستوفر پلامر در فیلم «شک‌ها و لبخندها» یکی از اولین بازیگرانی بود که به این خبر واکنش نشان داد و با صدور بیانیه‌ای گفت: دنیا امروز یک بازیگر تمام‌عیار را از دست داد و من یک دوست گرامی را. خاطرات کارهای مشترک‌مان و همه شوخ‌طبعی‌ها و شادی‌ای را که در طول سال‌ها با هم داشتیم، ارزشمند می‌دانم. قلب من با همسر دوست‌داشتنی او آیلین و دخترش آماندا است.

گرچه پلامر اغلب ابراز تاسف می‌کرد که بیش از همه برای بازی در فیلم «آوای موسیقی» شناخته می‌شد، تد چاپن رییس سازمان راجرز اند همراستاین یادآوری کرد که این بازیگر برنده اسکار میراثی بزرگ از خود به جا گذاشته است که از آنها نیز بسیار یاد می‌شود.

از فیلمسازانی که با وی همکاری کرده بودند، ریدلی اسکات بود که بلافاصله یاد وی را گرامی داشت و به او ادای احترام کرد.

اسکات کارگردان «همه پول‌های دنیا» گفت: کمتر از دو سال قبل شانس همکاری با او را به دست آوردم و تجربه‌ای شگفت‌انگیز رقم خورد. به آیلین تسلیت می‌گویم. دلتنگش خواهیم شد.

هلن میرن بازیگر برنده اسکار نوشت: افتخار بزرگی داشتم که در فیلم «آخرین ایستگاه» که برای بازی در نقش تولستوی نامزدی اسکار را کسب کرد، در کنارش بازی کردم. او به معنی واقعی کلمه هم یک انسان و یک بازیگر قدرتمند بود. او بازیگری با معیارهای اخلاقی قرن نوزدهم بود و به حرفه خود تعهد داشت. هنر وی کامل بود، تئاتر برایش یک امر ثابت بود و مهم‌ترین انگیزه وی برای کار تعامل با قصه و روایت بود. او نترس، پرانرژی، شجاع، آگاه، حرفه‌ای و همه آن چیزهایی بود که یک بازیگر می‌تواند باشد؛ یک بازیگر بزرگ به معنای واقعی.

دنیل کریگ که با پلامر در یکی از آخرین فیلم‌های وی یعنی «چاقوها بیرون» همکاری کرده بود با صدور بیانیه‌ای نوشت: با شنیدن این خبر عمیقا غمگین شدم. کریستوفر پلامر یک انسان دوست‌داشتنی و فروتن بود. واقعا خوش‌شانس بودم که فرصت همکاری با وی را پیدا کردم. حضور او در آنجا به معنی یک شادی ناب بود. قلبم با خانواده و عزیزانش است.

کریس اوانز هم که در «چاقوها بیرون» با پلامر بازی کرده بود در صفحه توئیترش نوشت: یکی از خاطرات خوش من از «چاقوها بیرون» نواختن پیانو با هم در خانه ترومبلی در میان برداشت‌های فیلم بود. او یک مرد دوست‌داشتنی و استعدادی افسانه‌ای بود.

دیگر همکاران پلامر در این فیلم از جمله آنا د آرماس، دن جانوسن و کارگردان رایان جانسون نیز یاد وی را گرامی داشتند.

رایان جانسون کارگردان این فیلم نوشت: در آرامش بیارام کریستوفر پلامر، یک اسطوره زنده که هنرش را دوست داشت و یک جنتلمن واقعی بود. خوشبخت بودم که با او همکاری کردم.

ادگار رایت کارگردان بریتانیایی با به اشتراک گذاشتن تصویری از فیلم «اشک‌ها و لبخندها» که وی دارد پرچم نازی‌ها را پاره می‌کند، نوشت: حالا چه کسی نجات‌مان می‌دهد؟

جوزف گوردن لوی بازیگر نوشت: کریستوفر پلامر... یکی از بهترین‌ها.

تیلر هاکفورد کارگردان نیز یادی از فیلم «دولورس کلیبورن» و نقش‌آفرینی پلامر در سال ۱۹۹۴ در این فیلم کرد و گفت: پلامر همه ترفندهای بازیگری در کتاب‌ها را می‌دانست و حتی خیلی از آنها در کتاب‌ها هم نیامده‌اند. وقتی داشتیم «دولورس کلیبورن» را با وی با بازی کیتی بیتس و جنیفر جیسون لی می‌ساختیم خیلی به من سخت گذشت و از طراح لباسم خواستم یک لباس قدیمی منطبق با شخصیت نقش کریس پیدا کند. او سه چهار لباس وحشتناک انتخاب کرد اما او هر بار مانند یک شخصیت میلیون دلاری به نظر می‌رسید. خلاصه از طراحم پرسیدم نمی‌شود چیزی بدهی بپوشد که شبیه یک پلیس شلخته قدیمی باشد؟ او با ناامیدی گفت بدترین لباس‌هایی را که می‌شد انتخاب کرده است. اینجا بود که کریس جلو آمد و به آرامی گفت: «تیلور با این لباس‌ها بد دیده نمی‌شوم. اما بگذار کاری بکنم که همه چیز عوض شود. دماغم را می‌شکنم.» ما گیج و متحیر ایستاده بودیم که او وارد تریلر آرایش شد و با یک مداد ابرو روی بینی بی‌نقصش یک خط کشید. بلافاصله چهره او عوض شد و به یک شخصیت عبوس در لباسی قدیمی و گشاد بدل شد. صورت او آزاردهنده و شبیه شاهین شده بود و این همان تصویری بود که من از بازرس جان مکی داشتم.

سینمای ایران

روایت بابک کریمی از تجربه بازی در «بی‌همه چیز» و حواشی آن

انتخاب هدیه تهرانی درست‌ترین بود

بابک کریمی که این روزها یکی از فیلم‌های پرمخاطب جشنواره را در سینماها دارد، معتقد است: «همه باید به فکر راهکاری برای زندگی با کرونا باشیم.» او همچنین از تجربه بازی در فیلم «بی‌همه‌چیز» در روزهای کرونایی می‌گوید، به‌ویژه اینکه همبازی شدن با هدیه تهرانی و پرویز پرستویی را چالشی جالب برای خود می‌داند.

یکی از سه فیلم پرمخاطب سی و نهمین جشنواره فیلم فجر ساخته جدید محسن قرایی با نام «بی‌همه‌چیز» است؛ فیلمی اقتباس‌شده از نمایشنامه مشهور «ملاقات با بانوی سالخورده» اثر فریدریش دورنمات که در روزهای گذشته هم فیلم و هم بازی بازیگرانش مورد تحسین خیلی از منتقدان و تماشاگران جشنواره قرار گرفته است.

در این فیلم بابک کریمی که فیلم «سینما شهر قصه» را از جشنواره سال قبل هنوز در نوبت اکران دارد، با بازیگرانی همچون هدیه تهرانی، پرویز پرستویی، هادی حجازی‌فر، فرید سجادی‌حسینی و پدرام شریفی همبازی شده که با بیشتر آنها اولین تجربه همکاری را داشته است. این فیلم در روزهایی که کرونا ناشناخته بودن خود را تحمیل می‌کرد، جلوی دوربین رفت و به جشنواره رسید.

■ فیلمبرداری در روزهای وحشت کرونا

کریمی در گفت‌وگو با ایسنا درباره تجربه کار در روزهای کرونایی می‌گوید: آن زمان که ما فیلمبرداری را شروع کردیم در روزهای اوج شیوع کرونا بودیم؛ همان روزهایی که ترس و وحشت نسبت به آن زیاد بود. البته ما خوشبختانه در روستایی کار می‌کردیم که هیچ موردی از کرونا گزارش نشده بود و از این لحاظ به یک محیط سالم رفتیم و خیلی از سکانس‌ها در فضای باز فیلمبرداری می‌شد. با این حال یک تیم پزشکی همیشه سر پروژه حضور داشت، هر روز صبح عوامل تب‌سنجی می‌شدند و اگر دمای بدن کسی کمی بالا بود بلافاصله تست می‌گرفتند و تا مشخص شدن نتیجه به منزل فرستاده می‌شد. در آنجا اتاق لباس و گریم و محلی که برای صرف غذا در نظر گرفته شده بود به تجهیزاتی مجهز بود که شب‌ها همه چیز را ضدعفونی می‌کرد و از این لحاظ تدابیر سفت و سختی داشتیم.

او اضافه می‌کند: البته با این وجود چند نفری کرونا گرفتیم و من هم مبتلا شدم. اما حین کار این اتفاق نیفتاد و در یک جمع خانوادگی مبتلا شدم و حدود یک ماه و نیم نتوانستم سر کار بروم. به همین دلیل همکارانم مجبور شدند در سکانس‌های گروهی، پلان‌های مرا بعدا فیلمبرداری کنند. در این پروژه استانداردی رعایت شد که من در پروژه‌های دیگری هم که می‌رفتم توضیح می‌دادم تا آنها هم همان تدابیر را اجرا کنند، چون همه به این شکل کار نمی‌کنند به‌ویژه آنکه به هر حال انجام این تدابیر هزینه‌های گروه را بالا می‌برد، هرچند آرامش و امنیت خاطر بیشتری به همراه دارد. در سکانس‌های گروهی ما، همیشه پزشک و پرستار سر صحنه حضور داشتند چون صحنه‌های سنگینی بودند مخصوصا سکانس ابتدایی و پایانی که تعداد جمعیت زیاد بود.

■ برای وفاداری در اقتباس از کتاب باید خیانت کرد

این بازیگر درباره اقتباسی بودن این فیلم که کمتر چنین اتفاقی در ایران تجربه می‌شود و سختی‌های ساخت فیلم اقتباسی می‌گوید: یک قاعده وجود دارد که می‌گویند وقتی می‌خواهیم از یک کتاب اقتباس کنیم باید از یک جایی آن را فراموش کنیم برای اینکه روایت آن در یک مدیوم دیگری طراحی شده است. رمان، نوشته‌ای وابسته به کلام است اما سینما، تصویر و حرکت است. در اقتباس باید عصاره داستان گرفته شود و حس و حال آن با مدیوم جدید منتقل شود. شاید باید فکر کنیم اگر خود فردریش دورنمات فیلمساز بود و می‌خواست این داستان را فیلم کند چه کار می‌کرد؟ چگونه تمام روایتش را تصویر می‌کرد؟ برای ساخت این فیلم باید از فرم تئاتر بیرون می‌آمدیم و فرم تصویر را با تاثیر نگاه‌ها به جای کلام جایگزین می‌کردیم.

کریمی به کتاب‌های «موراویا» که فیلم‌های زیادی از آنها ساخته شده اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد: بعد از فیلم «دنباله‌رو» به کارگردانی برتولوچی که ساختاری جدید داشت، وقتی از موراویا پرسیدند آیا ناراحت نیستی که با داستان کتابت اینطور برخورد شده و اینچنین تغییر کرده؟ پاسخی داده بود که خیلی جالب است. گفته بود: «اصلا ناراحت نیستم، چون برای آنکه به یک کتاب وفادار باشید باید به آن خیانت کنید»، به همین دلیل نباید فراموش کنیم که سینما یک مدیوم عجیب و غریب است و اگر بخواهیم عین به عین کتابی را اجرا کنیم آن وقت یک کتاب مصور و متحرک خواهیم داشت.

او در پاسخ به اینکه آیا این فیلم با توجه به اقتباس از یک اثر معروف خارجی می‌تواند در سینمای دنیا عرضه شود؟ اضافه می‌کند: فکر می‌کنم «بی‌همه‌چیز» می‌تواند به عنوان یک اثر اقتباسی در دنیا مطرح شود، اگرچه بعضی جزییاتش برای ما ایرانی‌ها معنای دیگری دارد و ممکن است برای یک غیرایرانی درک یا توضیحش سخت باشد، اما قطعا ویژگی‌های دیگری دارد که می‌تواند برای مخاطب خارجی هم جذاب باشد.

■ بازی کنار پرستویی و هدیه تهرانی چالش جالبی بود

کریمی که با بیشتر بازیگران این فیلم اولین تجربه همکاری را داشته می‌گوید: به‌جز پدرام شریفی که در «ماهی و گربه» حضور داشت، تقریبا با بقیه اولین کار مشترک را داشتم. قبلا همیشه تماشاچی کارهای پرویز پرستویی و هدیه تهرانی و مشتاق فیلم‌هایشان بودم. بازیگران توانمندی هستند و برای من چالش خوبی بود که در کنار آنها کار کنم.

او درباره هدیه تهرانی که این روزها به خاطر بازی در این فیلم تحسین شده، ادامه می‌دهد: در میان بازیگران زن هستند کسانی که بتوانند جذابیت مرموز این کاراکتر را خلق کنند، اما اگر هر کس دیگری به جز خانم تهرانی بود یک فیلم دیگری می‌داشتیم. هدیه تهرانی به ویژه با آن لباس‌ها و گریم تاثیرگذار انتخاب درستی بود و یادم هست برای گریم و پیدا کردن یک ترکیب خوب کلاه و لباس تست‌های زیادی انجام شد. کلا فکر می‌کنم تمام بازیگرها حتی آنهایی که رول‌های کوتاهی داشتند، سر جای خود بودند. ضمن اینکه باید به باران کوثری هم اشاره کرد که خیلی جسارت داشت چون حاضر شد گریمی سنگین داشته باشد تا این قدر زشت شود و کمتر کسانی پیدا می‌شوند که این گریم را تحمل کنند.

■ «بی‌همه‌چیز» سمبل امروز است

بابک کریمی با تایید اینکه «بی‌همه چیز» با وجود اقتباسی بودن و روایت یک داستان در زمان قدیم اشاره‌های به‌روزی از جامعه دارد، می‌گوید: درست است که تاریخ داستان به زمان‌های گذشته برمی‌گردد اما سمبل امروز است. غرض این نبود که یک ماجرای قدیمی را تعریف کنیم، در واقع درد دل‌ها و کنش‌های اجتماعی امروز را تعریف کردیم. فکر می‌کنم طرح چنین مسائلی در یک دوران قدیمی‌تر باعث می‌شود به این موضوعات با کمی فاصله نگاه کنیم و اگر این ماجرا امروزی می‌شد به دسته‌ها و گروه‌ها و آدم‌های زیادی برمی‌خورد، ولی وقتی قصه را به جای دیگری در یک زمان دور می‌برید مساله شخصی در آن وجود ندارد. انگاری آن موضوعات و مقوله‌ها را از بالا و از فاصله‌ای دور نگاه می‌کنیم. آن وقت می‌توانیم بفهمیم نسبت ما با آن مقوله در دوران امروز چقدر است.

تقویم تاریخ

سالمرگِ «هلاکوخان مغول»

هولاگوخان، ایلخانِ متصرفات مغولان در آسیای غربی و از جمله ایران هشتم فوریه ۱۲۶۵ در ۴۸ سالگی درگذشت و در جزیره کبود واقع در دریاچه ارومیه دفن شد. [عرب «هُلاکو» می‌نویسند زیرا که حرف «گ» ندارند]. وی که نوه چنگیز و برادر قوبیلای قاآن (خان بزرگتر مغولان و خاقان چین) بود در طول ایلخانی خود، بین‌النهرین، شام (سوریه) و قسمت‌های دیگری از آناتولی (ترکیه امروز) را تصرف کرد، شهر بغداد را در دهم فوریه ۱۲۵۸ و شهر دمشق را در یکم مارس ۱۲۶۰ میلادی (دو سال بعد) تصرف، قتل‌عام و ویران کرد و به خلافتِ «اسمی» عباسیان [در بغداد] و حکومت ایوبیان ـ کُردها [بر سوریه] پایان داد، ولی ارتش او در سوم سپتامبر ۱۲۶۰ در ناحیه «عین جالوت» از نیروهای سلطان مصر (از دودمان مَملوک) شکست خورد و فلسطین و بیشتر سوریه را از دست داد و به شرق فرات عقب نشست.

هولاگو (هُلاکو) که مادرش مسیحی نَسطوری و زنش [دوقوز خاتون] نیز عیسوی بود از حمایت مسیحیان منطقه و اروپا برخوردار بود و با سلاطین دیار فرنگ و پاپ مکاتبه داشت. برخی از مورخان، وی را ضد مُسلِم نوشته‌اند.

هلاکو پس از انتصاب به سمت ایلخان آسیای غربی، آن شمار از ایرانیان و عمدتا «لُر ـ بختیاری»ها را که در برابرش ایستاده بودند شکست داده بود و پیروان حسن صباح (فدائیان) را با تصرف و انهدام دژهای کوهستانی‌شان از میان برداشته بود.

ادامه نگاه

رفع تحریم‌ها؛ پیش‌شرط مذاکره

مقامات آمریکایی مذاکراتی هم با طرف‌های روسی، چینی و رژیم اشغالگر قدس داشته‌اند. جیک سالیوان مشاور امنیت ملی اعلام کرد «احیای توافق هسته‌ای با ایران اولویت فوری» دارد. ایشان همچنین اعلام کرد سیاست‌های دولت جو بایدن با سیاست‌های دولت ترامپ در قبال برجام اختلاف واقعی دارد. سالیوان همچنین گفته است: اگر ما با ایران بر سر چاره‌جویی از برجام توافق کنیم، این اقدام بستری برای مهار تهدیدات دیگر ایران از جمله برنامه موشکی ایجاد خواهد کرد که بیانگر نوعی تفکیک تلویحی بین برجام و موضوع موشکی است. البته جمهوری اسلامی ایران هیچ‌وقت برنامه موشکی را به برجام سنجاق نخواهد کرد و در چارچوب مذاکرات برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ این دو موضوع قابل جمع نیستند. انتصاب رابرت مالی نیز موج مخالفت گسترده‌ای را در میان جمهوریخواهان و طرفداران اسراییل ایجاد کرد. مخالفت حامیان اسراییل در آمریکا مسبوق به فعالیت مالی در خصوص پرونده هسته‌ای ایران در دوره اوباما و همچنین مخالفت ایشان نسبت به مواضع و شروط پمپئو در خصوص تحریم‌های ایران در دوره ترامپ است. کشورهای اروپایی که پس از خروج آمریکا از برجام ضعف و ناتوانی خود را در حفظ ساختار برجام نشان دادند، خواهان بازگشت آمریکا به برجام هستند اما فرانسه در موضعی عجیب اعلام کرد که عربستان نیز در مذاکرات آتی باید حضور داشته باشد. البته این موضوع بیشتر ژست سیاسی برای تحصیل منافع اقتصادی پاریس در زمین ریاض است. آنچه به اختصار در صدر بیان شد، ویترین بخشی از فعالیت‌ها و اقدامات بین‌المللی در خصوص برجام در این مدت اندک است اما زیر پوست شهر «دیپلماسی برجام» واقعیت به گونه دیگری است. سهم لایه خارجی (ویترین) در موفقیت دیپلماسی برجام، در صورتی که مخزن درون کره سیاست فاقد قدرت لازم باشد، ناچیز یا بهتر بگوییم بی‌اثر خواهد بود. برخورداری از قدرت، شرط لازم برای موفقیت هر مذاکره است. قدرت، ابعاد نرم و سخت دارد. جنبه سخت قدرت، توانمندی نظامی و سایر ساخت‌های قدرت در عرصه صنعتی و اقتصادی است. رزمایش اخیر نیروهای مسلح نمایش هوشمندانه‌ای از توانمندی نظامی و ارسال پیام معنادار برای طرف‌های مقابل بود. تولید، انباشت و نمایش کارا و موثر قدرت، پیش‌نیاز اولیه هر مذاکره‌ای است. مذاکره شاید تحریم را متوقف کند اما قدرت، آن را بی‌اثر می‌کند. قدرت سخت ایران، مقاومت مردم در برابر تحریم‌ها و مدیریت مقتدرانه ایران در منطقه به عنوان عواملی هستند که کشورهای خارجی را به مذاکره با ایران متقاعد می‌کند. موشک‌های بالستیک دوربرد در رزمایش اخیر که اهداف متحرک را در فاصله ۱۸۰۰ کیلومتر به دقت نشانه گرفتند، سلاح‌های پیشرفته جنگ الکترونیکی که سال گذشته یک فروند هواپیمای جاسوسی بدون سرنشین فوق پیشرفته آمریکایی را سالم به زمین نشاند و کلاس‌های متنوع پهپادی که تعداد بسیار زیادی از آنها همزمان قابلیت پرواز دارند، تنها بخشی از قدرت نظامی ایران است که قدرت‌های دشمن را برای حل چالش‌های موجود و جلوگیری از افزایش قدرت به مذاکره مجبور می‌کند. امروز تغییر شرایط در آمریکا مستعدکننده تمایل آمریکایی‌ها به مذاکره نیست بلکه سیاست قدرت آنها را به سمت مذاکره سوق می‌دهد. سیاست قدرت در دوره ترامپ و بایدن تغییری نکرده است، فقط تیم بایدن شناخت بیشتری از توانمندی‌های ایران دارد و همین مساله تمایل آنها را به مذاکره بیشتر کرده است. در دوره ترامپ به دلیل بی‌تجربگی سیاسی بین‌المللی شخص رییس جمهور و عدم بهره‌مندی از مشاوران مجرب، دچار اشتباه محاسباتی در خصوص ایران شدند و فکر می‌کردند تداوم تحریم‌ها و افزایش فشار اقتصادی، ایران را از پا در خواهد آورد. در این دوره اقدامات سیاست خارجی در بخش عمده خاورمیانه با شکست مواجه شد و همین امر چالشی را در هیات حاکمه آمریکا ایجاد کرد که منجر به اخراج و کناره‌گیری تعدادی از مقامات رسمی شد. واقعیت‌های منطقه‌ای که پرده از قدرت واقعی ایران برداشت، آمریکایی‌ها را راغب به مذاکره کرد و نخست‌وزیر ژاپن نیز در همین راستا به تهران سفر و با مقام معظم رهبری دیدار کرد که معظم‌له هر گونه مذاکره با دولت ترامپ را رد کردند. در کنار قدرت سخت، فعال کردن دیپلماسی منطقه‌ای و بین‌المللی مقوم قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران است. دولت حتی قبل از روی کار آمدن بایدن باید به هماهنگی‌های بیشتری با کشورهای همسو می‌پرداخت. در شرایطی که تعدادی از شخصیت‌های مبرز بین‌المللی در نوشته‌ها و گفتارها «استراتژی فشار حداکثری» آمریکا را نابجا دانستند و دعوت به همکاری برای تداوم برجام کردند، شایسته بود در چارچوب قدرت نرم از این ظرفیت‌ها و فرصت‌ها استفاده بیشتری به عمل می‌آمد. در سطح منطقه نیز شاهد هستیم که کشورهایی همچون قطر و عربستان از آمادگی برای گفت‌وگو با ایران خبر داده‌اند. توسعه دیپلماسی منطقه‌ای قطعا به موفقیت دیپلماسی متوازن کمک می‌کند. سخن آخر اینکه در قدم اول، بازگشت به برجام بدون رفع تحریم‌های فروش نفت و مبادلات بانکی، نه معنا دارد و نه منفعت. در دوره ترامپ حداکثر تحریم‌ها که تاکنون سابقه نداشته است، برای تسلیم ایران به مذاکره در هندسه جدیدی از برجام اعمال شد که نتیجه آن شکست ترامپ و پیروزی ملت ایران بود. اگرچه فشارهای اقتصادی فراوانی هم بر ملت وارد شد که صرفا بخشی از این مشکلات منشأ برجامی و تحریمی دارد و حل اکثر آنها، نیازمند اصلاح مدیریت بخش عمومی در کشور است. استراتژی فشار حداکثری با مقاومت مردم به شکست انجامید. راه سخت را رفته‌ایم و آمریکا نیز همه راه‌ها را آزموده و ناکام مانده است. نباید به هر قیمتی مذاکره کنیم. برجام بدون رفع کامل و بی‌قید و شرط تحریم‌ها، کیف پولی تهی از اسکناس است.

***عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی دوره دهم مجلس شورای اسلامی**